

ΔΙΕΘΝΕΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ: ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

«ΘΕΜΑ» « Νοσοκομειακές Βιβλιοθήκες Ασθενών και Συνοδών: περίπτωση του
Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ»

ΤΙΤΛΟΣ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

« Title of Dissertation»

**Hospital libraries for Patients and their support person's: The case of
University General hospital AHEPA**

Της φοιτήτριας: Γεωργαλά Μαρία

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2022

ΔΙΕΘΝΕΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ: ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**«ΘΕΜΑ» « Νοσοκομειακές Βιβλιοθήκες Ασθενών και Συνοδών: περίπτωση του
Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ**

Της φοιτήτριας:

Μαρίας Γεωργαλά

Επιβλέπων

Γεώργιος Χριστοδούλου

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2022

Τίτλος Δ.Ε.Νοσοκομειακές Βιβλιοθήκες Ασθενών και Συνοδών: περίπτωση του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ

Κωδικός Δ.Ε. ...

Όνοματεπώνυμο φοιτητή/των Γεωργαλά Μαρία

Όνοματεπώνυμο εισηγητή Γεώργιος Χριστοδούλου

Ημερομηνία ανάληψης Δ.Ε. 30/08/2019

Ημερομηνία περάτωσης Δ.Ε 01/04/2022

Βεβαιώνω ότι είμαι ο συγγραφέας αυτής της εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην εργασία. Επίσης, έχω καταγράψει τις όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών, εικόνων και κειμένων, είτε αυτές αναφέρονται ακριβώς είτε παραφρασμένες. Επιπλέον, βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία προετοιμάστηκε από εμένα προσωπικά και ότι βοήθεια είχα για την περάτωση της έχει καταγραφεί στις ευχαριστίες, ειδικά ως Πτυχιακή εργασία, στο Τμήμα Αρχαιονομίας βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων πληροφόρησης και ΔΙ.ΠΑ.Ε.

Η παρούσα εργασία αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία της φοιτητριάς που την εκπόνησε. Στο πλαίσιο της πολιτικής ανοικτής πρόσβασης, ο συγγραφέας/δημιουργός εκχωρεί στο Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος άδεια χρήσης του δικαιώματος αναπαραγωγής, δανεισμού, παρουσίασης στο κοινό και ψηφιακής διάχυσης της εργασίας διεθνώς, σε ηλεκτρονική μορφή και σε οποιοδήποτε μέσο, για διδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς, άνευ ανταλλάγματος. Η ανοικτή πρόσβαση στο πλήρες κείμενο της εργασίας, δεν σημαίνει καθ' οποιονδήποτε τρόπο παραχώρηση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας του συγγραφέα/δημιουργού, ούτε επιτρέπει την αναπαραγωγή, αναδημοσίευση, αντιγραφή, πώληση, εμπορική χρήση, διανομή, έκδοση, μεταφόρτωση (downloading), ανάρτηση (uploading), μετάφραση, τροποποίηση με οποιοδήποτε τρόπο, τμηματικά ή περιληπτικά της εργασίας, χωρίς τη ρητή προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του συγγραφέα/δημιουργού.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η εργασία αναφέρεται στις νοσοκομειακές βιβλιοθήκες και πιο συγκεκριμένα σε αυτές που έχουν δημιουργήσει βιβλιοθήκες για ασθενείς και συνοδούς. Θα γίνει στην ιστορία των νοσοκομειακών βιβλιοθηκών και συγκεκριμένα για τις νοσοκομειακές βιβλιοθήκες του εξωτερικού οι οποίες ασχολήθηκαν με την Βιβλιοθεραπεία. Επιπλέον θα αποσαφηνιστούν οι όροι ιατρική βιβλιοθήκη, νοσοκομειακή βιβλιοθήκη, ιατρικός βιβλιοθηκονόμος, νοσοκομειακός βιβλιοθηκονόμος. Επίσης, θα παρατεθούν τα πρότυπα για την εύρυθμη οργάνωση, λειτουργία και στήσιμο αυτών των βιβλιοθηκών, καθώς και η συμπεριφορά αλλά και δεξιότητες που οφείλει να έχει ένας επιστήμονας της πληροφόρησης/ βιβλιοθηκονόμος για ανταπεξέλθει σε ένα περιβάλλον εργασίας. Επιπλέον, θα αποσαφηνιστεί η πολύπλοκη έννοια της βιβλιοθεραπείας, ως μία διεπιστημονική έννοια και επιστήμη όχι τόσο γνώριμη στην Ελλάδα η οποία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τις νοσοκομειακές βιβλιοθήκες. Μάλιστα, θα μιλήσουμε για το παρελθόν της βιβλιοθεραπείας έως σήμερα, για τις θεραπευτικές χρήσεις της βιβλιοθεραπείας για τον άνθρωπο και την ψυχή του και πως μέσα από την ανάγνωση και την γραφή λειτουργεί η διαδικασία της βιβλιοθεραπείας για μια καλύτερη ζωή.

Σύμφωνα με το ερωτηματολόγιο και με τα δεδομένα που θα συλλέξουμε, θα εξάγουμε και τα συμπεράσματα, τα οποία αφορούν: τον τρόπο εξυπηρέτησης των χρηστών, τη βελτίωση των υπηρεσιών μας, τυχόν σφάλματα, ανάγκες των χρηστών, βελτίωσή της συλλογής με βιβλία που ενδιαφέρουν τους αναγνώστες μας, κ.λπ. Θα τονιστούν τα θετικά στοιχεία του εγχειρήματος μας και θα προταθούν λύσεις στα σημεία που ίσως υστερούμε και θα γίνει μια μικρή σύγκριση με αντίστοιχες βιβλιοθήκες του εξωτερικού.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Abstract

We will, through this dissertation, present the history of hospital libraries, how it gradually opened to patients, and the potential benefits for them and their support persons. We will more specifically focus on the way hospital libraries dealt with and helped develop Bibliotherapy, here and abroad.

At first place, we will try to clarify the different terms framing the issue, the complicated significance of bibliotherapy, and will try to explain the differences existing between medical library and hospital library. We will present the protocols for good organization of these libraries, as well as the necessary behavior and dexterities for the hospital library to cope with a work environment. Bibliotherapy needs a pluridisciplinary approach, which remains unfamiliar to most of the medical libraries in Greece.

In another section, we will try to understand the therapeutic use of bibliotherapy, the benefits for the person and her or his soul. Through the reading and the writing functions, bibliotherapy can indeed have a positive impact on a patient's physical and psychological health, leading to a better life. The data we gathered through the questionnaires will also help us drawing conclusions regarding: the quality of the service, the improvement of this service, the needs of the users, the improvement of the books collection - linked with the interests of readers, etc. We will finally try to find out what can be improved, which is the room for improvement, and to propose concrete solutions and actions to address the shortcomings observed, particularly through a helpful comparison with corresponding libraries abroad.

Λέξεις- Έννοιες- Κλειδιά

Βιβλιοθήκες ειδικές, βιβλιοθήκες νοσοκομειακές, βιβλιοθήκες για ασθενείς, βιβλιοθήκες για συνοδούς. Νοσοκομειακός βιβλιοθηκονόμος, Ιατρικός βιβλιοθηκονόμος Βιβλιοθεραπεία, Θεραπεία, Υγεία. Βιβλιοθήκες για ασθενείς, Βιβλιοθήκες για συνοδούς, Αυτοβελτίωση.

Keywords

Special librarians, Medical library, Hospital library, Hospital library, Bibliotherapy, Remedy, Cure, Health, libraries for patients, escort libraries, Self- Improvement

Ευχαριστίες :

Ευχαριστώ όσους με βοήθησαν για την εκπόνηση αυτής της πτυχιακής :

Τον καθηγητή μου Γεώργιο Χριστοδούλου που δέχτηκε να με αναλάβει για την περάτωση αυτής της πτυχιακής . Παρόλο τα προβλήματα κατά τη διάρκεια της έρευνας πίστεψε ότι μπορούσα να την φέρω εις πέρας .

Την Κυρία Ελένη Σεμερτζίδου που είναι υπεύθυνη για το πρακτικό κομμάτι της εργασίας, αλλά και για όλη την πολύτιμη βοήθεια σε όλο εγχείρημα.(τα στήσιμο της βιβλιοθήκης , στην βιβλιογραφία που μου έδωσε τις συμβουλές, την διεξαγωγή της έρευνας , Παροχή συμβούλων, κ.λπ.) .

Το τμήμα πληροφορικής ΑΧΕΠΑ για την τεχνική υποστήριξη και την Κυρία Μαριάννα Ελευθεριάδου που μας έφτιαξε την βάση δεδομένων . Την κυρία Ελένη Πανουσάκη , κάτοχος Διδακτορικού βιολογίας στο Πανεπιστήμιο του Harvard για την βοήθεια στην μετάφραση και την εποπτεία ιατρικών όρων καθώς και την βοήθεια της στην μετάφραση των προτύπων των βιβλιοθηκών . Μεταφράσαμε όλη την αρθρογραφία για τα νοσοκομειακά πρότυπα. Πιο συγκεκριμένα(Τα «Πρότυπα για τις Βιβλιοθήκες του Νοσοκομείου» της Ένωσης Ιατρικών Βιβλιοθηκών (MLA) είχαν αναπτυχθεί το 2002 και τις αναθεωρήσεις αυτόν δηλαδή Τα «Πρότυπα για τις Βιβλιοθήκες του Νοσοκομείου» της Ένωσης Ιατρικών Βιβλιοθηκών (MLA) είχαν αναπτυχθεί το 2002 και τις αναθεωρήσεις αυτών το 2005 και 2007 καθώς και τα προτυπά της IFLA του 2010 που είναι τα πιο εξειδικευμένα για τέτοιου είδους βιβλιοθήκες) Την φίλη και συμφοιτήτρια μου Λίβια -Ευγενία Ζαϊνέα για την αρθρογραφία που μου έδωσε και τον συμφοιτητή μου Αλέξανδρο Ανδρέογλου για την παροχή βιβλίων. Την φίλη και βιβλιοθηκονόμο Σμαράγδα Κραχτίδου για τις συμβουλές της και οδηγίες στο κομμάτι των συνεντεύξεων. Τους βιβλιοθηκονόμους Φλώρα Μποσμάνη , τον Γιώργο Ασημακόπουλο για την στήριξη του εγχειρήματος .

Όλους τούς ανθρώπους που συμμετείχαν στην έρευνα. Το επιστημονικό συμβούλιο που πέρασε το θέμα μου για να μπορέσει να γίνει αυτή η Εργασία.

Το πιο μεγάλο ευχαριστώ σε όλη την οικογένεια μου που με στήριξε τόσο οικονομικά όσο και ψυχολογικά και είναι πάντα δίπλα μου σε όλη την διάρκεια της ζωής μου και ιδίως στους γονείς μου. Ιδιαίτερα ευχαριστώ πολύ τον υπέροχο πατέρα μου Σπυρίδων Γεωργαλά που τον χάσαμε αναπάντεχα .

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περιεχόμενα

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	12
ΛΙΣΤΕΣ ΕΙΚΟΝΩΝ	13
ΛΙΣΤΕΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.....	14
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΙΝΑΚΑ EXCEL.....	14
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	14
ΣΚΟΠΟΣ / ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	14
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	15
1. ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ -Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ 16	
2.ΟΡΙΣΜΟΙ	18
2.1.ΠΡΟΤΥΠΑ	20
3. ΒΙΒΛΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	21
3.1. ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΨΥΧΗ	21
3.3 ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΨΥΧΑΝΑΛΥΣΗ	28
3.4 .ΒΙΒΛΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ	32
3.5 .ΒΙΒΛΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ	35
3.6 .ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ	42
3.7.ΤΟ ΜΟΝΤΕΛΟ	44
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΩΦΕΛΗ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ	47
5. ΒΙΒΛΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑ: Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ	48
6.1.ΠΑΝΔΗΜΙΑ- ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΟΙ- ΒΙΒΛΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	57
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7:ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	59
7.1.ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΟΥ Π.Γ.Ν.Θ. ΑΧΕΠΑ	59
8. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΝΙΚΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ	61
8.1 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ	82
9. ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ	86
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	94
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	130
1.ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ	130
2.ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ. ΑΦΙΣΑ ΤΗΣ ΛΑΙΚΗΣ ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	139
3 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ. ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ	139

4.ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ. ΓΝΩΜΕΣ ΧΡΗΣΤΩΝ	140
5.ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ.....	154

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

L.C. = Library of Congress subject headings OR Library of Congress

Mesh = Medical subject headings

AACR2 = Αγγλοαμερικανικοί κανόνες καταλογγράφησης

IFLA = International Foundation of libraries Association

ΛΙΣΤΕΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνα 1:Εικόνα 1:Η ψυχή του καλλιτέχνη του Νικολάου ζήγη πηγή : https://cityculture.gr/i-psi-chi-tou-kallitechni/ (ανακτήθηκε 18 Νοεμβρίου 2018)	21
Εικόνα 2 : Το Φαρμακείο Piccola Farmacia Letteraria Πηγή : https://www.news247.gr/good-news/mpikame-sto-proto-farmakeio-logotechnias-toy-planiti.7660586.html	25
Εικόνα 3: Ανθρώποι ανταλάσουν ιστορίες γύρω από την φώτια :© Libor Balák, Antropark Πηγή : http://www.anthropark.wz.cz/aagalery.htm	30
Εικόνα 4 :Βιβλίο- Φυλαχτό του Αγίου Γεωργίου 250 ετών : Πηγή : <a 08="" 2019="" href="https://www.laosnews.gr/article/83499-authentiko-egkolpio-250-eton-to-fulaxto-tou-miltou-raul-(Ανακτήθηκε 18 Νοεμβρίου 2018) ..... Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Εικόνα 5: :Πύλη εισόδου Βιβλιοθήκη St. Gallen Abbey της Ελβετίας πηγή: Διαθέσιμο σε: http://www.arxeion-politismou.gr/2019/08/Vivliothiki-kai-psyxi.html (Ανακτήθηκε 17 Απριλίου 2018).	32
Εικόνα 6:Λεκάκης Γ. Βιβλιοθήκη στις Μηλιές του Πήλιου Πηγή : Διαθέσιμο σε: http://www.arxeion-politismou.gr/2019/08/Vivliothiki-kai-psyxi.html (Ανακτήθηκε 17 Απριλίου 2018).	33
Εικόνα 7: Samuel Crothers 1857-1927 Πηγή : https://www.harvardsquarelibrary.org/biographies/samuel-mcchord-crothers/	35
Εικόνα 8 : Άσυλο Sheppard Pratt που έφάρμοσε την βιβλιοθεραπεία πηγή : https://www.sheppardpratt.org/why-sheppard-pratt/history (Ανακτήθηκε 18 Νοεμβρίου 2018)	47
Εικόνα 9 : Συνταγογραφίση βιβλίων της εποχής πηγή από το βιβλίο της Brown, E. σ.: 27 .	49
Εικόνα 10:Saint Barnabas: he cures a sick man by holding the gospel of Saint Matthew over the man's head. Etching by P. Brebiette after P. Caliari, il Veronese Πηγή : https://www.jstor.org/stable/community.24865408 (Ανακτήθηκε 18 Νοεμβρίου 2018)	49
Εικόνα 11: Τίτλος : War Service Library Dispatch Office, Brooklyn (2), 1918 © The American Library Association Archives Πηγή : https://archon.library.illinois.edu/ala/index.php?p=digitallibrary/digitalcontent&id=593 (Ανακτήθηκε 15 Μαρτίου 2021)	54
Εικόνα 12:Title: "The Dangers of War" 1918 © The American Library Association Archives Πηγή : https://archon.library.illinois.edu/ala/index.php?p=digitallibrary/digitalcontent&id=297 (Ανακτήθηκε 15 Μαρτίου 2021)	55
Εικόνα 13 : Title :Library War Service Bookplate© The American Library Association Archives Πηγή : https://archon.library.illinois.edu/ala/index.php?p=digitallibrary/digitalcontent&id=1111 (Ανακτήθηκε 15 Μαρτίου 2021)	55
Εικόνα 14: Title :Library War Service Bookplate© The American Library Association Archives Πηγή : https://archon.library.illinois.edu/ala/index.php?p=digitallibrary/digitalcontent&id=1111 (Ανακτήθηκε 15 Μαρτίου 2021)	56
Εικόνα 16.....	61
Εικόνα 15: Η Δημιουργία βάσης Δεδομένων	61

ΛΙΣΤΕΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΙΝΑΚΑ EXCEL

Διάγραμμα Πίνακα Excel 1: Τα ονόματα των βιβλιοθηκονόμων.....	90
Διάγραμμα Πίνακα Excel 2 : Που βρίσκεται η βιβλιοθήκη σας;	90
Διάγραμμα Πίνακα Excel 3 : Είσαστε βιβλιοθηκονόμος;	90
Διάγραμμα Πίνακα Excel 4 : Η Βιβλιοθεραπεία βοηθάει τους Αρρώστους	91
Διάγραμμα Πίνακα Excel 5 : Έχετε προγράμματα υπηρεσίες για την Βιβλιοθεραπεία στην βιβλιοθήκη σας ;	91
Διάγραμμα Πίνακα Excel 6: Τί Στάνταρ χρησιμοποιείτε.....	92

Διάγραμμα 1: Δημιουργία Διαγράμματος με το σχεδιαστικό πρόγραμμα DIA με τίτλο : Το μοντέλο της Caroline Shodres Πώς βοηθάει στον ψυχισμό του αναγνώστη και πώς επιλύει τα προβλήματα του.....	45
---	----

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΣΚΟΠΟΣ / ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο σκοπός της εργασίας είναι να αναδειχθεί η σημασία της λειτουργίας βιβλιοθηκών που αφορούν τους ασθενείς. Οι βιβλιοθήκες αυτές οφείλουν να εξυπηρετούν ένα πολυποίκιλο κοινό καθώς και την έννοια Βιβλιοθεραπεία που είναι μια έννοια όχι τόσο γνωστή στην Ελλάδα. Σκοπός είναι να γίνουν γνωστά τα οφέλη της βιβλιοθεραπείας και οι ευεργετικές και θεραπευτικές ιδιότητες της. Ελπίζουμε αυτή η εργασία να αποτελέσει οδηγό και παράδειγμα για άλλες βιβλιοθήκες και να ακολουθήσουν το παράδειγμα μας, αφού αποτελεί καινοτομία για τα ελληνικά δεδομένα. Μέσα από το ερωτηματολόγιο, επιθυμούμε να φανεί η χρησιμότητα μιας τέτοιας βιβλιοθήκης και να καταγραφούν οι ανάγκες των ανθρώπων που την χρησιμοποιούν ώστε να μπορέσουμε να αξιολογηθεί καλύτερα την δουλειά μας. Ελπίζουμε

να εισάγουμε όλους τους βιβλιοθηκονόμους στην διεπιστημονική έννοια της βιβλιοθεραπείας να κατανοήσουν τα οφέλη της και να το χρησιμοποιήσουν προς όφελός τους.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Η έρευνα έγινε με ένα πρωτότυπο ερωτηματολόγιο, το οποίο είναι αυστηρά δομημένο, ενώ περιέχει με ερωτήσεις ανοικτού και κλειστού τύπου. Χρησιμοποιήθηκαν 120 ερωτηματολόγια τα οποία τα συμπλήρωσαν οι ασθενείς και οι συνοδοί τους εντός της βιβλιοθήκης του ΑΧΕΠΑ, εκ των οποίων τα 20 χρησιμοποιήθηκαν για την πιλοτική έρευνα και τα 100 ερωτηματολόγια για την κύρια έρευνα. Επίσης κάποια ερωτηματολόγια μοιράστηκαν και σε κλινικές του νοσοκομείου καθορισμένες ώρες με την άδεια των τομεαρχών της Νοσηλευτικής για όσους επιθυμούσαν να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο. Αν η Εργασία πέρασε από το επιστημονικό συμβούλιο 15 Αυγούστου 2019 για προσωπικούς λόγους οποία διεξήχθη από το διάστημα 30 Αυγούστου 2019 έως την έλευση της πρώτης πανδημίας του covid-19. Έπειτα σταμάτησε για υγειονομικούς λόγους. Η επεξεργασία των αποτελεσμάτων έγινε με το ειδικό πρόγραμμα στατιστικής SPSS που μου διέθεσε η κα Ελένη Σεμερτζίδου για την έρευνα μου, εντός του ΑΧΕΠΑ.

Επίσης, σκοπός τέθηκε και η επεξεργασία των συνεντεύξεων από τις βιβλιοθήκες του εξωτερικού με αυτό το πρόγραμμα αλλά λόγω της πανδημίας πραγματοποιήθηκε με το πρόγραμμα Excel.

1. ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ -Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

Η ιστορία των νοσοκομειακών – ιατρικών βιβλιοθηκών συναντά μεγάλη διάρκεια στο χρόνο και είναι δύσκολο να μελετηθεί εξ ολοκλήρου. Ωστόσο, στην παρούσα εργασία επιχειρείται η προσέγγισή της με σαφήνεια και αποτελεσματικότητα παραλείποντας κάποια γεγονότα, με σκοπό να μην κουραστεί ο αναγνώστης αλλά και να αποδοθεί ένα σύντομο και ουσιαστικό. Επίκεντρο αποτελούν τα γεγονότα που θεωρούνται καίρια. Για την εύρεση παραπάνω πληροφοριών ωστόσο, δίνεται η δυνατότητα πρόσβασης στην βιβλιογραφία της πτυχιακής.

Οι βιβλιοθήκες υπήρχαν από την αρχαιότητα από τότε που ο άνθρωπος είχε την ανάγκη για γνώση και ήθελε να εκφράσει την σκέψη του σε γραπτή μορφή. Πάντα οι βιβλιοθήκες είναι ευρέως γνωστό πώς αποτελούσαν κέντρα πολιτισμού και γνώσης. Ήταν τα κέντρα διακίνησης ιδεών ειδικά σε παλαιότερες εποχές που οι άνθρωποι δεν είχαν εύκολη πρόσβαση και τα μέσα στην πληροφορία. Ήταν ο μόνος τρόπος που μπορούσαν να κατευνάσουν την άγνοια τους και την ακόρεστη δίψα τους για γνώση.

Οι ιατρικές βιβλιοθήκες δεν είχαν σε καμία περίπτωση την μορφή που ξέρουμε σήμερα. Συνήθως ήταν το αρχείο ή η προσωπική συλλογή του «θεραπευτή» (healer) του μάγου ή του Σαμάνου (Birchette, P.,2000) αποτελούσαν συνήθως προσωπικές συλλογές και φυσικά δεν είχαν πρόσβαση όλοι. Τα παραπάνω τεκμηριώνονται στην συνέχεια της εργασίας, παρέχοντας έναν ορισμό της ιατρικής βιβλιοθήκης.

Αρχικά, υπήρχαν ιατρικές βιβλιοθήκες από αρχαιοτάτων χρόνων από τότε που έκανε δειλά την εμφάνισή της η ιατρική ως θεραπευτική τεχνική και βρίσκονταν στα αρχικά στάδια της. (Birchette, P.,2000) *«Παλαιότερα ορίζονταν σαν ιατρική βιβλιοθήκη ένα μέρος στο οποίο φυλάσσονταν όλα τα ιατρικά γραπτά»*. (Birchette, P.,2000: p.302). Από τους αρχαιότερους πολιτισμούς που έχουν ασχοληθεί με την ανάπτυξη της ιατρικής επιστήμης και τέτοιων βιβλιοθηκών ήταν οι Βαβυλώνιοι και οι Ασσυριοί (Birchette, P.,2000). Χάρης λοιπόν, στην μεγάλη συνεισφορά αυτών των μεγάλων πολιτισμών η Μεσοποταμία έγινε κοιτίδα και πηγή εξάπλωσης της ιατρικής επιστήμης σε όλον τον αρχαίο κόσμο. Σταδιακά, οι βιβλιοθήκες αρχίσαν να μοιάζουν περισσότερο με βιβλιοθήκες που γνωρίζουμε σήμερα (Birchette, P.,2000).

Συμφώνα με καταγραφές, οι πρώτες βιβλιοθήκες που δημιουργήθηκαν ήταν στην Ασσυρία και συνδέθηκαν με τον βασιλιά Ασσυρμπανιμάλ Assurbanibal. Το συγκεκριμένο πρόσωπο, στα πλαίσια της καθολικής γνώσης που αναζητούσε, συγκέντρωνε και πολλές πηγές που αφορούσαν την ιατρική επιστήμη, ενώ είχε παράλληλα στην διάθεσή του εξειδικευμένο προσωπικό που οργάνωνε την βιβλιοθήκη. (Birchette, P.,2000 p.302). Θα μπορούσαμε να πούμε ότι είχε τους πρώτους βιβλιοθηκονόμους στην ιστορία όπως τους γνωρίζουμε σήμερα και για πρώτη φορά ασκήθηκε το επάγγελμα του βιβλιοθηκονόμου.

Η ιατρική επιστήμη ήταν αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινής ζωής για τους αρχαίους Βαβυλώνιους και Ασσύριους, κάτι το οποίο επιβεβαιώνεται και από την ένταξη της ιατρικής στους νομικούς θεσμούς. Επίσης, παλαιότερα η επιστήμη ήταν συνδεδεμένη άρρηκτα με την θρησκεία, το οποίο φαίνεται από την ύπαρξη βιβλιοθηκών μέσα στους ναούς. Αυτές οι βιβλιοθήκες βέβαια δεν είχαν την σημερινή μορφή. Η πρόσβαση ήταν περιορισμένη και απευθυνόταν μόνο στην ελίτ των ανώτερων κοινωνικών τάξεων και τους ιατρούς θεραπευτές.

Ο Αιγυπτιακός λαός επίσης συνεισφέρει στην εξέλιξη της ιατρικής επιστήμης και των ιατρικών βιβλιοθηκών. Γνωρίζουμε πως, στον αιγυπτιακό «ναό του Θεού Θώθ (thot) υπήρξε η πιο οργανωμένη και πλήρες ιατρική βιβλιοθήκη» όπου φυλάσσονταν αποκλειστικά από γυναίκες ιερείς και είχαν ύψιστη σημασία για την Αιγυπτιακή κοινωνία και κύρος. Γενικότερα, η γνώση της Ιατρικής επιστήμης άνθισε και στην Αρχαία Ελλάδα όπου και οι ιατρικές βιβλιοθήκες εξελίχθηκαν εξίσου. Επίσης, αξίζει να σημειωθεί ότι ένας από τους πιο σημαντικούς τρόπους επικοινωνίας ήταν το βιβλίο για εκείνη την εποχή στην Αρχαία Ελλάδα. Ο Ιπποκράτης, ο πατέρας της ιατρικής συνέλεξε μία ιδιωτική βιβλιοθήκη, ενώ ο Αριστοτέλης είχε μία ιδιωτική συλλογή η οποία συμπεριλάμβανε κάθε αντίγραφο από οποιοδήποτε ιατρική εργασία. Στην αρχαία Ελλάδα, πέραν από τις δημοτικές βιβλιοθήκες και τις ιδιωτικές βιβλιοθήκες, υπήρχαν και ειδικές ιατρικές βιβλιοθήκες. Συνήθως αυτές οι βιβλιοθήκες βρισκότουσαν κοντά σε Ναούς.

Η πιο σημαντική Ιατρική Σχολή ήταν η αυτή της Αλεξανδρείας (Alexandrian School of Medicine) (Birchette, P.,2000 p303-304.). Εάν και παραπάνω σχολή ήταν ξακουστή στην Ελλάδα, η ιατρική σχολή του Ασκληπιού παρουσίασε μεγάλη άνθηση. Κύριο χαρακτηριστικό της αποτέλεσε ο συνδυασμός της σχολής με την ύπαρξη ναού και ιατρικής βιβλιοθήκης. Μάλιστα η ιατρική βιβλιοθήκη του Ασκληπιού είχε ιδιαίτερη σημασία και ήταν αφιερωμένη στον Ασκληπιό το Θεό της θεραπείας the God of Healing (Birchette, P.,2000 p.303). Τέτοιου

είδους βιβλιοθήκες υπήρχαν στη Ρόδο, στην Κω, στην Κνίδο και στην Κυρήνη. Οι αρχαίοι Ρωμαίοι δεν παρουσίαζαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την ιατρική επιστήμη για αυτό οι ρωμαϊκές βιβλιοθήκες ήταν πάντα συνδεδεμένες με τον ναό του παλατιού. Οι Ρωμαίοι είχαν λιγότερο ενδιαφέρον για την ιατρική για αυτό και ιατρικές βιβλιοθήκες ήταν συνήθως ιδιωτικές συλλογές (Birchette, P.,2000: p.302).

Οι νοσοκομειακές βιβλιοθήκες αρχίσαν να αναπτύσσονται από τον ζήλο των ανθρώπων για έγκυρη ιατρική πληροφόρηση συνδυάζοντας την αγάπη τους για το βιβλίο και την στροφή των βιβλιοθηκονόμων προς την εξυπηρέτηση ενός μεγαλύτερου κοινού όπως είναι οι ασθενείς. Οι πρώτες νοσοκομειακές βιβλιοθήκες ξεκίνησαν από το εξωτερικό και είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με την ιστορία της βιβλιοθεραπείας. Περισσότερες λεπτομέρειες παρατίθενται στα παρακάτω κεφάλαια και ειδικότερα, στο κεφαλαίο που αφορά την Βιβλιοθεραπεία, διότι είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τις νοσοκομειακές βιβλιοθήκες. Ωστόσο, σύμφωνα με κοινωνιολόγο Paul Starr *«οι νοσοκομειακές βιβλιοθήκες του σήμερα έχουν ρίζες που εκτείνονται στην εποχή της αποικιακής Αμερικής».*(Semertzidou E.,2018:p.) Το ότι οι νοσοκομειακές βιβλιοθήκες υπήρξαν από την αποικιακή εποχή, επιβεβαιώνεται και στις παραπάνω αναφορές (Birchette, P.,2000: p.302).

2.ΟΡΙΣΜΟΙ.

Συμφώνα με όλη την βιβλιογραφία υπάρχει σύγχυση στον όρο *« Νοσοκομειακή βιβλιοθήκη»* (Hospital Library). Δεν είχε αρχικά την ίδια σημασία, όταν χρησιμοποιούσαν τον όρο *«η Ιατρική βιβλιοθήκη»* (Medical Library), η οποία εξυπηρετούσε κατά κύριο λόγο το ιατρικό προσωπικό (κυρίως ιατρούς νοσηλευτικό προσωπικό και προσωπικό του νοσοκομείου. Όταν μιλάμε για τέτοιου είδους βιβλιοθήκη αναφερόμαστε στον όρο Ιατρική βιβλιοθήκη (Medical Library). Αυτή η μεγάλη διαφορά και το κομψούζιο του όρου φαίνεται και στις οδηγίες της IFLA: *« Guidelines for libraries serving hospital patients and the elderly and disabled in long-term care facilities»*. Προτείνεται ένας νέος όρος για την νοσοκομειακή βιβλιοθήκη, η οποία έτσι θα έπρεπε να είναι σήμερα σύμφωνα με την IFLA (σε μια ελεύθερη και μετάφραση του ορισμού) *«Μια Νοσοκομειακή βιβλιοθήκη (Hospital Library)σημαίνει*

για βιβλιοθήκη για ασθενείς η οποία παρέχει σε συχνή βάση συλλογές που αφορούν το διάβασμα για ψυχαγωγικούς σκοπούς, συχνά σε συνδυασμό με την παροχή υλικού που έχουν σχέση με την ιατρική πληροφορία.» (IFLA, 2010) : Το Αμερικάνικο Εθνικό Ίδρυμα Προτυποποίησης (American National Standards Institute) μας δίνει τον ορισμό « *Μια Νοσοκομειακή Βιβλιοθήκη ορίζεται ως μια οντότητα που εξυπηρετεί Επαγγελματίες Υγείας σε Νοσοκομεία ή αλλού , είτε στον ιδιωτικό είτε στον δημόσιο τομέα* »(Semertzidou, 2018 :).

Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να αναφέρω μια προσωπική μου παρατήρηση, ότι η διαφορά των δύο ορισμών μπορεί να οφείλεται και στις διαφορετικές ανάγκες και τους χρήστες που έχει μια νοσοκομειακή βιβλιοθήκη. Να μην ξεχνάμε ότι παλαιότερα μια νοσοκομειακή βιβλιοθήκη ήταν περισσότερο κλειστή και συνήθως εξυπηρετούσε το προσωπικό του νοσοκομείου, ενώ παρείχε υπηρεσίες και συλλογές ιατρικές αποκλειστικά για τις δικές τους ανάγκες. Τώρα και με την πάροδο του χρόνου και την εξέλιξη της πληροφορίας, μια νοσοκομειακή βιβλιοθήκη οφείλει να έχει έναν ανθρωπιστικό χαρακτήρα και να παρέχει και άλλες υπηρεσίες πέραν της ιατρικής πληροφόρησης, να παρέχει συλλογές που αφορούν της ψυχολογικές-ψυχαγωγικές ανάγκες τους, να εξυπηρετεί ένα πιο ευρύ φάσμα ανθρώπων του νοσοκομείου όπως είναι οι ασθενείς και οι συνοδοί. Επίσης, να μπορεί να εξυπηρετήσει σε κάποιες περιπτώσεις και ανθρώπους εκτός της νοσοκομειακής μονάδας που έχουν ανάγκη για έγκυρη ιατρική πληροφορία. Νομίζω πώς αυτή η αλλαγή του όρου αντανακλά την σύγχρονη εικόνα που οφείλει να έχει μια νοσοκομειακή βιβλιοθήκη και την ανάγκη για εξυπηρέτηση ενός ευρύτερου πολυποίκιλου κοινού και να παρέχει ένα φάσμα υπηρεσιών που δεν αφορούν την ιατρική πληροφόρηση αλλά έχουν σκοπό να παρέχουν υπηρεσίες ψυχαγωγικού τύπου στους ασθενείς που εξυπηρετούν.

Από την άλλη, ιατρικές βιβλιοθήκες επιστημών υγείας ονομάζονται λόγω της συγκεκριμένης σημαντικής περιοχής που καλύπτουν και αφορούν στις επιστήμες της υγείας δηλαδή στην ιατρική, βιολογία, φαρμακολογία, βιοχημεία και συναφείς κλάδους ιατρικές βιβλιοθήκες σχεδόν δεν αποτελούν ανεξάρτητους οργανισμούς αλλά δρουν στους κόλπους ενός ευρύτερου οργανισμού και διαφοροποιούνται τόσο ως προς το νομικό καθεστώς δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου όσο και ως προς τον σκοπό ίδρυσης και την αποστολή του.

Οι ιατρικές βάσεις αποτελούν το κομμάτι της επιστήμης της πληροφόρησης, που εντοπίζει οργανώνει και διαχειρίζεται τις πληροφορίες ιατροβιολογικού ενδιαφέροντος, όπου

εξασφαλίζει το μηχανισμό διαχείρισης και πρόσβασης στην πληροφορία παρέχοντάς του, πληροφοριακά εργαλεία για την παραγωγή και εξέλιξη των επιστημών υγείας.

2.1.ΠΡΟΤΥΠΑ

Υπάρχουν συγκεκριμένα πρότυπα της IFLA για την δημιουργία τέτοιων βιβλιοθηκών. Από το 1960 έως το 1984, η IFLA δημοσίευσε τέσσερα σύνολα συστάσεων για βιβλιοθήκες ασθενών. Το πρώτο σετ δημοσιεύθηκε το 1960 στο Libri (10 [2]: 141-146) ως Memoire indicur sur les bibliotheques d 'hopitaux (Μνημόνιο για τις νοσοκομειακές βιβλιοθήκες). Ένα δεύτερο σύνολο συστάσεων, IFLA Standard s for Libraries in Hospitals, δημοσιεύθηκε στο Δελτίο της βιβλιοθήκης της UNESCO, τόμος 23, αριθμός 2, Μάρτιος / Απρίλιος 1969, σελίδες 70-75. Οι τρίτες συστάσεις της IFLA δημοσιεύθηκαν ως παραγράφους 53-61 των προτύπων της δημόσιας βιβλιοθήκης του IFLA για τις δημόσιες βιβλιοθήκες (V. Αντικατοπτρίζοντας μια διευρυμένη εστίαση, αυτές οι συστάσεις περιλαμβάναν όχι μόνο ασθενείς στο νοσοκομείο, αλλά επίσης: οικιακούς αναγνώστες, τα άτομα με ειδικές ανάγκες, κέντρα ημέρας, κλαμπ και κατοικίες για ηλικιωμένους, φυλακές, σπίτια προφυλάξεων και κέντρα κράτησης.(IFLA,2010)

Τέλος, το 1984, η IFLA δημοσίευσε κατευθυντήριες γραμμές για βιβλιοθήκες που εξυπηρετούν νοσοκομειακούς ασθενείς και άτομα με ειδικές ανάγκες στην Κοινότητα. Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές κάλυψαν τις υπηρεσίες σε ορισμένες άλλες ομάδες, όπως: αφασία / δυσλεξία/άτομα με κινητικά μειονεκτήματα / οι κωφοί και, οι διανοητικά ανάπηροι / ψυχικά ασθενείς. Σημειώνοντας ότι ήταν αδύνατο να καταρτιστούν καθολικά εφαρμόσιμα πρότυπα, το έγγραφο του 1984 στόχευε, αντίθετα, να είναι ένα σύνολο υποβλητικών κατευθυντήριων γραμμών βασισμένων στο έργο και τις εμπειρίες των βιβλιοθηκών στον τομέα. Οι οδηγίες έλαβαν υπόψη κάθε εργασία που είχε ήδη γίνει από εθνικούς συλλόγους βιβλιοθηκών. .(IFLA,2010)¹

---

¹ Μπορείτε να δείτε πληροφορίες στην μετάφραση των προτύπων στα παραρτήματα

3. ΒΙΒΛΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

3.1. ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΨΥΧΗ

Εισαγωγή

Εικόνα 1:Εικόνα 1:Η ψυχή του καλλιτέχνη του Νικολάου ζήγη πηγή :

<https://cityculture.gr/i-psichi-tou-kallitechni/>

(ανακτήθηκε 18 Νοεμβρίου 2018)

Ο Άνθρωπος δεν είναι ένα όν ξεχωριστό από την ψυχή και το σώμα του, αλλά ενιαίο όν που αποτελείται από ψυχή και σώμα. Τεκμηριώνεται από τα παρακάτω λόγια: « *Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ είναι ον διφυές, δισυπόστατο. Έχει δύο φύσεις, υλική και πνευματική. Έχει σώμα και ψυχή. Συντίθεται από ύλη και πνεύμα. Δεν είναι μόνο σωματικός, ούτε μόνο ψυχικός είναι ψυχοσωματικός. Δεν είναι ένα απλό άθροισμα δύο στοιχείων, αλλά κάτι εντελώς νέο, εντελώς διαφορετικό είναι άτμητο όλον. Είναι πρόσωπο, όν μοναδικό και ανεπανάληπτο, με υλική και πνευματική υπόσταση*»(Κρασσανάκης , 2016 σ. :5). Για αυτό τον λόγο αποφάσισα να κάνω την σύνδεση ψυχής σώματος και βιβλιοθεραπείας.

Αυτό έχει κατανοήσει και η Ιπποκρατική ιατρική « ο πατέρας της σύγχρονης ιατρικής »«*Ο Ιπποκράτης πρώτος προσέγγισε την λειτουργία του σώματος, αλλά και της ψυχής* » (Κατσιούλης ,2012: σ. 5). Ο Ιπποκράτης πρωτοπόρος για την

εποχή του απέταξε όλες τις δεισιδαιμονίες και αντιλήψεις των παλαιότερων που πίστευαν ότι η ασθένεια είναι θεϊκή παρέμβαση και λειτουργεί ως τιμωρία από τους θεούς, και έδωσε στην ιατρική την επιστημονικότητα για την εποχή μέσα από το έργο του. Το παραπάνω επιβεβαιώνεται από: « *Καίρια θέση στο έργο του είναι η αποδέσμευση του ανθρώπου από το θεϊκό στοιχείο και η βιολογική υπόσταση του ανθρώπου και των λειτουργιών του.* »(Κατσιούλης ,2012: σ. 5). Στην Μεταπτυχιακή διατριβή της Χατζηνικολάου Γεωργία(2011)αναφέρεται« *Στο έργο Χαρμίδης [...] «δεν πρέπει να επιχειρεί κανείς να θεραπεύσει τα μάτια χωρίς το κεφάλι, ούτε το κεφάλι χωρίς το σώμα, ούτε και το σώμα άνευ της ψυχής»* (Χατζηνικολάου ,2011 : σ. 8.). Συνεπώς εάν θέλουμε να γιατρέψουμε έναν ασθενή οφείλουμε να γιατρέψουμε και την ψυχή του αλλιώς δεν μπορεί να επέλθει πλήρη ίαση, αυτή ήταν μια αντίληψη που υπήρχε στα αρχαία χρόνια και την είχαν κατανοήσει οι άνθρωποι. Αλλά και η επιστήμη της ψυχολογίας έχει κατανοήσει ότι ο άνθρωπος είναι σώμα και ψυχή και θεωρείται δεδομένο. Θεωρώ απαραίτητο να τεκμηριώσω και την σχέση ασθένειας και ψυχής, πρώτου προχωρήσω παρακάτω.

Η ψυχοσύνθεση του ασθενούς είναι πολύ σημαντική και επηρεάζει τη σωματική υγεία του ασθενούς. Αυτό είναι τεκμηριωμένο από την επιστήμη της ψυχολογίας και φαίνεται από

τα παραπάνω λόγια « Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ εντάσσεται στις ανθρωπιστικές Επιστήμες .Είναι η επιστήμη της ψυχής και μάλιστα των όσων λαμβάνουν χώρα μέσα σ` αυτήν. Κύριο έργο της είναι η εξέταση των φαινομένων του πνεύματος και των νόμων που τα διέπουν.»(Κρασανάκης , 2016 σ. :9)

« Η ψυχολογία μελετά αυτήν την έννοια ως ψυχοσωματική οντότητα, το μη μεριζόμενο αυτό ανθρώπινο όλο. Θέλει να γνωρίσει και να βοηθήσει όχι μόνο τον υγιή άνθρωπο, αλλά και τον ασθενή, τον δοκιμαζόμενο» (Κρασανάκης Γ.,2016 σ. :6).

Ο ασθενής ο οποίος βρίσκεται σε ένα ζοφερό και καταθλιπτικό περιβάλλον, όπως είναι ένα περιβάλλον του νοσοκομείου είναι δεδομένο να επηρεάζεται και η ψυχολογία του και κατά συνέπεια και η υγεία του. Η ψυχολογία του ασθενούς είναι ένας πολύ σημαντικός παράγοντας που δεν πρέπει να μείνει ασχολίαστος. Επίσης σύμφωνα με τον ορισμό του τί είναι ο κοινωνικός αποκλεισμός « Ο κοινωνικός αποκλεισμός είναι ένα πολύπλοκο φαινόμενο, το οποίο περιλαμβάνει όχι μόνο έλλειψη πρόσβασης σε συγκεκριμένες υπηρεσίες αλλά και κοινωνικό δημογραφικούς παράγοντες, κοινωνικοπολιτισμική κατάσταση των ατόμων και την ποιότητα του επιπέδου ζωής τους. Εστιάζει στις ανάγκες εκείνων που είναι αποκλεισμένοι. Περιλαμβάνει άτομα και ομάδες που υποφέρουν από άμεσες και έμμεσες διακρίσεις, όπως και μεγαλύτερα τμήματα πληθυσμού που θεωρείται ότι έχουν κάποια μειονεκτήματα και έτσι περιθωριοποιούνται από την κοινωνία.»(Πολίτη,2004 σ.:19). Κατ' ακολουθία με τον παραπάνω ορισμό ο ασθενής είναι κοινωνικά αποκλεισμένος, λόγω της αρρώστιας του υποφέρει από τυχόν διακρίσεις και περιθωριοποιείται από την κοινωνία. Αισθάνεται κοινωνικά αποκλεισμένος χωρίς ελπίδα. Μάλιστα, σε πολλές περιπτώσεις ο άρρωστος επιδεικνύει μια διαφορετική συμπεριφορά όταν βρίσκεται «δοκιμαζόμενος » σε ένα τέτοιο περιβάλλον του νοσοκομείου « Ο άρρωστος έχει χάσει την ικανότητα του για ελεύθερη ζωή και δράση[.....]σηκώνει το βαρύ της σαρκός και της ψυχής του φορτίο. Μαστιγώνεται, θλίβεται.[.....] Ζει με σύντροφο την μελαγχολία, ονειροπολεί την ευωδία της χαμένης υγείας του, την οποία θέλει να επανακτήσει. Αυτό όχι μόνο το επιθυμεί ,αλλά και το ελπίζει. Αυτή η φυγή στο παρελθόν και στο μέλλον συνιστά έναν ισχυρό μηχανισμό άμυνας , μια μορφή λύτρωσης του δοκιμαζόμενου εγώ και του κλονισμένου χαρακτήρα του ασθενούς»(Κρασανάκης , 2016 σ. :17). « Αυτός που έχει χάσει την ποιότητά της ομαλής προηγούμενης ζωής του, αλλά και την ανεξαρτησία του. Αυτός που βιώνει καθημερινά τη διαφορετικότητα. Αυτός που αισθάνεται μειονεκτικός, ελλιπής , μπροστά σε άλλους. Γι' αυτό συμπεριφέρεται ως ένα παιδί εξαρτώμενο από το περιβάλλον του. Η απώλεια της αυτονομίας αλλά πολύ περισσότερο η ιδέα του θανάτου, δημιουργεί πολλές δυσκολίες και στον ίδιο τον άρρωστο και το περιβάλλον του »(Κρασανάκης

, 2016 σ. :23). Άρα ο ασθενής που νοσεί νιώθει αποκομμένος από την ζωή είναι μοναχικός και ανήμπορος διότι εξαρτάται από το συγγενικό του περιβάλλον για να είναι λειτουργικός στην καθημερινότητα του οπότε δυστυχώς χάνει την ανεξαρτησία του. Όπως ένα βρέφος ή ένα μικρό παιδί εξαρτάται τα πρώτα στάδια της ζωής του από τους γονείς του για την επιβίωση του. Μεγάλα προβλήματα δημιουργούνται στο οικογενειακό τους περιβάλλον αλλά και στους ίδιους τους ασθενείς μπορούν να δημιουργήσουν οι αρρώστιες που δεν έχουν βρεθεί θεραπεία και τους ταλαιπωρούν πολλά χρόνια τους ασθενείς,

«Μεγάλα και δυσεπίλυτα προβλήματα δημιουργούν οι βαριές αρρώστιες (καρκίνος, λευχαιμίες, νευροπάθειες και άλλα), οι θεραπείες των οποίων είναι μακροχρόνιες ή και αδύνατες. Ό,τι προσφέρεται ανήκει μάλλον στον χώρο της ανακούφισης, αφού δεν υπάρχουν ελπίδες θεραπείας.»(Κρασανάκης , 2016 σ. :23). Συνεπώς μεγάλο πρόβλημα αποτελούν οι σοβαρές ασθένειες και αυτό συμβαίνει διότι σκοτώνουν κάθε ελπίδα για την ανάκαμψη του ασθενούς για αυτόν και την οικογένειά του. Έτσι, οποιοδήποτε μέσο ανακούφισης ή περισπασμού του ασθενή από την αρρώστια του είναι πραγματικά σωτήριο. Θα μπορούσε ένα τέτοιο μέσο περισπασμού να είναι ένα βιβλίο όπως θα αναφερθεί εκτενώς στο κεφαλαίο της βιβλιοθεραπείας. Οι άνθρωποι φοβούμενοι την αρρώστια τους μπορεί να αρνούνται να την αντιμετωπίσουν και να την αντιμετωπίζουν σαν πρόβλημα. Έτσι, μπορεί να οδηγηθεί ο άρρωστος σε ψυχικά νοσήματα και η αρρώστια τους να τους τραυματίσει ψυχικά, με απομάκρυνση από τα αγαπημένα τους πρόσωπα, ο φόβος του θανάτου, το περιβάλλον του νοσοκομείου και στην χειρότερη περίπτωση να τους οδηγήσει σε σοβαρότερα ψυχικά προβλήματα (νευρώσεις) *« Δεν είναι η νεύρωση το αντικείμενο της θεραπείας, αλλά αυτός που έχει την νεύρωση. Η νεύρωση της καρδιάς δε δημιουργείται, όπως γνωρίζουμε από αρκετό καιρό, από την καρδιά, καθώς πίστευε μυθολογία, αλλά από την ψυχή του πάσχοντος. Και δεν προέρχεται από κάποια σκοτεινή γωνιά του ασυνειδήτου, όπως πιστεύουν ακόμη και σήμερα πολλοί ψυχοθεραπευτές, αλλά από το βίωμα ενός ολόκληρου ανθρώπου, και τελικά όχι μόνο από αυτή την ξεχωριστή ζωή, αλλά και από το ψυχικό βίωμα μέσα σε μια οικογένεια ή και κοινωνική ομάδα»*(Γιούνγκ Κ.,1974 σ.:22).

Συνεπώς, οφείλει το Σύστημα Υγείας να παρέχει ολοκληρωμένη υγεία δηλαδή που αφορά και την ψυχική και την σωματική υγεία και να δίνει στον άρρωστο την ευεξία του. Μάλιστα αυτό φαίνεται και από τους παραπάνω ορισμούς. Όπως τί είναι υγεία;

« Η υγεία ορίζεται ως φυσιολογική κατάσταση του ανθρώπινου οργανισμού : ως η κατάσταση της πλήρους σωματικής, ψυχικής και κοινωνικής ευεξίας. Επομένως υγιής άνθρωπος θεωρείται εκείνος που έχει άρτια, φυσιολογική σωματική και ψυχική

κατάσταση : αυτός που βρίσκεται σε πλήρη σωματική και ψυχική ευεξία : είναι ο γερός στο σώμα και στην ψυχή άνθρωπος.»(Κρασανάκης , 2016 σ. :19)

« Ευεξία σημαίνει την καλή κατάσταση του ανθρωπίνου σώματος, την ευρωστία, την υγεία την ακμή του, γεγονός που συνεπάγεται και την καλή κατάσταση της ψυχής. Από την ευεξία εκπηγάζουν πολλά ανθρώπινα αγαθά. Αντίθετα η σωματική καχεξία μπορεί να επιφέρει πολλά δεινά, πολλές ασθένειες πολλές αρρώστιες.»(Κρασανάκης , 2016 σ. :19) Άρα η υγεία είναι απόρροια της καλής σωματικής και ψυχικής υγείας.

Όμως, και το προσωπικό υγείας του νοσοκομείου (όπως οι γιατροί ,νοσηλευτές και λοιποί, οφείλουν να παρέχουν ψυχολογική υποστήριξη. Επίσης, σημαντική ευθύνη έχει και ο βιβλιοθηκονόμος που οφείλει και είναι χρέος του να προσφέρει υπηρεσίες στους χρήστες της βιβλιοθήκης. Οι υπηρεσίες αυτές ευφραίνουν την ψυχή τους, τους παρηγορούν και τους δίνουν μια διέξοδο από το καταθλιπτικό περιβάλλον του νοσοκομείου και τους βοηθούν ψυχολογικά. Σε μια βιβλιοθήκη για ασθενείς και συνοδούς δίνοντας την ευκαιρία να έχουν πρόσβαση σε λογοτεχνικά βιβλία. Με αυτόν τον τρόπο προσφέρει ένα παράθυρο διαφυγής από το περιβάλλον του νοσοκομείου, ή θα μπορούσε να παρέχει υπηρεσίες όπως ανάγνωση βιβλίων σε ομάδες ασθενών, ή και σε μεμονωμένα άτομα. Αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσω της παροχής λιστών με θεματικές κατηγορίες βιβλίων ανάλογα με το θέμα που επιθυμεί ο ασθενής, ασκώντας έτσι την Βιβλιοθεραπεία και βοηθώντας έτσι τον ασθενή να ξεχαστεί από τα προβλήματα του, την αρρώστια του στο ζοφερό και καταθλιπτικό περιβάλλον όπως είναι το νοσοκομείο. Παρέχεται έτσι μια παρηγοριά και μια διέξοδος καθώς και ελπίδα.

«Οι ψυχολόγοι γνωρίζουν ότι ο πόνος είναι ένα συναίσθημα που δεν αφήνει ανεπηρέαστη και μία ψυχή. Τα βάσανα, οι ταλαιπωρίες, οι ασθένειες, συνιστούν ένα πικρό ποτήριο ,που θα το δοκιμάσουν όλοι οι άνθρωποι. Και τότε, στις δύσκολες αυτές καταστάσεις, αναγκαστικά θα τύχουν υποστήριξης από γονείς, φίλους, νοσηλευτές, ιατρούς, ψυχολόγους κ.α. ψυχοθεραπευτές κι άλλα η συμβολή του καθενός από τα πρόσωπα αυτά συνιστά ένα σπουδαίο έργο που πρέπει να τύχει ιδιαίτερης εξέτασης» (Κρασανάκης , 2016 σ. :6)

« ο ψυχολόγος μπορεί να προσφέρει έργο υποστηρικτικό σε άτομο που έχουν ανάγκη»(Κρασανάκης , 2016 σ. :7).

« Ο πόνος του αρρώστου είναι συγχρόνως οργανικός , κοινωνικός και ψυχολογικός. Ο οργανικός πόνος, ο πόνος του σώματος αντανακλά σε όλη τη ζωή του πάσχοντος. Ο κοινωνικός πόνος σχετίζεται με την απομάκρυνση του πάσχοντος από το επάγγελμα, τους φίλους και το κοινωνικό περιβάλλον ,Ο ψυχολογικός πόνος δημιουργεί φόβους, φοβίες, άγχος, αγωνία, έλλειψη χαράς , χαμηλή αυτοεκτίμηση, απομόνωση, απελπισία».(Κρασανάκης, 2016 σ. :33).

Όχι μόνο ο ψυχολόγος, αλλά και ο βιβλιοθηκονόμος μπορεί να βοηθήσει με τον δικό του τρόπο βάζοντάς το δικό του λιθαράκι μέσω της βιβλιοθεραπείας και μέσω διαφόρων υπηρεσιών όπως είναι η σύσταση μιας Λαϊκής Δανειστικής Βιβλιοθήκης για ασθενείς και συνοδούς. Σε καμία περίπτωση δεν αντικαθιστά τον ψυχολόγο ή κάποιον γιατρό απλά βοηθάει με τον δικό του τρόπο στην βελτίωση της ψυχολογίας του ασθενούς, απαλύνοντας τον πόνο που νιώθει και ανακουφίζοντας την ασθένεια του προσφέροντας μια διέξοδο μέσω των βιβλίων. Βέβαια, δεν είναι κάτι τόσο διαδεδομένο στην Ελλάδα. Ένας αναγνώστης μπορεί να μην σκεφτεί ότι ένας βιβλιοθηκονόμος μπορεί να του δώσει κάποιο βιβλίο που μπορεί να τον βοηθήσει. Αλλά στο εξωτερικό είναι κάτι που έχει ριζώσει βαθιά στην συνείδηση των ανθρώπων.

Η αλήθεια είναι ότι όλη η βιβλιογραφία που υπάρχει στην Ελλάδα αφορά την Βιβλιοθεραπεία στην εκπαίδευση ως μέσο εκμάθησης των μαθημάτων στα πλαίσια μιας τάξης ή την αυτογνωσία και επίλυση προβλημάτων. Άρα αυτή η πτυχιακή έρευνα καθίσταται μοναδική για τα Ελληνικά δεδομένα και μη συγκρίσιμη.

Υπάρχουν και βιβλιοπωλεία πέρα από τις βιβλιοθήκες που έχουν υιοθετήσει την παραπάνω φιλοσοφία, ένα αναγνωρισμένο σε αυτό το είδος βιβλιοπωλείο που ιδρύθηκε στις 8

Εικόνα 2 : Το Φαρμακείο Piccola Farmacia Letteraria Πηγή : <https://www.news247.gr/good-news/mpikame-sto-protos-farmakeio-logotechnias-toy-planiti.7660586.html> .(ανακτήθηκε 18 Νοεμβρίου 2018)

Δεκεμβρίου στην Φλωρεντία της Ιταλίας το 2018. Ονομάζεται στα Ιταλικά «Piccola Farmacia Letteraria» Μετάφραση («Μικρό Λογοτεχνικό Φαρμακείο»)(Οχθη ,2018),(Κοπίδου ,2018). Έχει τα βιβλία του χωρισμένα αναλόγως την κατάσταση που μπορούν να βοηθήσουν τον αναγνώστη, είναι χωρισμένα δηλαδή σε βιβλία που αφορούν αρρώστιες παθολογικής κατάστασης και αρρώστιες που

αφορούν την συναισθηματική φύση των ανθρώπων με σκοπό να επιφέρει ανακούφιση (Ζέρβα, 2018),(Newsroom, 2018).

Επίσης πολλά νοσοκομεία του εξωτερικού έχουν ειδικές ομάδες που αφορούν την ψυχική ανάταση των ασθενών όσο αυτοί νοσηλεύονται στο νοσοκομείο, διαμορφώνοντας έτσι την διαμονή τους πιο υποφερτή και ελπιδοφόρα. Μάλιστα, ένα τέτοιο παράδειγμα νοσοκομείου

τους παρέχει και υπηρεσίες παροχής αναγνωστικών υλικών όπως περιοδικά βιβλία κόμικς κ.τ.λ.

Το Νοσοκομείο και η σελίδα του :

Westerly Hospital : While You Are a Patient .(8 Νοεμβρίου 2018) Διαθέσιμο σε : URL https://www.westerlyhospital.org/patients-visitors/while-you-are-a-patient.aspx?_cf_chl_jschl_tk=_pmd_2da68c0f3bc469023edde32de137f8fdf042389b-1629290351-0-gqNtZGzNAk2jcnBszQgi (Ανακτήθηκε : 8 Νοεμβρίου 2018).

Στο εξωτερικό υπάρχουν πολλά σχήματα συνεργασίας μεταξύ βιβλιοθηκών.

Παράδειγμα συνεργασίας Δημοτικής Βιβλιοθήκης του Καναδά που συνεργάστηκε με νοσοκομείο. Συγκεκριμένα την νοσοκομειακή βιβλιοθήκη του νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ για να παρέχει υπηρεσίες βιβλιοθεραπείας και ανάγνωση βιβλίων σε μικρά παιδιά. « *Είναι συνηθισμένο οι Δημοτικές βιβλιοθήκες να πλησιάζουν τα Νοσοκομεία και να προσφέρουν υπηρεσίες*» (Σμερτζίδου,2008).

Brampton Library and Brampton Civic Hospital Partner to Spread the Joy of Reading, (8 Απριλίου 2019.). Librarianship.ca. Διαθέσιμο σε: URL <https://librarianship.ca/news/brampton-a-reader-is-born/> . (Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2019).

3.2.Ο ΟΡΙΣΜΟΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑ

Μέσα από τους παρακάτω ορισμούς επιχειρείται η προσέγγιση της έννοιας ασθένεια και πώς σχετίζεται με την ψυχολογία του ασθενούς.

« *Ο ΟΡΟΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑ ερμηνεύεται ως αδυναμία σωματική και ψυχική, ως έλλειψη σθένους δυνάμεως, ως ανικανότητα του ανθρώπου να ανταποκριθεί στις προσωπικές του ανάγκες, να λύσει τα προβλήματα που τον απασχολούν και να προσαρμοστεί επιτυχώς το περιβάλλον στο οποίο ζει.*»(Κρασανάκης , 2016 σ. :13)

« *κάθε ανίατη αρρώστια είναι μία νοσηρή κατάσταση του σώματος και ψυχής και αυτό γιατί οι δύο αυτές οι υποστάσεις είναι αδιάσπαστες ενωμένες. Ο άνθρωπος δεν είναι μόνο σώμα ή μόνο ψυχή δεν είναι μόνο σημαντικός ή μόνο ψυχικός είναι ψυχοσωματικός.*».(Κρασανάκης , 2016 σ. :13)

« *Αυτό σημαίνει ότι κάθε ευχάριστη η δυσάρεστη εμπειρία του βιώνετε διπλά, δηλαδή το θετικό ή αρνητικό φορτίο της επωμίζονται το σώμα και η ψυχή. Έτσι, ο ασθενής που υποφέρει σωματικά υποφέρει συγχρόνως και ψυχικά, ο πόνος του σώματος γίνεται και πόνος της ψυχής του*» (Κρασανάκης , 2016 σ. :13-15)

Ένας ακόμη απλός ορισμός για το τί είναι ασθενής;

« *«Ασθενής» κατά τον απλούστερο τρόπο, θα λέγαμε ότι είναι ο άνθρωπος εκείνος που δεν έχει σθένος, δύναμη σωματική και ψυχική, για να ανταποκριθεί στις προσωπικές του ανάγκες. Είναι ο άρρωστος, ο άνθρωπος του οποίου η υγεία βρίσκεται σε κακή κατάσταση, σε παρατεταμένη αδιαθεσία, ανικανότητα και κατάπτωση* »(Κρασανάκης , 2016 σ. :16).

Μάλιστα, μία ξακουστή παιδίατρος με ειδικευση στην παιδική ψυχανάλυση ήταν υπέρμαχος στο ότι η κακή ψυχική υγεία επιδεινώνει την αρρώστια του ασθενή και αυτή ήταν η Φρανσουάζ Ντολτό (Francoise Dolto)(1908-1988)« *η σωματική αρρώστια συνδέεται με ασυνείδητα ψυχικά αίτια. Οι οργανικές αρρώστιες έχουν Ψυχικό υπόβαθρο. Βεβαίως τα μικρόβια υπάρχουν. Τα έχω δει. Όμως, όλο και περισσότερο τίθεται το εξής βασικό ερώτημα : αίτια της αρρώστιας είναι όντως τα μικρόβια ή μήπως η τοξικότητα και πολλαπλασιασμός τους είναι αποτέλεσμα της αρρώστιας; Όπως ορισμένοι καθηγητές ιατρικής, έχω φτάσει στο συμπέρασμα ότι η παθογόνος εισβολή ιών, βακτηριδίων και διαφόρων άλλων φορέων που υπάρχουν στο υγιές σώμα επιτελείται μέσα από τις “ρωγμές” του ψυχισμού μας*» [(Dolto Fr.,2014, σ. :16),(Κρασανάκης ., 2016 σ. :13-15)].

Μάλιστα και ο γνωστός ψυχίατρος **Καρλ Γκούσταβ Γιούνγκ** (Carl- Gustav Jung) (1974), είχε παρατηρήσει την σχέση σώματος με ψυχής, ότι είναι η ουσία της ζωής η εύρυθμη λειτουργία της ψυχής και του σώματος όπως αυτό φαίνεται από τα λόγια του « *Η εσφαλμένη λειτουργία της ψυχής μπορεί να βλάψει το σώμα* (Jung K,1974 σ.:8)« *Σε μεγάλο βαθμό, όπως αντίθετα ένα σωματικό νόσημα μπορεί να συμπαράσχει την ψυχή γιατί η ψυχή και το σώμα δεν είναι κάτι ξεχωριστό , αλλά μάλλον η αυτή ζωή.*» (Γιούνγκ K.,1974 σ.:7) και « *Ανάμεσα στην οργανική και στην ψυχική ανάπτυξη δεν υπάρχει ουσιαστική διαφορά.*»(Γιούνγκ K.,1974 σ.:8). Όπως έχει προαναφερθεί ο άνθρωπος είναι «*ψυχοσωματικός*» συνεπώς πρέπει να υπάρχει αρμονία ανάμεσα στην ανάπτυξη ψυχής και σώματος για να είναι πλήρης ο άνθρωπος.

Στο άρθρο του Ολλανδικού Οργανισμού « The School of Life» Με τίτλο : (How Mental Illness Impacts Our Bodies , 2021) αναφέρεται σε ένα σχετικά πρόσφατο βιβλίο του είδους που εκδόθηκε το 2014 με τίτλο “*The Body Keeps the Score*” του ολλανδού Bessel van der Kolk καθηγητή στο πανεπιστήμιο της Βοστώνης ψυχιατρικής, αποδεικνύει ότι εάν κάποιος ασθενής έχει κακή ψυχολογία ή υποφέρει από κάποια ψυχολογικά προβλήματα αυτό μπορεί να φανεί και να το καταλάβει ο ειδικός πριν βγάλει την διάγνωση, διότι φαίνεται στο σώμα του πριν βγάλει την διάγνωση, π.χ. από την στάση του σώματος, ο τρόπος που κάθεται, ο τρόπος που αναπνέει κ.τ.λ. Συμπερασματικά, όπως έχει τεκμηριωθεί από όλα τα προαναφερθέντα η ασθένεια κάποιου μπορεί να συσχετιστεί με την κακή ψυχολογία του και ίσως να την επιδεινώσει, διότι ότι νιώθει ο άνθρωπος αντανακλάται στο σώμα του.

3.3 ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΨΥΧΑΝΑΛΥΣΗ

Η λογοτεχνία μπορεί να είναι ψυχοθεραπευτική ως ένα σημείο και να επηρεάσει την ψυχολογία του ασθενή αλλά και την υγεία του. Αυτό θα αναλυθεί και περισσότερο στο κεφάλαιο της βιβλιοθεραπείας, σε αυτό το σημείο θα ήθελα να αναφέρω, ότι διάφοροι λαμπροί συγγραφείς σκιαγραφούν τον ανθρώπινο ψυχισμό. Ένας γνωστός συγγραφέας που αντιλήφθηκε ότι η λογοτεχνία είναι κάτι παραπάνω από ψυχαγωγία ήταν ο Λέον Τολστόι και αυτό επιβεβαιώνεται από τα λόγια του Ολλανδικού οργανισμού « *The School of Life* » ο *Leo Tolstoy* ήταν πεπεισμένος ότι το μυθιστόρημα ήταν κάτι παραπάνω από πηγή ψυχαγωγίας, αλλά ένα εργαλείο για την ψυχολογική εκπαίδευση και την μεταμόρφωση (του ανθρώπου) » (*The School of Life*, 2014). Διότι, οι ανθρώπινες έγνοιες όπως είναι οι αρρώστιες και ο πόνος ταλαιπωρούν από την αρχή της δημιουργίας τους ανθρώπου. Είναι κοινά δεινά όλων αυτών που συντροφεύουν τον άνθρωπο ανά τους αιώνες. Για αυτόν τον λόγο πολλοί συγγραφείς έχουν σκιαγραφήσει και ψυχογραφήσει την ανθρώπινη ψυχή. Αυτό πίστευε και « ο πατέρας της ψυχιατρικής» ο **Sigmund Freud** (Σίγκμουντ Φρόιντ) όπως αναφέρεται στο άρθρο του Μιχαηλίδη Τάσου (2013) «Σε κάθε λογοτεχνική δημιουργία, ο Φρόιντ τόνιζε ότι αναγνωρίζει την ικανότητα των δημιουργικών συγγραφέων να εμβαθύνουν στην ψυχολογία του ανθρώπου» (Μιχαηλίδης Τ.,(χ.ε.) σ.:4)

« Ο Φρόιντ(1994) αναγνώριζε στους ποιητές πώς σε πολλά έχουν προλάβει την ψυχανάλυση στη διείσδυση στην ανθρώπινη ψυχή και κατά κάποιον τρόπο τους καθιστούσε ομολογητές δικών τους παθών και βιωμάτων δια στόματος των ηρώων τους.» (Σίγκμουντ Φ.,1994 σ.:7) ;(Boila, & Tabrina , 2003)

«Η πρώτη αναλυτική προσέγγιση λογοτεχνικών κειμένων γίνεται σε ένθετα είδη στην ερμηνεία των ονείρων, όπου ο Φρόιντ αναζητεί υποδειγματικές ψυχαναλυτικές καταστάσεις στις αρχαίες ελληνικές τραγωδίες, στον Οιδίποδα τύραννο κατ' εξοχήν, και στις μεγαλειώδεις επαναλήψεις τους στα δράματα του Σαίξπηρ, στον Άμλετ. Δεν είναι όλες οι ιδέες και οι έννοιες δικές του, πρωτότυπες, και με κατάπληξη υποχρεώνεται να αναγνωρίσει ότι άλλοι πριν από αυτόν, και ειδικά ποιητές και φιλόσοφοι, μερικοί μάλιστα σύγχρονοί του, σχεδόν παράλληλα με αυτών, για να μην γυρίσουμε μακριά πίσω στον Πλάτωνα.»(Σίγκμουντ Φ.,1994 σ.:7).

Επομένως, ήταν πολλοί οι ψυχαναλυτές που μελέτησαν την λογοτεχνία και τον ψυχισμό του ανθρώπου. Από την αρχαιότητα ακόμη, φιλόσοφοι και ποιητές δεν είχαν καν ιδέα ότι μιλούσαν και σκιαγραφούσαν την ανθρώπινη ψυχή μέσα από το έργο τους. Ακόμα υπάρχουν περιπτώσεις που οι συγγραφείς δεν έχουν γνώσεις ψυχανάλυσης και ψυχολογίας όλα αυτά επιβεβαιώνονται από την παρακάτω παράγραφο.

« Στην περίπτωση του συγγραφέα της « Gradiva» μάλιστα του Βίλχελμ Γένσεν προϋποτέθηκε η γνώση της ψυχανάλυσης για τη συγγραφή του βιβλίου. Ο Γιούνγκ ρώτησε κατευθείαν τον Γένσεν εάν πριν από την συγγραφή της νουβέλας είχε διαβάσει την Ερμηνεία των ονείρων του Φρόιντ, πράγμα που ο Γένσεν αρνήθηκε κατηγορηματικά με τον ίδιο τρόπο αρνήθηκε ο Φρόιντ την επιρροή από την διδασκαλία του Σοπενχάουερ.» Τα πάρα πολλά κοινά σημεία της ψυχανάλυσης με την φιλοσοφία του, Σοπενχάουερ «– δεν υποστήριξε μόνο την πρωτοκαθεδρία των συναισθημάτων και την εξέχουσα σημασία της σεξουαλικότητας, αλλά γνώριζε ακόμη και τον μηχανισμό της απόθησης- δεν μπορούν όλοι να αναχθούν στην γνωριμία μου με την διδασκαλία του. Εδώ έχουμε να κάνουμε με μια προφανέστατη διαπλοκή των επιστημών, μέχρι εδώ όμως με μία ιδιαίζουσα διαπλοκή, όπου λογοτέχνες και φιλόσοφοι εμφανίζονται να κατέχουν – και μάλιστα χωρίς να το ξέρουν – ψυχαναλυτικές γνώσεις, εάν μπορούμε να το πούμε έτσι, να προηγούνται στην διατύπωση εννοιών που αργότερα τυποποιούνται ως ψυχανάλυση, και ψυχαναλυτές, όπως στην περίπτωση του Φρόιντ και ασφαλώς του Γιούνγκ.»(Σίγκμουντ Φ.,1994 σ.:10-11),(Lerner, 1997 σ.:82)

Συνεπώς, η λογοτεχνία με την ψυχολογία, ψυχανάλυση και ψυχιατρική συνυπάρχουν και εμπλέκονται μαζί χωρίς να φαίνεται με την πρώτη ματιά πως εξυπηρετούν τον άνθρωπο.

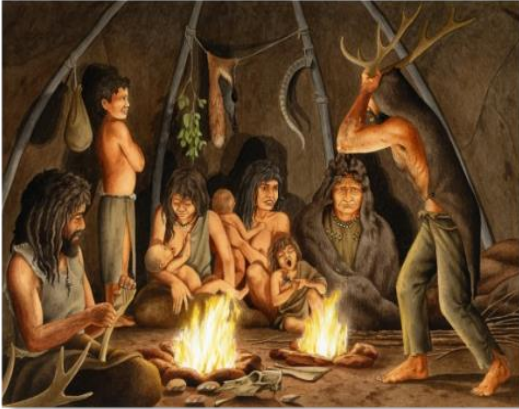
Ο Yalom ήταν από τους πρώτους στα πλαίσια του αιώνα μας που διατύπωσε ότι η ψυχολογία ήταν στην υπηρεσία της ανθρωπότητας μέσω της λογοτεχνίας πριν γίνει η ψυχολογία επιστήμη όπως την ξέρουμε σήμερα (Cohen, 1994 σ. :38). Όπως αυτό αναφέρεται στην Μεταπτυχιακή εργασία της Παυλίδου Ελένης(2020) « *Ο Yalom (1998), ισχυρίστηκε ότι η Ψυχολογία ξεκίνησε πολύ πριν την ανακάλυψη επιστημονικών μεθόδων, από νοβελίστες όπως ο Tolstoy*»(Παυλίδου, . ,2020 σ.:19).

Όπως αναφέρεται η (Χατζηβασιλείου, 2018 σ.13) στον « *Ε. Παπανούτσος (1980: 18-119), η λογοτεχνία «Για όλες τις ψυχικές λειτουργίες προνοεί: οδηγεί την αντίληψη, τρέφει τη μνήμη, διεγείρει τη φαντασία, αλλά και την κρίση γυμνάζει και το συναίσθημα, καλλιεργεί με απώτερο σκοπό να προπονήσει τη βούληση, καθώς αυτή ετοιμάζεται να αποτολμήσει το μεγάλο άλμα: από το εν στιγματικό να πηδήσει και να κινηθεί στο συνειδητό επίπεδο της ζωής»* (Χατζηβασιλείου, 2018 σ.13).

Πριν πάμε στην Βιβλιοθεραπεία θα ήθελα να αναφέρω λίγα πράγματα για την ανάγνωση και την ιστορία της ανάγνωσης. Από παλιά ήταν τρόπος μετάδοσης γνώσης και ήταν ένα μέσο για να καλύψουν τις απορίες τους και να γεμίσουν τα κενά που παρουσιάζονταν στην ψυχή τους, καθώς και το ρόλο των ιστοριών στην ανθρωπότητα. Οι ιστορίες, τα

παραμύθια και οι μύθοι πάντα συντροφεύουν την ανθρωπότητα από την αρχή της δημιουργίας της. Όταν οι άνθρωποι έμαθαν να μιλούν, ξεκίνησαν να ανταλλάσσουν ιστορίες. Οι ιστορίες « είναι : *Η αντανάκλαση της ανθρώπινης ιστορίας, της κουλτούρας των ανθρώπων, των φόβων των ονείρων της ανθρωπότητας και των διδαγμάτων που περνούσαν από γενιά σε γενιά* »(Gavin,2020). Με λίγα λόγια οι ιστορίες είναι η παρακαταθήκη της ανθρώπινης ύπαρξης.

Μάλιστα η γραφή και ανάγνωση ήταν προνόμιο των λίγων , κυρίως των ευγενών και των

Εικόνα 3: Ανθρώποι ανταλλάσσουν ιστορίες γύρω από την φωτιά :© Libor Balák, Antropark Πήγη :<http://www.anthropark.wz.cz/aagallery.htm>

(Ανακτήθηκε 18 Νοεμβρίου 2018)

εύπορων αυτών που είχαν τα χρήματα για να έχουν την πρόσβαση στην μόρφωση στο να μάθουν δηλαδή γραφή και ανάγνωση. Κατά συνέπεια κυρίως οι παραπάνω είχαν πρόσβαση σε βιβλία και ήταν σε θέση να αντέξουν το κόστος των βιβλίων. Από αρχαιότατους χρόνους υπήρχε η μετάδοση ιστοριών από στόμα σε στόμα, η λεγόμενη προφορική παράδοση. Αργότερα όταν ήρθε η γραφή στο προσκήνιο μία συμπεριφορά που καθιερώθηκε στην ανθρώπινη κοινωνία είναι το διάβασμα φωναχτά σε άλλους ανθρώπους. Η πρακτική το να διαβάζει κάποιος φωναχτά ένα βιβλίο στους άλλους συνανθρώπους του ήταν κάτι το καθημερινό. Μάλιστα, διαβάζοντας

σιωπηρά θεωρούνταν για πολλά χρόνια παράδοξο και πράξη τρέλας από τη κοινωνία της εποχής. Τα παραπάνω επιβεβαιώνονται από:

«τη σύνταξη ανθρώπων ως σκοπό να ακούσουν την ανάγνωση ενός κείμενο που έγινε αναγκαία και συνήθης πρακτική στο Μεσαίωνα μέχρι την ανακάλυψη τυπογραφίας ο αναλφαβητισμός αποτελούσε τον κανόνα και τα βιβλία παρέμεναν περιουσία των εμπόρων, προνόμιο δηλαδή μιας πολύ μικρής μερίδας αναγνωστών. Ενώ ορισμένοι από αυτούς τους τυχερούς άρχοντες ενίοτε δάνειζαν τα βιβλία τους. Ο δανεισμός γινόταν σε περιορισμένο αριθμό ανθρώπων και πάντα εντός της ίδιας τάξης ή οικογένειας. Ο κόσμος που ήθελε να γνωρίσει κάποιο βιβλίο ή κάποιον συγγραφέα συχνά είχε περισσότερες ευκαιρίες να ακούσει το κείμενο να απαγγέλλεται ή να διαβάζεται μεγαλόφωνα πάρα να πιάσει τον πολύτιμο τόμο στα χέρια του». (Μάνγκελ Α. , 1997 σ. : 194), (Παπανικολάου, 2005 σ.:2-3).

Μάλιστα στο βιβλίο του Alberto Manguel (1997)(Αλμπέρτο, Μάνγκελ)εμπεριέχεται μια αμφιλεγόμενη μελέτη που αποδεικνύει πώς το σιωπηρό διάβασμα είναι επίκτητο χαρακτηριστικό του εξελιγμένου ανθρώπου. « *Ο Αμερικανός ψυχολόγος Τζούλιαν Τζεινς, σε μία αμφιλεγόμενη μελέτη για την προέλευση της συνειδητότητας, ισχυρίστηκε ότι*

ο διπολικός -νους ,θεωρία σύμφωνα με την οποία ένα από τα ημισφαίρια ειδικεύεται στη σιωπηλή ανάγνωση ,αποτελεί πρόσφατο στάδιο στην εξέλιξη του ανθρώπινου είδους και ότι η διαδικασία με την οποία αναπτύσσεται αυτή η λειτουργία συνεχίζει ακόμα να υφίσταται αλλαγές. Ισχυρίστηκε ότι στις αρχαιότερες περιπτώσεις ανάγνωσης η αντίληψη ήταν πιθανώς ακουστική και όχι οπτική . Η ανάγνωση στην Τρίτη χιλιετηρίδα π.Χ. μπορεί ως εκ τούτου να είναι θέμα ακρόασης της σφηνοειδούς γραφής δηλαδή οραματιζόμαστε το λόγο καθώς βλέπουμε σύμβολα εικόνες του αντί να διαβάζουμε τη δική μας έννοια οπτικά ,τις συλλαβές.» (Μάνγκελ Α. , 1997 σ. : 88-89).

Άρα οι ιστορίες και όλη η γνώση ανά τους αιώνες διατηρούνταν προφορικά, κατά κύριο λόγο μέχρι την εμφάνισή της τυπογραφίας και την μείωση του κόστους των βιβλίων. Αλλά και οι ιστορίες μπορούν να είναι θεραπευτικές, ακόμη και οι προφορικές ιστορίες πέρα από τις γραπτές. Μάλιστα, μέσα στις σελίδες αυτού του βιβλίου αναφέρεται ότι τα βιβλία

κατά τον Μεσαίωνα κυρίως στην Γαλλία είχαν την μορφή «φυλακτών» καθότι πίστευαν ότι έφεραν καλή τύχη και υγεία και να προστατεύουν από το κακό τις αρρώστιες και τις δεισδαιμονίες σε οποίον τα είχε στην κατοχή του.(Μάνγκελ Α. , 1997 σ. : 88-89). Ακόμη και σήμερα στο εμπόριο υπάρχουν φυλαχτά βιβλία που πωλούνται και έχουν την σημασία φυλαχτού σε πολλές θρησκείες.

Εικόνα 4 :Βιβλίο- Φυλαχτό του Αγίου Γεωργίου 250 ετών . Πηγή : <https://www.laosnews.gr/article/83499-authentiko-egkolpio-250-eton-to-fulaxto-tou-miltou-raul/>(Ανακτήθηκε 18

Τέλος θα ήθελα να αναφέρω ότι και σήμερα στην βιβλιογραφία υπάρχει η αντίληψη ότι οι προφορικές ιστορίες μπορούν να θεωρηθούν θεραπευτικές. Συνήθως ο όρος που χρησιμοποιείται είναι “Narratives stories” Μια εντελώς ελεύθερη μετάφραση τού όρου θα μπορούσε να είναι: η θεραπεία μέσω της αφήγησης ιστοριών .

3.4 .ΒΙΒΛΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Η Βιβλιοθεραπεία υπηρετούσε τον άνθρωπο από πολύ παλιά, καθώς υπήρχε στη ζωή των ανθρώπων από τα αρχαία χρόνια από τότε που οι άνθρωποι αντάλλαξαν προφορικές ιστορίες. Αυτό αποδεικνύει ότι άρχισαν να κατανοούν από πολύ παλιά την σημασία της, τις θεραπευτικές ιδιότητές του βιβλίου και της ανάγνωσης.

Εικόνα 4: :Πύλη εισόδου Βιβλιοθήκη St. Gallen Abbey της Ελβετίας πηγή: Διαθέσιμο σε: <http://www.arxeion-politismou.gr/2019/08/Vivliothiki-kai-psyxi.html> (Ανακτήθηκε 17 Απριλίου 2018).

Φαίνεται ότι οι αρχαίοι Έλληνες, Αρχαίοι Αιγύπτιοι και οι Ρωμαίοι πίστευαν βαθιά στις θεραπευτικές και ευεργετικές ιδιότητες του βιβλίου της γραφής και της ανάγνωσης στον ψυχισμό αλλά και στο σώμα του ανθρώπου. Αυτό φαίνεται και επιβεβαιώνεται από αυτήν την ενέργεια τους να τοποθετήσουν επιγραφές «στην βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας στις Θήβες της Αιγύπτου μια επιγραφή με την τη φράση» *ψυχής ιατρείον που σημαίνει «μέρος που γιατρεύεται η ψυχή» ή «φάρμακο της ψυχής»* (Brown, E. ,1975 σ.:13);(Mcmillen, P. S. & Pehrsson D.,2008 σ.: 73); (Axelrod, A. .& Teti ,R.T., 1976 σ. :36);(Reed, 2015);(Bate and Schuman, 2016 σ. :742);(McCulliss, D. 2012 σ.:24)(The Reading Agency ,2018);(Bijal, 2020).; (Παπαδοπούλου & Μπαρμπαρούσης, 2008 σ.:94);(Buglass, 2020);(Bernstein, 1977); (BookBrowse, 2018)Μία τέτοια επιγραφή υπάρχει και στην Βιβλιοθήκη St. Gallen Abbey της Ελβετίας (Λεκάκης , Γ. 2018);(Axelrod, A. .& Teti ,R.T., 1976 σ. :36);(McCulliss, D. 2012 σ. : 24).

Εικόνα 5: Λεκάκης Γ. Βιβλιοθήκη στις Μηλιές του Πήλιου
Πηγή : Διαθέσιμο σε: <http://www.arxeion-politismou.gr/2019/08/Vivliothiki-kai-psyxi.html>
(Ανακτήθηκε 17 Απριλίου 2018).

Επίσης μια τέτοια επιγραφή παρόμοιας φύσης υπάρχει και στην βιβλιοθήκη στις Μηλιές του Πήλιου με την επιγραφή : « Ψυχής Άκος» « σημαίνει χώρος όπου χειρουργείται η ψυχή...»(Λεκάκης , Γ. 2018,). Αυτό και μόνο επιβεβαιώνει από μόνο του τις θεραπευτικές ιδιότητες του βιβλίου και της ανάγνωσης.

Την ίδια φιλοσοφία και την σχέση ιατρικής – ανάγνωσης την είχαν ασπαστεί και οι Ρωμαίοι, ότι η ιατρική και η ανάγνωσή δηλαδή προσφέρουν θεραπευτικές ιδιότητες. «Αυτή του Ρωμαίου Εγκυκλοπαιδιστή **Aulus**

Cornelius Celsus(Αούλυσ Κορνήλιος Κέλσιος):*Πρότεινε Ότι τα έργα μεγάλων ρητόρων μπορούν να διαβαστούν σε ασθενείς με σκοπό την βελτίωση της κρίσης τους*».(Brown ,1975 σ.:13).Μάλιστα αρκετά νωρίς και ο μεγάλος Αρχαίος φιλόσοφος «ο Αριστοτέλης παρατήρησε ότι η τέχνη και η λογοτεχνία είχαν κάποια θετικά και θεραπευτικά οφέλη και αποτελέσματα στον άνθρωπο» . (Wenger, K., 2013 σ.: 134) ;(Axelrod, A. & Teti, R.T., 1976 σ. :36) (Bate and Schuman, 2016 σ. :742); (Χατζηβασιλείου, 2018 σ:14).

Σήμερα έχουμε στο πλευρό μας την επιστήμη και την τεχνολογία. Σε μια γνωστή ερευνα του 2013 με τίτλο “*Short- and Long-Term Effects of a Novel on Connectivity in the Brain*”, στο περιοδικό “*Brain Connectivity*”. Στην ερευνα αυτή συμμετείχαν 21 συμμετέχοντες, των οποίων οι εγκεφαλοι μελετήθηκαν κατά την διάρκεια της ιστορίας του βιβλίου μέσω σκαναρίσματος των εγκεφάλων τους. Η έρευνα αυτή μας αποδεικνύει ότι το διάβασμα ενός βιβλίου μπορεί να κάνει παραπάνω νευρικές συνδέσεις στον αλλάζοντας την μορφή του εγκεφάλου μας. Η παραπάνω δραστηριότητα βελτιώνει την επικοινωνία. Βεβαία σύμφωνα με τους επιστήμονες αυτής της έρευνας πρέπει να μελετηθούν πόσο καιρό αυτές οι αλλαγές στον εγκέφαλο διαρκούν (Berns *et al.*, 2013). Επίσης στην ίδια ερευνα φαίνεται ότι δραστηριοποιούνται κομμάτια του εγκεφάλου που σχετίζονται με την ανθρώπινη κίνηση. Αυτό σημαίνει ότι ο αναγνώστης μπορεί να ζήσει την ιστορία π.χ., όταν ο ήρωας της ιστορίας τρέχει ενεργοποιούνται κομμάτια του εγκεφάλου που σχετίζονται με αυτή την κίνηση του ανθρώπου. Αυτό υποδεικνύει ότι ο αναγνώστης ζει την ιστορία παραπάνω από όσο φαντάζεται, ακόμη και όταν δεν διενεργεί κάποια κίνηση. Μετέπειτα ακολούθησαν αρκετές έρευνες τέτοιου τύπου με συναφή αποτελέσματα αλλά η παραπάνω έρευνα είναι η πιο γνώστη.

Εκτός από τις θετικές ιδιότητες, έχει εκφραστεί και η άποψη πως υπάρχει και η άποψη από τον αρχαίο φιλόσοφο ο Πλάτωνα, ο οποίος πίστευε ότι η λογοτεχνία μπορούσε να έχει και μια σκοτεινή, αρνητική πλευρά και «ότι αυτή επηρεάζει την λογική πλευρά του ανθρώπου» (Wenger,K, K, 2013 σ.: 134);(Bate and Schuman, 2016 σ. :742). Αυτή η λογική έχει θερμούς υποστηρικτές μέχρι σήμερα στην διεθνή βιβλιογραφία. Μάλιστα, ένα γνωστό άρθρο αυτής της άποψης, που δημοσιεύτηκε 1 Αυγούστου 2014 στο «*NoveList, EBSCO Information Services, Inc.* ». με τίτλο : « *On the Dangers of Reading*» υποστηρίζει ότι το πολύ διάβασμα μπορεί να κάνει κακό, τόσο στο σώμα όσο και στο πνεύμα. Συχνά αυτοί οι αναγνώστες αφιερώνουν πολύ χρόνο στο διάβασμα εκ αποτελέσματος να παραμελούν την διατροφή τους και εμφανίζουν στομαχικά προβλήματα, επίσης προκαλεί πονοκεφάλους στους αναγνώστες των βιβλίων και πόνους στην πλάτη των αναγνωστών. Εάν επίσης ο αναγνώστης είναι πολύ ευαίσθητος μπορεί να ταυτιστεί με τον ήρωα ή το βιβλίο και να νιώσει αισθήματα κατάθλιψης ή άγχους και να επηρεαστεί ή συμπεριφορά τους (Dali, 2014).

3.5 .ΒΙΒΛΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Ο Πρώτος ορισμός

Εικόνα 7: Samuel Crothers 1857-1927

Πήγη :
<https://www.harvardsquarelibrary.org/biographies/samuel-mcchord-crothers/>

(Ανακτήθηκε 18
Νοεμβρίου 2018)

Η Βιβλιοθεραπεία όπως έχει προαναφερθεί προϋπήρχε και πολλοί άνθρωποι την ασκούσαν χωρίς να το γνωρίζουν. Χρειάστηκε να περάσουν πολλά χρόνια για να έρθει ένας μοναδικός άνθρωπος ο οποίος θα είναι ο πρώτος που θα την ορίσει, και έτσι ο όρος παίρνει σάρκα και οστά αυτός ο πρώτος ορισμός είναι ο πιο χρησιμοποιημένος και αναφέρεται σχεδόν σε κάθε άρθρο βιβλίο και δημοσίευση που υπάρχει σχετικά με την βιβλιοθεραπεία « **Ο Samuel Crothers ο οποίος όρισε για πρώτη φορά τον ορισμό της λέξης To 1916** στο περιοδικό *The Atlantic Monthly*, στο άρθρο με τίτλο “*A Literary Clinic.*” Η οποία ήταν μία σύνθετη λέξη και αποτελούνταν από το συνδυασμό των ελληνικών λέξεων *θεραπεία και βιβλίο.*» (Crothers, S., 1916 σ.:202-301) ;(Brown, E.,1975 σ.:16) ;(Mcmillen, P. S. & Pehrsson D.,2008 σ.: 73); (Beatty, W,1962 σ.: 106) ;(Axelrod, A. & Teti, R.T., 1976

σ. :36) ;(Lindeman, B. & Kling, M., 1968 σ.:37) ;(Goddard, 2011σ. :57) ;(Bate and Schuman, 2016 σ. :742) ;(Didangelou, 2021) ;(McCulliss, D. 2012 σ.: 23) ;(Bijal, 2020) ;(Παπαδοπούλου & Μπαρμπαρούσης, 2008 σ.:94) ;(Good Therapy, 2016.) ;(Karpova,2018) κ.α. Σύμφωνα με πολλές πηγές της βιβλιογραφίας, την πρώτη φορά που καταγράφηκε ο όρος της βιβλιοθεραπείας σε λεξικό ήταν στο Dorland’s στο εικονογραφημένο ιατρικό λεξικό του 1941, με τον ορισμό as “*employment of books and the reading of them in the treatment of nervous disease*”(Axelrod, A. . & Teti, R.T., 1976 σ. :36) ;(McCulliss, D. 2012 σ.: 23) ;(Good Therapy, 2016.) ;(BookBrowse, 2018). Ακολουθεί η μετάφραση του παραπάνω ορισμού: «*Η χρήση των βιβλίων και το διάβασμα αυτών στη θεραπεία νευρικών ασθενειών* »(Axelrod, A. .& Teti ,R.T., 1976 σ. :36) ;(McCulliss, D. 2012 σ.: 23) ;(Good Therapy, 2016.) ;(BookBrowse, 2018).

Σύμφωνα με τα στοιχεία του συνόλου της βιβλιογραφίας, το να ορίσει κανείς τη Βιβλιοθεραπεία είναι αρκετά δύσκολο. Επίσης, καθώς είναι μία διεπιστημονική έννοια με την οποία έχουν ασχοληθεί πολλοί επιστήμονες και έχουν γράψει για αυτήν ψυχολόγοι, γιατροί, νοσηλευτές, φυσικοθεραπευτές και άλλοι επαγγελματίες του κλάδου υγείας, εκπαιδευτικοί αλλά και βιβλιοθηκονόμοι του εξωτερικού κυρίως και επιστημονικοί κλάδοι, αποτελεί έναν άθλο το να ορίσει κανείς την Βιβλιοθεραπεία. Η μορφή του όρου αλλάζει συνεχώς ανάλογα με την κουλτούρα και την εποχή και τον τρόπο που αυτή χρησιμοποιείται(Λουάρη & Παπαρούση, 2018 σ.:64) και την επιστήμη που αυτή υπηρετεί και ανάλογα την μορφή που

αυτή βρίσκεται(Körner *et al.*, 2019). Υπάρχει και η ηλεκτρονική βιβλιοθεραπεία που αφορά το διάβασμα μέσω του ίντερνετ (π.χ ηλεκτρονικά βιβλία ή ανάγνωση ηλεκτρονικών ποιημάτων κόμικς κ.λ.π.); (Körner *et al.*, 2019 σ. :735). Διανθίζει την εποχή του covid-19 (Efron and Wootton, 2021 σ.:2). Παράδειγμα τέτοιας βιβλιοθήκης του εξωτερικού αποτελεί:

Bibliotherapy with State Library Victoria , (2020) . State Library Victoria. Διαθέσιμο σε:

URL <https://www.slv.vic.gov.au/bibliotherapy> Ανακτήθηκε (4 Ιανουαρίου, 2020)

Επίσης πέρα από την αρχική έννοιά της βιβλιοθεραπείας στην βιβλιογραφία υπάρχουν και πολλές ταυτόσημες ή παρεμφερείς έννοιες που αφορούν την βιβλιοθεραπεία. Θα σας παραθέσω μερικές που εντόπισα στην βιβλιογραφία :«*Poetry Therapy μετάφραση : Θεραπεία μέσω της ποίησης*»(Hynes, 1988 σ.:55); (Kekeghe, S. 2017 σ.:234);(Lerner, 1997 σ.:82). Κάποιοι θεωρούν την θεραπεία μέσω της ποίησης ειδικό είδος της βιβλιοθεραπείας που ανήκει στο είδος της αναπτυξιακής βιβλιοθεραπείας (Cohen, 1994 σ. :18);(Körner *et al.*, 2019). Στην ουσία είναι η βιβλιοθεραπεία ,αλλά στον αναγνώστη χρησιμοποιείται το λογοτεχνικό είδος της ποίησης, Reading therapy μετάφραση: Η θεραπεία μέσω του διαβάσματος (McCulliss, D. 2012 σ. : 24) . Είναι δηλαδή μια συνώνυμη έννοια για την βιβλιοθεραπεία. «*Fairytales therapy Μετάφραση η θεραπεία μέσω παραμυθιών*»(Kruszewski, 2019 σ. :18);(Καρβονα,2018) εκ του πράγματος είναι η βιβλιοθεραπεία αλλά στον αναγνώστη χρησιμοποιείται το λογοτεχνικό είδος των παραμυθιών. Συνήθως αυτό το αναγνωστικό είδος βιβλιοθεραπείας εφαρμόζεται σε παιδιά. Τα παραμύθια χρησιμοποιούνται και για εκπαιδευτικούς σκοπούς (Καρβονα,2018). Σε περίπτωση που κάποιος χρήστης κάνει έρευνα για την βιβλιοθεραπεία ή αναζητά πληροφορίες για να την εφαρμόσει, είναι ωφέλιμο να μην τους παραπέμπει μόνο σε βιβλία αυτοβοήθειας ή ψυχολογίας. Αυτό ήταν ένα έλλειμμα που εντόπισα σε πολλές πανεπιστημιακές βιβλιοθήκες της Ελλάδος. Είναι σημαντικό να αναλογιστούν την ποικιλομορφία του κοινού τους και τις ανάγκες τους.

Σε αυτό το σημείο θα παραθέσω μερικούς ορισμούς που θα βοηθήσουν τον αναγνώστη της πτυχιακής να κατανοήσει καλύτερα το τί είναι η βιβλιοθεραπεία. Για να είμαι όσο πιο ακριβής, θα παραθέσω δέκα ορισμούς στο αρχικό της αγγλικής γλώσσας και έπειτα την μετάφραση.

1)Η **Caroline Shrodres**, της οποίας η έρευνα αποτέλεσε σταθμό σε αυτόν τον κλάδο, ενώ πολλοί είναι οι επιστήμονες στην βιβλιογραφία που αναφέρονται σε αυτήν .Μερικά παραδείγματα είναι οι Mcmillen, P. S. & Pehrsson D.,(2008);(Axelrod, A. & Teti ,R.T., 1976 σ. :36);(Lindeman, B. & Kling, M., 1968 σ.:36)(Cohen, 1994);(Didangelou, 2021)McCulliss, D. 2012 σ. : 26)κ.α αναφέρονται στην **Caroline Shrodres** και τον ορισμό της, ο οποίος τίθεται ως εξής: *The “process of dynamic interaction between the personality of the reader and*

literature under the guidance of a trained helper”(McMillen, P. S. & Pehrsson D.,2008 σ. :74),(Cohen, 1994 σ. :38);(Axelrod, A. & Teti ,R.T., 1976 σ. :36);(Lindeman, B. & Kling, M., 1968 σ.:36)(Cohen, 1994);(Didangelou, 2021) .Ακολουθεί η μετάφραση του παραπάνω ορισμού στα ελληνικά « η διαδικασία της δυναμικής αλληλεπίδρασης μεταξύ της προσωπικότητας του αναγνώστη και της λογοτεχνίας υπό την καθοδήγηση ενός εκπαιδευτή βοηθού,» οι McMillen, P. S. & Pehrsson D.,(2008);(Axelrod, A. & Teti ,R.T., 1976 σ. :36);(Lindeman, B. & Kling, M., 1968 σ.:36)(Cohen, 1994);(Didangelou, 2021).

2) Η **Kathleen Wagner** (2013) αναφέρεται στην **Caroline Shodres** και τον ορισμό της βιβλιοθεραπείας: “*a process of dynamic interaction between the personality of the reader and literature as psychological field which may be randomized for personality assessment, adjustment and growth.*” (Wagner,K.,2013σ.:135).Ακολουθεί ο παραπάνω ορισμός της βιβλιοθεραπείας στα ελληνικά « η δυναμική αλληλεπίδραση μεταξύ της προσωπικότητας του αναγνώστη και της λογοτεχνίας σαν τομέας της ψυχολογίας ο οποίος μπορεί να χρησιμοποιηθεί για προσωπική αξιολόγηση , εκτίμηση και ανάπτυξη.»(Wagner,K.,2013σ.:135).

3) Η **Kathleen Wagner**(2013) αναφέρεται στον **Burt** και τον ορισμό του για την βιβλιοθεραπεία: “*involves discussion of the reading and interaction with at least one other person as well as with printed material alone*”(Wagner,K.,2013σ.:135).Ακολουθεί ο παραπάνω ορισμός στην ελληνική: « Ο **Burt** ο οποίος πρότεινε ότι η βιβλιοθεραπεία περιλαμβάνει τη συζήτηση του αναγνωστικού υλικού και αλληλεπίδραση με τουλάχιστον ένα άλλο άτομο καθώς και την μοναχική αλληλεπίδραση με το αναγνωστικό υλικό» (Wagner,K.2013 σ.:135).

4) Όπως οι **McMillen, P. S. & Pehrsson D.**, (2008) αναφέρονται στην **Laura Cohen** “*Laura Cohen provides a strikingly simple definition of it as the “therapeutic use of literature*”(McMillen, P. S. & Pehrsson D.,2008 σ.:74) ακολουθεί η παραπάνω μετάφραση του ορισμού :« η **Laura Cohen** παρέχει έναν αυστηρό απλό ορισμό« η θεραπευτική χρήση της λογοτεχνίας» » (McMillen, P. S. & Pehrsson D.,2008 σ.:74).

5) Το ηλεκτρονικό λεξικό της **A.P.A. (American Psychological Association)** Ορίζει την Βιβλιοθεραπεία σαν : “*n. a form of therapy that uses structured reading material. Bibliotherapy is often used as an adjunct to psychotherapy for such purposes as reinforcing specific in-session concepts or strategies or enhancing lifestyle changes. Carefully chosen readings are also used by some individuals as self- help tools to foster personal.*

growth and development, for example, by facilitating communication and open discussion of problems or enhancing self-concept.” Ακολουθεί ο παραπάνω ορισμός στην ελληνική : «φυσ. Μια μορφή θεραπείας που χρησιμοποιεί δομημένο αναγνωστικό υλικό. Η Βιβλιοθεραπεία

χρησιμοποιείται συχνά ως προσθήκη στην ψυχοθεραπεία για σκοπούς συγκεκριμένες και στρατηγικές για την ενίσχυση των αλλαγών τρόπου ζωής. Προσεκτικά επιλεγμένα αναγνωστικά υλικά χρησιμοποιούνται επίσης από μερικά άτομα ως εργαλεία αυτοβοήθειας για να ενθαρρύνουν την προσωπική τους αύξηση και την εξέλιξη, παραδείγματος χάριν, με τη διευκόλυνση της επικοινωνίας και της ανοιχτής συζήτησης των προβλημάτων ή την ενίσχυση της αυτοεικόνας. » (πηγή: <https://dictionary.apa.org/bibliotherapy> ανακτήθηκε στις :18 Νοεμβρίου 2018.)

5) Το ηλεκτρονικό βιβλιοθηκονομικό λεξικό :ODLIS (Online Dictionary for Library and Information Science). Μας δείχνει τον δικό του ορισμό το τί είναι η βιβλιοθεραπεία και πολύ αναφέρονται σε αυτόν όπως και η ALA (American Library Association) Πηγή :<http://www.ala.org/tools/atoz/bibliotherapy>. ανακτήθηκε στις :18 Νοεμβρίου 2019. Ακολουθεί ο παραπάνω ορισμός της ODLIS (Online Dictionary for Library and Information Science) *“The use of books selected on the basis of content in a planned reading program designed to facilitate the recovery of patients suffering from mental illness or emotional disturbance. Ideally, the process occurs in three phases: personal identification of the reader with a particular character in the recommended work, resulting in psychological catharsis, which leads to rational insight concerning the relevance of the solution suggested in the text to the reader's own experience. Assistance of a trained psychotherapist is advised.”*. Ακολουθεί η μετάφραση του παραπάνω ορισμού : *«Η χρήση των βιβλίων που επιλέγονται βάσει του περιεχομένου σε ένα οργανωμένο πρόγραμμα ανάγνωσης με σκοπό να διευκολύνει την αποκατάσταση των ασθενών που πάσχουν από τη διανοητική ασθένεια ή τη συναισθηματική διαταραχή. Ιδανικά, η διαδικασία εμφανίζεται σε τρεις φάσεις: προσωπικός προσδιορισμός του αναγνώστη με έναν ιδιαίτερο χαρακτήρα στη συνιστώμενη εργασία, με συνέπεια τη ψυχολογική κάθαρση, το οποίο οδηγεί στη λογική διορατικότητα σχετικά με τη σχετικότητα της λύσης που προτείνεται στο κείμενο στην εμπειρία του αναγνώστη (Πηγή : https://products.abc-clio.com/ODLIS/odlis_b.aspx ανακτήθηκε στις :18 Νοεμβρίου 2019). Η βοήθεια ενός εκπαιδευμένου ψυχοθεραπευτή ενθαρρύνεται»*. Αυτός ο ορισμός χρησιμοποιείται από αρκετούς (Reed, 2015). Επίσης το ίδιο λεξικό ODLIS (Online Dictionary for Library and Information Science) .Μας παρουσιάζει έναν άλλο ορισμό αυτό της βιβλιοψυχολογίας που σχετίζεται με την βιβλιοθεραπεία και ανήκει στην επιστήμη της ψυχολογίας, όπου ανήκει στον τομέα της ψυχολογίας.

Bibliopsychology: The psychological study of the interrelationships between authors, books, and readers”. Ακολουθεί ο όρος στα ελληνικά : *« Βιβλιοψυχολογία: Η ψυχολογική μελέτη των*

αλληλεξαρτήσεων μεταξύ των συγγραφέων, των βιβλίων, και των αναγνωστών.» (Πηγή: https://products.abc-clio.com/ODLIS/odlis_b.aspx ανακτήθηκε στις :18 Νοεμβρίου 2019).

7) Η ALA (American Library Association) Πηγή :<http://www.ala.org/tools/atoz/bibliotherapy>. ανακτήθηκε στις :18 Νοεμβρίου 2018.

“Bibliotherapy: The use of selected reading materials as therapeutic adjuvants in medicine and psychiatry; also guidance in the solution of personal problems through directed reading”, και στα ελληνικά : «Βιβλιοθεραπεία : Η χρήση των επιλεγμένων υλικών ανάγνωσης σαν προσθετική ή επικουρική θεραπεία στην ιατρική και την ψυχιατρική επίσης σαν λειτουργεί σαν οδηγός στην επίλυση των προσωπικών προβλημάτων μέσω της άμεσης ανάγνωσης.» .Αναφέρονται στον παραπάνω ορισμό :(McCulliss, D. 2012 σ. : 23)

8) Ένας άλλος ορισμός της **McCulliss, D. (2012)** «*Bibliotherapy is an important clinical tool for mental health professionals who may prescribe reading (fiction, nonfiction, and poetry) or audiovisual material including films, in addition to engagement in discussion, an art activity, or writing, in their work with patients for the purpose of reflection, healing, and personal growth. As the use of bibliotherapy continues to evolve, self-help books, computer-aided intervention and virtual reality therapy have been added to the clinician’s repertoire.* » (McCulliss, D. 2012 σ. : 23);(Yener and Köksalan, 2019) και στην ελληνική γλώσσα : « Η Βιβλιοθεραπεία είναι ένα σημαντικό κλινικό εργαλείο για τους ειδικούς/ επαγγελματίες που ασχολούνται με την ψυχική υγεία οι οποίοι μπορεί να συνταγογραφήσουν αναγνωστικό υλικό (Φαντασίας , μη φαντασίας ή ποίηση) ή οπτικοακουστικού υλικού ή ταινίας. Επιπλέον για την δέσμευση στη συζήτηση, μια δραστηριότητα τέχνης, ή το γράψιμο, στην εργασία με τους με τους ασθενείς. Με σκοπό την αντανάκλαση , τη θεραπεία, και την προσωπική τους ανάπτυξη. Η χρήση της βιβλιοθεραπείας συνεχίζει να εξελίσσεται, με βιβλία αυτοβοήθειας, με τη βοήθεια υπολογιστή επεμβάσεις και η θεραπεία εικονικής πραγματικότητας έχει προστεθεί στο ρεπερτόριο του νοσοκομειακού γιατρού. »(McCulliss, D. 2012 σ. : 23);(Yener and Köksalan, 2019).

9) «Βιβλιοθεραπεία σημαίνει καταρχήν να χρησιμοποιείς βιβλία για να βοηθήσεις ανθρώπους να επιλύσουν προβλήματα. Ειδικότερα, ορίζεται ως προσέγγιση ή δέσμη τεχνικών που στοχεύουν στην οικοδόμηση αλληλεπίδρασης μεταξύ ενός διευκολυντή και ενός συμμετέχοντα και βασίζονται στην από κοινού προσέγγιση λογοτεχνικών κειμένων.» (Λουάρη & Παπαρούση, 2018 σ.:63).

10) «*Bibliotherapy generally refers to the use of literature to help people cope with emotional problems, mental illness, or changes in their lives , or to produce effective change and promote*

personality growth and development By providing literature relevant to their personal situations and developmental needs at appropriate times, bibliotherapy practitioners attempt to help people of all ages to understand themselves and to cope with problems.» (Abdullah, 2005).

Ακολουθεί η μετάφραση του παραπάνω ορισμού: *Η βιβλιοθεραπεία γενικά είναι η χρήση της λογοτεχνίας για να βοηθήσει ανθρώπους που αντιμετωπίζουν συναισθηματικά προβλήματα, ψυχικά προβλήματα, ή οποιαδήποτε αλλαγή συμβαίνει στην ζωή τους, ή για να προσφέροντάς λογοτεχνία κατάλληλη με την προσωπική τους κατάσταση ή τις αναπτυξιακές τους ανάγκες. Αυτοί που ασκούν την βιβλιοθεραπεία προσπαθούν να βοηθήσουν ανθρώπους όλων των ηλικιών να κατανοήσουν τους εαυτούς τους ,να ανταπεξέλθουν με τα προβλήματα τους»* (Abdullah, 2005).

Σύμφωνα με τους παραπάνω ορισμούς, η βιβλιοθεραπεία είναι τεχνική η οποία συντελεί στην ψυχική ίαση, παρηγοριά ή αυτογνωσία που προσφέρει η λογοτεχνία οποιαδήποτε μορφής, είτε αυτή είναι σε γραπτή μορφή ή σε ηλεκτρονική μορφή. Στόχος είναι ο άνθρωπος να μπορέσει να βγει αλώβητος και πιο δυνατός από τις αντιξοότητες που του επιφυλάσσει η ζωή. Είναι ένα αποκούμπι στις δυσκολίες.

Το ερώτημα που μπορεί να τεθεί στο σημείο αυτό είναι πού ανήκει η βιβλιοθεραπεία και σε τι είδους προβλήματα μπορεί να βοηθήσει τον άνθρωπο σήμερα. Η βιβλιοθεραπεία δεν είναι επιστήμη όπως πίστευαν στο παρελθόν, αλλά ανήκει «στις θεραπευτικές μεθόδους μέσω της τέχνης» “*art therapies*” (Kruszewski, 2019 σ. :17). Υπάρχει για να βοηθά τον άνθρωπο σε όλες τις δυσκολίες και σε όλα τα προβλήματα του της ζωής του. Είτε αυτός είναι ενήλικας είτε παιδί συνεισφέρει τόσο στην ψυχική του υγεία, όσο και την γενικότερη ευημερία του, «*Όπως ψυχικές αρρώστιες π.χ. κατάθλιψη, άγχος , βοηθά σε καλύτερη προσαρμογή του ανθρώπου σε καταστάσεις της ζωής και σε διαταραχές π.χ ύπνο, αϋπνίας ή διαταραχές που έχουν σχέση με το φαγητό π.χ λιγούρα*» (Kruszewski, 2019 σ. :17);(Rodríguez-Martín *et al.*, 2013);(Walwyn, O. & Rowley, J.σ.:303). Μπορεί λοιπόν να εφαρμοστεί και σε ανθρώπους που αποτελούν μειονότητες και έχουν κάποια αναπηρία ή αρρώστια (Weber, 1982 σ. :30); (Λουάρη & Παπαρούση, 2018 σ.:63-78)(Gerlach & Subramanian, 2016 σ.:2);(Χατζηβασιλείου, 2018 σ:13). Για παράδειγμα,σε καρκινοπαθείς, τους βοηθά να διαχειριστούν όλα τα συναισθήματά τους, βελτιώνει τις διαπροσωπικές τους σχέσεις και μειώνει το άγχος και την θλίψη.(Roberts *et al.*, 2016 σ.:1-7);(Körner *et al.*, 2019 σ.:740). Σύμφωνα με την συνολική βιβλιογραφία ένα βιβλίο οδηγεί τον αναγνώστη στο να καταλάβει ότι δεν είναι ο μόνος που αντιμετωπίζει προβλήματα και κακουχίες στην ζωή. Αυξάνει την αυτοπεποίθηση του, δίνει διορατικότητα και κουράγιο για να ξεπεράσει και να βρει λύσεις στα προβλήματα του, ενώ βοηθάει ακόμη

και ανθρώπους που πενθούν. Συντελεί μάλιστα και στην ίαση της μερικώς ήπιας κατάθλιψης ,(Semertzidou, 2018), (Goddard, 2011 σ. :57);(Gualano *et al.*, 2017 σ. :58);(Walwyn, O. & Rowley, J.σ.:302);(Anderson, L. 2018 σ.:6);(Lindberg, S.); (Cuijpers, P., 1997σ. :146) ; (Rohde *et al.*, 2014 σ. :50-53);(Müller *et al.*, 2015 σ. :9) ;(Roberts *et al.*, 2016). Σύμφωνα με τα παρακάτω μπορεί να βοηθήσει μερικώς στα παραπάνω προβλήματα ως επιπρόσθετη θεραπεία όπως το άγχος(Roberts *et al.*, 2016);(Axelsson *et al.*, 2020);(Νάνου, 2015);(Lindberg, 2018.) και σε προβλήματα εθισμού π.χ αλκοολισμός. Επιπρόσθετα, μειώνει την ροή των ανθρώπων που έχουν τάση για πταίσματα., και βοηθάει σε μετατραυματικο στρες (PTSD) (Gerlach & Subramanian, 2016 σ.:2) ; (Lindemann, B. & Kling, M., 1968 σ.:36); (Tribe, Papps and Calvert, 2021 σ.:2) ;(Duncan, 2010 σ.: 1-7); Σε κρίσεις πανικού (Wright *et al.*, 2000 σ.:492);(Efron and Wootton, 2021 σ.:9), στην ιδεοψυχαναγκαστική διαταραχή (Obsessive-Compulsive Disorders) (OCD) (Moritz *et al.*, 2018 σ. : 88,95) αλλά και σε προβλήματα διατροφής (Lindberg, S.,2018.);(Good Therapy, 2016.). Τέλος, η βιβλιοθεραπεία εφαρμόζεται και σε ανθρώπους με αναπηρίες (Grassi, 2012).

Επίσης, συνδυαστικά με μια ψυχολογική θεραπεία μπορεί να βοηθήσει σε κάποιες περιπτώσεις ενήλικες ανθρώπους που αντιμετωπίζουν σεξουαλικά προβλήματα (Marchand, 2021 σ.:15), στην απώλεια του θανάτου και στην διαχείριση συναισθημάτων (Bernstein, 1977). Μάλιστα, μπορεί να χρησιμοποιηθεί μεμονωμένα η συνδυαστικά αλλά και με την συνοδεία οπτικοακουστικού υλικού ή τεχνολογίας (Walwyn, O. & Rowley, J.σ.:302). Πέρα από τα παραδοσιακά βιβλία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν και ηλεκτρονικά βιβλία («*e-books*»)(Moritz *et al.*, 2018 σ.: 89). Ένα άλλο όνομα για την ηλεκτρονική βιβλιοθεραπεία είναι η “*web therapy ή webotherapy*”(Kurniasih, & Amriwijaya,2019) διότι τα τεκμήρια είναι ηλεκτρονικά. Κατά συνέπεια, θα μπορούσε να ασκηθεί η ηλεκτρονική βιβλιοθεραπεία ή και να γίνει εξ αποστάσεως με την χρήση ενός υπολογιστή. Αποτελεί μια οικονομική διέξοδο γενικότερα(Moritz *et al.*, 2018 σ.:89), σε σχέση με το κόστος μιας συνεδρίας. Βέβαια, σε καμία περίπτωση δεν αντικαθιστά κάποιον γιατρό η ψυχολόγο ή ψυχίατρο. Κάποιος μπορεί να πάρει ένα βιβλίο μόνος τού ή με την βοήθεια κάποιου ειδικού και να κάνει την ατομική βιβλιοθεραπεία, ή να επιλέξει την ομαδική βιβλιοθεραπεία και να ανήκει σε μια ομάδα. Από το 2018 πέρα από τις συμβατικές μορφές κειμένου χρησιμοποιούνται ειδικά κόμικς σε στυλ γραφήματος για θεραπευτικούς σκοπούς γνωστά στην βιβλιογραφία ως :“ Narratives Graphics” (McNicol, 2018 σ. :1).

3.6 .ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

Πολλοί επιστήμονες σύμφωνα με το σύνολο της βιβλιογραφίας προσπάθησαν να χωρίσουν την βιβλιοθεραπεία σε κατηγορίες και υποκατηγορίες ανάλογα πως αυτή χρησιμοποιείται. Συγκεκριμένα, κατά την δεκαετία του 1970, όσοι ασχολούνταν με την βιβλιοθεραπεία την χώριζαν σε δύο κατηγορίες: την **αναπτυξιακή βιβλιοθεραπεία** μόνο για εκπαιδευτικούς σκοπούς, **την θεραπευτική** αποκλειστικά για ανθρώπους με ψυχικά προβλήματα. Επίσης κάποιοι προσέθεσαν και την ιδρυματική βιβλιοθεραπεία (μετάφραση του όρου «Hospitalization Bibliotherapy») (Kruszewski, 2019 σ. :17), που συνήθως εφαρμόζοταν στα νοσοκομεία ή κοντά σε χώρο του νοσοκομείου και ήταν υπεύθυνος ο βιβλιοθηκονόμος. Την κλινική βιβλιοθεραπεία που ο υπεύθυνος για τους ασθενείς συνήθως είναι κάποιος ψυχίατρος ή ιατρός και βιβλιοθηκονόμος, πρόκειται για έναν απλό βοηθό, και την εκπαιδευτική που την ονόμαζαν και ανθρωπιστική (Kruszewski, 2019 σ. :17).

Οι κατηγορίες της βιβλιοθεραπείας σήμερα:

“*Η κλινική βιβλιοθεραπεία*” (*Clinical Bibliotherapy*)

“*Διαδραστική βιβλιοθεραπεία*” (*Interactional Bibliotherapy*)»

“*Η αναγνωστική Βιβλιοθεραπεία (Reading Bibliotherapy)ή (Self-bibliotherapy)*”(Mcmillen, P. S. & Pehrsson D.2008 σ.: 74),(Wenger K, 2013);(McCulliss, 2012),(Tribe, Papps and Calvert, 2021) .Στο άρθρο με τίτλο : *Bibliotherapy for hospital patients* οι(Mcmillen, P. S. & Pehrsson D.2008 σ.: 74) μας δίνουν με έναν πολύ ωραίο και κατανοητό τρόπο τους ορισμούς των παραπάνω υποκατηγοριών. Πρώτα θα ακολουθήσουν ορισμοί στο πρωτότυπο κείμενο και έπειτα η ελεύθερη μετάφραση των όρων και ο σχολιασμός τους.

1) “clinical bibliotherapy, which is implemented by trained helping professionals dealing with significant emotional or behavioral problems.”(Mcmillen, P. S. & Pehrsson D.2008 σ.: 74) (Tribe, Papps and Calvert, 2021σ.:3).

2) “developmental bibliotherapy, which may be used by teachers and other lay helpers to facilitate normal development and self-actualization with an essentially healthy population. Another categorization found in the literature is between “.

3) “reading bibliotherapy, i.e., someone suggesting potentially beneficial reading to another without any further discussion or processing, and interactive bibliotherapy, where a suggested

reading serves as the catalyst for discussion and/or further therapeutic interactions”(Mcmillen, P. S. & Pehrsson D.2008 σ.: 74) (Tribe, Papps and Calvert, 2021σ.:3).

1) Η κλινική βιβλιοθεραπεία ,η οποία χρησιμοποιείται από επαγγελματίες ή εκπαιδευμένους βοηθούς και ασκείται από αυτούς που έχουν τις απαραίτητες επιστημονικές γνώσεις πάνω σε αυτό (ψυχολόγοι , γιατροί νοσηλευτές και βιβλιοθηκονόμοι με εξειδίκευση και γνώσεις πάνω στην βιβλιοθεραπεία και στην λογοτεχνία και στην ψυχολογία). Αυτό διότι αυτοί οι άνθρωποι έρχονται σε επαφή και αλληλεπίδραση με άτομα που έχουν έναν εύθραυστο ψυχισμό και όποια πάσχουν από ψυχολογικές ασθένειες ή έχουν προβλήματα συμπεριφοράς (Mcmillen, P. S. & Pehrsson D.2008 σ.: 74) (Tribe, Papps and Calvert, 2021 σ.:3).

2) Η αναπτυξιακή βιβλιοθεραπεία , ο οποίος μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τους δασκάλους και άλλους βοηθούς για να διευκολύνει την κανονική ανάπτυξη και την αυτοπραγμάτωση του εαυτού του αναγνώστη σε έναν ουσιαστικά υγιή πληθυσμό.

3)Η αναγνωστική βιβλιοθεραπεία είναι όταν κάποιος προτείνει ένα βιβλίο ή αναγνωστικό υλικό σε έναν αναγνώστη χωρίς παραπάνω συζήτηση ή κάποια διαδικασία αυτός ο κάποιος μπορεί να μην είναι και ειδικός.(Mcmillen, P. S. & Pehrsson D.2008 σ.: 74) (Tribe, Papps and Calvert, 2021σ.:3). Σε αυτήν την κατηγορία ανήκει και το μοντέλο διαβάσματος ως RAY.

4) Η βιβλιοθεραπεία με αλληλεπίδραση είναι όταν κάποιος προτείνει υλικό για ανάγνωση, π.χ βιβλία περιοδικά ή και βιβλιογραφία πάνω σε ένα θέμα και το υλικό αυτό χρησιμεύει ως κινητήρια δύναμη και μοναδικός καρπός για συζήτηση και αλληλοεπιδρά θετικά και θεραπευτικά πάνω στον αναγνώστη. Αυτός ο κάποιος θα μπορούσε να είναι ένας βιβλιοθηκονόμος.»(Mcmillen, P. S. & Pehrsson D.2008 σ.: 74); (Tribe, Papps and Calvert, 2021 σ.:3).

Η Caroline Shodres είναι από τις πρώτες που έχει φτιάξει ένα μοντέλο για το πώς η ανάγνωση ενός βιβλίου αλληλοεπιδρά με τον αναγνώστη και τον βοηθά να ξεπεράσει τα προβλήματα που αντιμετωπίζει και έτσι τον βοηθά. Είναι το περισσότερο χρησιμοποιημένο μοντέλο. Το ασπάζονται σε πάρα πολλές μελέτες, βιβλία και άρθρα που αφορούν την βιβλιοθεραπεία και αποτελεί πηγή έμπνευσης για πολλούς. Με βάση αυτό έχουν δημιουργηθεί και άλλα μοντέλα. Ήταν η αρχή για τους επιστήμονες που ασχολούνται με τον αυτόν τον κλάδο.

3.7.ΤΟ ΜΟΝΤΕΛΟ

Σύμφωνα με την **Kathleen Wenger**, 2013 σ.:136 τα βασικά στάδια της του μοντέλου της Shoders είναι τα παρακάτω:

1) **Είναι η ταυτοποίηση(identification):** η ταυτοποίηση είναι ότι αναγνώστης μπορεί να ταυτιστεί με την λογοτεχνία δηλαδή να ταυτιστεί με το βιβλίο « με ένα πρόσωπο ίδρυμα ή σύμβολο στη λογοτεχνία το οποίο είναι φανταστικό ή πραγματικό».

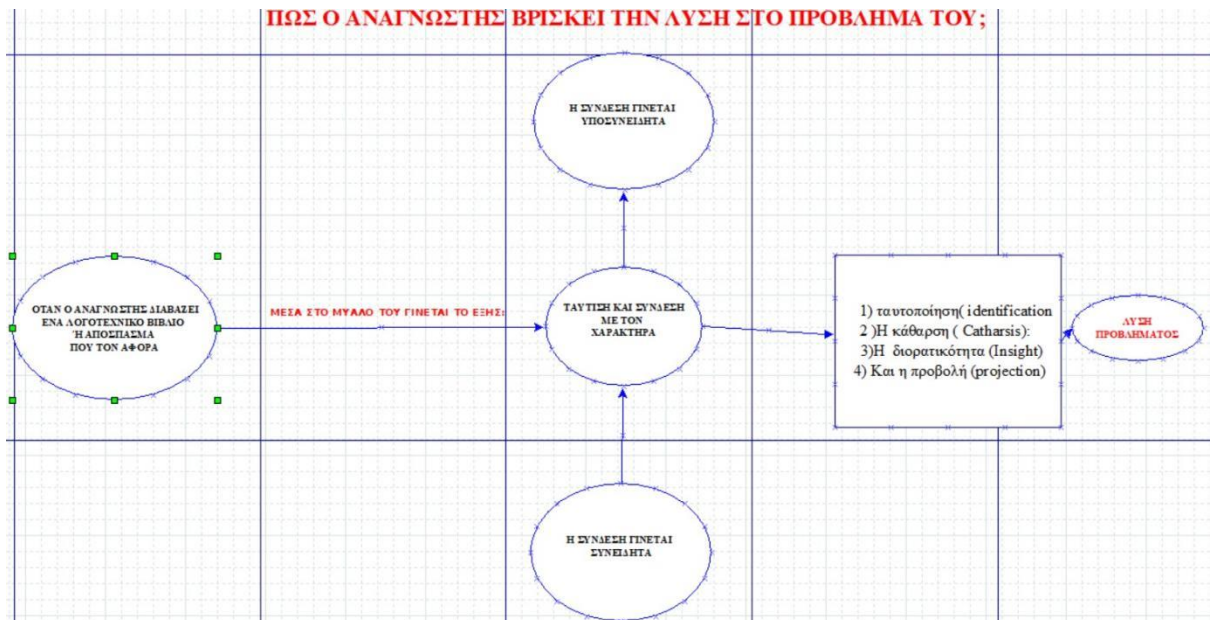
2) **Η κάθαρση (Catharsis):** όταν ο αναγνώστης μέσα από την ανάγνωση λυτρώνεται και φτάνει στην ψυχική αγαλλίαση. Σύμφωνα με την **Shodres** « αυτόματη συναισθηματική αγαλλίαση».

3) **Η διορατικότητα (insight):** «η συνειδητοποίηση της κατάστασης κάποιου και τα κίνητρα». Δηλαδή ο αναγνώστης συνειδητοποιεί την κατάσταση που βρίσκεται και μπορεί να λάβει αποφάσεις για αυτήν.

4) **Και η προβολή (projection):** «όταν αποδίδει ο αναγνώστης τα δικά του κίνητρα ή συναισθήματα σε άλλους».

Αυτό το μοντέλο αναφέρεται σχεδόν σε κάθε άρθρο που έχει σχέση με τις εφαρμογές της βιβλιοθεραπείας και με τις θεραπευτικές ιδιότητες του βιβλίου αλλά και της γραφής. Κατά καιρούς υπάρχουν παραλλαγές του μοντέλου που βασίζεται πάνω στο παραπάνω ως βασική αρχή (αναφορές στο μοντέλο της **Shoders**:(Mcmillen, P. S. & Pehrsson, D. E,2008);(Wenger K, 2013);(Lindeman, B. & Kling, M., 1968 σ.:36) ; (Gerlach & Subramanian, 2016 σ. : 2,11-12);(Lerner, 1997 σ.:82); (Goddard, 2011 σ. :58);(Didangelou, 2021) ;(Abdullah, 2005);(Yener and Köksalan, 2019).

Παρατίθεται ένα διάγραμμα με το πρόγραμμα διαγραμμάτων **DIA**, ώστε να υπάρχει σε οπτικοποιημένη πληροφορία με το μοντέλο της **Caroline Shoders** και με ποιον τρόπο το διάβασμα αλληλοεπιδρά στον ψυχισμό και στην νόηση του αναγνώστη δίνοντας λύση στο πρόβλημά τους.

Διάγραμμα 1: Δημιουργία Διαγράμματος με το σχεδιαστικό πρόγραμμα DIA με τίτλο : Το μοντέλο της Caroline Shodres Πώς βοηθάει στον ψυχισμό του αναγνώστη και πώς επιλύει τα προβλήματα του

Η βιβλιοθεραπεία ως μέσω εκπαίδευσης στην διαδικασία της μάθησης και επίλυσης προβλημάτων μπήκε στα σχολεία σύμφωνα με πολλές πηγές την δεκαετία του 1940 (Καρρωνα,2018). Από αρκετούς συγγραφείς κυρίως εκπαιδευτικοί στην βιβλιογραφία βασισμένοι στο παραπάνω μοντέλο προσθέτουν και την ιδέα της ανάπτυξης ιδεών (Brainstorming) ανάμεσα στα στάδια του σύμφωνα με τα παραπάνω.

3.8.ΤΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΚΑΙ Η ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Πρόκειται για το μοντέλο του αναγνώστη ή των αναγνωστών ούτως ώστε μέσα από τη συζήτηση πού καλό είναι να ακολουθήσει να μπορέσουν να φτάσουν στην λύση τού προβλήματος (Θεοχαροπουλου, Ε. κστις..2016 σ.: 86). Ουσιαστικά είναι μια μέθοδος μέσω της οποίας, ο αναγνώστης φτάνει στην απάντηση του προβλήματος μέσω των ερεθισμάτων που δέχεται από το βιβλίο και την συζήτηση / ερωτήσεις, ζυγίζει τα δεδομένα και επιλέγει την καλύτερη λύση στο πρόβλημα του. Θα μπορούσαμε να την παρουσιάσουμε με την διαλεκτική μέθοδο του Σωκράτη (Παπαδοπούλου & Μπαρμπαρούσης, 2008 σ.:95) ;(Λουάρη Παπαρούση,

2018.). Προτείνεται για έναν ιατρικό βιβλιοθηκονόμο να χρησιμοποιεί αυτή την γνώση, εάν θελήσει να εκπαιδεύσει τους χρήστες της βιβλιοθήκης πάνω σε κάποιο θέμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΩΦΕΛΗ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

1) Ο αναγνώστης μπορεί να ανακαλύψει ότι δεν είναι μόνος του, ότι υπάρχουν και άλλοι άνθρωποι που αντιμετωπίζουν παρόμοια προβλήματα ή καταστάσεις και καταφέρνουν να επιλύσουν τα προβλήματα τους και να έχουν μια κανονική ζωή. Μπορούν να νιώθουν ότι ανήκουν κάπου.

Αυτό είναι σωτήριο ειδικά για τους ανθρώπους που παλεύουν με ανίατες αρρώστιες, καθώς τους δίνει κουράγιο να συνεχίζουν.

2) Βοηθάει τον αναγνώστη να φτάσει σε μια προσωπική αυτογνωσία. Διαβάζοντας ένα βιβλίο μπορεί το εκάστοτε άτομο να ανακαλύψει πράγματα για τον εαυτό του. Επίσης, διευρύνονται οι πνευματικοί ορίζοντες του ατόμου, ενώ παράλληλα ενισχύεται η αυτοεκτίμηση.

3) Βοηθά τον αναγνώστη να ανακουφιστεί. Ένα βιβλίο μπορεί να αποτελέσει διαφυγή από την καθημερινότητα και τα προβλήματα που αυτή ενέχει.

4) Βοηθά τον αναγνώστη να κατανοήσει την γενική ανθρώπινη συμπεριφορά και κίνητρα, διότι στην κοινωνία επικρατεί ιδιοτέλεια. Κατανοώντας την ανθρώπινη συμπεριφορά, μπορεί ο αναγνώστης να διακρίνει καταστάσεις, να προστατέψει τον εαυτό του από δυσάρεστες καταστάσεις που μπορούν να προκύψουν.

5) Ο αναγνώστης συνειδητοποιεί ότι όταν αντιμετωπίζει προβλήματα, μπαίνει στην ενεργητική διαδικασία να βρει λύση, χωρίς να επικρατεί πανικός. Ανακαλύπτει δηλαδή

Εικόνα 7 : Ασυλο Sheppard Pratt που έφάρμοσε την βιβλιοθεραπεία πηγή :<https://www.sheppardpratt.org/why-sheppard-pratt/history> (Ανακτήθηκε 18 Νοεμβρίου 2018)

περισσότερες εξόδους στο προβλήματά του και επιλέγει την πιο ωφέλιμη. Ανακαλύπτει το

διαφορετικό και το αποδέχεται. Γίνεται πιο θετικός απέναντι προς την ζωή και τις δυσκολίες (McCulliss, D. 2012 σ. : 31-32), (Escole Nationale de Arts, 2018) ;(Θεοχαροπούλου, 2016 σ.:85) ;(Παπαδοπούλου & Μπαρμπαρούσης, 2008 σ.:94) ; (Λουάρη & Παπαρούση, 2018);(Λουάρη & Παπαρούση, 2018 σ.:64-65);(Χατζηβασιλείου, 2018 σ.:14-26);(Pepino, 2019);(Boila & Tabrina ,2003)κ.α.

5. ΒΙΒΛΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑ: Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ

5.1.ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ ΑΣΥΛΑ

Η Βιβλιοθεραπεία δεν ήταν ιδιαίτερα γνωστή σαν έννοια αρχικά όπως έχει αναφερθεί στο κεφαλαίο των ορισμών. Υπήρχε πριν το 1900 στην επιστήμη της ψυχοθεραπείας σαν συμπληρωματική και δευτερεύουσα τεχνική ίασης των ασθενών που αποτελούν σημαντική μέθοδος της ψυχοθεραπείας (Brown E.,1975 σ.: 13). Άρχισε στα ψυχιατρικά νοσοκομεία του εξωτερικού, πρώτα στην Αμερική και στην Αγγλία ως δευτερεύουσα και συμπληρωματική τεχνική στην κύρια θεραπεία του ασθενούς, οι βιβλιοθήκες για ψυχιατρικά άσυλα περίπου στις αρχές του 18 αιώνα μέχρι τα μισά του 19 αιώνα (Brown E.,1975 σ.: 13);(Bate and Schuman, 2016 σ. :742);(McCulliss, D. 2012 σ. : 24);(Malin, E.1971 σ.: 3). Εξαπλώθηκε ως μέθοδος τ'ον 18ο αιώνα, αρχικά στις πόλεις στις Pinal στην Γαλλία, Chiarugi στην Ιταλία και στην Tuke της Αγγλίας (Brown E.,1975 σ.: 13);(McCulliss, D. 2012 σ. : 24);(Malin, E. 1971 σ.: 3). Όταν άρχισε η προσέγγιση στις θεραπείες των ανθρώπων στα ψυχιατρικά άσυλα να μην είναι τόσο βίαιες και απάνθρωπες, αλλά να γίνονται περισσότερο ανθρωποκεντρικές και ουμανιστικές με σεβασμό στην ανθρώπινη ιδιοσυγκρασία και τα ανθρώπινα δικαιώματα, είχαν αντιληφθεί την θεραπευτική αξία του διαβάσματος και την χρησιμοποιούσαν σε «προγράμματα αναψυχής (*recreational programs*)» για τους ψυχικά ασθενείς με σκοπό την ψυχολογική ανάταση των ασθενών και την καλύτερευση της υγείας τους (Brown E.,1975 σ.: 13).(McCulliss, 2012 σ.24).

Πολλοί γιατροί συνταγογραφούσαν βιβλία σε αυτούς τους ασθενείς με σκοπό την ψυχική

(Patient's name) (Ward) (Type)

MEMO FROM THE LIBRARIAN TO DR. -----
Kindly suggest the type of books and magazines suitable for this patient's reading: Scientific, religious, practical arts (woodworking, gardening, etc.), travel, history, literature (plays, poetry, etc.), textbooks (grammars, arithmetics, etc.), fiction, exciting or serious.
Type to be avoided, -----
(Signed) ----- Librarian.
----- Ward Surgeon.

Εικόνα 8 : Συνταγογραφήση βιβλίων της εποχής πηγή από το βιβλίο της Brown, E. σ.: 27

ανάταση και βελτίωση τους, τόσο την ψυχική αλλά και την σωματική. Επίσης στον χώρο της βιβλιοθήκης που οι ασθενείς διαβάζουν βιβλία θεωρούσαν χρέος τους οι βιβλιοθηκονόμοι να τον διακοσμούν με ευδιάθετα χαρακτηριστικά (Miller, 1972 σ.: 376);(McCulliss, 2012 σ.:24). Στόχος ήταν να μην προσγγίζει τον σύνηθες καταθλιπτικό χώρο ενός νοσοκομείου. Οι βιβλιοθηκονόμοι δεν εξανάγκαζαν ποτέ τους ασθενείς να διαβάζουν βιβλία απλά τους πρότειναν αυτά που θεωρούσαν πως ήταν κατάλληλα για τον καθένα και πάντα σε συνεργασία με ψυχολόγους και τους γιατρούς που τους παρακολουθούσαν (Miller, 1972 σ. 376). Στους βαριά ασθενής απέφευγαν να δώσουν βιβλία που ανέδιδαν ακραία συναισθήματα χαράς η θλίψης, παρά μόνο βιβλία που τους ταιριάζουν (Miller, 1972 σ.: 376)(Goddard, 2011).

Οι βιβλιοθηκονόμοι δημιούργησαν την υπηρεσία HOSPITAL BOOKS GUIDE 1936-1960 δηλαδή δημοσιεύαν λίστες βιβλίων με επίκεντρο τις ανάγκες των ασθενών.(Dufour, 2014 σ. :40)(Goddard, 2011 σ. :58);(Abdullah, 2005). Επίσης, υπήρχαν υπηρεσίες είτε από ειδικούς βιβλιοθηκονόμους, είτε από εθελοντές που παρείχαν βιβλία στα κρεβάτια των ασθενών που δεν μπορούσαν να επισκεφτούν την βιβλιοθήκη (Dufour, 2014 σ. :40);(Bate and Schuman, 2016 σ. :743).

Εικόνα 9: Saint Barnabas: he cures a sick man by holding the gospel of Saint Matthew over the man's head. Etching by P. Brebiette after P. Caliari, il Veronese Πήγη :<https://www.jstor.org/stable/community.24865408> (Ανακτήθηκε 18 Νοεμβρίου 2018)

5.2. ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΑ ΑΣΥΛΑ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑ: Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΙΑΤΡΩΝ, ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΟΔΗΓΙΕΣ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΩΝ

Από τους πρώτους γιατρούς που παρατήρησε την θεραπευτική αξία του βιβλίου και της ανάγνωσης ήταν ο Άγγλος επιστήμονας **Bruce Porter**. Συγκεκριμένα, πέρα από όλη την θεραπευτική και ιατρική φροντίδα που παρείχε στους ασθενείς του είχε ιερείς να του διαβάζουν το κοράνι για τους ασθενείς του (IFLA,2000) ;(Malin, E. 1971 σ.: 3); (The Goodtherapy,2006). Ένας ακόμη γιατρός, Αμερικανός, που έγραψε επίσημα για αυτό το θέμα ήταν ο **John Minson Galt II**(Brown E. ,1975);(Dufour, 2014);(McCulliss, D. 2012 σ. : 24);(The Goodtherapy,2006). Επίσης, ο **Dr Benjamin Rush** (ο οποίος την παρατήρησε και το εφάρμοσε στα ψυχιατρικά νοσοκομεία και άσυλα), (Malin, 1971 σ.: 3) πρότεινε να διαβάζονται σε ασθενείς θρησκευτικά βιβλία όπως είναι το κοράνι και η Βίβλος (Brown E.1975); (McCulliss, D. 2012 σ. : 24), αλλά και άλλου είδους βιβλία όπως ηθικά και φιλοσοφικά κ.λπ. (McCulliss, D. 2012 σ. : 24). Η McCulliss, D. 2012 αναφέρεται στον Dr Benjamin Rush και στα λόγια του «*For the amusement and instruction of patients in a hospital small library should by all means compose a part of its furniture*» (McCulliss, D. 2012 σ. : 24). Συνεπώς, είναι κατανοητό ότι η νοσοκομειακή βιβλιοθήκη αποτελεί καίριο κομμάτι για τους ασθενείς. Ειδικότερα, συνεισέφερε σημαντικά στην επιστημονική κοινότητα πάνω στο θέμα της βιβλιοθεραπείας διότι ήταν ένας ιδιαίτερα δραστήριος συγγραφέας, με αξιοσημείωτη αρθρογραφία. Αυτός έδωσε και τις πρώτες αρχές για το τμήμα των βιβλίων που θα έπρεπε να είχε η βιβλιοθήκη, οι οποίες ακολουθήθηκαν από πολλούς βιβλιοθηκονόμους και βιβλιοθεραπευτές και άλλους επιστήμονες οι οποίοι ασχολήθηκαν με την βιβλιοθεραπεία και το στήσιμο τέτοιων βιβλιοθηκών που αφορούσαν ψυχιατρικά νοσοκομεία και ψυχιατρικά άσυλα για πολλά χρόνια.

Οι οδηγίες μαζί με δικές μου επεξηγήσεις.

- «Γνώρισε την ανάγκη του καθενός ασθενή ξεχωριστά» (Brown E.1975). Για να μπορείς να του παρέχεις ότι είναι κατάλληλο για να ξεπεράσει τα προβλήματα του και να βρει κάτι που θα ταιριάζει με τα ενδιαφέροντα του.
- «Το υλικό που πρέπει να έχει η βιβλιοθήκη πρέπει να είναι πολυποίκιλο για τους ασθενείς δηλαδή να αποτελείται από τα πάντα ακόμη και από εφημερίδες έως και ακαδημαϊκά και επιστημονικά βιβλία» (Brown E ,1975)»
- «Η επιλογή του βιβλίου πρέπει να βασίζεται πάνω στην ιατρική κλινική περίπτωση του ασθενούς, ούτως ώστε να μπορεί να θεραπευτεί τη δική του κατάσταση και η μόρφωση και αντιληπτικότητα.» (Brown E ,1975)

Επειδή ο κάθε άνθρωπος θεωρείται ξεχωριστή περίπτωση, βασικό χαρακτηριστικό είναι η μόρφωση, η αντιληπτικότητα, καθώς και το να μην ξεχνάμε ότι εκείνη την εποχή δεν είχαν το ίδιο επίπεδο μόρφωσης όλοι. Σημαντικός παράγοντας αποτελεί και η ψυχική κατάσταση του ασθενούς, διότι κάποιο βιβλίο που φαίνεται άκακο μπορεί να επιδεινώσει την κατάσταση γιατί μπορεί του ξυπνά άσχημες αναμνήσεις.

- «*Επίσης ήταν αυτός ο οποίος παρατήρησε στην δουλειά του **Samuel Tuke** ότι σε ασθενείς με βαριά ψυχική ασθένεια είναι καλό να μην δίνουμε βιβλία φαντασίας*» (Brown E.,1975).

Είναι καλό να μην δίνουμε βιβλία φαντασίας σε βαραραημένους ψυχικά αρρώστους, καθώς είναι δύσκολο σε ορισμένες περιπτώσεις να γίνει η διάκριση ανάμεσα στο φανταστικό και το πραγματικό, κάτι που οδηγεί επικίνδυνες συμπεριφορές (δηλαδή μπορεί να ταυτιστούν με τον χαρακτήρα του βιβλίου, να νομίζουν ότι ζούμε σε άλλη πραγματικότητα και να υιοθετούν συμπεριφορές από τους χαρακτήρες των βιβλίων.)

«Σε αυτούς τους ανθρώπους παρατήρησε ότι κάνουν πολύ καλό τα βιβλία μαθηματικών και ουδέτερων επιστημών.» (Brown E. 1975).

Έπειτα, ήρθε στο προσκήνιο ο **John Minshon**, ο οποίος ήταν γιατρός και συνταγογραφούσε με μεγάλη προσοχή βιβλία για τους ασθενείς του. Ο Minshon είχε μεγάλη συνεισφορά στην βιβλιοθεραπεία, καθώς έγραψε πολλά εξαιρετικά βιβλία και ήταν υπέρμαχος της ιδέας ότι η βιβλιοθήκη είναι ένας χώρος στον οποίον για οποιαδήποτε ψυχική ασθένεια μπορεί να ιανθεί με την βοήθεια ενός βιβλίου, εάν φυσικά υπάρχει η κατάλληλη παρακολούθηση. Ένα από τα σημαντικότερα άρθρα του είχε τίτλο: one reading recreation and amusement for the insane, στο οποίο προτείνει και διάφορες τεχνικές για ψυχαγωγία των ασθενών, όπως είναι θεατρικές παραστάσεις για τους ανθρώπους με ψυχικά προβλήματα αλλά και παιχνίδια με κάρτες. Βέβαια, αυτό αφορά πάντα το ψυχικό και διανοητικό επίπεδο του ασθενούς και εάν είναι σε θέση να συμμετέχει σε όλα αυτά. Υπήρχαν ψυχιατρικά νοσοκομεία κυρίως στην Σκωτία, όπου πέρα από το βιβλίο που συνταγογραφούσε ο γιατρός στον ασθενή, περιλάμβαναν εκτυπωμένες λίστες των βιβλίων της συλλογής τους που θα μπορούσε να δει ο ασθενής την ώρα που τους επισκεπτόταν (Brown E.1975).

Μια εξίσου σημαντική προσωπικότητα ήταν η Margaret Hannigan η οποία είναι πολύ γνωστή βιβλιοθηκονόμος, άσκησε την βιβλιοθεραπεία σε νευροψυχιατρικά ασθενείς και μας έδωσε τις δικές της οδηγίες πιο συγκεκριμένα άσκησε την ομαδική βιβλιοθεραπεία.

- Γνώρισε τους ασθενείς, τις ανάγκες τους, σχεδίασε μια δραστηριότητα για αυτούς και διάλεξε αναγνωστικό υλικό που θα είναι διασκεδαστικό και χρήσιμο για αυτούς.

- Διάλεξε το υλικό που μπορείς να παρουσιάσεις καλά.
- Να είσαι πρόθυμος να δοκιμάσεις τα πάντα. Μην σε νοιάζει πόσο ανόητος δείχνεις. Οι νευροψυχιατρικοί ασθενείς είναι οξυδερκής στο να αντιλαμβάνονται την παραμικρή προσπάθεια από κάποιον που προσπαθεί να τους βοηθήσει.
- Κράτα το ιατρικό προσωπικό ενήμερο. Να τους συμβουλευέστε και να τους καθησυχάζεις συχνά. Να γράφεις γραπτές αναφορές περιγράφοντας την δραστηριότητα, τα υλικά που χρησιμοποιούμε, την γενικότερη συμπεριφορά και τις απαντήσεις και τα σχόλια του συνόλου και του κάθε συμμετέχον ξεχωριστά. Είναι πολύ χρήσιμα για τους ιατρούς και το προσωπικό της βιβλιοθήκης.
- Μόλις έχεις εδραιώσει ένα πρόγραμμα διατήρησέ το, ώστε να κρατάς ζωντανό το ενδιαφέρον των ασθενών.
- Κράτα τον στόχο της βιβλιοθήκης σου στο μυαλό σου. Παρόλα αυτά η απήχηση του προγράμματος της βιβλιοθεραπείας θα είναι μεγαλύτερη εάν προσφέρεις ψυχαγωγία στους ασθενείς ή τους προσφέρεις τσιγάρα ή φαγητό. Αυτή είναι μία πρακτική η οποία δεν είναι έγκυρη. Ότι έχεις να προσφέρεις σαν βιβλιοθηκονόμος είναι αρκετό. Μπορεί να έχει μακροχρόνια αποτελέσματα και αξίζει για να δουλέψεις σκληρά να το πετύχεις.

Σε όλη την βιβλιογραφία που υπάρχει για την βιβλιοθεραπεία και τα ψυχιατρικά -άσυλα νοσοκομεία όλοι οι γιατροί και οι ειδήμονες συμφωνούν στο να μην δίνουμε βιβλία που έχουν θεματική σχέση με την βία και με απεχθή εγκλήματα διότι αυτό κάνει κακό στον ψυχισμό των ψυχικά ασθενών και μπορεί να επηρεάσει την συμπεριφορά τους. (McCulliss, D. 2012 σ. : 24). Το 1912 ο E.K Jones Μέσα από έρευνες πολλών χρόνων και διαπίστωσε ότι:

- *«Το να υπάρχει οργανωμένη από επιστήμονα καταρτισμένο βιβλιοθηκονόμο είναι πολύ σημαντικό.*
- *Η Διοίκηση οφείλει να δίνει Ελευθερίες.*
- *Ότι οι ψυχικά ασθενείς άρχιζαν να ήταν πιο προσεκτικοί με τα βιβλία τους.*
- *Ότι μια ορθά οργανωμένη Βιβλιοθήκη μπορεί δύσκολα να θεωρείται υπερεκτιμημένη στο ποσό θεραπευτική είναι» (Brown E. ,1975).*

Το 1904 προσλήφθηκε ο πρώτος βιβλιοθηκονόμος που εκπαιδεύτηκε πάνω στην βιβλιοθεραπεία. Τότε άρχισε η βιβλιοθεραπεία να ενσωματώνεται στο κομμάτι της βιβλιοθηκονομίας και να ριζώνει πιο πολύ και άρχισε επίσημα να θεωρείται η βιβλιοθεραπεία κομμάτι και παρακλάδι της επιστήμης της βιβλιοθηκονομίας. Μάλιστα από αρκετές πηγές της βιβλιογραφίας έχουμε και το όνομα της πρώτης βιβλιοθηκονόμου που εκπαιδεύτηκε σε τέτοιου είδους βιβλιοθήκες και έκανε μια μεγάλη αρχή για την επιστήμη της βιβλιοθηκονομίας

και συνεισέφερε πολύ, η **Καθλίν Τζόουνς** (*Kathleen Jones*) η οποία αρχικά εκπαιδεύτηκε στις βιβλιοθήκες για που βρίσκονταν στο McLean Hospital, Waverly, MA. και αργότερα έγινε από ασκούμενη έγινε και βιβλιοθηκονόμος σε αυτές τις βιβλιοθήκες (McCulliss, D. 2012 σ. : 24); (Brown E. ,1975). Επίσης συμμετείχε ενεργά στην δημοσίευση άρθρων που πάντρευαν την επιστήμη της βιβλιοθηκονομίας με την βιβλιοθεραπεία. Είδη από το 1920 ήταν καθιερωμένη η θεραπευτική χρήση του διαβάσματος σε ασθενείς και οι βιβλιοθηκονόμοι έκαναν ότι μπορούσαν για να το εξασφαλίσουν αυτό στους ασθενείς τους (McCulliss, D. 2012 σ. : 24).

Είδη από το 1956, το Εθνικό Συμβούλιο για τις βιβλιοθήκες νοσοκομείων και σανατορίων Βρυξελλών, με την βοήθεια του βελγικού Ερυθρού Σταυρού δημιούργησε 57 βιβλιοθήκες για ασθενείς και συνοδούς με πάνω από 350 εθελοντές που διανέμουν τα βιβλία εβδομαδιαία και σε νοσοκομεία φυματίωσης σε όλο το Βέλγιο. Στις ΗΠΑ, η βιβλιοθεραπεία εκείνη την περίοδο ήταν χρέος των δημοτικών βιβλιοθηκών, ώστε να εφοδιάζουν με βιβλία στα νοσοκομειακά ιδρύματα που τα χρειαζόταν (McCulliss, D. 2012 σ. : 25). «*Το 1970 Η Arleen McCarty Hynes, βιβλιοθηκονόμος για ασθενείς στο ST Elizabeths νοσοκομείο της Ουάσιγκτον πήρε την πρωτοβουλία και ίδρυσε μια επιτροπή. Το όνομά της επιτροπής ‘Bibliotherapy Round’ Table.*»(McCulliss, D. 2012 σ. : 25). Η οποία προήγαγε την έρευνα της βιβλιοθεραπείας. Οργάνωνε πολλά συνέδρια και ημερίδες και ήταν πολύ δραστήρια στην ανάπτυξη της βιβλιοθεραπείας. Ακόμη και με συνεισφορά πολύτιμης βιβλιογραφίας επίσης ήταν πολύ αντικειμενική διότι τα μέλη αυτής της επιτροπής δεν ήταν μόνο βιβλιοθηκονόμοι αλλά ανήκαν και σε άλλα επιστημονικά πεδία όπως ψυχίατροι, ψυχολόγοι, γιατροί κ.λ.π. Οι παραπάνω είχαν αγαστή συνεργασία μεταξύ τους κάνοντας έτσι την βιβλιοθεραπεία διεπιστημονική υπηρετώντας τον άνθρωπο.

5.3. Η εκπαίδευση των βιβλιοθηκονόμων σε βιβλιοθήκες για ασθενείς και συνοδούς.

Οι βιβλιοθηκονόμοι από τότε που η θεραπευτική αξία του διαβάσματος θεωρήθηκε δεδομένη, υπήρξε αυτομάτως και η ανάγκη για εκπαίδευση των βιβλιοθηκονόμων, ούτως ώστε να παρέχουν όσο το δυνατόν καλύτερες υπηρεσίες με τα καλύτερα αποτελέσματα. Οι σχολές βιβλιοθηκονομίας του εξωτερικού ανταποκρίθηκαν στην ανάγκη αυτή προσφέροντας στα προγράμματα σπουδών τους μαθήματα βιβλιοθεραπείας, τα οποία περιλάμβαναν μαθήματα για ανάπτυξη ειδικών συλλόγων με αναγνωστικά βιβλία. Σκοπός ήταν καλύτερη ψυχική ανάταση των ασθενών και ψυχαγωγίας – ευχαρίστησης, ενώ

εμπεριείχαν όλες τις απαραίτητες γνώσεις ψυχολογίας της εποχής και ότι άλλες δεξιότητες ήταν αναγκαίες για να στελεχώσουν μια τέτοιου είδους βιβλιοθήκη και να είναι αποτελεσματικοί. Οι πρώτες σχολές που ήταν ενεργές και είχαν εκπαιδευτικά προγράμματα βιβλιοθεραπείας, καθώς και μαθήματα για την βιβλιοθεραπεία ήταν:

- 1) Η σχολή βιβλιοθηκονομίας στο Western Reserve πανεπιστήμιο University.
- 2) Η σχολή βιβλιοθηκονομίας στο Πανεπιστήμιο του Denver.
- 3) Η σχολή βιβλιοθηκονομίας του πανεπιστημίου της Villanova University Graduate School of Library (McCulliss, D. 2012 σ. : 32).

Ένα από τα γνωστότερα πανεπιστήμια του εξωτερικού που προσφέρει μέχρι σήμερα πρόγραμμα σπουδών με ειδίκευση στην θεραπευτική λογοτεχνία, είναι ένα πλήρες τεταρτοετές πρόγραμμα σπουδών με ειδίκευση στην θεραπευτική λογοτεχνία.

Εικόνα 10: Τίτλος : War Service Library Dispatch Office, Brooklyn (2), 1918 © The American Library Association Archives Πήγη : <https://archon.library.illinois.edu/ala/index.php?p=digitallibrary/digitalcontent&id=593> (Ανακτήθηκε 15 Μαρτίου 2021)

5.4.ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΕΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

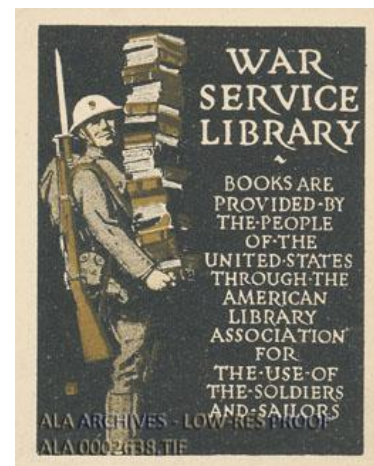

Εικόνα 11: Title: "The Dangers of War" 1918
© The American Library Association Archives
Πηγή :
<https://archon.library.illinois.edu/ala/index.php?p=digitallibrary/digitalcontent&id=297>
(Ανακτήθηκε 15 Μαρτίου 2021)

Όπως έχει αναφερθεί η τέλεια μορφή της βιβλιοθεραπείας ανάγεται στον Α΄ παγκόσμιο πόλεμο. Η Βιβλιοθήκη του Κογκρέσου (Library of Congress) (L.C) ενώθηκε με την Αμερικάνικη ένωση βιβλιοθηκονόμων (American Library Association) (ALA) συνειδητοποιώντας την θεραπευτική αξία του διαβάσματος και δημιούργησαν ένα εθνικό σύστημα το οποίο συγκέντρωνε λογοτεχνικά βιβλία για τους στρατιώτες και τα μοίραζε στους στρατιώτες που υποφέρουν από ψυχικά προβλήματα του πολέμου. Έπειτα πήρε την βάση της και την ολοκληρωτική μορφή της στα νοσοκομεία που δεν απευθύνονταν σε ψυχικά ασθενείς αλλά σε ένα ευρύ φάσμα

αρρώστων, αλλά κυρίως σε στρατιώτες που πολέμησαν στον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο με σκοπό την πλήρη ίασή τους, τόσο σωματική όσο και την ψυχολογική ίασή τους από τα τραύματα του πολέμου διότι πολλοί υπέφεραν από τις συνέπειες του πολέμου όπως μετατραυματικό αγχώδης διαταραχή (PTSD). Πολλοί στρατιώτες οι οποίοι ακρωτηριάστηκαν κατά την διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου υπέφεραν από το φαινόμενο μέλους φάντασμα (Dufour, 2014 σ. :132)(Goddard, 2011 σ. :58);(Θεοχαροπουλου, Ε. κ.α. 2016 σ.: 83);(Olaniyi, 2018).

Η ανάγκη μεγάλωνε όλο και πιο πολύ. Κατά συνέπεια, η βιβλιοθήκη του Κογκρέσου μαζί με την American Library Association αποφάσισαν να φτιάξουν μια υπηρεσία που έμεινε γνωστή στην ιστορία ως «The Library war service κατά την διάρκεια της θητείας της μοίρασε περίπου 7-8 εκατομμύρια βιβλία και περιοδικά σε στρατιώτες. Η Υπηρεσία κατάφερε να φτιάξει μέσα στα στρατόπεδα βιβλιοθήκες της λεγόμενες camp libraries» (Mahoney, 2018) οι οποίες ήταν αυτοσχέδιες στρατιωτικές βιβλιοθήκες για να παρέχουν καθημερινά αναγνωστικό υλικό στους στρατιώτες «φτιάχτηκαν περίπου 36 τέτοιου είδους βιβλιοθήκες σε περίπου πάνω από

Εικόνα 12 : Title :Library War Service Bookplate© The American Library Association Archives Πηγή :
<https://archon.library.illinois.edu/ala/index.php?p=digitallibrary/digitalcontent&id=1111> (Ανακτήθηκε 15 Μαρτίου 2021)

500 διαφορετικές τοποθεσίες και κάποιες από αυτές ήταν κανονικές βιβλιοθήκες μέσα στα στρατιωτικά νοσοκομεία.» (Mahoney, 2018). Για να μπορέσουν να στελεχώσουν τέτοιου είδους βιβλιοθήκες και να γεμίσουν τα ράφια των βιβλιοθηκών ζήτησαν από τα μέσα της εποχής που κυρίως ήταν ο τύπος οι εφημερίδες τα μέσα της εποχής, δωρεές βιβλίων από όσους ανθρώπους μπορούσαν να τα προσφέρουν και πήραν χρήματα κονδύλια για να υπηρετήσουν αυτόν το σκοπό με χρηματοδότηση από την *Carnegie Corporation and National fundraising campaigns*»(Mahoney, 2018). Σε δωρεές ανθρώπων μάλιστα η συνεισφορά των ανθρώπων ήταν τόσο μεγάλη και η ανταπόκριση σε σημείο να δίνουν και προσωπικά ημερολόγια, για αυτό η υπηρεσία αναγκάστηκε να γίνει πιο συγκεκριμένη. Ξεκίνησε λοιπόν να ζητάει συγκεκριμένα τεκμήρια όπως εκπαιδευτικά εγχειρίδια ή εγκυκλοπαίδειες, λογοτεχνικά βιβλία, τεκμήρια που έχουν σχέση με τα ταξίδια σε διάφορα μέρη, δηλαδή τα τεκμήρια της συλλογής των στρατιωτικών νοσοκομείων. Ήταν κυρίως επιμορφωτικά και λογοτεχνικά έργα κλασικών συγγραφέων, που θεωρούνταν ιδανικά .(Mahoney, 2018),(Olaniyi, 2018). Ας μην ξεχνάμε ότι απευθύνονταν κυρίως σε ανδρικό κοινό τους στρατιώτες και η συλλογή ήταν με βάση τα ενδιαφέροντα τους και την κατάστασή τους, καθώς και το μορφωτικό τους επίπεδο.

Αργότερα η χρηματοδότηση σταμάτησε μετά το τέλος του Β΄ παγκοσμίου πολέμου. Η ιδέα και θεραπευτική αξία της λογοτεχνίας εντρυφήσε στην συνείδηση των ανθρώπων και έγινε αναγκαία. Αργότερα αυτή την υπηρεσία την ανέλαβαν οι δημοτικές βιβλιοθήκες σε συνεργασία με εθελοντές στα νοσοκομεία (τα σχήματα συνεργασίας όπως έχουν αναφερθεί) ή οι ιατρικές βιβλιοθήκες που δημιουργήθηκαν.

Τί πίστευαν οι βιβλιοθηκονόμοι εκείνη την εποχή :

Εικόνα 13: Title :*Library War Service Bookplate*© The American Library Association Archives Πηγή : <https://archon.library.illinois.edu/ala/index.php?p=digitallibrary/digitalcontent&id=1111> (Ανακτήθηκε 15 Μαρτίου 2021)

Ήταν βέβαιοι ότι το διάβασμα μπορούσε να απαλύνει τον πόνο της ψυχής και να βοηθήσει στην ταχύτερη ανάρρωση τους (τόσο την ψυχική αλλά τόσο και την σωματική). Μεγάλη εντύπωση προξενεί το γεγονός ότι οι βιβλιοθηκονόμοι πίστευαν πως το διάβασμα μπορούσε να επηρεάσει την έκβαση του Α παγκοσμίου πολέμου. Δηλαδή το διάβασμα και η μόρφωση των στρατιωτών θα βοηθούσε στην νίκη ή την ήττα του πολέμου. Συνοψίζοντας γενικά τα βιβλία πρόσφεραν για αυτούς τους στρατιώτες πολεμική γνώση και εκπαίδευση που θα ήταν χρήσιμη για την ζωή των στρατιωτών στο πεδίο της μάχης (Mahoney, 2018). Ακόμη, και εκπαίδευση σε θέματα της επιλογής τους π.χ. θα μπορούσε ένας στρατιώτης ο

οποίος έμεινε ανάπηρος κατά την διάρκεια του πολέμου να μάθει κάτι μέσω των βιβλίων που θα τον βοηθήσει να γίνει χρήσιμο μέλος στην κοινωνία π.χ μια τέχνη, να κατανοήσει ότι δεν είναι μόνος και η ζωή είναι ένα θείο δώρο που αξίζει κανείς να την ζει ή απλά να καλύψει μια πληροφοριακή ανάγκη ή την ανάγκη του για ψυχαγωγία ή θεραπεία (ψυχολογική θεραπεία και συνάμα σωματική).(Mahoney, 2018). Επομένως οι βιβλιοθηκονόμοι της εποχής θεωρούσαν το έργο τους ιδιαίτερα σημαντικό, καθώς και ότι αγγίζουν ψυχές και τους μεταμορφώνουν σε κάτι καλύτερο.

6. ΒΙΒΛΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑ : ΤΙ ΙΣΧΥΕΙ ΣΗΜΕΡΑ

Ακόμη και στην σημερινή εποχή, κυρίως στην Αγγλία και στην Αμερική αλλά και σε άλλες χώρες από το 2006, υπάρχουν γιατροί που προτρέπουν τους ασθενείς που δεν νιώθουν καλά ψυχολογικά να διαβάζουν βιβλία. Μάλιστα συνταγογραφούν βιβλία και έχουν φτιάξει και «ειδικά προγράμματα» «schemes» για την ανάγνωση βιβλίων τόσο σε δημοτικές αλλά και σε νοσοκομειακές βιβλιοθήκες. Συνεργάστηκαν πολλοί φορείς, βιβλιοθήκες, μουσεία, και επιστήμονες μεταξύ τους για να αντιμετωπίσουν αυτές τις ανάγκες των ασθενών μετά από απαίτησή' του UK's **National Health Service (NHS)**. Στόχος ήταν δημιουργήσουν τέτοιου είδους βιβλιοθήκες με σκοπό να βοηθήσουν την ευημερία των ασθενών τόσο την ψυχική όσο και την σωματική και να δημιουργήσουν ένα καλύτερο σύστημα υγείας (Walwyn, O. & Rowley, J.σ.:302), (Pescheny, 2019 σ.:10);(The Reading Agency ,2018); (Leah, 2013.);(Παπάζογλου, 2021). Μάλιστα, το **The National Institute for Health and Care Excellence (NICE)**, θεωρεί την βιβλιοθεραπεία μέσο ανακούφισης του άγχους και αρνητικών συναισθημάτων και κάνοντας συνεργάσιμους (Pescheny, 2019 σ.:18).

Χρηματοδότησε οργανισμούς που ασχολούνται με την βιβλιοθεραπεία καθώς και οργανισμούς. Υπάρχουν πολλές βιβλιοθήκες παντός τύπου, είτε νοσοκομειακές είτε ακαδημαϊκές που φτιάχνουν λίστες με θεραπευτικό σκοπό και προτείνουν βιβλία από την συλλογή τους (Brunel University, 2006); (Employee Assistance Program Biblio–therapy - St. Elizabeth Medical, 2014);(VA Bibliotherapy Resource Guide, 2018.).

6.1.ΠΑΝΔΗΜΙΑ- ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΟΙ- ΒΙΒΛΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

Οι βιβλιοθηκονόμοι δεν είναι η πρώτη φορά που αντιμετωπίζουν μια πανδημία έναν ίο ή ένα μικρόβιο. Ο φόβος μετάδοσης μικροοργανισμών μέσω των βιβλίων υπήρχε πάντα μέσα

στο μυαλό τον ανθρώπων. Αυτόν τον φόβο αντιμετώπιζαν και οι βιβλιοθηκονόμοι που μοιράζουν βιβλία και ασκούσαν την βιβλιοθεραπεία μέσα στα ειδικά νοσοκομεία για την φυματίωση. Για παν ενδεχόμενο απολύμαναν τα βιβλία « *Είχαν δύο τρόπους απολύμανσης α) είχαν ειδικά καμίνια που έκαιγαν τα βιβλία σε ειδικές θερμοκρασίες για να μην καούν τα βιβλία β) Αφήναν τα βιβλία έξω στον ήλιο το λιγότερο 48 ώρες πριν τα δώσουν σε άλλο χρήστη της βιβλιοθήκης*» (Mahoney, 2018). Είναι γνωστό πώς η Πανδημία του Covid-19 αποξενώνει τους ανθρώπους περισσότερο από ποτέ. Έχοντας την βοήθεια της τεχνολογίας μια νοσοκομειακή βιβλιοθήκη θα μπορούσε να εντάξει την ηλεκτρονική βιβλιοθεραπεία να ψηφιοποιήσει λογοτεχνικά βιβλία για τους χρήστες της, να τους πλησιάσει μέσω της τεχνολογίας, να φτιάξει ηλεκτρονικές λίστες με διάφορα θέματα που θεωρεί ότι θα τους βοηθήσουν και να φροντίσει να έχουν πρόσβαση σε αυτά. Τέλος, μπορεί να τους παρέχει : ψυχαγωγία , ελπίδα στον καιρό της πανδημίας. Συντροφιά και ταυτόχρονα να φροντίσει να έχουν έγκυρη ιατρική πληροφόρηση σε δύσκολους καιρούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7:ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ.

7.1.ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΟΥ Π.Γ.Ν.Θ. ΑΧΕΠΑ

Η Ιατρική Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης ΑΧΕΠΑ έχει την δική της ιστορία. Ιδρύθηκε το 1988² με δύο αίθουσες στο ισόγειο της νέας πτέρυγας του νοσοκομείου, επί της οδού Αγίου Δημητρίου. Στην πρώτη αίθουσα βρίσκονται όλα τα ιατρικά βιβλία, καθώς και αναδρομικά τεύχη περιοδικών (ξενόγλωσσων και ελληνικών), λειτουργώντας, επίσης, ο ίδιος χώρος και ως αναγνωστήριο. Στη δεύτερη αίθουσα βρίσκεται το Πληροφοριακό Τμήμα της βιβλιοθήκης, όπου μπορεί κανείς να βρει τα τρέχοντα έντυπα τεύχη ιατρικών περιοδικών της συλλογής της, καθώς και να έχει πρόσβαση σε πολλά OnLine περιοδικά. Η τρίτη αίθουσα της βιβλιοθήκης χρησιμοποιείται ως αποθήκη, εξυπηρετώντας ανάγκες βιβλιοστασίου λόγω του μεγάλου όγκου περιοδικών που αυτή διαθέτει. Σκοπός της βιβλιοθήκης είναι η παροχή συνεχούς ενημέρωσης με τεκμηριωμένη και αξιόπιστη ιατρική πληροφόρηση σε όλη τη Νοσοκομειακή Κοινότητα (Ιατρούς, Νοσηλευτές, Καθηγητές, Ερευνητές, Φοιτητές) προωθώντας και προάγοντας εκπαιδευτικούς και κλινικούς σκοπούς του Νοσοκομείου. Τέλος, η βιβλιοθήκη εξυπηρετεί και οποιοδήποτε άλλον εξωτερικό χρήστη που επιθυμεί να συμβουλευτεί ή να προμηθευτεί έντυπη ή ηλεκτρονική ιατρική βιβλιογραφία. Βασική αποστολή της βιβλιοθήκης, επομένως είναι η κάλυψη των αναγκών όλων των Λειτουργιών που κινούνται και υπηρετούν το χώρο της Υγείας. Η συλλογή της βιβλιοθήκης καλύπτει θέματα των βιοϊατρικών επιστημών με ιδιαίτερη έμφαση στην Ιατρική και Νοσηλευτική Επιστήμη. Η γλώσσα των τεκμηρίων είναι, κυρίως, η ελληνική και η αγγλική. Κάποια από τα τεκμήρια είναι, επίσης, στη γερμανική και ελάχιστα στη γαλλική γλώσσα. Συγκεκριμένα, η συλλογή της βιβλιοθήκης αποτελείται από :5.278 βιβλία, ταξινομημένα σύμφωνα με το Διεθνές Ιατρικό Ταξινομικό Σύστημα της National Library of Medicine – Classification (NLM-C). Ο κατάλογος της βιβλιοθήκης είναι μηχανογραφημένος σε λογισμικό ABEKT με 501 τίτλους ιατρικών περιοδικών (ελληνικά 144, ξενόγλωσσα 357).

Όσον αφορά τα ελληνικά περιοδικά, η βιβλιοθήκη του ΑΧΕΠΑ διαθέτει σύστημα αποδελτίωσης άρθρων. Μέχρι σήμερα, έχουν εισαχθεί 19.546 αναγραφές στο σύστημα, αποδελτιώνονται 90 τίτλοι περιοδικών, ενώ από αυτούς, οι 63 είναι ενεργοί.1.710 διδακτορικές διατριβές Ελληνικών Πανεπιστημίων (κυρίως του Αριστοτέλειου

---

²Πανεπιστημιακό γενικό νοσοκομείο Θεσσαλονίκης (AHEPA Hospital). Διαθέσιμο σε: https://www.ahepahosp.gr/ekpaideusi_erevna/vivliothiki/istoriko-vivliothikis . (Ανακτήθηκε 22 Νοεμβρίου, 2018).

Πανεπιστήμιου Θεσσαλονίκης).

Τέλος, η βιβλιοθήκη διαθέτει πληροφοριακό υλικό σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή στο οποίο μπορούν να έχουν πρόσβαση οι χρήστες της βιβλιοθήκης από δύο ηλεκτρονικούς υπολογιστές εντός του Πληροφοριακού Τμήματος. Ενημερωτικό υλικό είναι επίσης διαθέσιμο στο κοινό της βιβλιοθήκης. Η συλλογή της βιβλιοθήκης καλύπτει θέματα των βιοϊατρικών επιστημών με ιδιαίτερη έμφαση στην Ιατρική και Νοσηλευτική Επιστήμη. Η γλώσσα των τεκμηρίων είναι, κυρίως, η ελληνική και η αγγλική. Κάποια από τα τεκμήρια είναι, επίσης, στη γερμανική και ελάχιστα στη γαλλική γλώσσα. Συγκεκριμένα, η συλλογή της βιβλιοθήκης αποτελείται από :5.278 βιβλία, ταξινομημένα σύμφωνα με το Διεθνές Ιατρικό Ταξινομικό Σύστημα της National Library of Medicine – Classification (NLM-C). Ο κατάλογος της βιβλιοθήκης είναι μηχανογραφημένος σε λογισμικό ΑΒΕΚΤ.501 τίτλους ιατρικών περιοδικών (ελληνικά 144, ξενόγλωσσα 357). Όσον αφορά τα ελληνικά περιοδικά, η βιβλιοθήκη του ΑΧΕΠΑ διαθέτει σύστημα αποδελτίωσης άρθρων. Μέχρι σήμερα, έχουν εισαχθεί 19.546 αναγραφές στο σύστημα, αποδελτιώνονται 90 τίτλοι περιοδικών, ενώ από αυτούς, οι 63 είναι ενεργοί.

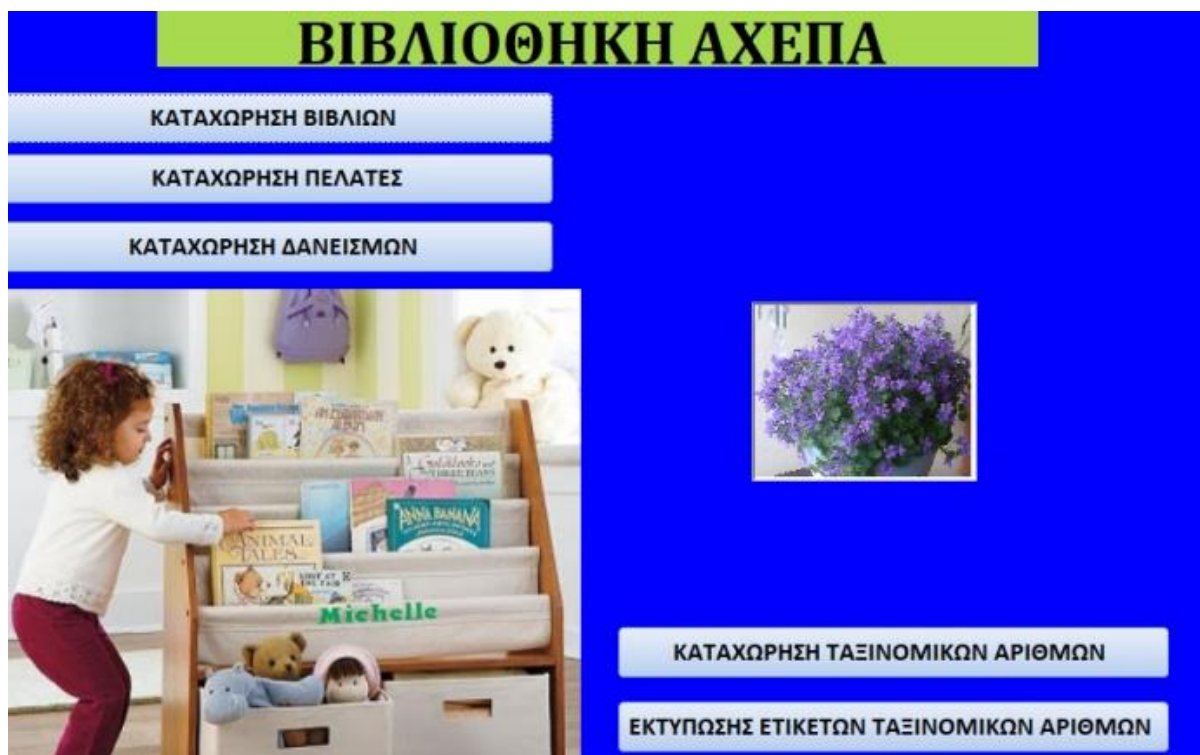
8. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΝΙΚΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ

Εισαγωγή

Αυτή η Βάση δεδομένων δημιουργήθηκε συνεργατικά με την κυρία Μαριάννα Ελευθεριάδου και το τμήμα Πληροφορικής του ΑΧΕΠΑ . Με σκοπό να οργανωθεί η λογοτεχνική συλλογή βιβλίων για τους Ασθενείς και Συνοδούς. Ακολουθήσαμε την πρακτική των προτύπων της IFLA που μας συμβουλεύουν να οργανώνουμε ξεχωριστά τις βιβλιοθήκες (IFLA,2010).

Δηλαδή η Ιατρική βιβλιοθήκη είναι οργανωμένη με το Σύστημα ΑΒΕΚΤ και η βιβλιοθήκη η Λογοτεχνική βιβλιοθήκη για Ασθενείς και Συνοδούς είναι οργανωμένη στην παρακάτω βάση δεδομένων .

Αυτή είναι η κύρια όψη βάσης Δεδομένων . (Πιο συγκεκριμένα σας παρουσιάζω την έκδοσή 2^η της η οποία ήταν όταν εγώ έκανα πρακτική).

Εικόνα 14

Εικόνα 15: Η Δημιουργία βάσης Δεδομένων

Βλέπουμε το μενού **ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ**: Εδώ καταχωρούμε τα λογοτεχνικά βιβλία που έρχονται στην συλλογή μας που αφορούν τους ασθενείς. Γίνονται δηλαδή (οι διεργασίες της εισαγωγής των εγγραφών στον κατάλογο, της καταλογογράφησης, και της θεματικής ευρετηρίασης των βιβλίων). Να σημειωθεί ότι ο έλεγχος των βιβλίων που αρμόζουν

σε μια τέτοια βιβλιοθήκη γίνεται με πολύ φροντίδα τόσο από την υπεύθυνη βιβλιοθηκονόμο, αλλά και από την επιτροπή που είναι υπεύθυνη για αυτό. Να σημειωθεί ότι έγινε καταλογογράφηση με τους Αγγλοαμερικανικούς κανόνες AACR2. Βλέπουμε το μενού: **ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ ΠΕΛΑΤΕΣ**: Με τον ορό πελάτες εννοούμε τους χρήστες που χρησιμοποιούν την βιβλιοθήκη. Σε αυτό το μενού γίνεται η καταχώριση των στοιχείων τους όπως (Όνοματεπώνυμο, τηλέφωνο επικοινωνίας, email, διεύθυνση κατοικίας εκτός νοσοκομείου ιδιότητα επαγγελματική καθώς και στοιχεία από το δωμάτιο που νοσηλεύεται και από την κλινική. Για να μπορέσουμε να έρθουμε σε άμεση επαφή μαζί του άμα χρειαστεί σε περίπτωση τυχόν απώλειας τεκμηρίου ή αργοπορίας επιστροφής του στην βιβλιοθήκη.

Βλέπουμε το μενού: **ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ ΔΑΝΕΙΣΜΩΝ**: Σε αυτό το μενού γίνονται οι δανεισμοί και επιστροφές των βιβλίων. Επιπρόσθετα, έχουμε προσθέσει τα μενού **ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ ΤΑΞΙΝΟΜΙΚΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ** και **ΕΚΤΥΠΩΣΗ ΤΑΞΙΝΟΜΙΚΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ**, με σκοπό να μπορούμε να εκτυπώνουμε τους ταξινομικούς αριθμούς των βιβλίων μας, να είναι ομοιόμορφοι και καλοσχηματισμένοι πάνω στην ράχη των βιβλίων μας χαρίζοντας μια ομοιογένεια και καλαισθησία στην βιβλιοθήκη μας.

Επειδή επρόκειτο για μια λογοτεχνική βιβλιοθήκη, επιλέξαμε το Δεκαδικό Σύστημα DEWEY.

Οι βασικές κατηγορίες του DEWEY :

000 Έργα Γενικής φύσεως Η/Υ

100 Φιλοσοφία και ψυχολογία

200 Θρησκεία

300 Κοινωνικές επιστήμες

400 Γλώσσα

500 Μαθηματικά / Φυσικές επιστήμες

600 Εφαρμοσμένες επιστήμες / Ιατρική / Τεχνολογία

700 Καλές τέχνες / Ψυχαγωγία / Αθλητισμός

Βλέπουμε το πώς μπορούμε να εισάγουμε ένα βιβλίο. Και να δημιουργήσουμε την βιβλιογραφική του εγγραφή. Κάθε βιβλίο έχει ένα μοναδικό **ID (κωδικός)** ο οποίος είναι και ο αριθμός εισαγωγής του βιβλίου τον οποίο των αναγράφουμε (εντός του βιβλίου στο πίσω μέρος της σελίδας τίτλου, αλλά και στην ράχη του βιβλίου μαζί με τον ταξινομικό αριθμό. Το παραπάνω το πράττουμε για καθαρά για εξοικονόμηση χρόνου όπως έχει προαναφερθεί. Επίσης διαθέτει και μπάρα αναζήτησης οποιοδήποτε τεκμήριο και μπορούμε κάνουμε αναζήτηση με εντολή προεπιλογής ή αυτόματη αναζήτηση χωρίς να χάνουμε χρόνο.

Στο μενού πελάτες εισάγουμε τα στοιχεία του χρήστη καταχωρώντας τον στην βάση

Εικόνα 16: Μενού εισαγωγής χρηστών

δεδομένων για να μπορεί να δανείζεται βιβλία. Το πεδίο ηλεκτρονική ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ έχει διττή σημασία για εμάς: Διότι πέρα από την ηλεκτρονική διεύθυνση συνήθως εισάγουμε και πληροφορίες όπως που νοσηλεύεται ο ασθενής δηλαδή το δωμάτιο και την κλινική το παραπάνω έγινε για να μην υπερφορτωθεί το σύστημα και για εξοικονόμηση χώρου να μην έχουμε πολλά πεδία. Μπορούμε να εξάγουμε στατιστικά που αφορούν την Συλλογή μας και τους χρήστες της συλλογής μας. Τέλος, μπορούμε να φτιάξουμε λίστες του μήνα της συλλογής μας και να τις μοιράσουμε στους χρήστες της βιβλιοθήκης μας.

Α	Β	Γ	Δ	Ε	ΣΤ	Ζ	Η	Θ	Ι	Κ	Λ	Μ
№ Βιβλίου	Ημερ/νια Κατάθεσης Τεύχους	Κατηγορία	ISBN	Τίτλος	Όνομα Συγγραφέα	Έκδοση	Τοποχρονολογία	Λογοτεχνική Στοιχ.	Περιγραφή	Γενική Θεματική	Περιγραφή εκτός Ο	Σελίδα
1	10/8/2017	37		Γκιουζιλ Αεθί	(Δίλη)		Κέρκερα, 2012			800 λογοτεχνία	ΕΜ	Φαγαντίη
2	10/8/2017			Ανεμάνες και κικλόμενα	ου -		Φλόρινα, 2003			800 λογοτεχνία	ΕΠ	Φαγαντίη
3	10/8/2017			Δροσοσταλιές	δου -		Φλόρινα, 2006			800 λογοτεχνία	ΕΠ	Φαγαντίη
4	18/8/2017	570		Μια ελληνίδα φυγόστια	Γιώργος Ν.		Αθήνα, 2009			800 λογοτεχνία	ΕΜ	Φαγαντίη
5	18/8/2017			Ποητικό διαγωνισμό με θέμα:	Αλέκος		2014	ΚΗ		800 λογοτεχνία	ΕΠ	Φαγαντίη
6	18/8/2017			Ούμπο	Βασίλης Δ.		2007			800 λογοτεχνία	ΕΔ	Φαγαντίη
7	18/8/2017	800		Αλεξανδρούπολη,	Συλλογικό έργο		2017			800 λογοτεχνία	ΕΔ	Φαγαντίη
8	18/8/2017	19		Κάποις στη Θεσσαλονίκη	Στέφανος		2001			800 λογοτεχνία	ΕΔ	Φαγαντίη
9	18/8/2017	1012		Καταβολοίς	Κωνσταντίνος		Θεσσαλονίκη			800 λογοτεχνία	ΕΔ	Φαγαντίη
10	18/8/2017			ψυχολογίας	Γιώργου Α.		1979			600 150 Ψυχολογία		Φαγαντίη
11	18/8/2017			ηλικίας	Αλαβίτου,		1996			600 610 Ιατρική		Φαγαντίη
12	18/8/2017			Πες, φίλε μου	Τέγου, Ελένη		Θεσσαλονίκη			800 λογοτεχνία	ΕΜ	Φαγαντίη
13	18/8/2017			Πνευματικές μορφές	Αντωνία Ε.		1996			800 λογοτεχνία	ΕΔ	Φαγαντίη
14	25/8/2017		960-374-272-4	Το κάρτο του Διαβόλου	Α. Μαρνή		2003			800 λογοτεχνία	ΕΜ	Φαγαντίη
15	25/8/2017			μερική"			Καλαμαριά,			800 λογοτεχνία	ΕΠ	Φαγαντίη
16	25/8/2017	5			Συλλογικό έργο		2016			700 λογοτεχνία	ΕΜ	Φαγαντίη
17	25/8/2017	960-219-022-1		Το χρώμα του φεγγαριού	Αλεούνη		Αθήνα, 1991			800 λογοτεχνία	ΕΜ	Φαγαντίη
18	25/8/2017	198		Απίστοι οι ώροι	Καραμαζούη,		2008			800 λογοτεχνία	ΕΜ	Φαγαντίη
19	25/8/2017	518		Ο αλχημιστής	Σοεθο, Ραυλο		Αθήνα 2014			800 και	ΞΜ	Φαγαντίη
20	25/8/2017	060		Συναξάρη Αγία Καρδοπάτη	Θανάσης		2012			800 λογοτεχνία	ΕΜ	Φαγαντίη
21	25/8/2017			"Μεταπολεμική"	Μεταπολεμική		Αθήνα 2014			800 λογοτεχνία	ΕΜ	Φαγαντίη

Εικόνα 17: Εξαγωγή Στατιστικών

Τίτλος	Επίνομο Όνομα Συγγραφέα	Τοποχρονολογία	Αναλυτική Θεματική Περιγραφή
"Έντεκα κι ένα καμμένα... διηγήματα"	Κύρου, Δημήτρης	Θεσσαλονίκη: [χ.ε.], 2012.	880 Ελληνική λογοτεχνία
"Ιστορίες της πόλης μας" Αλεξανδρούπολη.	Συλλογικό έργο	Θεσσαλονίκη, 2017	880 Ελληνική λογοτεχνία
"Πού 'ναι η μανα σου, μωρή;"	Πέτρουλα, Δήμητρα	Αθήνα: Εκδόσεις Κέδρος, 1986	880 Ελληνική λογοτεχνία

Εικόνα 18: Η Πρώτη μας εκτυπώσιμη λίστα

Ποσοτική και Ποιοτική Ανάλυση Αποτελεσμάτων Έρευνας για τη Λαϊκή Δανειστική Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης «ΑΧΕΠΑ».

1. εισαγωγή

Η έρευνα έγινε με ένα πρωτότυπο ερωτηματολόγιο, το οποίο είναι αυστηρά δομημένο, ενώ περιέχει με ερωτήσεις ανοικτού και κλειστού τύπου. Χρησιμοποιήθηκαν 120 ερωτηματολόγια τα οποία τα συμπλήρωσαν οι ασθενείς και οι συνοδοί τους εντός της βιβλιοθήκης του ΑΧΕΠΑ, εκ των οποίων τα 20 χρησιμοποιήθηκαν για την πιλοτική έρευνα και τα 100 ερωτηματολόγια για την κύρια έρευνα. Επίσης κάποια ερωτηματολόγια μοιράστηκαν και σε κλινικές του νοσοκομείου καθορισμένες ώρες με την άδεια των τομεαρχών της Νοσηλευτικής για όσους επιθυμούσαν να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο. Αν η Εργασία πέρασε από το επιστημονικό συμβούλιο 15 Αυγούστου 2019 για προσωπικούς λόγους οποία διεξήχθη από το διάστημα 30 Αυγούστου 2019 έως την έλευση της πρώτης πανδημίας του covid-19. Έπειτα σταμάτησε για υγειονομικούς λόγους. Η επεξεργασία των αποτελεσμάτων έγινε με το ειδικό πρόγραμμα στατιστικής SPSS που μου διέθεσε η κα Ελένη Σεμερτζίδου για την έρευνα μου, εντός του ΑΧΕΠΑ.

Επίσης, σκοπός τέθηκε και η επεξεργασία των συνεντεύξεων από τις βιβλιοθήκες του εξωτερικού με αυτό το πρόγραμμα αλλά λόγω της πανδημίας πραγματοποιήθηκε με το πρόγραμμα Excel.

2. Δημογραφικά στοιχεία

Η μεγάλη πλειοψηφία των συνοδών / ασθενών που έλαβαν μέρος στη μελέτη ήταν γυναίκες (71,3%). Το υπολειπόμενο 28,7% αποτελούταν από άνδρες. Οι ηλικίες του δείγματος ποίκιλαν και ήταν από 18 έως 25 ετών (7,4%), από 26 έως 35 (6,5%), από 36 έως 45 (27,8%), από 46 έως 55 (26,9%), από 56 έως 64 (19,4%) και πάνω από 64 ετών (12%). Σε ό,τι αφορά το εκπαιδευτικό επίπεδο του δείγματος, το 10,2% είχαν αποφοιτήσει από το Δημοτικό, το 7,4% είχαν τελειώσει το Γυμνάσιο, το 25% είχαν αποφοιτήσει από το Λύκειο, το 9,3% είχε τελειώσει ΙΕΚ ή ανώτερη σχολή, το 35,2% είχαν αποφοιτήσει από ΤΕΙ ή από Πανεπιστήμιο, το 12,9% διέθεταν μεταπτυχιακό, και τέλος ένας συμμετέχων διέθετε διδακτορικό (0,9%). Ο Πίνακας 1 παρουσιάζει τις συχνότητες και τα ποσοστά για τα δημογραφικά στοιχεία του δείγματος.

Πίνακας 1. Δημογραφικά στοιχεία του δείγματος

		Συχνότητα	Ποσοστό
Φύλο	Άνδρες	31	28.7
	Γυναίκες	77	71.3
	Σύνολο	108	100.0
Ηλικία	18-25	8	7.4
	26-35	7	6.5
	36-45	30	27.8
	46-55	29	26.9
	56-64	21	19.4
	65 και άνω	13	12.0
	Σύνολο	108	100.0
Μορφωτικό επίπεδο	Δημοτικό	11	10.2
	Γυμνάσιο	8	7.4
	Λύκειο	27	25.0
	ΙΕΚ-Ανώτερη σχολή	10	9.3
	ΤΕΙ-Πανεπιστήμιο	38	35.2
	Μεταπτυχιακό	13	12.0
	Διδακτορικό	1	.9
	Σύνολο	108	100.0

3. Ερωτήσεις έκφρασης γνώμης

Στο κυρίως μέρος βρέθηκαν τα εξής. Στο πρώτο ερώτημα, «1. Χρησιμοποιείτε τη Λαϊκή Βιβλιοθήκη ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ;», η μεγάλη πλειοψηφία των ερωτηθέντων συνοδών / ασθενών δεν χρησιμοποιούσαν τη Λαϊκή Βιβλιοθήκη ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ (81,5%). Μόνο το 18,5% των

ερωτηθέντων συνοδών / ασθενών χρησιμοποιούσαν τη βιβλιοθήκη (Πίνακας 2).

Πίνακας 2. Χρησιμοποιείτε τη Λαϊκή Βιβλιοθήκη ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ;

	Συχνότητα	Ποσοστό
Ναι	20	18.5
Όχι	88	81.5
Σύνολο	108	100.0

Εξ όσων απάντησαν αρνητικά και δεν χρησιμοποιούσαν τη Λαϊκή Βιβλιοθήκη ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ, ο κύριος λόγος μη χρήσης της βιβλιοθήκης ήταν η άγνοια ύπαρξης της βιβλιοθήκης, με τους περισσότερους συμμετέχοντες συνοδούς / ασθενείς να μη γνωρίζουν την ύπαρξή της (54,6%). Ο δεύτερος σημαντικότερος λόγος μη χρήσης της βιβλιοθήκης ήταν η απουσία ανάγκης για χρήση της βιβλιοθήκης, που ωστόσο χαρακτήριζε ένα αρκετά μικρό μέρος του δείγματος (13,9%). Με ακόμα μικρότερη συχνότητα αναφέρθηκε η έλλειψη χρόνου (10,2%), το ωράριο της βιβλιοθήκης (5,6%), και πρόβλημα κινητικότητας που δεν επέτρεπε να προσέλθουν στον χώρο της βιβλιοθήκης (Πίνακας 3).

Πίνακας 3. Αν απαντήσατε όχι, αναφέρετε τον κύριο λόγο μη χρήσης της βιβλιοθήκης

	Συχνότητα	Ποσοστό
Άγνοια ύπαρξης της βιβλιοθήκης	59	54.6
Απουσία ανάγκης	15	13.9
Έλλειψη χρόνου	11	10.2
Το ωράριο της βιβλιοθήκης	6	5.6
Πρόβλημα κινητικότητας που δεν σας επιτρέπει να έρθετε	5	4.6

Η μεγάλη πλειοψηφία του δείγματος απάντησε **ότι επιθυμεί η Λαϊκή Βιβλιοθήκη ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ να γίνει κινητή βιβλιοθήκη (79,4%)**. Το 20,6% του δείγματος δεν ήθελε να γίνει η βιβλιοθήκη κινητή (Πίνακας 4). Ένδεκα συμμετέχοντες δεν παρέιχαν απάντηση σε αυτό το

ερώτημα.

Πίνακας 4. Επιθυμείτε να γίνει η Λαϊκή Βιβλιοθήκη ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ κινητή βιβλιοθήκη;

		Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκ. Ποσοστό
Έγκυρα	Ναι	77	71.3	79.4
	Όχι	20	18.5	20.6
	Σύνολο	97	89.8	100.0
Αναπάντητα		11	10.2	
Σύνολο		108	100.0	

Από τους συμμετέχοντες συνοδούς / ασθενείς που επιθυμούσαν να γίνει η Λαϊκή Βιβλιοθήκη ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ κινητή βιβλιοθήκη, οι ώρες που ανέφεραν ότι θα προτιμούσαν να περνάει η Λαϊκή Βιβλιοθήκη ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ από εκείνους ήταν ποικίλες και παρουσιάζονται στον Πίνακα (5) σε αλφαβητική σειρά. Συνολικά δόθηκαν 62 απαντήσεις. Τα διάφορα ωράρια που προτάθηκαν γενικά κάλυπταν τις ώρες από τις 8πμ το πρωί έως τις 10μμ το βράδυ, ακόμα και τα Σαββατοκύριακα. Αναλυτικότερα, N=21 συμμετέχοντες αναφέρθηκαν σε ώρες που κάλυπταν το διάστημα από 10πμ το πρωί έως 12μμ το μεσημέρι, N=11 συμμετέχοντες αναφέρθηκαν σε ώρες που κάλυπταν το διάστημα από 1μμ το μεσημέρι έως τις 8μμ το απόγευμα, και N=19 συμμετέχοντες αναφέρθηκαν σε ώρες που ξεκινούσαν από τις 7πμ το πρωί και έφθαναν έως τις μεσημεριανές και απογευματινές ώρες. Επιπλέον, οκτώ συμμετέχοντες ανέφεραν ότι θα προτιμούσαν να περνάει η Λαϊκή Βιβλιοθήκη ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ κατά τις απογευματινές ώρες, τρεις προτιμούσαν τις πρωινές ώρες, τρεις απάντησαν «οποιαδήποτε ώρα», και τέλος έγιναν αναφορές για το Σαββατοκύριακο, για τις ώρες επισκεπτηρίου και στο ωράριο όλων των άλλων βιβλιοθηκών (έκαστο N=1).

Πίνακας 5. Αν ναι, επιλέξτε τις ώρες που θέλετε η Λαϊκή Βιβλιοθήκη ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ να περάσει από εσάς

	Συχνότητα	Ποσοστό
10:30πμ-11:30πμ	1	.9
10:30πμ-12μμ	1	.9

10πμ	5	4.6
10πμ-11πμ	1	.9
10πμ-12μμ	3	2.8
11:30πμ	1	.9
11πμ	5	4.6
11πμ-1μμ	1	.9
11πμ-5μμ	1	.9
12:30μμ	1	.9
12μμ	1	.9
<hr/>		
1μμ-7μμ	1	.9
2:30μμ-3:30μμ	1	.9
2μμ-3μμ	2	1.9
2μμ-5μμ	1	.9
5μμ	1	.9
5μμ-7μμ	1	.9
5μμ-8μμ	1	.9
6μμ-8μμ	2	1.9
6μμ	1	.9
<hr/>		
7πμ-3μμ	4	3.7
8πμ-10μμ	1	.9
8πμ-10πμ	1	.9
8πμ-12μμ, 3μμ-10μμ	1	.9
8πμ-1μμ	1	.9
8πμ-2μμ	2	1.9
8πμ-8μμ	2	1.9
8πμ-9πμ	1	.9
9πμ-11πμ, 5μμ-8μμ	1	.9
9πμ-1μμ	1	.9
9πμ-2μμ	1	.9
9πμ-9μμ	1	.9
<hr/>		
Απογευματινές ώρες	8	7.4

Οποιαδήποτε ώρα	3	2.8
Πρωί ως 10πμ	1	.9
Σαββατοκύριακο	1	.9
Πρωινές ώρες	3	2.8
Σαν όλες τις άλλες βιβλιοθήκες	1	.9
Ωρες επισκεπτηρίου	1	.9
Σύνολο	62	100.0

Επιπλέον, οι συμμετέχοντες που επιθυμούσαν η Λαϊκή Βιβλιοθήκη ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ να γίνει κινητή βιβλιοθήκη, ρωτήθηκαν για τις κλινικές από τις οποίες θα ήθελαν να περνάει η Λαϊκή Βιβλιοθήκη ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ. Ο Πίνακας (6) παρουσιάζει τις συνολικά 75 απαντήσεις που δόθηκαν από N=56 συμμετέχοντες συνοδούς / ασθενείς. Οι κλινικές που αναφέρθηκαν περισσότερο ήταν η Νευρολογική Κλινική με 24,3%, η Παθολογική Κλινική με 11,2%, η Χειρουργική Κλινική με 6,5%, όλες οι κλινικές ή οι περισσότερες δυνατές κλινικές με 6,5%, και η Ψυχιατρική Κλινική με 3,8%. Αυτές και οι υπολειπόμενες απαντήσεις παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 6. Αν ναι, επιλέξτε τις κλινικές όπου θέλετε η Λαϊκή Βιβλιοθήκη ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ να περάσει

	Συχνότητα	Ποσοστό
Νευρολογική	26	24.3
Παθολογική	12	11.2
Χειρουργική	7	6.5
Όλες τις κλινικές	7	6.5
Ψυχιατρική	4	3.8
Κλινική Π.Ρ.Π.	3	2.8
Παιδιατρική	3	2.8
ΩΡΛ	3	2.8
Ακτινοθεραπευτικό	2	1.9
Μονάδα άσηπτης νοσηλείας	2	1.9
Καρδιολογική	1	.9
Κλινική Α.Π.	1	.9

Κλινική Κ.Δ.	1	.9
Προπαιδευτική Κλινική	1	.9
Στεφανιαία μονάδα	1	.9
Τμήμα επειγόντων περιστατικών	1	.9

Στο επόμενο ερώτημα (ερώτημα 4), οι συμμετέχοντες συνοδοί / ασθενείς ρωτήθηκαν κατά πόσο θεωρούν πως η Λαϊκή Βιβλιοθήκη για ασθενείς και συνοδούς τους βοήθησε ψυχολογικά. Τα αποτελέσματα, που παρουσιάζονται στον Πίνακα (7), έδειξαν ότι από τους N=79 συμμετέχοντες που έδωσαν απάντηση, το 50,6% βοηθήθηκαν αρκετά ψυχολογικά και το 15,2% βοηθήθηκαν πολύ ψυχολογικά. Το 17,7% βοηθήθηκε μέτρια, το 3,8% βοηθήθηκε ελάχιστα, και το 12,7% δεν βοηθήθηκε καθόλου. Στο ερώτημα αυτό, το οποίο απαντήθηκε σε κλίμακα τύπου Likert, κατά μέσο όρο το δείγμα βοηθήθηκε αρκετά ψυχολογικά από τη Λαϊκή Βιβλιοθήκη για ασθενείς και συνοδούς (Μ.Ο.=3,52).

Πίνακας 7. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Λαϊκή Βιβλιοθήκη σας βοήθησε ψυχολογικά;

		Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκ. ποσοστό
Έγκυρα	Καθόλου	10	9.3	12.7
	Ελάχιστα	3	2.8	3.8
	Μέτρια	14	13.0	17.7
	Αρκετά	40	37.0	50.6
	Πάρα πολύ	12	11.1	15.2
	Σύνολο	79	73.1	100.0
Αναπάντητα		29	26.9	
Σύνολο		108	100.0	

Ακολούθως, τα μέλη του δείγματος ρωτήθηκαν κατά πόσο θεωρούν πως η Λαϊκή Βιβλιοθήκη ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ παρέχει τα βιβλία που διαβάζουν. Το 45,2% ανέφεραν ότι η βιβλιοθήκη παρέχει «αρκετά» τα βιβλία που διαβάζουν και το 4,1% ανέφεραν ότι η βιβλιοθήκη παρέχει «πάρα πολύ» τα βιβλία που διαβάζουν. Το 37% ανέφερε ότι η βιβλιοθήκη παρέχει σε «μέτριο» βαθμό τα βιβλία που διαβάζουν, και το 13,7% ανέφερε ότι η βιβλιοθήκη παρέχει σε «ελάχιστο» βαθμό τα βιβλία που διαβάζουν. Ο Πίνακας 8 παρουσιάζει αυτά τα αποτελέσματα. Σε αυτό το ερώτημα, το οποίο επίσης απαντήθηκε σε κλίμακα τύπου Likert, κατά μέσο όρο η Λαϊκή Βιβλιοθήκη ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ παρείχε σε μέτριο βαθμό τα βιβλία που διαβάζουν οι συνοδοί / ασθενείς (Μ.Ο.=2,40).

Πίνακας 8. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Λαϊκή Βιβλιοθήκη ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ παρέχει τα βιβλία που διαβάζετε;

		Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκ. ποσοστό
Έγκυρα	Ελάχιστα	10	9.3	13.7
	Μέτρια	27	25.0	37.0
	Αρκετά	33	30.6	45.2
	Πάρα πολύ	3	2.8	4.1
	Σύνολο	73	67.6	100.0
Αναπάντητα		35	32.4	
Σύνολο		108	100.0	

Τα βιβλία τα οποία οι συμμετέχοντες συνοδοί / ασθενείς διαβάζουν συνήθως συνοψίζονται στον Πίνακα (9). Συγκεκριμένα, ένας στους δύο συμμετέχοντες διαβάζει μυθιστορήματα (50%) και σχεδόν ένας στους δύο διαβάζει λογοτεχνία (49,1%). Επιπλέον, το 36,1% διαβάζει κοινωνικά βιβλία και το 30,6% διαβάζει βιβλία μυστηρίου. Το 28,7% διαβάζει βιβλία περιπέτειας, το 19,4% διαβάζει θρησκευτικά βιβλία, το 13,9% διαβάζει φιλοσοφικά βιβλία, το 12% διαβάζει παιδικά βιβλία και το 6,5% διαβάζει ποίηση. Το 8,3% του δείγματος ανέφερε επίσης ότι διαβάζει «άλλα» βιβλία, ανάμεσά τους ιστορικά βιβλία (N=2), βιβλία μαγειρικής (N=2), επιστημονικά βιβλία (N=1) και βιβλία οικονομικών (N=2).

Πίνακας 9. Τι βιβλία διαβάζετε συνήθως;

	Συχνότητα	Ποσοστό
Μυθιστορήματα (φαντασίας)	54	50.0
Λογοτεχνικά (Γενικά)	53	49.1
Κοινωνικά	39	36.1
Μυστηρίου	33	30.6
Περιπέτειας	31	28.7
Θρησκευτικά	21	19.4
Φιλοσοφικά	15	13.9
Παιδικά βιβλία	13	12.0
Ποίηση(ειδική λογοτεχνία)	7	6.5
Άλλο	9	8.3

Στο επόμενο ερώτημα (ερώτημα 7), ζητήθηκε από τους συμμετέχοντες να αναφέρουν εάν επιθυμούν να υπάρχουν στη συλλογή της Λαϊκής Δανειστικής Βιβλιοθήκης του ΑΧΕΠΑ θρησκευτικά βιβλία και βιβλία γραμμένα σε άλλη γλώσσα. Το 62,5% του δείγματος συμφώνησε, ενώ το 37,5% του δείγματος διαφώνησε με αυτό το ερώτημα. Τέσσερις συμμετέχοντες δεν παρείχαν απάντηση (Πίνακας 10).

Πίνακας 10. Επιθυμείτε να υπάρχουν στη συλλογή της δανειστικής βιβλιοθήκης του ΑΧΕΠΑ θρησκευτικά βιβλία και βιβλία γραμμένα σε άλλη γλώσσα;

		Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκ. Ποσοστό
Έγκυρα	Ναι	65	60.2	62.5

Όχι	39	36.1	37.5
Σύνολο	104	96.3	100.0
Αναπάντητα	4	3.7	
Σύνολο	108	100.0	

Από όσους απάντησαν θετικά, αρχικά ζητήθηκε να αναφερθούν στο είδος θρησκευτικών βιβλίων που θα επέλεγαν να διαβάσουν. Συνολικά λήφθηκαν N=66 απαντήσεις. Εξ αυτών, το 80,3% θα επέλεγαν να διαβάσουν χριστιανικά βιβλία, και το 10,6% θα επέλεγαν να διαβάσουν θρησκευτικά βιβλία από όλες τις θρησκείες ή από διαφορετικές θρησκευτικές παραδόσεις («όλες τις θρησκείες», «γενικού θρησκευτικού περιεχομένου» «λίγο από όλα», «χριστιανικά, ισλαμικά, βουδιστικά»). Δύο συμμετέχοντες απάντησαν «άλλο», δύο ακόμη απάντησαν ότι δεν θα επέλεγαν θρησκευτικά βιβλία, ένας συμμετέχων θα επέλεγε ισλαμικά βιβλία, και ένας συμμετέχων θα επέλεγε βουδιστικά βιβλία (Πίνακας 11).

Πίνακας 11. Αν απαντήσατε ναι, τί θρησκευτικά βιβλία θα επιλέγατε να διαβάσετε;

	Συχνότητα	Ποσοστό
Χριστιανικά	53	80.3
Όλες τις θρησκείες	7	10.6
Άλλο	2	3.0
Δεν θα επέλεγα	2	3.0
Ισλαμικά	1	1.5
Βουδιστικά	1	1.5
Σύνολο	66	100.0

Περαιτέρω, οι συμμετέχοντες συνοδοί / ασθενείς που θα επιθυμούσαν να υπάρχουν βιβλία γραμμένα σε άλλη γλώσσα στη συλλογή της δανειστικής βιβλιοθήκης του ΑΧΕΠΑ ανέφεραν τις γλώσσες προτίμησής τους. Συνολικά λήφθηκαν N=70 απαντήσεις. Εννέα (N=9) συμμετέχοντες έδωσαν παραπάνω από μία απάντηση, ενώ συνολικά τριάντα-οκτώ

συμμετέχοντες (N=38) δεν έδωσαν απάντηση σε αυτό το ερώτημα. Όπως φαίνεται στον Πίνακα 12, τα Αγγλικά ήταν η ξένη γλώσσα επιλογής για το 44,4% του δείγματος. Από εκεί και πέρα, το 9,3% απάντησε ότι δεν επιθυμεί κάποια ξένη γλώσσα («τα ελληνικά»), ενώ τα Γαλλικά επιλέχθηκαν από το 5,6%, τα Γερμανικά επιλέχθηκαν από το 4,6%, τα Ισπανικά επιλέχθηκαν από το 3,7% και τα Ρωσικά επιλέχθηκαν από άλλο ένα 3,7%. Άλλες γλώσσες που αναφέρθηκαν ήταν τα Κινέζικα, τα Τούρκικα, τα Αλβανικά και τα Αραβικά (έκαστο N=1). Τέλος, ένας συμμετέχων απάντησε ότι η επιλογή της γλώσσας εξαρτάται από το είδος του βιβλίου, ενώ ένας ακόμα απάντησε «άλλο».

Πίνακας 12. Αν απαντήσατε ναι, σε ποια γλώσσα θα θέλατε να διαβάσετε βιβλία;

	Συχνότητα	Ποσοστό
Αγγλικά	48	44.4
Ελληνικά	10	9.3
Γαλλικά	6	5.6
Γερμανικά	5	4.6
Ισπανικά	4	3.7
Ρωσικά	4	3.7
Κινέζικα	1	.9
Τούρκικα	1	.9
Αλβανικά	1	.9
Αραβικά	1	.9
Άλλο	1	.9
Ανάλογα με το είδος του βιβλίου	1	.9

Στο ένατο ερώτημα, οι συμμετέχοντες συνοδοί / ασθενείς ρωτήθηκαν για το πόσο χρήσιμη θεωρούν την ύπαρξη της Λαϊκής Δανειστικής Βιβλιοθήκης για ασθενείς και συνοδούς, καθώς και της Νοσοκομειακής Βιβλιοθήκης του ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ. Τα αποτελέσματα, που φαίνονται στον Πίνακα 13, έδειξαν ότι το 39,2% θεωρούσαν τις βιβλιοθήκες πάρα πολύ χρήσιμες, και το 44,1% τις θεωρούσαν αρκετά χρήσιμες. Το 13,7% θεωρούσαν τις εν λόγω βιβλιοθήκες ως

μέτρια χρήσιμες. Δύο συμμετέχοντες θεωρούσαν ότι οι βιβλιοθήκες είναι ελάχιστα χρήσιμες, και ένας συμμετέχων απάντησε ότι δεν είναι καθόλου χρήσιμες. Σε αυτό το ερώτημα, που απαντήθηκε με χρήση κλίμακας τύπου Likert, κατά μέσο όρο το δείγμα θεωρούσε «αρκετά» χρήσιμη τη Λαϊκή Βιβλιοθήκη για ασθενείς και συνοδούς, καθώς και τη Νοσοκομειακή Βιβλιοθήκη του ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ (Μ.Ο.=4,19). Έξι συμμετέχοντες δεν έδωσαν απάντηση στο ερώτημα.

Πίνακας 13. Πόσο χρήσιμη θεωρείτε την ύπαρξη της Λαϊκής Βιβλιοθήκης για ασθενείς και της Νοσοκομειακής Βιβλιοθήκης του ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ;

		Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκ. ποσοστό
Έγκυρα	Καθόλου	1	.9	1.0
	Ελάχιστα	2	1.9	2.0
	Μέτρια	14	13.0	13.7
	Αρκετά	45	41.7	44.1
	Πάρα πολύ	40	37.0	39.2
	Σύνολο	102	94.4	100.0
Αναπάντητα		6	5.6	
Σύνολο		108	100.0	

Τέλος, ζητήθηκε από τους ερωτηθέντες συνοδούς / ασθενείς να δώσουν προτάσεις για τη βιβλιοθήκη και τη λειτουργία της. Συνολικά δόθηκαν 33 προτάσεις από N=25 συμμετέχοντες. Ένδεκα από τους εικοσιπέντε συνοδούς ασθενών πρότειναν ότι πρέπει να γίνει **γνωστοποίηση της ύπαρξης της βιβλιοθήκης** (N=11). Συγκεκριμένα, οι αναφορές που έγιναν ήταν οι εξής: «Γνωστοποίηση ύπαρξης της βιβλιοθήκης», «Καλύτερη ενημέρωση

ύπαρξης της βιβλιοθήκης», «Ενημέρωση των κλινικών για την ύπαρξη βιβλιοθήκης», «Να γίνει γνωστή η ύπαρξή της», «Να γίνει γνωστή ώστε να υπάρξουν και δωρεές βιβλίων», «Να γίνει ευρέως γνωστό στις κλινικές», «Να γίνει πιο γνωστή στο κοινό», «Να ενημερώνεται ο κόσμος για την ύπαρξη της βιβλιοθήκης πιο γρήγορα με κάποιον τρόπο», «Περισσότερη ενημέρωση για την ύπαρξη της βιβλιοθήκης», «Πρέπει να γίνει περισσότερο γνωστή στον κόσμο», και τέλος «Να υπάρχει στα δωμάτια ενημέρωση ότι υπάρχει βιβλιοθήκη».

Έξι συνοδοί / ασθενείς πρότειναν την **αύξηση και ανανέωση των διαθέσιμων τίτλων της βιβλιοθήκης** (N=6), με έναν συμμετέχοντα να συνιστά την εθελοντική προσφορά βιβλίων στη βιβλιοθήκη. Ειδικότερα ανέφεραν τα ακόλουθα: «Διάθεση βιβλίων σχετικών με ασθένειες και θεραπείες», «Εθελοντική προσφορά βιβλίων προς την Λαϊκή Δανειστική Βιβλιοθήκη», «Να αναβαθμίζονται συνέχεια», «Να υπάρχει όσο το δυνατόν μεγάλος αριθμός επιλογών βιβλίων», «Περισσότερα παραμύθια για την Παιδιατρική κλινική», και «Προσθήκη νέας συλλογής με πιο σύγχρονα βιβλία».

Τέσσερις συμμετέχοντες πρότειναν τη **διεύρυνση του ωραρίου λειτουργίας της βιβλιοθήκης** (N=4). Συγκεκριμένα ανέφεραν τα εξής: «Αλλαγή ωραρίου να είναι ανοικτή και τα απογεύματα», «Να υπάρχει βιβλιοθήκη και τις απογευματινές ώρες», «Επέκταση ωραρίου λειτουργίας. Σίγουρα αν το ωράριο ήταν πιο διευρυμένο, περισσότερος κόσμος θα είχε πρόσβαση σε αυτήν και με μεγαλύτερο βαθμό επισκεψιμότητας», και «Να λειτουργεί συνεχώς για να προσφέρει ηρεμία στους ασθενείς».

Τρεις συνοδοί ασθενών πρότειναν **βελτίωση της πρόσβασης στη βιβλιοθήκη και στα βιβλία** (N=3), αναφέροντας τα ακόλουθα: «Εύκολη πρόσβαση», «Καλύτερη πρόσβαση στον χώρο», και «Επέκταση και σε άλλες κλινικές». Ακόμη, δύο συμμετέχοντες συνοδοί πρότειναν την **κοινοποίηση του καταλόγου διαθέσιμων βιβλίων** (N=2), αναφέροντας τα εξής: «Ανακοίνωση με έντυπο υλικό στα τμήματα για τα βιβλία που υπάρχουν», και «Λίστα με βιβλία που έχει η Λαϊκή δανειστική Βιβλιοθήκη. Αναρτημένη η λίστα στις κλινικές για ενημέρωση του κοινού». Μία ενδιαφέρουσα πρόταση, που δόθηκε από μία συμμετέχουσα, αφορούσε στην πραγματοποίηση **αφηγήσεων παραμυθιών στην παιδιατρική κλινική** («Στην παιδιατρική κλινική να γίνονται αφηγήσεις παραμυθιών»). Από μία φορά, επίσης, προτάθηκε η **δυνατότητα παραγγελίας βιβλίων από τη βιβλιοθήκη** («Να μπορούμε να παραγγείλουμε βιβλία»), η **σύσταση ηλεκτρονικής βιβλιοθήκης** («Πρόσβαση στο διαδίκτυο και ηλεκτρονική βιβλιοθήκη»), η **ανακαίνιση της δανειστικής βιβλιοθήκης** («Εδώ είναι ερείπιο η δανειστική βιβλιοθήκη»), η **ευγένεια του προσωπικού** («Ευγενικό προσωπικό»), οι **λογοτεχνικές γνώσεις**

του προσωπικού («Προσωπικό με γνώση της λογοτεχνίας»). Τέλος, ένας συμμετέχων αναφέρθηκε στην εν γένει χρησιμότητα του βιβλίου («Το βιβλίο είναι κάτι καλό γι' αυτό χρειάζεται»).

3.Συσχέτιση δημογραφικών στοιχείων με τα ερωτήματα της μελέτης

Προκειμένου να εξεταστεί κατά πόσο τα δημογραφικά στοιχεία του φύλου, της ηλικίας και του μορφωτικού επιπέδου επηρεάζουν στατιστικά σημαντικά τις μέσες απαντήσεις στα ερωτήματα 1, 2, 4, 5, 7 και 9 του ερωτηματολογίου, πραγματοποιήθηκε μία σειρά από στατιστικούς ελέγχους χ^2 καθώς και έλεγχοι ανεξάρτητων δειγμάτων t-test και ανάλυσης διακύμανσης ANOVA. Συγκεκριμένα, για τα ερωτήματα 1, 2 και 7 χρησιμοποιήθηκαν έλεγχοι χ^2 , αφού τα τρία αυτά ερωτήματα αποτελούν ονομαστικές εξαρτημένες μεταβλητές. Στα ερωτήματα 4, 5 και 9 χρησιμοποιήθηκαν έλεγχοι t-test για το φύλο, δεδομένου ότι πρόκειται για ονομαστική και διχοτομική ανεξάρτητη μεταβλητή, καθώς και έλεγχοι ANOVA για την ηλικία και το μορφωτικό επίπεδο, αφού αυτές οι δύο ανεξάρτητες μεταβλητές είναι ονομαστικές μεταβλητές με περισσότερες από δύο κατηγορίες απάντησης.

Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι τα δημογραφικά στοιχεία δεν ασκούσαν στατιστικά σημαντική επίδραση στη χρήση ή μη της λαϊκής βιβλιοθήκης (ερώτημα 1, «Χρησιμοποιείτε τη Λαϊκή Βιβλιοθήκη ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ;»). Ο Πίνακας 14 παρουσιάζει τα αποτελέσματα των σχετικών ελέγχων χ^2 .

Πίνακας 14. Έλεγχοι επίδρασης δημογραφικών στοιχείων στο ερώτημα 1

	N	χ^2	df	P
Φύλο	108	.909	1	.340
Ηλικία	108	6.183	5	.289
Μορφωτικό επίπεδο	108	4.354	6	.629

Το φύλο, η ηλικία και το μορφωτικό επίπεδο δεν επιδρούσαν στατιστικά σημαντικά στις απαντήσεις στην επιθυμία ή μη για μετατροπή της λαϊκής βιβλιοθήκης σε κινητή βιβλιοθήκη

(ερώτημα 2, «Επιθυμείτε να γίνει η Λαϊκή Βιβλιοθήκη ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ κινητή βιβλιοθήκη;»).

Ο Πίνακας 15 παρουσιάζει αυτά τα μη-στατιστικά σημαντικά αποτελέσματα.

Πίνακας 15. Έλεγχοι επίδρασης δημογραφικών στοιχείων στο ερώτημα 2

	N	χ^2	df	P
Φύλο	97	.059	1	.808
Ηλικία	97	2.798	5	.731
Μορφωτικό επίπεδο	97	3.476	6	.747

Η ηλικία ασκούσε στατιστικά σημαντική επίδραση στον βαθμό στον οποίο οι συνοδοί βοηθήθηκαν ψυχολογικά μέσα από τη λαϊκή βιβλιοθήκη (ερώτημα 4, «Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Λαϊκή Βιβλιοθήκη για ασθενείς και συνοδούς σας βοήθησε ψυχολογικά;»), ($F=3,18$, $df=5$, $p=0,012$). Το φύλο και το μορφωτικό επίπεδο δεν επηρέαζαν στατιστικά σημαντικά τις απαντήσεις στο ερώτημα.

Πίνακας 16. Έλεγχοι επίδρασης δημογραφικών στοιχείων στο ερώτημα 4

	t/F	df	p
Φύλο	1.571	35.977	.125
Ηλικία	3.175	5	.012
Μορφωτικό επίπεδο	1.923	6	.089

Συγκεκριμένα, οι πολλαπλές συγκρίσεις που πραγματοποιήθηκαν έδειξαν πως οι συνοδοί / ασθενείς ηλικίας 26 έως 55 ετών ανέφεραν πως βοηθήθηκαν ψυχολογικά από τη λαϊκή βιβλιοθήκη περισσότερο από ό,τι οι συνοδοί μεγαλύτερων ηλικιών, 56 ετών και πάνω

(Πίνακας 17).

Πίνακας 17. Πολλαπλές συγκρίσεις LSD για τις επιμέρους επιδράσεις των ηλικιακών ορίων

Εξαρτημένη μεταβλητή	(I)			
	Ηλικία	(J) Ηλικία	Μέση διαφορά (I-J)	p
4. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Λαϊκή	56-64	26-35	-1.310*	.018
Βιβλιοθήκη για ασθενείς και συνοδούς σας		36-45	-.863*	.023
βοήθησε ψυχολογικά;		46-55	-1.090*	.007
	65 και	26-35	-1.542*	.012
	άνω	36-45	-1.095*	.018
		46-55	-1.322*	.006

Το φύλο, η ηλικία και το μορφωτικό επίπεδο δεν επηρέαζαν στατιστικά σημαντικά τις μέσες απαντήσεις στο ερώτημα 5, «Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Λαϊκή Βιβλιοθήκη ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ παρέχει τα βιβλία που διαβάζετε;» (Πίνακας 18).

Πίνακας 18. Έλεγχοι επίδρασης δημογραφικών στοιχείων στο ερώτημα 5

	t/F	df	p
Φύλο	-.327	36.377	.746
Ηλικία	.429	5	.827
Μορφωτικό επίπεδο	.355	6	.905

Τα δημογραφικά στοιχεία του δείγματος, επίσης, δεν επηρέαζαν στατιστικά σημαντικά τις απαντήσεις στο ερώτημα 7, «Επιθυμείτε να υπάρχουν στη συλλογή της δανειστικής βιβλιοθήκης του ΑΧΕΠΑ θρησκευτικά βιβλία και βιβλία γραμμένα σε άλλη γλώσσα;» (Πίνακας 19).

Πίνακας 19. Έλεγχοι επίδρασης δημογραφικών στοιχείων στο ερώτημα 7

	N	χ^2	df	p
Φύλο	104	1.303	1	.254
Ηλικία	104	2.977	5	.704
Μορφωτικό επίπεδο	104	8.447	6	.207

Τέλος, τα δημογραφικά στοιχεία του φύλου, της ηλικίας και του μορφωτικού επιπέδου δεν ασκούσαν στατιστικά σημαντική επίδραση στις μέσες απαντήσεις στο ερώτημα 9, «Πόσο χρήσιμη θεωρείτε την ύπαρξη της Λαϊκής Βιβλιοθήκης για ασθενείς και της Νοσοκομειακής Βιβλιοθήκης του ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ;» (Πίνακας 20).

Πίνακας 20. Έλεγχοι επίδρασης δημογραφικών στοιχείων στο ερώτημα 9

	t/F	df	P
Φύλο	-1.109	45.302	.273
Ηλικία	1.277	5	.280
Μορφωτικό επίπεδο	.638	6	.700

Συμπεράσματα έρευνας

Από τα παραπάνω πορίσματα μπορούν να εξαχθούν συνοπτικά τα εξής συμπεράσματα. Σε πρώτη φάση, ύστερα από σχόλια των ερωτηθέντων, είναι σημαντικό να γνωστοποιείται η ύπαρξη της ίδιας της νοσοκομειακής βιβλιοθήκης, ώστε όλοι οι ασθενείς και συνοδοί να είναι ενήμεροι για την διάθεσή της. Σε δεύτερη φάση, είναι ωφέλιμο σε βάθος χρόνου να

ανανεώνονται κατά διαστήματα οι τίτλοι των βιβλίων ώστε να υπάρχει ποικιλία και κατά συνέπεια να ικανοποιούνται όλα τα ενδιαφέροντα. Τέλος, κάποιες καινοτομίες που προτάθηκαν για την αλληλεπίδραση του έργου της βιβλιοθήκης του ΑΧΕΠΑ με το ευρύτερο έργο του νοσοκομείου ως προς την φροντίδα των ασθενών, μεταξύ άλλων οι αφηγήσεις παραμυθιών στην παιδιατρική, η δυνατότητα παραγγελίας βιβλίων από τη βιβλιοθήκη, η σύσταση ηλεκτρονικής βιβλιοθήκης, η ανακαίνιση της δανειστικής, η ευγένεια του προσωπικού και τέλος, οι λογοτεχνικές γνώσεις του προσωπικού.

8.1 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ

Προτάσεις για την Βελτίωση της υπηρεσίας

Βλέπουμε ότι η παραπάνω υπηρεσία, προσφέρει πολλά θετικά και συνεισέφερε αρκετά. Το ιδανικό είναι να προσλάβει κάποιον βιβλιοθηκονόμο ή να προσλάβει άτομα για πρακτική άσκηση που θα διαμοιράζουν τα τεκμήρια στις κλινικές. Θα κρατούν ανοιχτή την βιβλιοθήκη για περισσότερες ώρες όπως ζητήθηκε από τους ερωτώντες. Αυτό είναι κάτι πολύ συχνό για τις βιβλιοθήκες του εξωτερικού να εκπαιδεύουν βιβλιοθηκονόμους σε τέτοιου είδους βιβλιοθήκες. Μάλιστα, όταν οι βιβλιοθήκες αυτές ήταν στην ακμή τους στον Ά παγκόσμιο πόλεμο, θα μπορούσαν να κάνουν ανάγνωση βιβλίων στις κλινικές. Ακόμη, θα μπορούσαν να κάνουν αίτηση για δωρεές βιβλίων σε άλλες ξένες γλώσσες ή αλλού είδους βιβλία π.χ όπως θρησκευτικά βιβλία όπως ζητήθηκε για να μπορούν να πλησιάσουν περισσότερο μεγάλο κοινό ασθενών. Για την ανάγνωση βιβλίων θα ήταν εφικτό να συνεργαστούν με άλλες βιβλιοθήκες π.χ. δημοτικές βιβλιοθήκες. Πρόκειται δηλαδή για συνεργασία νοσοκομειακών βιβλιοθηκών με δημοτικές βιβλιοθήκες, όπως έχει αναφερθεί ένα παράδειγμα προγενέστερα, ή μπορούν να απευθυνθούν σε εθελοντές ή μη κερδοσκοπικές οργανώσεις που ασχολούνται με την βιβλιοθεραπεία και την φιλιαναγνωσία εθελοντικά.

Ενδεικτικά, ένα παράδειγμα τέτοιου οργανισμού στην Ελλάδα είναι: Διαβάζοντας βιβλία για όσους δεν μπορούν να διαβάσουν | LiFO (2020). Διαθέσιμο σε :URL <https://www.lifo.gr/culture/vivlio/diabazontas-biblia-gia-osoys-den-mporoy-n-na-diabasoy-n> (ανακτήθηκε σε : 1 Ιανουαρίου 2020).

Μπορούν να χρησιμοποιηθούν διάφορες τεχνικές μάρκετινγκ. Όσο ήμουν στην βιβλιοθήκη φτιάξαμε αφίσες και τις μοιράσαμε στους διαδρόμους και στις κλινικές του νοσοκομείου σε σημεία που μας επέτρεψε η διοίκηση οι αφίσες που δημιουργήσαμε με το adobe photoshop μπορείτε να δείτε τις αφίσες στο εν λόγω παράρτημα λαϊκές δανειστικές βιβλιοθήκες. Θα μπορούσε και μια νοσοκομειακή βιβλιοθήκη να κάνει μια διαφημιστική καμπάνια και να χρησιμοποιήσει την τεχνική του βίντεο.

8.2.ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ

Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να αναφερθώ στην παραπάνω τεχνική διοίκησης « Total quality management (TQM) is the integration of all functions and processes within an organization in order to achieve continuous improvement of the quality of goods and services. The goal is customer satisfaction» (Perry and Ross, 1999 σ.1)

«Η διοίκηση ολικής ποιότητας (ΔΟΠ) είναι η ενσωμάτωση όλων των λειτουργιών και διαδικασιών σε έναν οργανισμό με σκοπό τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας των αγαθών και των υπηρεσιών. Στόχος είναι η ικανοποίηση των πελατών» (Perry and Ross, 1999 σ.1)

Η Διοίκηση ολικής ποιότητας σαν τεχνική διοίκησης νοιάζεται για την ψυχολογία και τον ψυχισμό του ανθρώπου κάνοντάς τους να μην νιώθουν αναλώσιμοι αλλά άνθρωποι.

Τέλος, θα ήθελα να αναφέρω ότι μια τέτοια υπηρεσία όπως η βιβλιοθήκη ασθενών και συνοδών , μόνο καλό μπορεί να κάνει διότι μπορεί να δείξει ότι μια πιο ανθρωποκεντρική συμπεριφορά, καθώς αποδεικνύει πως ο ασθενής αντιμετωπίζεται σαν άνθρωπος και όχι ως

έναν αναλώσιμο αριθμό, αλλά νοιαζόμαστε για αυτόν και την καλύτερη διαμονή του στο νοσοκομείο. Αφήνοντας έτσι μια καλή εικόνα για το νοσοκομείο όταν φεύγει.

- Σύμφωνα με όλη την Διεθνή βιβλιογραφία , ο μεγαλύτερος λόγος που δεν γνωρίζουν το έργο της βιβλιοθήκης, είναι η αγνοία. Οι λοιποί λόγοι είναι οι εξής:
- Οι χρήστες της βιβλιοθήκης δεν γνωρίζουν για το έργο της βιβλιοθήκης και το τί κάνουν.
- Η τοποθεσία της βιβλιοθήκης μέσα στο νοσοκομείο δεν είναι πάντα εμφανείς και είναι σε μερικές περιπτώσεις δύσκολα πρόσβαση εκ του αποτελέσματος να μην γνωρίζουν την ύπαρξή της γιατί δεν είναι ορατή
- Υπάρχουν χρήστες που πιστεύουν ό,τι τα πάντα βρίσκονται στο διαδίκτυο.
- Υπάρχουν βιβλιοθηκονόμοι που δεν είναι σίγουροι ένα οι χρήστες μαθαίνουν τα νέα της βιβλιοθήκης διαδίκτυο. (Watson, Jennifer 2006)

Τί μπορεί να κάνει ο βιβλιοθηκονόμος για να προωθήσει το έργο του;

- Να κάνει έρευνες για να καταλάβει τις ανάγκες των χρηστών του και να προσαρμοστεί και να βελτιωθεί ανάλογα
- Να έχει κάποιο λόγο για την βιβλιοθήκη του
- Να μην φοβάται να μιλήσει πρόσωπο με πρόσωπο με τους χρήστες της βιβλιοθήκης του για το έργο του
- Να μην φοβάται να πλησιάσει τους ανθρώπους που δεν πηγαίνουν στην βιβλιοθήκη είτε μέσω τηλεφώνου, είτε μέσω κοινωνικών δικτύων (Facebook, Instagram , tik tock)
- Να δημιουργήσει διαφημιστικές καμπανιές(είτε αυτές είναι ηλεκτρονικές ή φυσικές) για την βιβλιοθήκη , είτε μέσω αφισών , βίντεο και να αφιερώνει χρόνο εκτός βιβλιοθήκης για την καλή εικόνα της βιβλιοθήκης και την ενημέρωση των χρηστών (Watson, Jennifer 2006).

9. ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

9.1.Πρόλογος Συνέντευξης.

Για την ισχυροποίηση του θεσμού της βιβλιοθήκης ασθενών και συνοδών, πήρα μία σύντομη συνέντευξη από τους υπεύθυνους του προγράμματος. Η κυρία Ελένη Σεμερτζίδου, βιβλιοθηκονόμος επιστήμονας της πληροφόρησης στην Ιατρική νοσοκομειακή βιβλιοθήκη ΑΧΕΠΑ και υπεύθυνη βιβλιοθήκη Ασθενών και συνοδών, αφιέρωσε χρόνο στην έρευνά μου. Εξίσου συνέδραμε στο έργο μου και η κυρία Μαρία Ελευθεριάδου, η οποία σχεδίασε την βάση δεδομένων (Access) που χρησιμοποιείται για καταχώρηση, εισαγωγή, επεξεργασία υλικού (καταλογογράφηση, θεματική ευρετηρίαση και ταξινόμηση) για τον δανεισμό βιβλίων για τους ασθενείς και τους συνοδούς τους, όπως και είναι η προϊσταμένη του αυτοτελούς τμήματος ελέγχου ποιότητας έρευνας και συνεχιζόμενης εκπαίδευσης.

(Με αλφαβητική σειρά του επιθέτου θα σας παραθέσω τις συνεντεύξεις σε αποκωδικοποιημένη μορφή διότι ήταν προφορικές).

Συνέντευξη:1

1)Όνοματεπώνυμο: Μαρία Ελευθεριάδου.

2)Φύλλο: Γυναίκα

Ηλικία 46+

10) 3) Πόσο χρονικό διάστημα βρίσκεστε στην παρούσα εργασία;

- Στο γραφείο ποιότητας βρίσκομαι έξι χρόνια.

10) 4) Περιγράψτε μας, μία μέρα σας στο τμήμα ποιότητας.

- Έλεγχος εισερχομένων εγγράφων και ενέργειες όπου απαιτείται για την απάντηση καταγραφή κλινικών μελετών σε βάση δεδομένων, οργάνωση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων .

10) 5) Ποια είναι τα καθήκοντά σας;

- Όσα αναφέρονται στο οργανισμό του νοσοκομείου ΦΕΚ:174 β 31/1/2013 άρθρο 18 ή 14.

6) Περιγράψτε μας την συνεργασία σας με τη βιβλιοθήκη;

- Η συνεργασία προέκυψε με τη δημιουργία βάσης δεδομένων Access για την καταγραφή των βιβλίων και την παρακολούθηση της κίνησης των δανεισμών των βιβλίων και για την εξαγωγή στατιστικών στοιχείων.

7) Πείτε μας για τη βάση δεδομένων που δημιουργήσατε και τη βιβλιοθήκη ασθενών και συνοδών;

- *Καταγραφή βιβλίων σύμφωνα με οδηγίες της βιβλιοθηκονόμου κυρίας Ελένης Σεμερτζίδου η οποία [όρισε] τον (ορισμό των πεδίων) παρακολούθηση του δανεισμού βιβλίων για την αποφυγή απωλειών καθώς και την εξαγωγή στατιστικών στοιχείων της χρήσης της (βάσης δεδομένων) για μελλοντική χρήση.*

8) Πού αποσκοπεί αυτή η βάση δεδομένων και ποια η χρησιμότητα της και κατά πόσο εύχρηστη είναι;

- *Είναι απλή και φιλική στο χρήστη δίνει όλα τα στοιχεία σε μορφή λογιστικών φύλλων για εξαγωγή στατιστικών.*

9) Αναφέρετε μας τυχόν ελλείψεις ή σφάλματα που έχουμε και θέλουν διορθώσεις.

- *Δεν υπάρχουν λάθη αλλά ανά τακτά χρονικά διαστήματα γίνεται αναβάθμιση του προγράμματος ή προσθήκες όταν κρίνεται απαραίτητο.*

10) Προτείνετε πιθανούς τρόπους καλύτερης λειτουργίας στη βάση δεδομένων, αλλά και της υπηρεσίας για ασθενείς και συνοδούς.

- *Θεωρούμε ότι δεν τίθεται θέμα για την επέκταση της χρήσης της βάσης από τους ασθενούς από τους ασθενείς και συνοδούς είναι μία εφαρμογή που καλύπτει την Βιοϊατρική βιβλιοθήκη του Πανεπιστημιακού γενικού νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ και καλύπτει τις ανάγκες της.*

11) Πώς θεωρείτε ότι η βιβλιοθήκη ασθενών και συνοδών βοήθησε τους ασθενείς του νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ.

- *Παρέχει ψυχολογική και ψυχαγωγική υποστήριξη σε ασθενείς, ειδικά σε περιπτώσεις μακροχρόνιων νοσηλευόμενων ασθενών ή σε περιπτώσεις παιδιών αντίστοιχα.*

Συνέντευξη : 2

Της Κυρίας Ελένης Σεμερτζίδου, Βιβλιοθηκονόμος του Πανεπιστημιακού γενικού νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ υπεύθυνη για τη βιβλιοθήκη ασθενών και συνοδών εντός του νοσοκομειακού γενικού νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ και Δόκτωρ λογοτεχνίας.

1) Ονοματεπώνυμο: Ελένη Σεμερτζίδου.

2) Ηλικία: 36-45

3) Πόσο χρονικό διάστημα βρίσκεστε στην παρούσα εργασία;

- *Βρίσκομαι στην ιατρική βιβλιοθήκη του νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ εδώ και 10 χρόνια, με ένα διάλειμμα δύο ετών το 2014 έως 2016 που μετακινήθηκα στο αυτοτελές τμήμα ελέγχου ποιότητας, έρευνας και συνεχιζόμενης εκπαίδευσης του ΕΠΑ.*

10) 4) Περιγράψτε μας μία μέρα στην ιατρική βιβλιοθήκη του ΑΧΕΠΑ;

- Καθημερινά επιτελούμε εργασίες που έχουν να κάνουν με την οργάνωση του τεκμηρίων της βιβλιοθήκης (καταλογογράφηση ταξινόμηση και ευρετηρίαση).Καθώς και με το κομμάτι της εξυπηρέτησης των χρηστών .

10) 5) Πόσο καιρό είναι σε λειτουργία η βιβλιοθήκη ασθενών και συνοδών;

- Από τον Ιανουάριο του 2018.

6) Από τι υλικό απαρτίζεται η συλλογή βιβλίων της λαϊκής δανειστικής βιβλιοθήκης του ΑΧΕΠΑ.

- Από βιβλία λογοτεχνίας, φιλοσοφίας, ιστορίας, ψυχολογίας και ποικίλου κοινωνικού ενδιαφέροντος.

7) Περιγράψτε μας τη συνεργασία σας με το γραφείο ποιότητας και το τμήμα πληροφορικής του ΑΧΕΠΑ καθώς και με ποιους άλλους συνεργαστήκατε για να δημιουργηθεί η βιβλιοθήκη για ασθενείς και συνοδούς;

- Η συνεργασία με το τμήμα ποιότητας ήταν απαραίτητη αλλά και ταυτόχρονα εποικοδομητική. Βασιστήκαμε στη συνεργασία που διέπει την βιβλιοθηκονομία με την έννοια της ποιότητας έρευνας και εκπαίδευσης και την αгаστή συνεργασία που τα χαρακτηρίζει. Το τμήμα πληροφορικής έδρασε συν επικουρικά στην όλη προσπάθεια με επιτυχία και πνεύμα συναδελφικότητας.

8) Πώς τη δημιουργήσατε και με ποια πρότυπα; (την βιβλιοθήκη για ασθενείς και συνοδούς.)

- Δημιουργήθηκε από δωρεές βιβλίων από εκδοτικούς οίκους, από υπαλλήλους του νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ και από ιδιώτες, κατόπιν υπήρξε η καταγραφή των βιβλίων σε βάση της Access.

9) Θεωρείται ότι υστερεί σε κάτι η βιβλιοθήκη ασθενών και συνοδών;

Η βιβλιοθήκη υστερεί στο γεγονός ότι ο όγκος των διαθέσιμων τεκμηρίων είναι ότι είναι γραμμένα στην ελληνική γλώσσα και ελάχιστα στην αγγλική γλώσσα και έτσι απευθύνονται μοιραία μόνο σε αυτούς που γνωρίζουν την ελληνική.

10) Ποια είναι τα μειονεκτήματα και πλεονεκτήματα;

- Τα πλεονεκτήματα είναι πολλά και αφορούν την ψυχαγωγία των ασθενών και των συνοδών καθώς και την ενασχόλησή τους. Έτσι ώστε να μη τους αφήνει να καμφθούν ψυχολογικά ή να προβούν σε διαπληκτισμούς με το νοσηλευτικό προσωπικό. Ένα από τα βασικά μειονεκτήματα είναι ότι ένας όγκος ασθενών δεν γνωρίζει την ύπαρξη της βιβλιοθήκης λόγω ελλιπούς πληροφόρησης.

11) Πώς θεωρείτε ότι βοήθησε η βιβλιοθήκη για ασθενείς και συνοδούς τους ασθενείς του ΑΧΕΠΑ και τους συνοδούς;

- Με βάση τα προλεχθέντα η βιβλιοθήκη για ασθενείς συμβάλλει στην τόνωση της ψυχολογίας, συμβάλλει στη μόρφωση και στην αγάπη για το βιβλίο. Κρατάει τον ασθενή μακριά από σκέψεις που ορισμένες φορές πυροδοτούν διαπληκτισμούς κυρίως με το νοσηλευτικό προσωπικό.

9.2.ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ

Με βάση τις παραπάνω συνεντεύξεις εντοπίστηκαν συνάμα αρνητικά και θετικά συμπεράσματα. Τα αρνητικά που εντοπίστηκαν είναι ότι δυστυχώς η πλειοψηφία της συλλογής των βιβλίων της βιβλιοθήκης για ασθενείς και συνοδούς του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ είναι κατά κύριο βάση στην ελληνική γλώσσα, και πολύ λίγα βιβλία στην Αγγλική. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα ασθενείς οι οποίοι δεν γνωρίζουν ούτε την αγγλική ούτε την ελληνική γλώσσα να νιώθουν αποκομμένοι και να μην μπορούν να διαβάσουν οι ίδιοι ένα βιβλίο που θα τους βοηθούσε πολύ. Ένα άλλο μειονέκτημα είναι ότι πολλοί ασθενείς δεν γνωρίζουν την ύπαρξη της βιβλιοθήκης χάνοντας έτσι κάτι που θα μπορούσε να τους βοηθήσει τόσο πνευματικά αλλά και τόσο ψυχολογικά. Πολλά είναι τα θετικά του επιχειρήματος βέβαια. Ένα βιβλίο μπορεί να βοηθήσει στην ψυχολογία του αρρώστου να ξεχάσει λίγο τα προβλήματα που αντιμετωπίζει, να ξεφύγει σε μία άλλη πραγματικότητα καθώς το μυαλό του απασχολείται, αποφεύγοντας τυχόν αρνητικές σκέψεις που τον κατακλύζουν. Έτσι ο ασθενής ή ο συνοδός θα είναι πιο ήρεμος και θα βοηθήσει στο έργο του νοσηλευτικού προσωπικού, διότι δεν θα υπάρχει λόγος να διαπληκτίζεται μαζί τους. Τέλος, ενισχύεται και η αγάπη του για το βιβλίο και την ανάγνωση.

9.3.ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Για την σύγκριση βιβλιοθηκών στείλαμε ερωτήματα συνέντευξης σε βιβλιοθήκες του εξωτερικού. Από τις 14 που μας απάντησαν διαλέξαμε τις 5 πιο σημαντικές.

Όνόματα βιβλιοθηκονόμων	Αριθμός βιβλιοθήκης
Melanie Norton	1
Bakheet BeshtaWy	2
Reina Williams	3
Edward	4
Heike Schmidt	5

Διάγραμμα Πίνακα Excel 1: Τα ονόματα των βιβλιοθηκονόμων

Που βρίσκεται η βιβλιοθήκη σας;	Αριθμός της Βιβλιοθήκης
Harvey Cushing/John Hay Whitney Medical Library at Yale	1
Dubal Health Authority, Dubai Arab Emirates	2
Academic Health Science Library	3
Euston Road in London UK	4
ZB MED - Information Centre for Life	5

Διάγραμμα Πίνακα Excel 2 : Που βρίσκεται η βιβλιοθήκη σας;

Είσαστε Βιβλιοθηκονόμος;	Αριθμός της Βιβλιοθήκης
NAI	1
NAI	2
NAI	3
OXI	4
NAI	5

Διάγραμμα Πίνακα Excel 3 : Είσαστε βιβλιοθηκονόμος;

Βλέπουμε ότι όλοι είναι βιβλιοθηκονόμοι . Οι δύο έχουν πτυχίο βιβλιοθηκονομίας οι 2 και η 4 εκτός το νούμερο 4 ο οποίος είναι βοηθός βιβλιοθηκονόμου και δεν κατέχει κάποιο πτυχίο βιβλιοθηκονομίας ,αλλά βοηθάει άλλους βιβλιοθηκονόμους. Επομένως, χρειάζεται επιπλέον πλειοψηφίας να έχεις υψηλό μορφωτικό επίπεδο, πανεπιστήμιο, κάποια ειδίκευση μεταπτυχιακό διδακτορικό για να στελεχώσεις μια βιβλιοθήκη του εξωτερικού.

Πιστεύεις ότι η βιβλιοθεραπεία βοηθάει τούς Αρρώστους	Αριθμός της
ΝΑΙ	
ΝΑΙ	
ΝΑΙ Δεν είναι εξικειωμένος το βρίσκει δύσκολο να συζητάει θέματα με τούς χρήστες	
ΝΑΙ Δεν Γνωρίζει πόσο τους βοηθάει	
ΝΑΙ	

Διάγραμμα Πίνακα Excel 4 : Η Βιβλιοθεραπεία βοηθάει τους Αρρώστους

Βλέπουμε 'ότι 'όλοι οι βιβλιοθηκονόμοι πιστεύουν στις δυνάμεις του βιβλίου ακόμη και να μην γνωρίζουν πολλά

ΕΧΕΤΕ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΒΙΒΛΙΟΘΕΡΑΠΕ

ΟΧΙ
ΝΑΙ
ΟΧΙ
Δεν Γνωρίζει
ΝΑΙ

Διάγραμμα Πίνακα Excel Σφάλμα! Άγνωστη παράμετρος αλλαγής. : Έχετε προγράμματα υπηρεσίες για την βιβλιοθεραπεία στην βιβλιοθήκη σας ;

Τί Στάνταρ οργάνωσης χρησιμοποιείτε;	Αριθμός της Βιβλιοθήκης
LC	1
MESH	2
LC	3
MESH	4
LC	5

Διάγραμμα Πίνακα Excel 6: Τί Στάνταρ χρησιμοποιείτε

5.7 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η πλειοψηφία των συγγραφέων πιστεύει ότι η βιβλιοθεραπεία μπορεί να υποστηριχθεί ως υποστηρικτική θεραπεία στην κύρια θεραπεία και να βοηθήσει τον θεραπευόμενο, ενώ σε καμία περίπτωση δεν υποκαθιστά την ιατρική θεραπεία. Θα ήταν ιδιαίτερα ωφέλιμο, να δημιουργηθούν παρόμοιου τύπου βιβλιοθήκες.

«Bibliotherapy is a low-cost intervention with minimal demand on personnel resources. The results of the current study provide first evidence that the NuCare workbook is efficacious for improving empowerment and quality of life while reducing symptoms of anxiety and depression among patients with cancer. Even though more research is needed to confirm the efficacy of this promising self-directed intervention, it may already be advantageous to offer the workbook to distressed patients who are not able or don't want to receive professionally-led support. Moreover, given the disproportion of patients in need and mental health services available, NuCare may serve as a low-cost, minimal intervention before more intensive treatments are offered to properly triaged patients within a stepped care model of psychosocial oncology services» (Körner et al., 2019 σ. :740).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική Βιβλιογραφία

Πανεπιστημιακό γενικό νοσοκομείο Θεσσαλονίκης (AHEPA Hospital). Διαθέσιμο σε: https://www.ahepahosp.gr/ekpaideusi_erevna/vivliothiki/istoriko-vivliothikis . (Ανακτήθηκε 22 Νοεμβρίου, 2018).

Dolto, F. (2014). *Η πίστη που γιατρεύει*. Αθήνα: Πειραιϊκή εκκλησία. σ. :264

Expressing my self. Διαθέσιμο σε: <https://expressingmyself.gr/psichanalisi-ke-logotechnia/> (Ανακτήθηκε 3 Οκτωβρίου, 2019).

Jung, C. G. (Carl Gustav), (1974). *Ανθρωπος και ψυχή*. Αθήνα: Επίκουρος. σ.: 7,8

Schneck, J.M. (1945) ‘A Bibliography on Bibliotherapy and Hospital Libraries’, *Bulletin of the Medical Library Association*, 33(3), Διαθέσιμο σε : <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC194501/> (Ανακτήθηκε : 3 Νοεμβρίου 2018) σ. : 341–356.

Srathbun :Βιβλιοθεραπεία: πώς να αντιμετωπίζετε τα βιβλία; (2017). Διαθέσιμο σε : URL <https://el.srathbun.com/psychology/7110-biblioterapiya-kak-lechat-knigami.html> (Ανακτήθηκε : 8 Μαρτίου 2018).

Απέναντι Όχθη, Α. (8 Δεκεμβρίου 2018) ‘Το μικρό λογοτεχνικό φαρμακείο, εκεί όπου τα βιβλία θεραπεύουν ασθένειες της ψυχής’. Διαθέσιμο σε : <https://www.apenantiOXthi.com/2019/03/to-mikro-logotexniko-farmakeio-ekei-opou-ta-vivlia-therapeyoun-astheneies-tis-psyxis.html> (Ανακτήθηκε : 8 Δεκεμβρίου 2018).

Δημητράσκου, Θ.,(2018). Βιβλιοθε–ραπεία - Πύλη Ψυχο–λογίας - Psychology.gr Πύλη Ψυχολογίας. Διαθέσιμο σε: URL <https://www.psychology.gr/selfhelp/580-vivliotherapeia.html> (Ανακτήθηκε : 8 Μαρτίου 2018).

Ζέρβα, Σ. (2018) 'Ένα λογοτεχνικό φαρμακείο άνοιξε στη Φλωρεντία MAXMAG | Πολιτισμός, Τέχνες, Διασκέδαση, Ομορφιά, Διαθέσιμο σε: <https://www.maxmag.gr/book/ena-logotechniko-farmakeio-anoixe-sti-florentia/> (Ανακτήθηκε : 8 Δεκεμβρίου 2018).

Θεοχαροπούλου, Ε. Κ.α. (2016). «*Το Παιδικό Βιβλίο και η συμβολή του στην ολόπλευρη ανάπτυξη του παιδιού.*». Πτυχιακή Διατριβή Τ.Ε.Ι. Ηπείρου , Θεσσαλίας.

Κατσιούλης, Ε. (2013). *Η ασθενής ψυχή κατά τον Ιπποκράτη, Πλάτωνα και Αριστοτέλη.* Μεταπτυχιακή διατριβή. Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. σ. :5

Κοπίδου, Εύα (2018) *News247Μπήκαμε στο πρώτο 'φαρμακείο λογοτεχνίας' του πλανήτη.* Διαθέσιμο σε :<https://www.news247.gr/good-news/mpikame-sto-proto-farmakeio-logotechnias-toy-planiti.7660586.html> (Ανακτήθηκε : 8 Δεκεμβρίου 2018).

Κοσμόπουλος, Ίωσής, 2010. Αφήγηση ~Σαίξπηρ και Παιδικό Βιβλίο . Διαθέσιμο σε: URL <https://docplayer.gr/5542260-Afigisi-saixpir-kai-paidiko-vivlio-diethnis-vivliothiki-neotitas-toy-monahoy-98-kalokairi-2010-sto-horo-tis-logotehnias-gia-paidia-kai-neoys.html> (Ανακτήθηκε : 8 Μαρτίου 2018).

Κρασανάκης, Γ. (2016). *Ψυχολογία και ασθενής.* Μοσχάτο: Παρρησία. σ. :1-100

Λεκάκης, Γ. (2018) Βιβλιοθήκη και Ψυχή: «Ψυχής Ιατρείον» στην Ελβετία - «Ψυχής Άκος» στις Μηλιές Πήλιου, Αρχείων Πολιτισμού Διαθέσιμο σε: <http://www.arxeion-politismou.gr/2019/08/Vivliothiki-kai-psyxi.html> (Ανακτήθηκε 17 Απριλίου 2018).

Λελόβα, Β. (2011). *Νοσοκομειακές βιβλιοθήκες: ένα σχέδιο δράσης για την αναβάθμιση και προώθηση των υπηρεσιών.* Πτυχιακή Διατριβή. Θεσσαλονίκη: Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης (Ανακτήθηκε 17 Απριλίου 2018). σ. : 1–20.

Λουάρη, Μ., & Παπαρούση, Μ., 2018. Οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ως προς την αποτελεσματικότητα της βιβλιοθεραπείας . «8^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος» Διαθέσιμο σε : URL <https://slideplayer.gr/slide/1923852/> (Ανακτήθηκε : 8 Δεκεμβρίου 2018).

Λουάρη, Μ., & Παπαρούση, Μ., 2 (2018) .Διερευνώντας την αποτελεσματικότητα των βιβλιοθεραπευτικών παρεμβάσεων στις στάσεις των μαθητών προς τα άτομα με αναπηρία. *Επιστήμες Αγωγής*, τχ. 2/2018. Διαθέσιμο σε : Διαθέσιμο σε : <https://docplayer.gr/197299030-Key-words-lexeis-kleidia-bivliotherapeia-staseis-mathiton-anapiria.html> (Ανακτήθηκε : 3 Νοεμβρίου 2018) (Ανακτήθηκε : 3 Νοεμβρίου 2018) σ. : σ. : 1–20.

Μανγκέλ, Α. (1997). *Η Ιστορία της Ανάγνωσης*. Αθήνα: Λιβάνη. σ. : 194,88-89

Μιχαηλίδης, Τ. ([χ.χ.]). *Φρόνιτ και λογοτεχνία: Η ψυχανάλυση ως μέθοδος ερμηνείας των λογοτεχνικών έργων*. *Artic*. Διαθέσιμο σε: <https://artic.gr/freud-kai-logotexnia/> (Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2019). σ.: 4 κανονικά είναι άρθρο κριτική αλλά δεν ήξερα πώς να το κάνω το συγκεκριμένο)

Μωρίκης, Χ. ([χ.χ.]). Ο ψυχαναλυτής Πέτρος Χαρτοκόλλης :και η σχέση του με τη λογοτεχνία.. *Ιστοσελίδα της Ελληνικής Ψυχαναλυτικής Εταιρείας* 51, (1). Διαθέσιμο σε: <https://docplayer.gr/5613598-O-psyhanalytis-petros-hartokollis-kai-i-shesi-toy-ue-ti-logotehnia.html> (Ανακτήθηκε 22 Νοεμβρίου, 2018)

Newsroom (2018) ‘Το μικρό βιβλιοπωλείο που «συνταγογραφεί» βιβλία για τη μοναξιά, το άγχος και την κατάθλιψη’, *It 's Possible*, 31 . Διαθέσιμο σε :

<https://www.itpossible.gr/%cf%84%ce%bf-%ce%bc%ce%b9%ce%ba%cf%81%cf%8c-%ce%b2%ce%b9%ce%b2%ce%bb%ce%b9%ce%bf%cf%80%cf%89%ce%bb%ce%b5%ce%af%ce%bf-%cf%80%ce%bf%cf%85-%cf%83%cf%85%ce%bd%cf%84%ce%b1%ce%b3%ce%bf%ce%b3%cf%81/> .

(Ανακτήθηκε : 8 Δεκεμβρίου 2018).

Νάνου, Π., (2015.) Η επίδραση του άγχους και του φόβου στην διάθεση και την συμπεριφορά του ατόμου σε περίοδο κρίσης και οι επιπτώσεις στην επικοινωνία (Πτυχιακή). Θεσσαλία ΤΕΙ Θεσσαλίας Τμήμα Νοσηλευτικής ς, Θεσσαλίας. Διαθέσιμη σε : Διαθέσιμη σε : <https://docplayer.gr/13575418-I-epidrasi-toy-aghoys-kai-toy-fovoy-stin-diathesi-kai-tin-symperifora-toy-atomoy-se-periodo-krisis-kai-oi-epiptoseis-stin-epikoinonia.html> (Ανακτήθηκε σε 2 Νοεμβρίου 2018) σ:1-89(Ανακτήθηκε σε 2 Νοεμβρίου 2018) σ:1-89

Παπαγιαννοπούλου, Έ. (29 Νοεμβρίου 2015) *cityculture.gr*, ‘Η Ψυχή του καλλιτέχνη...’, *cityculture.gr*, : Διαθέσιμο σε <https://cityculture.gr/i-psichi-tou-kallitechni/> (Ανακτήθηκε 1 Μαρτίου 2018).(Ανακτήθηκε 1 Μαρτίου 2018).

Παπαδοπούλου, Σ. (2002) ‘Η Βιβλιοθεραπεία ως διδακτική προσέγγιση’, σ.1- 7. (Ανακτήθηκε 1 Μαρτίου 2018). Το άρθρο αυτό είναι έντυπο και είναι δωρεά στην κεντρική δημοτική βιβλιοθήκη της Θεσσαλονίκης .

Παπαδοπούλου, Σ., Μπαρμπαρούσης, Χ., 2008. Καινοτόμες Διαθεματικές Προσεγγίσεις Γλώσσας και Κοινωνιολογίας: στη θεματική ενότητα «Πρόσφυγες Μετανάστες» . Επιστημονική Επετηρίδα Παιδαγωγικού Τμήματος Δ.Ε. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Ιωάννινα, σ. : 91–111. <https://docplayer.gr/46438600-Kainotomes-diathematikes-proseggiseis-glossas-kai-koinoniologias-sti-thematiki-enotita-prosfyges-metanastes.html>

Παπάζογλου, Δ., (Αύγουστος 2021). Θεραπεία με το διάβασμα. 2. <http://www.greektribune.com.au/> (Ανακτήθηκε : 3 Νοεμβρίου 2018) σ. :2

Παπανικολάου, Σ.,(2005). Λέσχες Ανάγνωσης : Γέφυρα ανάμεσα στα Μαθηματικά και την Λογοτεχνία Διαθέσιμο σε: URL <https://www.yumpu.com/xx/document/view/18637992/-you-are-welcome-m-icro-k-osmos> (Ανακτήθηκε 22 Νοεμβρίου, 2018).(Ανακτήθηκε 22 Νοεμβρίου, 2018).

Παυλίδου, Ε. (2020). *Η Θεραπευτική Χρήση της Δημιουργικής Γραφής: θεωρητικά μοντέλα , Μέθοδοι και πρακτικές εφαρμογές*. Μεταπτυχιακή διατριβή. Θεσσαλονίκη Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας: Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας. Τμήμα Ανθρωπιστικών Σπουδών Κοινωνικών επιστημών Δημιουργικής Γραφής σ. : 1-130(Ανακτήθηκε 22 Νοεμβρίου, 2022).

Πολίτη, Ν. (2004). Τι είναι ο κοινωνικός αποκλεισμός;. *Βιβλιοθήκες & πληροφόρηση*. 17:19-42. (Ανακτήθηκε 2 Νοεμβρίου, 2018).

Σεμερτζίδου, Ε. (2018) ‘Οι νοσοκομειακές βιβλιοθήκες: ο ρόλος τους και η προσφορά τους’. Εκδήλωση που είχε λάβει χώρα στην Κεντρική Βιβλιοθήκη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, στις 23 Νοεμβρίου 2018, ως δράση του Περιφερειακού Τμήματος της Ένωσης Ελλήνων Βιβλιοθηκονόμων Βορείου Ελλάδος Διαθέσιμο σε::

<http://repository-asklepieio.ekt.gr/asklepius/handle/11642/325> (Ανακτήθηκε : 8 Μαρτίου 2018).

Σεμερτζίδου, Ε., (2 Νοεμβρίου 2008). Αρθρογραφία: Νοσοκομειακές βιβλιοθήκες: ‘‘Προοπτικές συνεργασίας της Λαϊκής Βιβλιοθήκης με τη Νοσοκομειακή Βιβλιοθήκη’’ . Αρθρογραφία Διαθέσιμο σε : URL http://arthrografia.blogspot.com/2008/10/blog-post_937.html(Ανακτήθηκε 22 Νοεμβρίου, 2018).

Σιγκμούντ, Φ. (1994). *Ψυχανάλυση και λογοτεχνία: μελέτες*. Αθήνα: Επίκουρος σ.: 7,10-11

Στυλιανού, Π., (2018). 1 Προτεινόμενα σχέδια μαθημάτων για ένταξη των εννοιών της απώλειας και του πένθους στη δημοτική εκπαίδευση μέσα από την παιδική λογοτεχνία . Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου. Διαθέσιμο σε: <https://docplayer.gr/106674429-Proteinomena-shedia-mathimatou-gia-entaxi-ton-ennoion-tis-apoleias-kai-toy-penthous-sti-dimotiki-ekpaideysi-mesa-apo-tin-paidiki-logotechnia.html> (Ανακτήθηκε : 3 Νοεμβρίου 2018)

Σύνταξη, Ύλης, Ε., Ειδήσεων, Α., (9 Φεβρουάριου 2020). Αυθεντικό εγκόλπιο 250 ετών το φυλαχτό του Μίλτου Παυλίδη στο ‘‘Κόκκινο Π–ποτάμι’’ - faretra.info. Faretra.info Ηλεκτρονική Εφημερίδα της Ημαθίας.). Διαθέσιμο σε: <https://faretra.info/2020/02/09/afthentiko-egkolpio-250-eton-to-filachto-tou-miltou-pavlidisto-kokkino-potami/> (Ανακτήθηκε 9 Φεβρουάριου ,2020).

Τσακνίας, Γ., (1 Νοεμβρίου 2015). Βιβλιοθεραπεία: Φέρνει το διάβασμα την ευτυχία; Dimartblog. URL <https://dimartblog.com/2015/03/01/bibliotherapy1/>(Ανακτήθηκε : 2018).

Τσαλαπατάνη, Ε. (2021) ‘Νοσοκομειακές Βιβλιοθήκες, η δικτύωσή τους και η υγεία των πολιτών’. Συνεργασία, αρ. 2. , Διαθέσιμο σε : URL <http://repository-asklepieio.ekt.gr/asklepius/handle/11642/34> (Ανακτήθηκε 9 Φεβρουάριου ,2021). σ. 1–2.

Τσούκας Δημητράκου, ΓΘ., (27 Νοεμβρίου2017). Βιβλιοθεραπεία – Eureka!: Με την ματιά του Δασκάλου Διαθέσιμο σε: URL <https://www.eureka.edu.gr/%ce%b2%ce%b9%ce%b2%ce%bb%ce%b9%ce%bf%ce%b8%ce%b5%cf%81%ce%b1%cf%80%ce%b5%ce%af%ce%b1/> (Ανακτήθηκε : 8 Μαρτίου 2018).

Χατζηβασιλείου, Μ., (2018). Η εφαρμογή της βιβλιοθεραπείας : ως μέθοδο αντιμετώπισης στερεοτυπών και προκαταλήψεων στην παιδική ηλικία (πτυχιακή διατριβή). Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Π παιδαγωγικό. Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Θεσσαλίας. Διαθέσιμο σε : <https://docplayer.gr/84334987-Panepistimio-thessalias.html> (Ανακτήθηκε σε 2 Νοεμβρίου 2018) σ:1-109

Χατζηνικολάου, Γ. (2011). *Ο Πόνος και οι διαστάσεις του στην Ιπποκρατική συλλογή: Ποιοτική Έρευνα*. (Μεταπτυχιακή διατριβή). Ιωάννινα: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. σ.:8

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

"Bibliotherapy", American Library Association, (17 Δεκεμβρίου , 2012.) Διαθέσιμο σε : <http://www.ala.org/tools/atoz/bibliotherapy> (Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2018).

‘Healing Books, Dedicated Librarians and Fearless Kids’ (2020) IFLA. Διαθέσιμο σε: <https://www.ifla.org/g/libraries-for-children-and-ya/healing-books-dedicated-librarians-and-fearless-kids/> (Ανακτήθηκε : 25 Απρίλιος 2020).

10 Classic Tennyson Poems Everyone Should Read (2016) . Interesting Literature. Διαθέσιμο σε URL <https://interestingliterature.com/2016/03/10-classic-tennyson-poems-everyone-should-read/> (Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2018).

A Better start to reading , (2020). . edX. Διαθέσιμο σε: URL <https://www.edx.org/course/a-better-start-to-reading>. (Ανακτήθηκε 20 Φεβρουαρίου 2020).

A novel look at how stories may change the brain , (2013). Διαθέσιμο σε : URL http://news.emory.edu/stories/2013/12/esc_novels_change_brain/campus.html (Ανακτήθηκε 20 Φεβρουαρίου 2018).

Abdullah, M. (1 Ιανουαρίου 2005). What is bibliotherapy? *CYC- Online 72*. Διαθέσιμο σε: <https://cyc-net.org/cyc-online/cycol-0105-biblio.html> (Ανακτήθηκε 1 Φεβρουαρίου 2018).

Abdullah, M. (1 Ιανουαρίου 2005). What is bibliotherapy?. *CYC- Online 72*. Διαθέσιμο σε: <https://cyc-net.org/cyc-online/cycol-0105-biblio.html> (Ανακτήθηκε 1 Φεβρουαρίου 2018).

Adults | Reading Agency (2018.) Διαθέσιμο σε: URL <https://readingagency.org.uk/adults/>.
(Ανακτήθηκε 20 Φεβρουαρίου 2018)

Adults | Reading Agency (2018.) Διαθέσιμο σε: URL <https://readingagency.org.uk/adults/>.
(Ανακτήθηκε 20 Φεβρουαρίου 2018)

ALSC.ALA.Org Grassi, R., (2012). Autism in your Library. Διαθέσιμο σε : URL
<https://www.alsc.ala.org/blog/2012/03/autism-in-your-library-customer-service-tips/>
(ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2018).

Alston, E.(1962) 'Bibliotherapy and Psychotherapy', *In Library Trends*, 11(2) , Διαθεσίμο
σε: <https://hdl.handle.net/2142/6060> (Ανακτήθηκε 2 Φεβρουαρίου 2018) σ. :159–176.

America Press, Washington, Michingan Διαθέσιμο σε :
<http://archive.org/details/bookstohelpchild00bern> (Ανακτήθηκε 10 Σεπτεμβρίου,2018)

American Library Association, (2016). American Library Association Διαθέσιμο σε: URL
<https://www.yumpu.com/en/document/view/38241646/fall-2006-yalsa-american-library-association>
(Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2018).

American Library Association, 1919. Books at Work in the War: During the Armistice and
After ... American Library Association. Διαθέσιμο σε. :
<https://archive.org/details/booksatworkinwa01assogoog/page/n3/mode/2up> (Ανακτήθηκε 10
Σεπτεμβρίου,2018)

American Library Association, (1919). Books at Work in the War: During the Armistice and
Aifter ... American Library Association. Διαθέσιμο σε. :
<https://archive.org/details/booksatworkinwa01assogoog/page/n3/mode/2up> (Ανακτήθηκε 10
Σεπτεμβρίου,2018)

American Psychological Association. Διαθέσιμο σε:
<https://dictionary.apa.org/bibliotherapy> (Ανακτήθηκε 18 Νοεμβρίου, 2019).

Anderson, L., et. (χρονιά) Self-help books for depression - Common Sense. Anderson, L., et.
(Μάϊος 2005) Self-help books for depression: how can practitioners and patients
make the right choice? *The British Journal of Medical Practice* . 55(514) σ.:387-392.

Διαθέσιμο σε: URL <https://www.yumpu.com/en/document/read/17426463/self-help-books-for-depression-common-sense-atheism> (Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2018).

Anderson, L., et. Self-help books for depression - Common Sense. Διαθέσιμο σε: URL <https://www.yumpu.com/en/document/read/17426463/self-help-books-for-depression-common-sense-atheism> (Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2018).

Antonaccio, D., et al., (18 Νοεμβρίου, 2018). Limited research supports yoga, exercise, bibliotherapy, and dietary Διαθέσιμο σε: URL <https://www.yumpu.com/en/document/read/35222791/limited-research-supports-yoga-exercise-bibliotherapy-and-dietary-> (Ανακτήθηκε 18 Νοεμβρίου, 2018).

Antonaccio, D., et al., (18 Νοεμβρίου, 2018). Limited research supports yoga, exercise, bibliotherapy, and dietary *Current psychiatry* 9(10) Διαθέσιμο σε: URL <https://www.yumpu.com/en/document/read/35222791/limited-research-supports-yoga-exercise-bibliotherapy-and-dietary-> (Ανακτήθηκε 18 Νοεμβρίου, 2018) σ.:40-51 .

Association of Specialized, Government & Cooperative Library Agencies (ASGCLA). Διαθέσιμο σε: URL <https://www.ala.org/asgcla/> . (Ανακτήθηκε 18 Νοεμβρίου, 2018)

Axelrod, H. & Teti, T. R. (1976) 'An Alternative to Bibliotherapy: Audiovisiotherapy', *Educational Technology*, 16(12). Διαθέσιμο σε: https://www.jstor.org/stable/44418424?seq=1#metadata_info_tab_contents (Ανακτήθηκε Φεβρουαρίου 2020) σ.: 36–38.

Axelrod, H. & Teti, T. R. (1976) 'An Alternative to Bibliotherapy: Audiovisiotherapy', *Educational Technology*, 16(12). Διαθέσιμο σε: https://www.jstor.org/stable/44418424?seq=1#metadata_info_tab_contents (Ανακτήθηκε Φεβρουαρίου 2020) σ.: 36–38.

Axelsson, E. *et al.* (1 Ιανουαρίου 2020) 'Mediators of treatment effect in minimal-contact cognitive behavior therapy for severe health anxiety: A theory-driven analysis based on a randomized controlled trial', *Journal of Anxiety Disorders*, 69, (102172). Διαθέσιμο σε: doi: [10.1016/j.janxdis.2019.102172](https://doi.org/10.1016/j.janxdis.2019.102172). (Ανακτήθηκε 1 Ιανουαρίου 2020) σ: 1-9

Axelsson, E. *et al.* (1 Ιανουαρίου 2020) ‘Mediators of treatment effect in minimal-contact cognitive behavior therapy for severe health anxiety: A theory-driven analysis based on a randomized controlled trial’, *Journal of Anxiety Disorders*, 69, (102172). Διαθέσιμο σε: doi: [10.1016/j.janxdis.2019.102172](https://doi.org/10.1016/j.janxdis.2019.102172). (Ανακτήθηκε 1 Ιανουαρίου 2020) σ: 1-9

Bair, L., Andrews, J., 2005. *Fee fi fo fum: puppets & other folktale fun*. UpstartBooks, Fort Atkinson, Wis. Διαθέσιμο σε : https://inclusivelibrariesforchildren.files.wordpress.com/2013/01/6n1_lu_2-2008.pdf(Ανακτήθηκε 10 Σεπτεμβρίου,2018) σ.: 47

Bair, L., Andrews, J., 2005. *Fee fi fo fum: puppets & other folktale fun*. UpstartBooks, Fort Atkinson, Wis. Διαθέσιμο σε : https://inclusivelibrariesforchildren.files.wordpress.com/2013/01/6n1_lu_2-2008.pdf(Ανακτήθηκε 10 Σεπτεμβρίου,2018) σ.: 47

Balkema, J.B., 1986. *The creative spirit: an annotated bibliography on the arts, humanities, and aging*. National Council on the Aging, Washington, D.C. Διαθέσιμο σε. : <https://catalog.hathitrust.org/Record/008311130> (Ανακτήθηκε 10 Σεπτεμβρίου,2018)

Balkema, J.B., 1986. *The creative spirit: an annotated bibliography on the arts, humanities, and aging*. National Council on the Aging, Washington, D.C. Διαθέσιμο σε. : <https://catalog.hathitrust.org/Record/008311130> (Ανακτήθηκε 10 Σεπτεμβρίου,2018)

Bate, J. and Schuman, A. (20 Φεβρουαρίου 2016) ‘Books do furnish a mind: the art and science of bibliotherapy’, *The Lancet*, 387(10020). Διαθέσιμο σε: doi: [10.1016/S0140-6736\(16\)00337-8](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(16)00337-8). (Ανακτήθηκε 22 Νοεμβρίου 2018). σ.: 742–743

Bate, J. and Schuman, A. (20 Φεβρουαρίου 2016) ‘Books do furnish a mind: the art and science of bibliotherapy’, *The Lancet*, 387(10020). Διαθέσιμο σε: doi: [10.1016/S0140-6736\(16\)00337-8](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(16)00337-8). (Ανακτήθηκε 22 Νοεμβρίου 2018). σ.: 742–743

Beatty, W. (22 Μαΐου 1962). A Historical review of bibliotherapy. In *Library trends* 11, (2). Διαθέσιμο σε: <http://hdl.handle.net/2142/6050> σ.:106-109

Beatty, W. (22 Μαΐου 1962). A Historical review of bibliotherapy. In *Library trends* 11, (2). Διαθέσιμο σε: <http://hdl.handle.net/2142/6050> σ.:106-109

Berns, G. S. *et al.* (26 Αυγούστου 2013). 'Short- and Long-Term Effects of a Novel on Connectivity in the Brain', *Brain Connectivity*, 3(6), Διαθέσιμο σε: Doi: [10.1089/brain.2013.0166](https://doi.org/10.1089/brain.2013.0166). Ανακτήθηκε 22 Νοεμβρίου 2018). σ.: 590–600.

Berns, G. S. *et al.* (26 Αυγούστου 2013). 'Short- and Long-Term Effects of a Novel on Connectivity in the Brain', *Brain Connectivity*, 3(6), Διαθέσιμο σε: Doi: [10.1089/brain.2013.0166](https://doi.org/10.1089/brain.2013.0166). (Ανακτήθηκε 22 Νοεμβρίου 2018). σ.: 590–600.

Bernstein, J. (1977) *Books to help children cope with separation and loss* America Press, Washington, Michigan σ.1-280: Διαθέσιμο σε : <http://archive.org/details/bookstohelpchild00bern> (Ανακτήθηκε 10 Σεπτεμβρίου,2018)

Bernstein, J.E., 1977. *Books to help children cope with separation and loss*. New York : R. R. Bowker Co. Διαθέσιμο σε : <http://archive.org/details/bookstohelpchild00bern> (Ανακτήθηκε 10 Σεπτεμβρίου,2018) σ. (Ανακτήθηκε 10 Σεπτεμβρίου,2018) σ. 1-100

Berthoud, Ella and Elderkin, Susan (2015) *The Novel Cure | Public βιβλία*. London: Canongate Books Ltd. (Ανακτήθηκε 25 Ιανουαρίου, 2022) σ.:1-464

Berthoud, Ella and Elderkin, Susan (2015) *The Novel Cure | Public βιβλία*. London: Canongate Books Ltd. (Ανακτήθηκε 25 Ιανουαρίου, 2022) σ.:1-464

Besselvanderkolk .*Body Keeps the Score Brain Mind and Body in the Healing of Trauma* (2014) *Body Keeps the Score Brain Mind and Body in the Healing of Trauma* (2014) Διαθέσιμο σε : <https://www.besselvanderkolk.com/resources/the-body-keeps-the-score> (Ανακτήθηκε 3 Νοεμβρίου 2018).

Biblio or therapy? :an annotated bibliography on bibliotherapy for Librarians. (2018): <https://bibliotherapyforlibrarians.wordpress.com/> (Ανακτήθηκε 1 Φεβρουαρίου, 2019).

Bibliocognition database /Bibliotherapy. Διαθέσιμο σε :<https://sites.google.com/site/youthlitmatters/index/bibliocognition-database/bibliocognitionbibliotherapy?tmpl=%2Fsystem%2Fapp%2Ftemplates%2Fprint%2F&showDialog=1> (Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2018).

Bibliotherapy with State Library Victoria , (2020) . State Library Victoria. Διαθέσιμο σε: URL <https://www.slv.vic.gov.au/bibliotherapy> (Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2020)

Bibliotherapy with State Library Victoria , (2020) . State Library Victoria. Διαθέσιμο σε: URL <https://www.slv.vic.gov.au/bibliotherapy> (Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2020)

Bibliotherapy, a Mumbai-based mental health initiative, blends book club with support group-Living News , Firstpost , (2019). . Firstpost. Διαθέσιμο σε URL <https://www.firstpost.com/living/bibliotherapy-a-mumbai-based-mental-health-initiative-blends-book-club-with-support-group-6713541.html> (Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2020).

Bibliotherapy, Literature and Mental Health , 2018 . Book Therapy. Διαθέσιμο σε:URL <https://www.booktherapy.io/products/bibliotherapy-literature-and-mental-health> (Ανακτήθηκε 6 Δεκεμβρίου, 2018).

Bibliotherapy, Literature and Mental Health , 2018 . Book Therapy. Διαθέσιμο σε :URL <https://www.booktherapy.io/products/bibliotherapy-literature-and-mental-health> (Ανακτήθηκε 6 Δεκεμβρίου, 2018).

Bibliotherapy. dictionary American Psychological Association.(2002) 750 First St. NE, Washington Διαθέσιμο σε: <https://dictionary.apa.org/bibliotherapy> (Ανακτήθηκε 18 Νοεμβρίου, 2019).

Bijal, S.(8 Σεπτεμβρίου 2020). Bibliotherapy: The Magical Healing Quality of Literature . Book Therapy. Διαθέσιμο σε : URL <https://www.booktherapy.io/blogs/news/bibliotherapy-the-magical-healing-quality-of-literature> (Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2020).

Bijal, S., (8 Αυγούστου2020.) Re-thinking Therapeutic Literature with Dr Kelda Green . Book Therapy. Διαθέσιμο σε: URL <https://www.booktherapy.io/blogs/news/re-thinking-therapeutic-literature-with-kelda-green>

Boila, M., & Tabrina ,L. (1Μαρτίου 2003.) Bibliotherapy. CYC-Online. (50) Διαθέσιμο σε: URL : <https://cyc-net.org/cyc-online/cycol-0303-bibliotheraphy.html> (Ανακτήθηκε 2 Νοεμβρίου 2018).

Bolton, G. (2004) 'The Healer's Art: Literature to heal, inform, and incite: review of 5 books and a conference', *Progress in Palliative Care*, 12(5), . Διαθέσιμη σε [:https://doi.org/10.1179/096992604225006974](https://doi.org/10.1179/096992604225006974). (Ανακτήθηκε σε 2 Νοεμβρίου 2018) σ: 227–229

BookBrowse, Berg, E.(2018). Bibliotherapy: Background information when reading The Story of Arthur Truluv . BookBrowse, Διαθέσιμο σε: URL https://www.bookbrowse.com/mag/btb/index.cfm/book_number/3654/the-story-of-arthur-truluv#btb . (Ανακτήθηκε 7 Δεκεμβρίου, 2018) (Ανακτήθηκε 7 Δεκεμβρίου, 2018).

Bowker C& Kircher, C.J., (1954-1962). Character formation through books: a bibliography; an application of bibliotherapy to the behavior problems of children. Catholic University of America. Διαθέσιμο σε : <https://catalog.hathitrust.org/Record/009114786> σ.:1-85

Boyd, K.M., (2000). Disease, illness, sickness, health, healing and wholeness: exploring some elusive concepts *Journal Medical Ethics: Medical Humanities*26:9–17 | *Medical Humanities* . Διαθέσιμο σε :URL <https://mh.bmj.com/content/26/1/9> σ. : (Ανακτήθηκε 22 Νοεμβρίου 2018) σ.:1-9 .

Brampton Library & Brampton Civic Hospital Partner to Spread the Joy of Reading, (8 Απριλίου 2019.). . Διαθέσιμο σε: URL <https://librarianship.ca/news/brampton-a-reader-is-born/> . (Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2019).

Brampton Library and Brampton Civic Hospital Partner to Spread the Joy of Reading, (8 Απριλίου 2019.) *Librarianship.ca*. Διαθέσιμο σε: URL <https://librarianship.ca/news/brampton-a-reader-is-born/> . (Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2019).

Brewster, L. and McNicol, S. (2021) 'Bibliotherapy in practice: a person-centred approach to using books for mental health and dementia in the community', *Medical Humanities*, 47(4). Διαθέσιμο σε : <https://doi.org/10.1136/medhum-2020-011898> σ.:1-12(Ανακτήθηκε: 25 Νοεμβρίου 2022).

Brewster, L., Sen, B., Cox, A., (2013). Mind the Gap: Do Librarians Understand Service User Perspectives on Bibliotherapy? *Library Trends* 61,. Διαθέσιμο σε: <https://doi.org/10.1353/lib.2013.0001> (Ανακτήθηκε 8 Αυγούστου 2018). σ. : 569–586

Brewster., E. (7 Σεπτεμβρίου 2007). ‘Medicine for the soul’: bibliotherapy and the public library (master). The University of Sheffield. Διαθέσιμο σε : (Ανακτήθηκε: 25 Νοεμβρίου 2020). (Ανακτήθηκε: 25 Νοεμβρίου 2020).

Brown, E. (1975). *Bibliotherapy and its widening applications*. Metuchen, N.J: Scarecrow Press . Brown, E., ,1975) σ.1-,σ.13

Brunel University, (2006). Brunel Bibliotherapy Scheme leaflet - Brunel University . Διαθέσιμο σε : URL <https://www.yumpu.com/en/document/read/4220401/brunel-bibliotherapy-scheme-leaflet-brunel-university> (Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2018).

Buglass, L., 1 (Αυγούστου 2020). Bibliotherapy: Why the NHS is prescribing books to help with mental health. Woman and Home Magazine. Διαθέσιμο σε:<https://www.womanandhome.com/life/news-entertainment/reading-books-mental-health-benefits-352869/> (Ανακτήθηκε 22 Νοεμβρίου 2020).

Cannon, P. (2018) ‘Rethinking bibliotherapy: a neuroretoric narratology model for addiction treatment’, *Health Information & Libraries Journal*, 35(4), Διαθέσιμο σε : <https://doi.org/10.1111/hir.12239>. . (Ανακτήθηκε 29 Ιανουαρίου, 2022). σ. 331–335.

CILIP, 2019. CILIP Cymru Wales Conference 2019: Reading Well Books on Prescription.... Διαθέσιμο σε : <https://www.slideshare.net/CILIP/cilip-cymru-wales-conference-2019-reading-well-books-on-prescription-wales-libraries-and-bibliotherapy> Ανακτήθηκε (5 Ιανουαρίου, 2020)

Cohen, L. J. (1 Ιανουαρίου 1994) ‘Phenomenology of therapeutic reading with implications for research and practice of bibliotherapy’, *The Arts in Psychotherapy*, 21(1), Διαθέσιμο σε : <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/0197455694900353>. (Ανακτήθηκε 28 Σεπτέμβριος 2018). σ .:37–44

Connor, G., 2019. Can Reading Actually Improve Your Mental Health? [WWW Document]. HuffPost Canada. URL https://www.huffingtonpost.ca/entry/what-is-bibliotherapy_ca_5dc5e739e4b02bf5793fdf3f (accessed 8.28.21).

Didangelou, D. (1 Ιανουαρίου 2021) ‘Bibliotherapy: a useful tool in psychotherapy’, *Expressing Myself Institute*, 22 January. Διαθέσιμο σε:

<https://expressingmyself.org/bibliotherapy-a-useful-tool-in-psychotherapy/>

Dovey , C., (9 Ιουνίου 2015)Can Reading Make You Happier? . The New Yorker.

Διαθέσιμο σε:URL <https://www.newyorker.com/culture/cultural-comment/can-reading-make-you-happier> (Ανακτήθηκε 28 Αυγούστου 2018).

Downes, S. and Römhild, J. (2022) ‘Pandemic fiction as therapeutic play: The New York Times Magazine’s The Decameron Project (2020)’, *Thesis Eleven*, 169(1), Διαθεσίμο σε : <https://doi.org/10.1177/07255136211069417>.(Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2022).σ.: . 45–61.

Dufour, M. S. (20 Αυγούστου 2014) *Reading for Health: Bibliotherapy and the Medicalized Humanities in the United States, 1930-1965*. Doctoral. Blacksburg. Virginia Διαθέσιμη σε: <https://vtechworks.lib.vt.edu/handle/10919/65149> (Ανακτήθηκε: 25 Νοεμβρίου 2018).

Duhigg, C. (2016) ‘The Power of Habit by Charles Duhigg’, *Charles Duhigg*. Διαθεσίμο σε : <https://charlesduhigg.com/the-power-of-habit/> (Ανακτήθηκε 2 Απριλίου 2019

Duncan, M. K. W. (1 Φεβρουάριου 2010) ‘Creating Bibliotherapeutic Libraries for Pediatric Patients and Their Families: Potential Contributions of a Cognitive Theory of Traumatic Stress’, *Journal of Pediatric Nursing: Nursing Care of Children and Families*, 25(1). Διαθέσιμο σε : doi: [10.1016/j.pedn.2008.08.001](https://doi.org/10.1016/j.pedn.2008.08.001). (Ανακτήθηκε: 22 Ιανουαρίου 2018)σ.: 25–27.

Edwin A. (1962) ‘Bibliotherapy and Psychotherapy’, *In Library Trends*, 11(2) Διαθέσιμο σε: <https://hdl.handle.net/2142/6060> (Ανακτήθηκε 10 Σεπτεμβρίου,2018) σ. 159–176.

Efron, G. and Wootton, B. M. (1 Απριλίου 2021) ‘Remote cognitive behavioral therapy for panic disorder: A meta-analysis’, *Journal of Anxiety Disorders*, 79, (102385). Διαθέσιμο σε : doi: [10.1016/j.janxdis.2021.102385](https://doi.org/10.1016/j.janxdis.2021.102385). (Ανακτήθηκε: 2 Απριλίου 2021)

Elizabeth Mamo, M.L.S., (2021). RRH Libraries: Patients & Families: Patients & Families Διαθέσιμο σε :URL <https://rrhlibraries.org/c.php?g=441621&p=3010662> (Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2021).

Employee Assistance Program Bibliotherapy - St. Elizabeth Medical (2014). Employee Assistance Program Bibliotherapy - St. Elizabeth Medical. Διαθέσιμο σε: URL <https://www.yumpu.com/en/document/read/26729574/employee-assistance-program-bibliotherapy-st-elizabeth-medical->

Escole Nationale de Arts, 2018. Magazines from ENARTS Atheism (1 Αυγούστου 2018) . Διαθέσιμο σε: URL <https://www.yumpu.com/user/enarts> . (Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2018).

Establishing Hospital Archives: Hospital Topics: Vol 67, No 5 (no date). Διαθέσιμο σε: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00185868.1989.10544745> (Ανακτήθηκε : 25 Απρίλιος 2022).

Firoozeh, Z.F. and Azam, Y. (2015) ‘Information Therapy: A New Approach With Old Concept In Improvement Of Chronic Diseases’, 12(141), σ. 125–135. (Ανακτήθηκε : 25 Απρίλιος 2022).

Forrest, M.E.,(1998). Fifty years of patients’ libraries. *Health Libr Rev* 15, Διαθέσιμο σε : <https://doi.org/10.1046/j.1365-2532.1998.1540267.x> σ. 267–278.

Freud, S. (1 Φεβρουαρίου 2005) *Dream Psychology: Psychoanalysis for Beginners*. Translated by M. D. (Montague D. Eder. Διαθέσιμο σε: <https://www.gutenberg.org/ebooks/15489>

Gavin, J. (22 Φεβρουαρίου 2020) Go deeper: Fables and fairytales, myth and reality, The British Library. The British Library. Διαθέσιμο σε : <https://www.bl.uk/childrens-books/articles/fables-and-fairytales-myth-and-reality>(Ανακτήθηκε: 22 Φεβρουαρίου 2020).

Georgetown literature and medicine , (2018). . Georgetown-limed. Διαθέσιμο σε : <https://www.georgetownliteratureandmedicine.com> . (ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2018)

Georgetown literature and medicine, (2018). . Georgetown-limed. Διαθέσιμο σε : <https://www.georgetownliteratureandmedicine.com> . (ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2018).

Gerlach, H. & Subramanian, A. (1 Μαρτίου 2016) ‘Qualitative analysis of bibliotherapy as a tool for adults who stutter and graduate students’, *Journal of Fluency Disorders*, 47,), Διαθέσιμο σε : <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0094730X15000893>. (Ανακτήθηκε: 22 Φεβρουαρίου 2020) σ.: 1–12

Gildea, I. J. (1 Ιουλίου 2021) ‘Body-speak: Poetic intervention for adult survivors of Childhood Sexual Abuse (CSA) – An autoethnographic approach’, *The Arts in Psychotherapy*, 74, (101776) Διαθέσιμο σε : doi: [10.1016/j.aip.2021.101796](https://doi.org/10.1016/j.aip.2021.101796). (Ανακτήθηκε: 22 Φεβρουαρίου 2021) σ.:1-10

Goddard, A. T. (1 Ιανουαρίου/ Φεβρουαρίου 2011) ‘Children’s Books for Use in Bibliotherapy’, *Journal of Pediatric Health Care*, 25(1), Διαθέσιμο σε : doi: [10.1016/j.pedhc.2010.08.006](https://doi.org/10.1016/j.pedhc.2010.08.006). (Ανακτήθηκε: 22 Φεβρουαρίου 2018) σ.: 57–61

Gonzales, S. *et al.* (2020) ‘Translational Personas and Hospital Library Services’, *Journal of Hospital Librarianship*, 20(3), Διαθέσιμο σε : <https://doi.org/10.1080/15323269.2020.1778983>. (Ανακτήθηκε 30 Φεβρουαρίου 2021) σ.: 204–216.

Good Therapy, (5 Σεπτεμβρίου 2016). Bibliotherapy Διαθέσιμο σε : URL <https://www.goodtherapy.org/learn-about-therapy/types/bibliotherapy> . (Ανακτήθηκε 30 Φεβρουαρίου 2021)

Gualano, M. R. *et al.* (1 Δεκεμβρίου 2017) ‘The long-term effects of bibliotherapy in depression treatment: Systematic review of randomized clinical trials’, *Clinical Psychology Review*, 58. Διαθέσιμο σε : doi: [10.1016/j.cpr.2017.09.006](https://doi.org/10.1016/j.cpr.2017.09.006). (Ανακτήθηκε: 22 Φεβρουαρίου 2018) σ. . 49–58

Habit, ~ the Book, 2019. Bibliotherapy For Homesickness: Fiction Recommendations For Tough Times. The Book Habit. Διαθέσιμο σε : URL <https://thebookhabit.co.uk/2019/06/14/bibliotherapy-for-homesickness-fiction-recommendations-for-tough-times/> . (Ανακτήθηκε 2 Φεβρουαρίου 2019)

Habit, ~ the Book, 2019. Can Fiction Help You? An Introduction To Bibliotherapy. Διαθέσιμο σε : <https://thebookhabit.co.uk/2019/02/06/can-fiction-help-you-an-introduction-to-bibliotherapy/> (Ανακτήθηκε 2 Φεβρουαρίου 2019) (Ανακτήθηκε 2 Φεβρουαρίου 2019)

Hannigan, M. (1962) ‘The Librarian in Bibliotherapy: Pharmacist or Bibliotherapist?’, *In Library Trends* 11(2), Διαθέσιμο σε: <https://www.ideals.illinois.edu/items/6014> (Ανακτήθηκε 2 Φεβρουαρίου 2018) σ.: 184–198.

Hart, J. (2021) 'Bibliotherapy: Improving Patient's Health Through Reading .Alternative and Complementary Therapies', 27(6). Διαθέσιμο σε : DOI:

<http://doi.org/10.1089/act.2021.2935> (Ανακτήθηκε 2 Φεβρουαρίου 2021) σ.:1-3

Healing & Recovery,(2018). Project LETS. Διαθέσιμο σε: URL

<https://projectlets.org/healing>(Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2018). Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2018).

Health Science Librarians of Illinois : Homepage , (2019). Διαθέσιμο σε : URL

<https://hsli.org/> (Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2019).

Health Science Librarians: Home (no date). Διαθέσιμο σε: <https://hsli.org/> (Ανακτήθηκε : 25 Απρίλιος 2022).

Heim, Kathleen M. (1979) 'Emerging Patterns of Community Service', *In Library Trends*,

28(2) Διαθέσιμο σε: <https://www.ideals.illinois.edu/items/7034> .(Ανακτήθηκε 10

Σεπτεμβρίου,2018) σ.: 123–128.

Hospital librarianship in the United States: at the crossroads - PubMed (no date). Διαθέσιμο σε: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/11838458/> (Ανακτήθηκε : 25 Απρίλιος 2022).

How Gestalt Therapy Works Verywell Mind. (4 Ιανουαρίου, 2019). Διαθέσιμο σε: URL

<https://www.verywellmind.com/what-is-gestalt-therapy-4584583> (Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2019)

How Mental Illness Impacts Our Bodies. : The School of Life Articles. (4 Ιανουαρίου, 2021).

Διαθέσιμο σε: URL <https://www.theschooloflife.com/thebookoflife/how-mental-illness-impacts-our-bodies/> (Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2021).

Hungarian Bibliotherapy Association (2018), Διαθέσιμο σε : URL

<http://www.irodalomterapia.hu/en/resources.php> (Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2018

Hynes, A. M. (1988) 'Some considerations concerning assessment in poetry therapy and interactive bibliotherapy', *The Arts in Psychotherapy*, 15(1) Διαθέσιμο σε:

<https://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/0197455688900524> (Ανακτήθηκε: 23

Φεβρουαρίου 2018) σ.: 55–62

IFLA (2010). Διαθέσιμο σε: <https://www.ifla.org/> (Ανακτήθηκε : 25 Απρίλιος 2022).

International Federation for Biblio/Poetry Therapy (5 Ιανουαρίου, 2021)Thank you for requesting the Training Guide . Διαθέσιμο σε: URL <http://ifbpt.org/thank-purchasing-training-guide/> (Ανακτήθηκε 5 Ιανουαρίου, 2021).

Ito, M., Muto, T., (1 Ιανουαρίου 2020). Effectiveness of acceptance and commitment therapy for irritable bowel syndrome non-patients: A pilot randomized waiting list-controlled trial. *Journal of Contextual Behavioral Science* 15, Διαθέσιμο σε: <https://doi.org/10.1016/j.jcbs.2019.11.009> (Ανακτήθηκε: 1 Ιανουαρίου 2020). σ.: 85–91.

Ivanič, S. (2019). Chapter Title: Amulets and the Material Interface of Beliefs in Seventeenth-Century Prague Burgher Homes. Σε *Book Title: Domestic Devotions in the Early Modern World*. Επιμέλεια από Faini and Meneghin, M. England: Brill. Διαθέσιμο σε: https://www.jstor.org/stable/10.1163/j.ctvrzgvxg.17?seq=1#metadata_info_tab_contents (Ανακτήθηκε 10 Σεπτεμβρίου,2019)

Jensen, W. and Freud, S. (15 Φεβρουαρίου 2014) *Delusion and Dream: An Interpretation in the Light of Psychoanalysis of Gradiva*. U.S.: Project Gutenberg. Διαθέσιμο σε: <https://www.gutenberg.org/files/44917/44917-h/44917-h.htm> (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2020).

Johnson, E.D. and Kazmer, M.M. (2011) ‘Library Hospitality: Some Preliminary Considerations’, *The Library Quarterly* Διαθέσιμο σε: <https://doi.org/10.1086/661655>. (Ανακτήθηκε : 3 Νοεμβρίου 2018) σ. : 1-9

Jones, P., (9 Σεπτεμβρίου 2015). Bibliotherapy :Ruth M. Tews. *The Library Quarterly* 33, Διαθέσιμο σε :<https://doi.org/10.1086/619153>(Ανακτήθηκε: 23 Φεβρουαρίου 2018) σ:294

Junier, A. (1962.) "Bibliotherapy: Project and Studies with the Mentally III Patient." *Library Trends*, 11(3) Διαθέσιμο από βιβλιοθήκη του liions στην Αμερική : <https://www.library.Illinois.edu/> (Ανακτήθηκε 30 Φεβρουαρίου 2018)σ.: 136-145

Kaptein, A.A. (2021) ‘Writing cancer’, *Supportive Care in Cancer*, 29(8), <https://doi.org/10.1007/s00520-020-05920-0>. (Ανακτήθηκε 30 Φεβρουαρίου 2021) σ. :1–6

Karpova, N.L., (2018) *Bibliopsychology, Bibliopedagogics, Bibliotherapy: History, Theory, Practice* Διαθέσιμο σε: https://repozytorium.uni.wroc.pl/Content/89759/03_02_Karpova-

[N Bibliopsychology-bibliopedagogics-bibliotherapy.pdf](#) (Ανακτήθηκε: 1 Ιανουαρίου 2020).
σ.:1-14.

Kekeghe, S. (28 Οκτωβρίου 2017) Creativity and the burden of Thoughts: Deconstructing melancholia in Wumi Raji's Rolling Dreams', Brill, 49(2017). Διαθέσιμο σε [Doi: : 10.1163/18757421-04902004](#). (Ανακτήθηκε 16 Νοεμβρίου 2019). σ. : 293–306

King, E., Haslam, S., Campbell, S., 2018. Bibliotherapy: how reading and writing have been healing trauma since World War I . The Conversation. Διαθέσιμο σε :URL <http://theconversation.com/bibliotherapy-how-reading-and-writing-have-been-healing-trauma-since-world-war-i-106626> (Ανακτήθηκε 5 Ιανουαρίου, 2018).

King, E., Haslam, S., Campbell, S., 2019. Bibliotherapy: how reading and writing have been healing trauma since World War I. The Conversation. Διαθέσιμο σε : URL <http://theconversation.com/bibliotherapy-how-reading-and-writing-have-been-healing-trauma-since-world-war-i-106626> .(Ανακτήθηκε 2 Απριλίου 2019)

Kircher, C.J., 1952. Character formation through books: a bibliography; an application of bibliotherapy to the behavior problems of children. Catholic University of America Press, Washington, Ann Arbor, Mich. Διαθέσιμο σε <https://catalog.hathitrust.org/Record/001762635> (Ανακτήθηκε 10 Σεπτεμβρίου,2018).

Körner, A. *et al.* (1 Απριλίου 2019) 'A randomized controlled trial assessing the efficacy of a self-administered psycho-educational intervention for patients with cancer', *Patient Education and Counseling*, 102(4), Διαθέσιμο σε : doi: [10.1016/j.pec.2018.12.002](https://doi.org/10.1016/j.pec.2018.12.002).
Ανακτήθηκε: (Ανακτήθηκε 2 Απριλίου 2019) σ.: 735–741.

Krafty librarian,(2021). Krafty Librarian – Things of interest to a medical librarian. URL <https://kraftylibrarian.com/> (Ανακτήθηκε 5 Ιανουαρίου, 2021)..

Kruszewski, T. (28 Οκτωβρίου 2019) 'Psychological Techniques Of Children's Library Work With Personal Difficulties', *Arşiv Dünyası*, 6(1). Διαθέσιμο σε: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ad/issue/46328/576592>. (Ανακτήθηκε 16 Νοεμβρίου 2019)σ. :16–21.

Kucirkova, N. *et al.* (1 Ιανουαρίου 2021) ‘An empirical investigation of parent-child shared reading of digital personalized books’, *International Journal of Educational Research*, 105, (101710101710.). Διαθέσιμο σε: doi: [10.1016/j.ijer.2020.101710](https://doi.org/10.1016/j.ijer.2020.101710). (Ανακτήθηκε 1 Ιανουαρίου 2021). σ. : 1-12

Kurniasih, N., &Amriwijaya, J., 2018. Web Therapy for Internet Addicts: A Case Study of Self-Healing by Social Media Addicts in Indonesia. *Record and Library Journal* 4, 37–45. Διαθέσιμο σε: <https://doi.org/10.20473/rj.V4-I1.2018.37-45> (Ανακτήθηκε 3 Απριλίου 2019) σ.:37-45

Leah, P. (Δεκέμβριος 22, 2013,) When doctors prescribe books to heal the mind - The Boston Globe . Διαθέσιμο σε: URL <https://www.bostonglobe.com/ideas/2013/12/22/when-doctors-prescribe-books-heal-mind/H2mbhLnTJ3Gy96BS8TUgiL/story.html> (Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2018).

Lerner, A. (1 Ιανουαρίου 1997) ‘A look at poetry therapy’, *The Arts in Psychotherapy*, 24(1), Διαθέσιμο σε : doi: [10.1016/S0197-4556\(96\)00055-X](https://doi.org/10.1016/S0197-4556(96)00055-X). Ανακτήθηκε:(23 Φεβρουαρίου 2018) σ.: . 81–89.

Lerner, A. (1973) ‘Poetry Therapy’, *The American Journal of Nursing*, 73(8), Διαθέσιμο σε : <https://doi.org/10.2307/3422856>. (Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2018). σ.: 1336-1338

Libor Balák, 2014. Paleolithic Gallery . Antroparkcl. Διαθέσιμο σε: URL <http://www.anthropark.wz.cz/aagalery.htm> (Ανακτήθηκε 1 Ιανουαρίου, 2020).

Librarianship Resources, (2009) Librarianship Διαθέσιμο σε: URL <https://librarianship.ca/resources/> (Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2018).

Library Of Dreams – Bibliotherapy And The Beautiful Barrio (Joy Roulier Sawyer), (2017). URL <https://esthesis.org/library-of-dreams-bibliotherapy-and-the-beautiful-barrio-joy-roulier-sawyer/> (accessed 8.25.21).

Library trends: The school library issue, 1952. *Library trends: The school library issue*. 1952 44, 4 Διαθέσιμο : σε: <https://babel.hathitrust.org/cgi/pt?id=uva.x030603563&view=1up&seq=64&skin=2021> (Ανακτήθηκε 1 Ιανουαρίου 2018). σ:1–328.

Lindberg, S. (2020) *How Bibliotherapy Works*, *Verywell Mind*. Διαθέσιμο σε : <https://www.verywellmind.com/what-is-bibliotherapy-4687157> (Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2020).

Lindberg, S. (2020). *Bibliotherapy: How Stories Can Help Guide the Therapeutic Process*. Διαθέσιμο σε: <https://www.verywellmind.com/what-is-bibliotherapy-4687157#common-issues-treated-with-bibliotherapy> (Ανακτήθηκε 7 Νοεμβρίου, 2020).

Lindberg, S. (2020). *Bibliotherapy: How Stories Can Help Guide the Therapeutic Process*. What is Bibliotherapy Διαθέσιμο σε: <https://www.verywellmind.com/what-is-bibliotherapy-4687157#common-issues-treated-with-bibliotherapy>

Lindeman, B. and Kling, M. (1968) 'Bibliotherapy: Definitions, uses and studies', *Journal of School Psychology*, 7(2), pp. 36–41. Διαθέσιμο σε : [https://doi.org/10.1016/0022-4405\(68\)90130-1](https://doi.org/10.1016/0022-4405(68)90130-1). (Ανακτήθηκε 7 Νοεμβρίου, 2020).

Lindeman, B. and Kling, M. (1968) 'Bibliotherapy: Definitions, uses and studies', *Journal of School Psychology*, 7(2). Διαθέσιμο σε : <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/0022440568901301?via%3Dihub> (Ανακτήθηκε 26 Δεκεμβρίου 2018) σ. : 36–41.

Lucas, C. & Soares, L. (2013) Bibliotherapy: A tool to promote children's psychological well-being, *Journal of Poetry Therapy*, 26:3, Διαθέσιμο σε : DOI: [10.1080/08893675.2013.823310](https://doi.org/10.1080/08893675.2013.823310) (Ανακτήθηκε 7 Δεκεμβρίου, 2018) σ.: 137-147,

Mahoney, M. (2018) *Library War Service. Books as Medicine*. Διαθέσιμο σε :URL <https://booksasmedicine.com/library-war-service/> (1 Νοεμβρίου 2018)

Malin, E., (10 Μαρτίου 1971). *Toward a Role of libraries in bibliotherapy*. https://ia801301.us.archive.org/9/items/ERIC_ED048872/ERIC_ED048872.pdf University of Denver (Ανακτήθηκε 10 Σεπτεμβρίου, 2018) σ. 1-19

Marchand, E. (9 Απριλίου 2021) 'Psychological and Behavioral Treatment of Female Orgasmic Disorder', *Sexual Medicine Reviews*, 9(2). Διαθέσιμο σε : doi: [10.1016/j.sxmr.2020.07.007](https://doi.org/10.1016/j.sxmr.2020.07.007). (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου 2021)σ. : 194–211

McCulliss, D. (1 Μαρτίου 2012). Bibliotherapy: Historical and research perspectives. *Journal of Poetry Therapy* 25(1). Διαθέσιμο σε : <https://doi.org/10.1080/08893675.2012.654944> (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου 2018)σ. : 23–38

McMillen , P. & Pehrsson, D. (8 Σεπτεμβρίου 2008). Bibliotherapy for hospital patients. *Journal of Hospital Librarianship* 4, (1). Διαθέσιμο σε : https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1300/J186v04n01_07 (Ανακτήθηκε 26 Δεκεμβρίου 2018) (Ανακτήθηκε 26 Δεκεμβρίου 2018) σ.:73-75

McNicol, S., 2018 McNicol,. Bibliotherapy, in: *Bibliotherapy*. Facet Publishing London. Διαθέσιμο σε : https://www.facetpublishing.co.uk/page/detail/?k=9781783303410*#.W0xzl4eouII (Ανακτήθηκε 26 Δεκεμβρίου 2018) σ.: 1–17.

Medical care of the veteran in the United States, 1870-1960; a bibliography. For sale by the Superintendent of Documents, U.S. Govt. Print. Off., United States, Washington. Διαθέσιμο σε: <https://catalog.hathitrust.org/Record/001766080> (Ανακτήθηκε 10 Σεπτεμβρίου,2018) σ. 1-19

Metzl, E. & Gronner Shamai, M. (1 Ιουλίου 2021) ‘I carry your heart: A dialogue about coping, art, and therapy after a profound loss’, *The Arts in Psychotherapy*, 74, (101801). doi: [10.1016/j.aip.2021.101801](https://doi.org/10.1016/j.aip.2021.101801). (Ανακτήθηκε 26 Δεκεμβρίου 2021) σ.:73-75

Miller, A. M. (1972) ‘(6) U.S.S.R., 1970 The Reading Matter of Patients’, *International Library Review*, 4(3), Διαθέσιμο σε : [https://doi.org/10.1016/0020-7837\(72\)90015-5](https://doi.org/10.1016/0020-7837(72)90015-5) (Ανακτήθηκε 26 Δεκεμβρίου 2018) σ. :373–377.

Ministry of Human Resources,(8 Απριλίου 2012.) Bibliotherapy. Διαθέσιμο σε: <https://www.slideshare.net/osfarizal/bibliotherapy-14950453> Ανακτήθηκε (4 Ιανουαρίου, 2018)

MLA : Advocacy : Standards for Hospital Libraries (2007no date). Διαθέσιμο σε: <https://www.mlanet.org/page/standards> (Ανακτήθηκε : 25 Απρίλιος 2022).

Monroy-Fraustro, D. *et al.* (2021) ‘Bibliotherapy as a Non-pharmaceutical Intervention to Enhance Mental Health in Response to the COVID-19 Pandemic: A Mixed-Methods

Systematic Review and Bioethical Meta-Analysis’, *Frontiers in Public Health*, 9(0), Διαθέσιμο σε : <https://doi.org/10.3389/fpubh.2021.629872>.σ.: 1–15.

Moodliar, S., Naguy, A. and ElSORI, D. H. (2 Φεβρουαρίου 2020) ‘Add-on mirtazapine to clozapine-responsive early-onset schizophrenia’, *Psychiatry Research*, 284, p. 112701. doi: [10.1016/j.psychres.2019.112701](https://doi.org/10.1016/j.psychres.2019.112701). (Ανακτήθηκε 26 Φεβρουαρίου 2020) σ. : 1-2

Moritz, S. *et al.* (1 Ιανουαρίου 2018) ‘New wine in an old bottle? Evaluation of my MCT as an integrative bibliotherapy for obsessive-compulsive disorder’, *Journal of Obsessive-Compulsive and Related Disorders*, 16. Διαθέσιμο σε: [doi: 10.1016/j.jocrd.2017.12.009](https://doi.org/10.1016/j.jocrd.2017.12.009). (Ανακτήθηκε 1 Ιανουαρίου 2018) σ. : 88–97.

Morrison, H. & Waller, A. (26 Ιουνίου 2006) ‘Open access for the medical librarian’, *Journal of the Canadian Health Libraries Association*, 27(3). Διαθέσιμο σε: <https://open.library.ubc.ca/cIRcle/collections/facultyresearchandpublications/52383/items/1.0107438> (Ανακτήθηκε 1 Φεβρουαρίου 2018)

Müller, S. *et al.* (1 Δεκεμβρίου 2015) Moderators of the effects of indicated group and bibliotherapy cognitive behavioral depression prevention programs on adolescents : *depressive symptoms and depressive disorder onset*, *Behavior Research and Therapy*, 75, Διαθέσιμο σε: doi: [10.1016/j.brat.2015.10.002](https://doi.org/10.1016/j.brat.2015.10.002). (Ανακτήθηκε 28 Αυγούστου 2018). σ. : 1–10

Nast, C., (9 Ιουνίου 2015). Can Reading Make You Happier? .The New Yorker. Διαθέσιμο σε: URL <https://www.newyorker.com/culture/cultural-comment/can-reading-make-you-happier> (Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου 2018)

National Association for Poetry Therapy - Poetry Links [WWW Document], (1 Αυγούστου 2018) Διαθέσιμο σε: <https://poetrytherapy.org/Poetry-Links> Ανακτήθηκε (4 Ιανουαρίου, 2018)

National Association for Poetry Therapy (1 Αυγούστου 2018). Διαθέσιμο σε: URL <https://poetrytherapy.org/> (Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2018).

National Coalition of Creative Arts Therapies Associations(1 Αυγούστου 2018) *nccata*. Διαθέσιμο σε:<https://www.nccata.org> Ανακτήθηκε(4 Ιανουαρίου, 2018)

Neath, T., (2019). Self-help books . Warwickshire County Council. URL <https://www.warwickshire.gov.uk/booksonprescription> (Ανακτήθηκε 1 Ιανουαρίου 2018).

NHS Health Education England , 2018. . Health Education England. Διαθέσιμο σε: URL <https://www.hee.nhs.uk/search/site/physiotherapy> . (Ανακτήθηκε 1 Ιανουαρίου 2018).

NICE “How to use quality standards | Standards and Indicators,” (2018.) Διαθέσιμο σε : <https://www.nice.org.uk/standards-and-indicators/how-to-use-quality-standards> (Ανακτήθηκε 1 Ιανουαρίου 2018).

NICE Published guidance and advice guidance , (2018.) URL <https://www.nice.org.uk/guidance/published?type=qs> (Ανακτήθηκε 1 Ιανουαρίου 2018).

Not All Hospital Libraries Are For Patients – Krafty Librarian (no date). Διαθέσιμο σε: <https://kraftylibrarian.com/not-all-hospital-libraries-are-for-patients/> (Ανακτήθηκε : 25 Απρίλιος 2022).

NoveList | EBSCO: Connecting readers, books, and libraries We believe books and libraries have the power to change lives. (4 Ιανουαρίου, 2018)., Διαθέσιμο σε: URL <https://www.ebsco.com/novelist> (Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2018).

NoveList Products | EBSCO Υπηρεσίες και παροχές για βιβλιοθήκες(4 Ιανουαρίου, 2018).. EBSCO Information Services, Inc. | www.ebsco.com. Διαθέσιμο σε: URL <https://www.ebsco.com/novelist/products> Ανακτήθηκε (4 Ιανουαρίου, 2018).

Olaniyi, L. (2013) *Bibliotherapy and Choice Theory* Διαθέσιμο σε: URL <https://www.yumpu.com/en/document/view/25901153/f608-bibliotherapy-and-choice-theory-runmyclub> Ανακτήθηκε (4 Ιανουαρίου, 2018)

Olson, M. (2020) ‘Patients Want Pages: Books to Beds’, *Journal of Hospital Librarianship*, 20(3). Διαθέσιμο σε : <https://doi.org/10.1080/15323269.2020.1779539>. (Ανακτήθηκε 2 Φεβρουαρίου 2021) σ.:263–265

Online Dictionary for Library and Information Science. Διαθέσιμο σε: https://products.abc-clio.com/ODLIS/odlis_b.aspx (Ανακτήθηκε 18 Νοεμβρίου, 2019).

Pardon, K. (no date) *LibGuides: Therapeutic Recreation/Recreation Therapy*: Available at: <https://libguides.asu.edu/c.php?g=264032&p=1763088> . (Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2018).

Pehrsson , D.E. & McMillen P.S. (2010) A National Survey of Bibliotherapy Preparation and Practices of Professional Counselors, *Journal of Creativity in Mental Health*, 5(4), Διαθέσιμο σε: DOI: [10.1080/15401383.2010.527807](https://doi.org/10.1080/15401383.2010.527807).(Ανακτήθηκε 10 Σεπτεμβρίου,2018) σ.: 412-425

Pehrsson, D. E. and McMillen, P. (2005) ‘A Bibliotherapy Evaluation Tool: grounding counselors in the therapeutic use of literature’, *The Arts in Psychotherapy*, 32(1), Διαθέσιμο σε: doi: [10.1016/j.aip.2004.11.001](https://doi.org/10.1016/j.aip.2004.11.001). (Ανακτήθηκε 28 Αυγούστου 2018). σ. : 47–59.

Peltier, M. and Yast, H.T. (1961) ‘Hospital library service — a selected bibliography’, *ALA Bulletin*, 55(4), Διαθέσιμο σε : <https://www.jstor.org/stable/25696127> .(Ανακτήθηκε 10 Σεπτεμβρίου,2020) σ.: 347–349.

PEP / Browse / Read - The Arts in Therapy: By Bob Fleshaman and Jerry L. Fryrear. Chicago: Nelson-Hall, . . (1981). Διαθέσιμο σε: <https://pep-web.org/browse/document/paq.052.0305a> (Ανακτήθηκε : 25 Απρίλιος 2022).

Pepino, Ruben Jr (2019). Bibliotherapy. <https://www.slideshare.net/pipezbluehus/bibliotherapy-10196946> Ανακτήθηκε (4 Ιανουαρίου, 2018)

Perry, S. and Ross, J.E. (no date) *Total Quality Management: Text, Cases, and Readings*, Third Edition. Available at: <https://www.routledge.com/Total-Quality-Management-Text-Cases-and-Readings-Third-Edition/Ross-Perry/p/book/9781574442663> (Ανακτήθηκε : 25 Απρίλιου 2022).

Perryman, C. (26 Ιουλίου 2006). *Medicus Deus: a review of factors affecting hospital library services to patients between 1790–1950. J Med Libr Assoc* 94, (3). Διαθέσιμο σε: <https://europepmc.org/article/med/16888658#free-full-text> (Ανακτήθηκε 28 Αυγούστου 2018).

Pescheny, J.V. (Ιούλιος 2019.) An evaluation of the implementation and practice of social prescribing (Doctoral). University of Bedfordshire, Λονδίνο, Αγγλία. Διαθέσιμη σε: uobrep.openrepository.com (Ανακτήθηκε: 25 Νοεμβρίου 2020). σ. : 1-354

Powers, J. (1995a) ‘Marketing in the Special Library Environment’, undefined [Preprint]. Διαθέσιμο σε: <https://www.semanticscholar.org/paper/Marketing-in-the-Special-Library-Environment-Powers/ca059ee9d5ad47366589d4be3c08746425ad5058> (Ανακτήθηκε : 25 Απρίλιος 2022).

Raymond, C., (4 Ιανουαρίου, 2021).. How Grief Can Affect Different Parts of Your Body . Verywell Mind. Διαθέσιμο σε: URL <https://www.verywellmind.com/physical-symptoms-of-grief-4065135> (Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2020).

Reading Agency - Home | Reading Agency 2020 Διαθέσιμο σε : URL <https://readingagency.org.uk/>.(Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2018).

Reading and Mental Health (2019). | SpringerLink . Διαθέσιμο σε: <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-030-21762-4> (Ανακτήθηκε : 25 Απρίλιος 2022).

Reading Well (2020). Διαθέσιμο σε :URL <https://reading-well.org.uk/> (Ανακτήθηκε 1 Ιανουαρίου 2020).

Reed, J. G. (5 Ιουνίου 2015) *The Library- “A Healing Place for the Soul”*, *The Renewal Notice*. Διαθέσιμο σε : <https://mcallenlibraryblog.com/2015/06/24/the-library-a-healing-place-for-the-soul/> (6 Ανακτήθηκε Ιανουαρίου, 2018).

Reitz, J.M. (2016) *ODLIS: Online Dictionary of Library and Information Science, UCSB Library*. Διαθέσιμο σε https://products.abc-clio.com/ODLIS/odlis_about (Ανακτήθηκε 7 Νοεμβρίου, 2020).

Richardson, R., Richards, D.A. and Barkham, M. (2008) ‘Self-help books for people with depression: A scoping review’, *Journal of Mental Health*, 17(5), Διαθέσιμη σε : <https://doi.org/10.1080/09638230802053334>. (Ανακτήθηκε σε 2 Νοεμβρίου 2018) σ: 543–552.

Roberts, N. *et al.* (1 Σεπτεμβρίου 2016) ‘Acceptability of Bibliotherapy for Patients With Cancer: A Qualitative, Descriptive Study’, *Oncology Nursing Forum*, 43(5), Διαθέσιμο σε: doi: [10.1188/16.ONF.588-594](https://doi.org/10.1188/16.ONF.588-594). (Ανακτήθηκε 1 Ιανουαρίου 2018). σ. : 588–594

Rodríguez-Martín, B. C. *et al.* (13 Φεβρουαρίου 2013) ‘Bibliotherapy and food cravings control’, *Appetite*, 65, . Διαθέσιμο σε: Doi: [10.1016/j.appet.2013.02.006](https://doi.org/10.1016/j.appet.2013.02.006). σ. : 90–95(Ανακτήθηκε 28 Αυγούστου 2018)

Rohde, P. *et al.* (1 Απριλίου 2014) ‘Cognitive-behavioral group depression prevention compared to bibliotherapy and brochure control: Nonsignificant effects in pilot effectiveness trial with college students’, *Behavior Research and Therapy*, 55 Διαθέσιμο σε: doi: [10.1016/j.brat.2014.02.003](https://doi.org/10.1016/j.brat.2014.02.003). (Ανακτήθηκε 28 Αυγούστου 2018). σ. : 48–53.

Sachs, J., (2020) Book Club with Books. edX. (15 Φεβρουαρίου 2020) Διαθέσιμο σε: URL <https://www.edx.org/course/book-club-with-jeffrey-sachs> (Ανακτήθηκε 20 Φεβρουαρίου 2018)

Sachs, J., n.d. Book Club with Books. edX. (15 Φεβρουαρίου 2020) Διαθέσιμο σε: URL <https://www.edx.org/course/book-club-with-jeffrey-sachs> (Ανακτήθηκε 20 Φεβρουαρίου 2020)

Schaub, D. (20 Σεπτεμβρίου 2019) *Introduction: Mapping the Topography of Trauma, Topography of Trauma: Fissures, Disruptions and Transfigurations*. Brill Rodopi, Διαθέσιμο σε: doi: [10.1163/9789004407947_002](https://doi.org/10.1163/9789004407947_002). (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου, 2019) σ. 1–8.

Schmiedel, T., (n.d.) Guides: Curriculum Collection at WCSU: Bibliotherapy . URL <https://libguides.wcsu.edu/c.php?g=119463&p=780268> (accessed 8.16.21). Ανακτήθηκε : 25 Απρίλιος 2022).

Scholarly Commons - University of the Pacific (n.d.). Διαθέσιμο σε: https://scholarlycommons.pacific.edu/?utm_source=scholarlycommons.pacific.edu%2Fuop_etds%2F3230&utm_medium=PDF&utm_campaign=PDFCoverPages (Ανακτήθηκε : 25 Απρίλιος 2022).

Schulz ,A. M. (1987). Content Analysis Of The Developmental Bibliotherapeutic Implications’ by Διαθέσιμο σε: https://scholarlycommons.pacific.edu/uop_etds/3230/ (Ανακτήθηκε: 21 Απρίλιος 2021).

Self-Help Resources | Maynooth University [2018], Self Help Booklets. (2018) Σύνδεσμος : <https://www.maynoothuniversity.ie/campus-life/student-wellbeing-support/counselling/self->

[help-resources#booklets](#) Ανακτήθηκε : (8 Δεκεμβρίου 2018). Ανακτήθηκε : (8 Δεκεμβρίου 2018).

Semertzidou, E. (2 Δεκεμβρίου 2018). The Contribution of literary books in the prevention of depression. *journal of library and information sciences* 6. Διαθέσιμο σε : DOI: <https://doi.org/10.15640/jlis.v6n2a4>(Ανακτήθηκε 2 Δεκεμβρίου 2018). Ανακτήθηκε : (8 Δεκεμβρίου 2018). (8 Δεκεμβρίου 2018).

Shakespeare, W. (1558) *Titus Andronicus: Entire Play*. Διαθέσιμο σε :<http://shakespeare.mit.edu/titus/full.html> Ανακτήθηκε 6 Δεκεμβρίου, 2018).

Sheppard Pratt asylum, 2018. Sheppard Pratt asylum history [WWW Document]. URL <https://www.sheppardpratt.org/why-sheppard-pratt/history/> . Ανακτήθηκε 6 Δεκεμβρίου, 2018).

SLIF awards 2018. Διαθέσιμο σε: <https://scottishlibraries.org/funding/school-library-improvement-fund/slif-awards/slif-awards-2018/> (

Smith, K., 2020. 13 Pioneering Black American Librarians You Oughta Know. *book riot*. Διαθέσιμο σε : URL <https://bookriot.com/pioneering-black-american-librarians/> . (Ανακτήθηκε : 23 Νοεμβρίου 2019).

Sobczak, P. and Ladd, D.L. (2020) ‘Patients with Rare Diseases as Leaders in Their Own Care: How Librarians Can Support and Facilitate Patient Leadership’, *Journal of Hospital Librarianship*, 20(3), σ.:242–252. Διαθέσιμο σε : <https://doi.org/10.1080/15323269.2020.1779535> Ανακτήθηκε : (8 Δεκεμβρίου 2020).

Sobczak, P. and Ladd, D.L. (2020) ‘Patients with Rare Diseases as Leaders in Their Own Care: How Librarians Can Support and Facilitate Patient Leadership’, *Journal of Hospital Librarianship*, 20(3), . Διαθέσιμο σε: doi:[10.1080/15323269.2020.1779535](https://doi.org/10.1080/15323269.2020.1779535). (Ανακτήθηκε 28 Αυγούστου 2020). σ. : 242–252

Sobczak, P. and Ladd, D.L. (2020) ‘Patients with Rare Diseases as Leaders in Their Own Care: How Librarians Can Support and Facilitate Patient Leadership’, *Journal of Hospital Librarianship*, 20(3), . Διαθέσιμο σε :URL doi:[10.1080/15323269.2020.1779535](https://doi.org/10.1080/15323269.2020.1779535). (Ανακτήθηκε 6 Δεκεμβρίου, 2018). σ. :242–252

Somatosensory Cortex | Function, Position, Anatomy, Physiology (2018) Human memory. Διαθέσιμο σε : <https://human-memory.net/somatosensory-cortex/> (Ανακτήθηκε : 23 Νοεμβρίου 2018).

Spache, G.D., (1960). Good reading for poor readers. Garrard Press, Champaign, Ill. Διαθέσιμο σε : <https://catalog.hathitrust.org/Record/009063726>(Ανακτήθηκε 10 Σεπτεμβρίου,2018)

Special Libraries Association (SLA)(1910-1996).Special Libraries, 1982 | Special Libraries, 1980s | San Jose State University (1982. Διαθέσιμο σε: https://scholarworks.sjsu.edu/sla_sl_1982/?utm_source=scholarworks.sjsu.edu%2Fsla_sl_1982%2F4&utm_medium=PDF&utm_campaign=PDFCoverPages (Ανακτήθηκε : 25 Απριλίου 2022).

St. Clair, G. (1990) ‘Marketing and promotion in today’s special library’, *Aslib Proceedings*, 42(7/8), Διαθέσιμο σε: [doi:10.1108/eb051177](https://doi.org/10.1108/eb051177). (Ανακτήθηκε : 25 Απριλίου 2022). pp. 213–217

Standards for hospital libraries (2008)7 - *Journal of Medical library Association* PMC (2007) 96 (2). Διαθέσιμο σε : DOI: ε: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2268237/> (<https://doi.org/10.3163%2F1536-5050.96.2.162> Ανακτήθηκε : 25 Απριλίου 2022) σ.: 162-169.

Steenkamp, L. R. *et al.* (2017) ‘Severity of anxiety– but not depression– is associated with oxidative stress in Major Depressive Disorder’, *Journal of Affective Disorders*, ()219, Διαθέσιμο σε: doi: [10.1016/j.jad.2017.04.042](https://doi.org/10.1016/j.jad.2017.04.042). (Ανακτήθηκε 28 Αυγούστου 2018). σ. : 193–200.

Stip E, Östlundh L and Abdel Aziz K (2020) Bibliotherapy: Reading COVID During COVID. *Front. Psychiatry* 11:567539. doi: [10.3389/fpsy.2020.567539](https://doi.org/10.3389/fpsy.2020.567539)(Ανακτήθηκε 1 Ιανουαρίου 2021) σ. :1-8

Stip, E., & Östlundh, L. and Abdel Aziz, K. (2020) ‘Bibliotherapy: Reading COVID During COVID’, *Frontiers in Psychiatry*, 11. Διαθεσίμο σε: https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsy.2020.567539/full?utm_source=researcher

[app&utm_medium=referral&utm_campaign=RESR_MRKT_Researcher_inbound](#) . .

(Ανακτήθηκε 29 Ιανουαρίου, 2022).

Suvilehto, P. (2019) 'We Need Stories and Bibliotherapy Offers One Solution to Developmental Issues', *Online Journal of Complementary & Alternative Medicine*, 1(5), Διαθέσιμο σε: <https://doi.org/0.33552/OJCAM.2019.01.000523>. (Ανακτήθηκε 10 Σεπτεμβρίου, 2020) σ.: 1-4.

Tews, R.M., (1962). *Bibliotherapy*. University of Illinois Graduate School of Library Science, Urbana Διαθέσιμο σε: <https://catalog.hathitrust.org/Record/002075189> (Ανακτήθηκε 1 Σεπτεμβρίου, 2018). . σ.: 1-298

Thayer, F. & Bloomfield, B. S. (2021) 'An evaluation of a developmental individual differences relationship-based (DIR®)- creative arts therapies program for children with autism', *The Arts in Psychotherapy*, 73, (101752) Διαθέσιμο σε: doi: [10.1016/j.aip.2020.101752](https://doi.org/10.1016/j.aip.2020.101752). (Ανακτήθηκε 28 Αυγούστου 2018) σ.: 1-7

The Harvard's Square library (The digital library of Unitarian Universalism.) (2018) Διαθέσιμο σε: <https://www.harvardsquarelibrary.org/biographies/samuel-mcchord-crothers/> (Ανακτήθηκε 29 Ιανουαρίου, 2018). (Ανακτήθηκε 29 Ιανουαρίου, 2018).

The Reading Agency - Reading Agency, Reading Agency. Διαθέσιμο σε : <https://readingagency.org.uk/> (Ανακτήθηκε 29 Ιανουαρίου, 2018).

The Editors of Encyclopedia Britannica, (2007). *Encyclopedia Britannica Aulus Cornelius Celsus: Roman medical writer* Διαθέσιμο σε: <https://www.britannica.com/biography/Aulus-Cornelius-Celsus> (Ανακτήθηκε 6 Δεκεμβρίου, 2018).

The National Institute for Trauma and Loss (2015) Tools Brochure Διαθέσιμο σε : Σύνδεσμος : <https://starr.org/programs/training-coaching/>

The Reading Well (2018). Διαθέσιμο σε : <https://reading-well.org.uk/> (Ανακτήθηκε 29 Ιανουαρίου, 2018).

The School of Life (6 Ιουνίου, 2017) . Time Out Melbourne. Διαθέσιμο σε: URL <https://www.timeout.com/melbourne/things-to-do/the-school-of-life>(Ανακτήθηκε 6 Δεκεμβρίου, 2018).

The School of Life Global (6 Ιουνίου, 2017) The School of Life Global. Διαθέσιμο σε: URL <https://www.theschooloflife.com/> (Ανακτήθηκε 6 Δεκεμβρίου, 2018).

The school of Life(Time out) Crawford, M., (8 Μαΐου 2016). Bibliotherapy at Melbourne’s School of Life . URL <https://www.timeout.com/melbourne/things-to-do/bibliotherapy>(Ανακτήθηκε 20 Φεβρουαρίου 2020)

The School of life, 2014. Leisure: Literature -Leo Tolstoy . The School of Life Articles. Διαθέσιμο σε: URL: <https://www.theschooloflife.com/thebookoflife/leo-tolstoy/> (Ανακτήθηκε 7 Δεκεμβρίου, 2018).

Tijms, J., Stoop, M.A. and Polleck, J.N. (2018) ‘Bibliotherapeutic book club intervention to promote reading skills and social–emotional competencies in low SES community-based high schools: A randomised controlled trial’, *Journal of Research in Reading*, 41(3), Διαθέσιμο σε: : <https://doi.org/10.1111/1467-9817.12123>. (Ανακτήθηκε : 3 Νοεμβρίου 2018) σ. : .525–545.

Tribe, K. V., & Papps, F. A., & Calvert, F. (1 Ιουλίου 2021) “‘It just gives people hope’”: A qualitative inquiry into the lived experience of the Harry Potter world in mental health recovery’, *The Arts in Psychotherapy*, 74, (101802.) Διαθέσιμο σε: doi: [10.1016/j.aip.2021.101802](https://doi.org/10.1016/j.aip.2021.101802). σ.: 1-10

Tribe, K.V., & Papps, F.A. and Calvert, F. (2021) “‘It just gives people hope’”: A qualitative inquiry into the lived experience of the Harry Potter world in mental health recovery’, *The Arts in Psychotherapy*, 74(0), Διαθέσιμο σε : <https://doi.org/10.1016/j.aip.2021.101802>. (Ανακτήθηκε 30 Φεβρουαρίου 2021) σ. :1–10

United States(cooperation authors), (1986). Implementation of the Mental Health Services Act--Public Law 98-621: oversight hearing before the Subcommittee on Fiscal Affairs and Health of the Committee on the District of Columbia, House of Representatives, Ninety-ninth Congress, second session, on the assumption of selected functions, programs, and resources

of St. Elizabeths Hospital by the District of Columbia, May 22, 1986. U.S. G.P.O. Congressional Sales Office, U.S. G.P.O., Washington. Διαθέσιμο σε: <https://catalog.hathitrust.org/Record/102154012>(Ανακτήθηκε 10 Σεπτεμβρίου,2018)

United States, (cooperation authors), (1962). *Bibliotherapy in hospitals*. Washington. Διαθέσιμο σε: <https://catalog.hathitrust.org/Record/001178040> (Ανακτήθηκε 10 Σεπτεμβρίου,2018)

University College Falmouth (2014) *Bibliotherapy!* Διαθέσιμο σε : URL <https://www.yumpu.com/en/document/view/19664615/bibliotherapy-university-college-falmouth> (Ανακτήθηκε : 19 Απριλίου 2018).

VA Bibliotherapy Resource Guide - International Psychogeriatric .(2006)Διαθέσιμο σε : URL <https://www.yumpu.com/en/document/read/10437606/va-bibliotherapy-resource-guide-international-psychogeriatric-> (Ανακτήθηκε : 19 Απριλίου 2018).

Vaida, j. A., Zipperer, L., Νοέμβριος /Δεκέμβριος 2006. *Safe Medication Information Delivery: The Role of the Medical Librarian* . Διαθέσιμο σε: URL <https://www.psqh.com/novdec06/librarian.html> (Ανακτήθηκε 1 Ιουλίου 2018)

Veterans Administration , 1952. *Bibliotherapy ; a bibliography, 1900-1952*. Washington United States. Διαθέσιμο σε : <https://catalog.hathitrust.org/Record/100955746> s (Ανακτήθηκε 10 Σεπτεμβρίου,2018) σ. :1-64

View of Healing With Books: A Literature Review of Bibliotherapy Used With Children and Youth Who Have Experienced Trauma . Διαθέσιμο σε: <https://js.sagamorepub.com/trj/article/view/7652/6022> (Ανακτήθηκε : 25 Απρίλιος 2022).

Vries, D., et al...2017. *Healing With Books: A Literature Review of Bibliotherapy Used With Children and Youth Who Have Experienced Trauma*. *Therapeutic Recreation Journal* 51. Διαθέσιμο σε: <https://doi.org/10.18666/TRJ-2017-V51-11-7652>(Ανακτήθηκε 1 Ιουλίου 2018)

Wade, C., n.d. *UWM Libraries Research and Course Guides: Therapeutic Recreation* : . <https://catalog.uwm.edu/courses/therrec/>

Walwyn, O. & Rowley, J. (1 Οκτωβρίου 2011) ‘The value of therapeutic reading groups organized by public libraries’, *Library & Information Science Research*, 33(4), Διαθέσιμο σε: doi: [10.1016/j.lisr.2011.02.005](https://doi.org/10.1016/j.lisr.2011.02.005). (1 Οκτωβρίου 2018) (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2020) σ.: 302–312.

Wang, S. *et al.* (20 Σεπτεμβρίου 2020) ‘The effects of bibliotherapy on the mental well-being of informal caregivers of people with neurocognitive disorder: A systematic review and meta-analysis’, *International Journal of Nursing Studies*, 109, (103643). Διαθέσιμο σε: doi: [10.1016/j.ijnurstu.2020.103643](https://doi.org/10.1016/j.ijnurstu.2020.103643). (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2020)

Ward, J., (2017). What is ... Bibliotherapy for Addiction – SSA. URL <https://www.addiction-ssa.org/knowledge-hub/what-is-bibliotherapy-for-addiction-2/> . (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2020)

Ward, J.,2018. Research Guides: R4R @ Rutgers: Reading for Recovery: 2018. Διαθέσιμο σε : URL <https://libguides.rutgers.edu/R4R/Home> (Ανακτήθηκε : 19 Απριλίου 2018).

Warwickshire’s Service,(2019). Reading Well : Warwickshire’s Service Directory . Διαθέσιμο σε : URL <https://directory.warwickshire.gov.uk/service/books-on-prescription> (Ανακτήθηκε : 19 Απριλίου 2018).

Watson, Jennifer (2006) ‘Marketing Roundtable for Special Libraries’, in ROUNDTABLE FOR SPECIAL LIBRARIES. Marketing Roundtable for Special Libraries, University of Tennessee Health Science Center, Memphis: TL V56N2 MARKETING ROUNDTABLE FOR SPECIAL LIBRARIES, Διαθέσιμο σε : <https://www.tnla.org/page/54>. (Ανακτήθηκε 25 Απριλίου 2022).

Weber, D. J. (1 Σεπτεμβρίου 1982) ‘Disabled Persons Support: The Serial Literature’, *Serials Review*, 8(3), σ.: 25–39. Διαθέσιμο σε : <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00987913.1982.10763384?journalCode=usrv20text> (Ανακτήθηκε 28 Αυγούστου 2018).

Wenger, K. (28 Οκτωβρίου 2013). Bibliotherapy: a librarian's concern. *The Australian library journal* 29, (3). Διαθέσιμο σε: <https://doi.org/10.1080/00049670.1980.10755417> (Ανακτήθηκε 16 Νοεμβρίου 2019). σ.134,σ.135,σ.136

Westerly Hospital : While You Are a Patient .(8 Νοεμβρίου 2018) Διαθέσιμο σε : URL https://www.westerlyhospital.org/patients-visitors/while-you-are-a-patient.aspx?_cf_chl_jschl_tk__=pmd_2da68c0f3bc469023edde32de137f8fdf042389b-1629290351-0-gqNtZGzNAk2jcnBszQgi (Ανακτήθηκε : 8 Νοεμβρίου 2018).

What Is Storytelling? / National Storytelling Network International storytelling network. Διαθέσιμο σε : <https://storynet.org/what-is-storytelling/> (Ανακτήθηκε : 19 Απριλίου 2018).

What Is Storytelling? / National Storytelling Network International Network International storytelling network. Διαθέσιμο σε : <https://storynet.org/what-is-storytelling/> (Ανακτήθηκε : 19 Απριλίου 2018).

Wilhelm Jensen, (1918) *Gradiva: A Pompeiian Fancy*. Moffat, Yard and Company. Διαθέσιμο σε: <http://archive.org/details/gradivaapompeii00jensgoog> (Ανακτήθηκε 20 Σεπτεμβρίου 2020)

Williams, A. (2014) *Establishing a Bibliotherapeutic Resource for Children Who Have Experienced a Parent's Attempted Suicide*. (μεταπτυχιακή Διατριβή.) School of Professional Psychology at Forest Institute in Partial Fulfillment. Διαθέσιμο σε : <https://doi.org/10.13140/2.1.1517.3442>.(Ανακτήθηκε 10 Σεπτεμβρίου,2018) σ.: 412-425

Words heal, inc, (2019). words heal, inc. Διαθέσιμο σε : URL <https://wordshealinc.weebly.com/> . (Ανακτήθηκε : 19 Απριλίου 2018).

Words heal, inc, (2019). words heal, inc. Διαθέσιμο σε : URL <https://wordshealinc.weebly.com/> . (Ανακτήθηκε : 19 Απριλίου 2018).

Wright, J. *et al.* (2000) 'A bibliotherapy approach to relapse prevention in individuals with panic attacks', *Journal of Anxiety Disorders*, 14(5), pp. 483–499. doi: [10.1016/s0887-6185\(00\)00035-9](https://doi.org/10.1016/s0887-6185(00)00035-9).

Xu, Z. *et al.* (2022) 'The 100 most-cited articles on bibliotherapy: a bibliometric analysis', *Psychology, Health & Medicine*, 0(0),. Διαθέσιμο σε : <https://doi.org/10.1080/13548506.2022.2068183>. (Ανακτήθηκε 29 Ιανουαρίου, 2022). σ.: 1–17 (Ανακτήθηκε 29 Ιανουαρίου, 2022).

Yener, Ö., Köksalan, B., (2019). A new way of learning and well-being: bibliotherapy. European Journal of Education Studies. Διαθέσιμο σε : <https://doi.org/10.46827/ejes.v0i0.2259>(Ανακτήθηκε 1 Ιουλίου 2019)

Zanal Abidin, N.S., Shaifuddin, N. and Wan Mohd Saman, W.S. (2021) ‘Systematic Literature Review of the Bibliotherapy Practices in Public Libraries in Supporting Communities’ Mental Health and Wellbeing’, *Public Library Quarterly*, 0(0), Διαθέσιμο σε: <https://doi.org/10.1080/01616846.2021.2009291>σ.: 1–17. (Ανακτήθηκε 29 Ιανουαρίου, 2022).

Bessel Van Del (2017)The Body Keeps the Score Brain Mind and Body in the Healing of Trauma . . Διαθέσιμο σε :URL <https://www.yumpu.com/en/document/read/63694671/read-pdf-the-body-keeps-the-score-brain-mind-and-body-in-the-healing-of-trauma-pdf-full> (Ανακτήθηκε 6 Δεκεμβρίου, 2018). σ. :1–170.

EMORY University news .A novel look at how stories may change the brain , Clark, C. (2013). A novel look at how stories may change the brain , Διαθέσιμο σε : URL http://news.emory.edu/stories/2013/12/esc_novels_change_brain/campus.html (Ανακτήθηκε 20 Φεβρουαρίου 2018).

Tews, R. (1962) ‘Bibliotherapy’, *Library Trends*,11(2), *Graduate School of Library and Information Science. University of Illinois at Urbana-Champaign*. Διαθέσιμο σε : <https://www.ideals.illinois.edu/items/6019> (Ανακτήθηκε : 25 Απρίλιος 2022)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

1.ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΛΑΙΚΗ ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΗ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΥΝΟΔΩΝ
ΑΣΘΕΝΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΟΔΟΥΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ «ΑΧΕΠΑ»

Μέρος I: Δημογραφικά

Ερώτηση I.1 Φύλο κατηγορία:

(Απαντήστε βάζοντας ένα **X** στο αντίστοιχο κουτάκι)

Ανδρας	☐
Γυναίκα	☐

Ερώτηση I.2 Σε ποια ηλικιακή κατηγορία ανήκετε:

(Απαντήστε βάζοντας ένα **X** στο αντίστοιχο κουτάκι)

18-25	
26-35	
36-45	
46-55	
56-65	
65 και άνω	

Ερώτηση I.3 Το μορφωτικό σας επίπεδο σε ποια από τις παρακάτω κατηγορίες ανήκει:

(Απαντήστε βάζοντας ένα **X** στο αντίστοιχο κουτάκι)

Απόφοιτος δημοτικού	
Απόφοιτος/η γυμνασίου	
Απόφοιτος λυκείου	

ΙΕΚ – Ανώτερη Σχολή	
ΤΕΙ-Πανεπιστήμιο	
Μεταπτυχιακό	
Διδακτορικό	
Άλλο	

Μέρος ΙΙ: Ερωτήσεις Έκφρασης Γνώμης

Ερώτηση ΙΙ.1

Χρησιμοποιείτε τη Λαϊκή Βιβλιοθήκη ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ; (Απαντήστε **Κυκλώνοντας** την αντίστοιχη απάντηση)

Ναι • Όχι •

Αν απαντήσατε «**Όχι**» στην ερώτηση **Ερώτηση ΙΙ.1**, να αναφέρετε τον κύριο λόγο μη χρήσης της βιβλιοθήκης (Απαντήστε **X** την αντίστοιχη απάντηση)

(Μπορείτε να επιλέξετε πάνω από μία απάντηση)

Το ωράριο της βιβλιοθήκης

Έλλειψη χρόνου

Πρόβλημα κινητικότητας που δεν σας επιτρέπει να έρθετε στον χώρο μας

Άγνοια ύπαρξης της βιβλιοθήκης

Απουσία ανάγκης

Δεν ξέρω / Δεν απαντώ

Ερώτηση II.2

Επιθυμείτε να γίνει η Λαϊκή Δανειστική Βιβλιοθήκη ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ κινητή βιβλιοθήκη ; (Απαντήστε **Κυκλώνοντας** την αντίστοιχη απάντηση)

Ναι •   Όχι •

Ερώτηση II.3

Αν «ναι», να επιλέξετε τις ώρες και αναγράψτε τις κλινικές που θέλετε η Λαϊκή δανειστική βιβλιοθήκη να περάσει από εσάς

Ερώτηση II.4

Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Λαϊκή βιβλιοθήκη για ασθενείς και συνοδούς σας βοήθησε ψυχολογικά ;)(Απαντήστε βάζοντας ένα **X** στο αντίστοιχο κουτάκι)

Καθόλου

Ελάχιστα

Μέτρια

Αρκετά

Πάρα πολύ

Δεν ξέρω / Δεν απαντώ

Ερώτηση II.5

Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι λαϊκή Βιβλιοθήκη του ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ παρέχει τα βιβλία που διαβάζετε ; (Απαντήστε **Κυκλώνοντας** την αντίστοιχη απάντηση.)

1. Ελάχιστα

2. Μέτρια

3. Αρκετά

4. Πάρα πολύ

5. Δεν ξέρω / Δεν απαντώ

Ερώτηση Π.6

Τι βιβλία διαβάζετε κυρίως ; (Απαντήστε **X** την αντίστοιχη απάντηση) (Μπορείτε να κυκλώσετε όσες επιλογές επιθυμείτε)

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ

ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑ

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ

ΠΑΙΔΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΠΟΙΗΣΗ

ΑΛΛΟ

Ερώτηση Π.7

Επιθυμείτε να υπάρχουν βιβλία στη συλλογή της δανειστικής βιβλιοθήκης του ΑΧΕΠΑ θρησκευτικά βιβλία και βιβλία γραμμένα σε άλλη γλώσσα;(Απαντήστε **Κυκλώνοντας** την αντίστοιχη απάντηση)

Ναι • Όχι •

Ερώτηση Π.8

Αν απαντήσατε ναι στην ερώτηση **Ερώτηση Π.7**

Τί θρησκευτικά βιβλία θα επιλέγατε να διαβάσετε .(Απαντήστε **X** την αντίστοιχη απάντηση)

Χριστιανικά

Ισλαμικά

Ινδουιστικά

Βουδιστικά

Άλλο

Αν απαντήσατε ναι στην ερώτηση **Ερώτηση Π.7**

Σε ποια γλώσσα θα θέλατε να διαβάζετε βιβλία .(Απαντήστε **X** την αντίστοιχη απάντηση).

ΑΓΓΛΙΚΑ

ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ

ΓΑΛΛΙΚΑ

ΙΣΠΑΝΙΚΑ

ΚΙΝΕΖΙΚΑ

ΡΩΣΙΚΑ

Άλλο

Ερώτηση Π.9

Πόσο χρήσιμη θεωρείτε την ύπαρξη την Λαϊκή Δανειστική βιβλιοθήκη για Ασθενείς και της Νοσοκομειακής Βιβλιοθήκης του ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ; (Απαντήστε **Κυκλώνοντας** την απάντηση)

1. Καθόλου
2. Ελάχιστα
3. Μέτρια
4. Αρκετά
5. Πάρα πολύ

6. Δεν ξέρω / Δεν απαντώ

Ερώτηση Π.10

Θα μας ήταν χρήσιμες κάποιες προτάσεις;

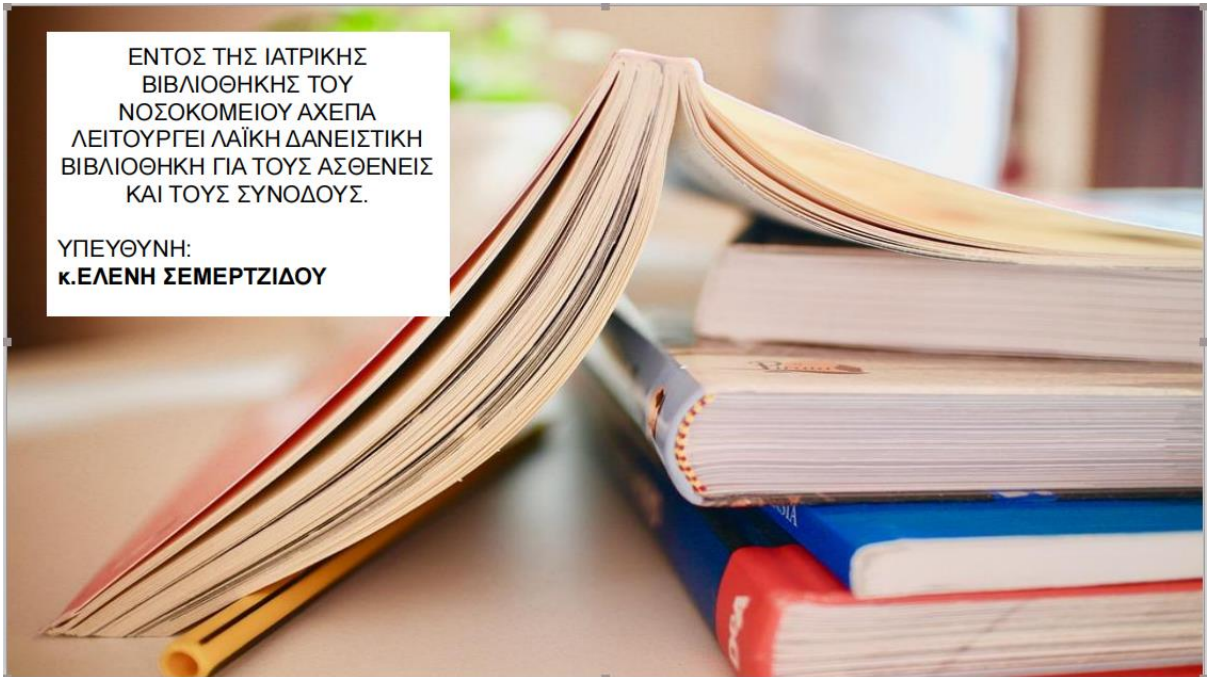
- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΠΟΛΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ ΣΑΣ!

Σημείωση : Το ερωτηματολόγιο είναι: πρωτότυπο για τα ελληνικά δεδομένα και έχει φτιαχτεί με την βοήθεια του κυρίου Γεωργίου Χριστοδούλου (διδάκτωρ του Διεθνούς Πανεπιστημίου και είναι ανώνυμο .Στα πλαίσια εκπόνησης πτυχιακής εργασίας.) email: επικοινωνίας: gchrist@libd.teithe.gr

2.ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ. ΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΛΑΙΚΗΣ ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

3 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ. ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

If you want to tell me your name?

Are you a librarian?

Do you have a collection with literature books for patients ?

Do you believe in bibliotherapy to help sick people?

If yes

What kind of literature do you have ?

4.ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ. ΓΝΩΜΕΣ ΧΡΗΣΤΩΝ

(ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΔΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΛΑΙΚΗ ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΑΧΕΠΑ)(ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΠΟΥ ΕΚΑΝΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Π.Γ.Ν.Θ. ΑΧΕΠΑ
Αντ. Γραμ.
Να Τροχίλιος
Αδμ. Υποθήκης
ΚΑΤΑΧΩΡΗΘΗ ΣΤΟΝ ΝΥ

- ΔΟΥΚΗ
- ΑΝ ΜΟΝΑΡΑ
- ΔΕ ΠΙΟΝΗ ΒΑΡ.
- ΧΤΜ 3 ΤΑΚΤΗΡ
- ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.
23/8/2018

23/08/2018

Ήμουν συνοδός σε ασθενή &
η Σατεϊδιστική βιβλιοθήκη με
βοήθησε να βρηγώ στερεότερα
στο ανθρώπο μου. Ξεις δύσκολη
βτηρμές όλοι κρειοφόμοτε
διεξόδου μου μόνο τὰ
βιβλία μας χαρίσαν.

Παυλίτου φ.

6.7.18

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΔΙΑΔΥΣΣΟΜΕΝΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ

- ΔΙΟΙΚΗΤΗ
- ΑΝ. ΔΙΟΙΚΗΤΡΙΑ
- Α.2. ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
- ΓΡ. ΑΝΗΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
- ΛΙΝΤΗ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΥΠ.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΑΧΕΠΑ
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Θεσσαλονίκη, 02 Ιουλίου 2018

Προς τη Διοίκηση

- ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
- ΤΗ. ΠΡΟΣΕΛΗΚΩΝ
- ΚΑ ΣΕΜΡΕΖΙΔΟΥ
6/7/2018

Π.Γ.Ν.Θ. ΑΧΕΠΑ
30752
Παραίτηση
ΥΠΟΧΡΩΣΗ
ΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΥΠΗ ΜΗ

Κατηγορίες:

1. Διοικητική Ιατρική Υπηρεσία
2. Τμήμα Ελέγχου Ποιότητας, Έρευνας και Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης
3. Ιατρική Βιβλιοθήκη

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Με δεδομένη την εξέλιξη και αύξηση των πληροφορικών/επικοινωνιακών αναγκών, αλλά και την αντίστοιχη επιμέρους τομέων και εξειδικεύσεων σ' ένα σύγχρονο Δημόσιο Νοσοκομείο, η ανάγκη ύπαρξης μιας Νοσοκομειακής Βιβλιοθήκης καθίσταται ακόμη πιο επιτακτική στις μέρες μας. Η μαγεία τεχνολογική εξέλιξη, σε συνάρτηση και με την έντονη ερευνητική δραστηριότητα, δίνουν στην Ιατρική Βιβλιοθηκονομία τον ρόλο που καλείται να διαδραματίσει και σε μια Νοσοκομειακή Βιβλιοθήκη τον βασικό στόχο της να παράσχει τη θεωρητική και επιστημονική υποδομή στις Ειδικότητες Υγείας.

Στον βαθμό που χρειάστηκε να αξιοποιηθούν οι συνεργάτες μου κι εγώ τις πληροφορικές πηγές της Ιατρικής Βιβλιοθήκης του Νοσοκομείου μας, θα επιθυμούσα να συγχαρώ θερμά την Βιβλιοθηκονόμο μας, κ. Ελένη Σεμερτζίδου, για τη διάθεση πνεύματος συνεργασίας και οργάνωσης που επέδειξε, καθώς και για τις γνώσεις της πάνω στις ιατρικές πληροφορικές πηγές, περιοδικά και βιβλικά δεδομένους. Πρόκειται για γνώσεις και αρχές που δίνουν τη Διαχείριση της Πληροφορίας και επαναπροσδιορίζουν τον ρόλο ενός σύγχρονου βιβλιοθηκονόμου σε αντίθεση με έναν βιβλιοθηκονόμο του παρελθόντος. Εύχομαι και στο μέλλον η Ιατρική Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ να είναι αρκούντως εξοπλισμένη και επανδρωμένη με το κατάλληλο εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό.

Π.Γ.Ν.Θ. "ΑΧΕΠΑ"
ΑΝΔΡΕΑΣ Σ. ΠΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΑΘ. ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ Α.Π.Θ. Με Εκτίμηση,
ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ
Ανδρέας Γεννοπούλας
Αν. Καθηγητής Παιδιατρικής-Παιδιατρικής Καρδιολογίας
Διευθυντής Β' Παιδιατρικής Κλινικής ΑΧΕΠΑ

Εταιρ. Κινητή 1, Γ.Κ. 544 3η Θεσσαλονίκη, τηλ. 2242 303 301, 2242 303 302, fax 2242 303 096
Internet: www.achepa.gr, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: info@achepa.gr

Π.Γ.Ν.Θ. ΑΧΕΠΑ
Αριθ. Πρωτ. 32706
Ημ. Παραλαβής
Αρμ. Υπελλήκος ΧΟΙΣΤΑΣ
ΚΑΤΑΧΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟΝ ΗΜΥ

Προς

Τη Διοίκηση του Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ

- ΔΙΟΙΚΗΣΗ
- ΑΝ. ΔΙΟΙΚΗΣΡΙΑ
- Δ.Τ. ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
- ΓΡ. ΑΝΗΣΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
- ΔΙΛΩΗ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΥΠ.
- ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Θεσσαλονίκη, 09-08-2018
- κα ΣΕΜΕΡΤΖΙΔΟΥ
- κα ΓΕΩΡΓΙΑ
- κ. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
10/8/18

Γράφω αυτή την επιστολή για να σας αναφέρω ότι για την εκπόνηση της πτυχιακής μου εργασίας χρειάστηκε να χρησιμοποιήσω τη Βιβλιοθήκη του Νοσοκομείου σας. Πρόκειται για μια πολύ καλά οργανωμένη βιβλιοθήκη, με πλούσιο έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό, χρήσιμο βοήθημα για έρευνα πάνω σε θέματα Ιατρικής και Νοσηλευτικής φύσεως.

Θα ήθελα, επίσης, να απευθύνω θερμές ευχαριστίες στην υπεύθυνη Βιβλιοθηκονόμο, κα. Ελένη Σεμερτζίδου και στην ασκούμενη, κα. Μαρία Γεωργαλά για την αμέριστη συμπαράστασή τους στο έργο μου, για την εξυπηρετικότητά τους, καθώς και για την πολύτιμη καθοδήγησή τους, κάθε φορά που τις χρειάστηκα.

Συγχαρητήρια και καλή συνέχεια στο έργο σας!

Με Εκτίμηση,

Χριστίνα Κουντούδη

Φοιτήτρια Νοσηλευτικής

Π.Γ.Ν.Θ. ΑΧΕΠΑ
Αριθ. Πρωτ. 32220
Αρ. Παραλαβής
Αρ. Υπαλλήλου 17/7/18
ΛΑΤΑΧΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟΝ 11/7

Τη Διοίκηση
- ΓΡ. ΛΗΠΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου
Θεσσαλονίκης «ΑΧΕΠΑ»

- ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ 17/7/18

Θεσσαλονίκη, 17-07-2018

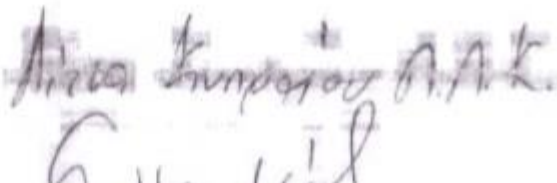
Αναζητώντας μία διέξοδο στο πρόβλημα νοσηλείας αγαπημένου δικού μου προσώπου στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο «ΑΧΕΠΑ», επισκέφθηκα την Ιατρική Βιβλιοθήκη του Νοσοκομείου και, με μεγάλη χαρά, διαπίστωσα ότι, εντός της Ιατρικής Βιβλιοθήκης, υπάρχουν και έξω-ιατρικά βιβλία για δανεισμό στους Ασθενείς ή τους Συνοδούς που την επισκέπτονται.

Θερμά Συγχαρητήρια για την Πρωτοβουλία της Λαϊκής Δανειστικής Βιβλιοθήκης του Νοσοκομείου «ΑΧΕΠΑ» για τους Ασθενείς και τους Συνοδούς.

Εύχομαι, πραγματικά, από καρδιάς, να υπάρξουν και άλλες Νοσοκομειακές Βιβλιοθήκες που θα ακολουθήσουν το παράδειγμά σας αυτό.

Με Εκτίμηση,

Πασχαλία Πασχαλίδου

Μαρία Κυριακού Α.Α.Κ.

- ΔΙΟΙΚΗΤΗ
- ΑΝ. ΔΙΟΙΚΗΤΗΡΑ
- Ε.Σ.
- ΥΠΟΔΙΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜ.
- Γ.Μ. ΠΡΟΜΗΘΕΩΝ
- Α.Γ. ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
- Γ.Ρ. ΑΝΑΓΡΑΦΗΣ
- ΔΙΝΣΗ ΙΑΤΡΙΚΗΣ Μ.Π.
Θεσσαλονίκη, 13-09-2018 - Γ.Μ. ΠΡΟΣΕΣΤΙΚΟΥ
- ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
- ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΟΥ
- ΚΑΤΑΧΩΡΗΤΑ
13/9/2018

Αξιότιμη Διοίκηση ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ

Θα ήθελα να σας εκφράσω τα θερμά μου συγχαρητήρια για τη δημιουργία της Δανειστικής Βιβλιοθήκης σας για ασθενείς και συνοδούς (και σε όλους όσους οραματίστηκαν, υλοποίησαν κι εργάζονται καθημερινά σ' αυτή).

Θα ήθελα κι εγώ να συνεισφέρω στην αξιόλογη προσπάθειά σας, και για τον λόγο αυτό προσφέρω επτά (7) βιβλία (τα έξι βιβλία κινούνται στη θεματική περιοχή της Τέχνης) από την προσωπική μου βιβλιοθήκη (είναι στα αγγλικά, σε πολύ καλή κατάσταση) κι είναι τα παρακάτω:

- 1) Herbert Read-*A Concise History of Modern Painting*
- 2) Peter and Linda Murray- *The art of renaissance*
- 3) Sarane Alexandrian-*Surrealist Art*
- 4) Phoebe pool -*Impressionism*
- 5) Wolf dieter dube-*The expressionist*
- 6) Lucy R. Lippard-*Pop art*
- 7) Eric Singer-*A manual of grafology*

Να προσθέσω πως ενημερώθηκα για την ύπαρξη της Δανειστικής σας Βιβλιοθήκης από σχετική ανακοίνωση, αναρτημένη στο πινακάκι που βρίσκεται δίπλα στο εκκληράκι του Αγ. Λουκά, εντός του Νοσοκομείου σας.

Τις θερμές μου Ευχαριστίες στην κ. Ελένη Σεμερτζίδου, υπεύθυνη της Δανειστικής Βιβλιοθήκης, και στην ασκούμενη φοιτήτρια του Τμήματος Βιβλιοθηκονομίας, κ. Μαρία Γεωργαλά, για την πολύτιμη βοήθειά τους.

Με Εκτίμηση,

Κατερίνα Φουρουντζοπούλου

Εμφυχύτρια

Τηλ. επικοινωνίας: 6977610373

ως την διοίκηση
του

ΑΧΕΠΑ

Π.Γ.Ν.Θ. ΑΧΕΠΑ
Αριθ. Πρωτ .....
Ημ. Παραλαβής .....
Αρμ. Υπάλληλος .....
ΚΑΤΑΧΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟΝ Η/Υ .....

- ΔΙΟΙΚΗΣΗ
- ΑΝ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΑ
- Α.Σ. ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
- ΓΡ. ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΚΑΙ ΓΕΙΑΣ
- ΔΙΛΥΣΗ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ
- ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Θεσσαλονίκη 10/9/18

Θα ήθελα να σας συχαρώ ως συνόδου ασθενούς
για την τωρινή όμορφη εμφάνισή σας που χάρισάτε
μέσα από την ύπαρξη μιας δανειστικής βιβλιοθήκης
εντός της ιατρικής σας βιβλιοθήκης
Εύχομαι το έργο σας να αξιοποιηθεί ανάλογα
και από άλλους συνόδους και ασθενείς,
με ευγένεια Στεργίου Ιωάννης

Η βιβλιοθήκη που λειτουργεί στο ΑΧΕΠΑ
είναι αρκετά καλά ενημερωμένη από βιβλία λογοτεχνικά
για τους ασθενείς.
Η κοπέλα που είναι εκεί είναι ευχυνέστατη & εξυπηρετική
πολύ.
Τι ωραία κενυφίδια για να περάσει λίγο χρόνο
εσχίρασε στο νοσοκομείο.

Στέλια Β. Δέμα.

Νοσηλεύτρια στη Α' Νευρολογική.

Π.Γ.Ν.Θ. ΑΧΕΠΑ
Αριθ. Πρωτ. 33968
Ημ. Παραλαβής
Αρμ. Υπάλληλος 27/7/18
ΚΑΤΑΧΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟΝ Η/Υ

- Δολικατζή
- Αν Δολικατζή
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΑΧΕΠΑ

Οι Φωτογραφίες τραβήχτηκαν με την βοήθεια προσωπική κάμερα της κυρίας Ελένης Σεμερτζίδου και απεικονίζουν Τον χώρο της Λαϊκής Δανειστικής βιβλιοθήκης του ΑΧΕΠΑ εντός της ιατρικής βιβλιοθήκης. Καθώς και το τροχήλατο .

5.ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

Πρότυπα για βιβλιοθήκες νοσοκομείων 2007

Επιτροπή Προτύπων Τμήματος Βιβλιοθηκών Νοσοκομείων

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Τα «Πρότυπα για τις Βιβλιοθήκες του Νοσοκομείου» της Ένωσης Ιατρικών Βιβλιοθηκών (MLA) είχαν αναπτυχθεί το 2002 σαν οδηγός για διαχειριστές νοσοκομείων, βιβλιοθηκονόμους και φορείς διαπίστευσης, διασφαλίζοντας ότι τα νοσοκομεία διαθέτουν τους πόρους και τις υπηρεσίες που ικανοποιούν αποτελεσματικά τις ανάγκες τους για πληροφορίες γνώσεων (KBI)) [Bandy,Margaret 2007. σ:162]. Το 2005 βγήκε αναθεωρημένη έκδοση [2]. Μετά τις εγκρίσεις των πρωτότυπων και αναθεωρημένων εκδόσεων των προτύπων, το Διοικητικό Συμβούλιο του MLA συνέστησε στην Επιτροπή Προτύπων του Τμήματος Νοσοκομείων Βιβλιοθηκών (HLS) να αξιολογούν συνεχώς τα πρότυπα και να τα αναθεωρούν ανάλογα με τις παρούσες συνθήκες για να αντικατοπτρίζουν τις αλλαγές στο περιβάλλον υγειονομικής περίθαλψης και προτεραιοτήτων MLA.

Τον Μάρτιο του 2005, το Εθνικό Δίκτυο Βιβλιοθηκών Ιατρικής (NN / LM) Η Ειδική Ομάδα για την Πρόσβαση στο Διαδίκτυο στο Νοσοκομείο παρέδωσε μια τελική έκθεση και διατυπώνοντας αρκετές συστάσεις, μία από τις οποίες ήταν να συνεργαστούν με την Επιτροπή Προτύπων HLS για να προσθέσουν ένα "πρότυπο τεχνολογίας" στα "Πρότυπα για τις Νοσοκομειακές Βιβλιοθήκες" [3]. Το νέο πρότυπο καθόρισε τα ελάχιστα επίπεδα τεχνολογίας που είναι απαραίτητα για τη σωστή λειτουργία των νοσοκομείων στο ρόλο τους ως παροχών πόρων KBI.

Το HLS που είναι η επιτροπή τεχνολογίας πληροφοριών, συνέταξε ένα τεχνολογικό πρότυπο όπου το διαβίβασε στην επιτροπή προτύπων HLS και στον πρόεδρο της ειδικής ομάδας NN / LM Hospital Internet Access για αναθεώρηση και σχολιασμό. Η Επιτροπή Προτύπων HLS επίσης έγραψε μια δήλωση πρόθεσης που μπορεί να συνοδεύσει το πρότυπο. Τον Μάιο του 2007, το πρότυπο 11: Οι πόροι πληροφορικής είναι διαθέσιμοι για να υποστηρίξουν την αποστολή της βιβλιοθήκης για την παροχή πόρων και υπηρεσιών KBI, εγκρίθηκε από το συμβούλιο MLA στην ετήσια συνεδρίασή του. Άλλες αλλαγές περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- αποσαφήνισε το "κλινικό προσωπικό" για να συμπεριλάβει νοσηλευτές και συναφές προσωπικό υγείας στο πρότυπο 7,
- ενημέρωσε τη βιβλιογραφία,

- πρόσθεσε αναφορές στη νέα δήλωση εκπαιδευτικής πολιτικής MLA, Ικανότητες για Δια βίου Μάθηση και Επαγγελματική Επιτυχία και

- αφαίρεσε αναφορές στη λίστα Brandon / Hill και πρόσθεσε αναφορές στους βασικούς τίτλους του Doody's.

Το συμβούλιο MLA συνέστησε επίσης ότι τα αναθεωρημένα πρότυπα θα πρέπει να ονομάζονται "Πρότυπα για βιβλιοθήκες νοσοκομείων 2007" και να αναφέρεται το ιστορικό δημοσιεύσεων.

Τα πλήρη «Πρότυπα για τις Νοσοκομειακές Βιβλιοθήκες 2007» είναι επίσης διαθέσιμα στον ισότοπο του Τμήματος Νοσοκομείων

ΣΥΝΟΨΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

Τα "Πρότυπα για τις Βιβλιοθήκες Νοσοκομείων 2007" του MLA έχουν αναπτυχθεί ως οδηγός για διαχειριστές νοσοκομείων, βιβλιοθηκονόμους και φορείς διαπίστευσης για να διασφαλίσουν ότι τα νοσοκομεία διαθέτουν τους πόρους και τις υπηρεσίες για να

ικανοποιήσουν αποτελεσματικά τις ανάγκες ΚΒΙ του νοσοκομείου.

Συγκεκριμένες απαιτήσεις ΚΒΙ περιλαμβάνουν ότι η βιβλιοθήκη θα είναι ένα ξεχωριστό τμήμα με τον δικό του προϋπολογισμό. Το ΚΒΙ στη βιβλιοθήκη θα πρέπει να διευθύνεται από έναν εξειδικευμένο βιβλιοθηκονόμο που λειτουργεί ως επικεφαλής τμήματος και είναι μέλος της Ακαδημίας Επαγγελματιών Πληροφοριών Υγείας. Τα πρότυπα καθορίζουν το ρόλο του ιατρικού βιβλιοθηκονόμου και τους δεσμούς μεταξύ του ΚΒΙ και άλλων λειτουργιών όπως η φροντίδα των ασθενών, η εκπαίδευση των ασθενών, η βελτίωση της απόδοσης και η εκπαίδευση. Επιπλέον, τα πρότυπα αφορούν την ανάπτυξη και την εφαρμογή της αξιολόγησης και του σχεδιασμού των αναγκών ΚΒΙ, την προώθηση και τη δημοσιότητα των υπηρεσιών ΚΒΙ, καθώς και τις απαιτήσεις φυσικού χώρου και προσωπικού. Περιγράφονται ο ρόλος, τα προσόντα και οι λειτουργίες ενός συμβούλου βιβλιοθήκης νοσοκομείων.

Η βιβλιοθήκη επιστημών υγείας είναι σε θέση να διαδραματίσει βασικό ρόλο στο νοσοκομείο. Η αυξανόμενη χρήση του Διαδικτύου, οι νέες τεχνολογίες πληροφοριών και η επικοινωνία από ιατρικό, νοσηλευτικό και συναφές προσωπικό υγείας, ασθενείς και κοινότητα απαιτούν νέες στρατηγικές, στρατηγικό σχεδιασμό, κατανομή επαρκών πόρων και επιλογή και αξιολόγηση κατάλληλων πληροφοριακών πόρων και τεχνολογιών. Η Επιτροπή Προτύπων HLS ανέπτυξε αυτό το έγγραφο ως κατευθυντήρια γραμμή που θα χρησιμοποιηθεί για την από κοινού αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων.

ΠΡΟΤΥΠΟ 1: Η βιβλιοθήκη χρησιμεύει ως το κύριο τμήμα που είναι υπεύθυνο για την ανάπτυξη συστημάτων και υπηρεσιών για την κάλυψη των πληροφοριών βασισμένων στη γνώση (ΚΒΙ) των αναγκών του οργανισμού. Η βιβλιοθήκη θα έχει τον δικό της προϋπολογισμό και ο διευθυντής, ως επικεφαλής τμήματος, θα αναφέρει στην ανώτερη διεύθυνση του οργανισμού.

ΠΡΟΤΥΠΟ 2: Τα συστήματα και οι υπηρεσίες ΚΒΙ διευθύνονται από έναν καταρτισμένο βιβλιοθηκονόμο. Προτιμάται η ιδιότητα μέλους της Ακαδημίας Υγείας για Επαγγελματίες.

ΠΡΟΤΥΠΟ 3: Φόρμουλα στελεχών της βιβλιοθήκης

ΠΡΟΤΥΠΟ 4: Ο βιβλιοθηκονόμος, ως ο βασικός επαγγελματίας της ΚΒΙ στον οργανισμό, είναι ενεργό μέλος των ομάδων διαχείρισης πληροφοριών.

ΠΡΟΤΥΠΟ 5: Τα στοιχεία δείχνουν αποτελεσματικές συνδέσεις μεταξύ της ΚΒΙ και της φροντίδας των ασθενών, της εκπαίδευσης των ασθενών, της βελτίωσης της απόδοσης και των λειτουργιών ασφάλειας των ασθενών, των εκπαιδευτικών λειτουργιών για το νοσοκομειακό και ιατρικό προσωπικό και άλλες κατάλληλες λειτουργίες.

ΠΡΟΤΥΠΟ 6: Ο βιβλιοθηκονόμος παρέχει αποδεικτικά στοιχεία για μια συνεχή αξιολόγηση των αναγκών ΚΒΙ του οργανισμού και την ανάπτυξη και εφαρμογή ενός σχεδίου για την παροχή κατάλληλων πόρων και υπηρεσιών για την κάλυψη αυτών των προσδιορισμένων αναγκών.

ΠΡΟΤΥΠΟ 7: Η βιβλιοθήκη προωθεί ενεργά τις υπηρεσίες και τους πόρους ΚΒΙ σε όλες τις ομάδες χρηστών και παρέχει τεκμηριωμένα αποδεικτικά στοιχεία.

ΠΡΟΤΥΠΟ 8: Όλες οι λειτουργίες ΚΒΙ εκτελούνται σύμφωνα με τους ισχύοντες ομοσπονδιακούς, πολιτειακούς και τοπικούς νόμους και κανονισμούς.

ΠΡΟΤΥΠΟ 9: Οι πόροι ΚΒΙ είναι διαθέσιμοι στο κλινικό προσωπικό εικοσιτέσσερις ώρες την ημέρα, επτά ημέρες την εβδομάδα.

ΠΡΟΤΥΠΟ 10: Η φυσική βιβλιοθήκη θα είναι αρκετά μεγάλη για να φιλοξενήσει το προσωπικό της βιβλιοθήκης την εσωτερική συλλογή, την κατάλληλη ποσότητα και επιλογή προσωπικών υπολογιστών και άλλου υλικού πληροφορικής (IT), καθώς και χώρο για κατάλληλο αριθμό χρηστών. Θα υπάρχει ξεχωριστό γραφείο για τουλάχιστον το επαγγελματικό προσωπικό της βιβλιοθήκης

ΠΡΟΤΥΠΟ 11: Διατίθενται πόροι πληροφορικής για την υποστήριξη της αποστολής της βιβλιοθήκης για παροχή πόρων και υπηρεσιών ΚΒΙ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: Συστήματα βιβλιοθήκης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: Σύμβουλοι βιβλιοθηκών νοσοκομείων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ: Γλωσσάριο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ: Βιβλιογραφία

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα "Πρότυπα για τις Νοσοκομειακές Βιβλιοθήκες 2007" του MLA έχουν αναπτυχθεί ως οδηγός για τους διαχειριστές του νοσοκομείου, τους βιβλιοθηκονόμους και τους φορείς διαπίστευσης για να διασφαλίσουν ότι τα νοσοκομεία διαθέτουν τους πόρους και τις υπηρεσίες για να ικανοποιήσουν αποτελεσματικά τις ανάγκες τους στο ΚΒΙ. Το ΚΒΙ αναφέρεται σε τρέχουσες πληροφορίες εμπειρογνομών, που παράγονται εξωτερικά στον οργανισμό, συμπεριλαμβανομένων:

- περιοδικά, κείμενα, έγγραφα και βάσεις δεδομένων σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή.
- σημεία αναφοράς, βέλτιστες πρακτικές, οδηγίες και δηλώσεις ανάπτυξης συναίνεσης.
- ερευνητικές μελέτες, και
- πόροι Διαδικτύου φιλτραρισμένοι με ποιότητα.

Το ΚΒΙ είναι ζωτικής σημασίας για το νοσοκομείο, καθώς υποστηρίζει:

- φροντίδα ασθενών,
- διοικητική και στρατηγική λήψη αποφάσεων,
- βελτίωση της απόδοσης και ασφάλεια των ασθενών,
- δια βίου μάθηση και επαγγελματική ικανότητα νοσοκομειακού και ιατρικού προσωπικού,
- εκπαίδευση ασθενούς και οικογένειας, και
- ερευνητικές πρωτοβουλίες.

Ο ιατρικός βιβλιοθηκάριος, ως εξειδικευμένος επαγγελματίας πληροφόρησης, είναι μοναδικά προετοιμασμένος να παρέχει την εποπτεία και τη διαχείριση των πόρων και των υπηρεσιών ΚΒΙ στο νοσοκομείο ή στο σύστημα υγείας. Ο ιατρικός βιβλιοθηκάριος φέρνει εξειδικευμένες ικανότητες στο ίδρυμα, για την επιλογή, οργάνωση, διάδοση και ενσωμάτωση πόρων ΚΒΙ στις καθημερινές λειτουργίες του ιδρύματος.

ΠΡΟΤΥΠΟ 1

Η βιβλιοθήκη λειτουργεί ως το κύριο τμήμα που είναι υπεύθυνο για την ανάπτυξη συστημάτων και υπηρεσιών για την κάλυψη των αναγκών πληροφοριών που βασίζονται στη γνώση (ΚΒΙ) του οργανισμού. Η βιβλιοθήκη έχει τον δικό της προϋπολογισμό και ο διευθυντής, ως επικεφαλής τμήματος, αναφέρει στην ανώτερη διοίκηση του οργανισμού. Πρόθεση. Όπως αντανακλάται στη διαδικασία και την τεκμηρίωση της Μικτής Επιτροπής, η πρόσβαση στο ΚΒΙ είναι ένα από τα τέσσερα βασικά στοιχεία των απαιτήσεων διαχείρισης πληροφοριών για ένα νοσοκομείο ή ένα σύστημα υγείας. Για να καταστεί δυνατή η ανάπτυξη συστημάτων, πόρων και υπηρεσιών για την κάλυψη αυτής της λειτουργικής απαίτησης, οι ανάγκες, οι ανησυχίες και η συμβολή της βιβλιοθήκης πρέπει να κοινοποιούνται στους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων στα υψηλότερα επίπεδα του οργανισμού. Η κατάσταση του τμήματος βοηθά στη διευκόλυνση αυτής της διαδικασίας. Η συνεχής αλληλεπίδραση του βιβλιοθηκονόμου με άλλους διευθυντές τμημάτων και με τους διαχειριστές προάγει μια βαθύτερη κατανόηση των αναγκών πληροφοριών του οργανισμού σχετικά με τα ελαστικά. Αυτή η αλληλεπίδραση μπορεί επίσης να παρέχει πρόσβαση σε θεσμικούς πόρους και δεδομένα απαραίτητα για την παροχή πληροφοριών για την ικανοποίηση των αναγκών των πελατών.

Ο όρος "ανώτερα διευθυντικά στελέχη" αναφέρεται στο διοικητικό επίπεδο. Σε ένα μεγάλο νοσοκομείο διδασκαλίας, ο διευθυντής της ιατρικής εκπαίδευσης μπορεί να θεωρηθεί ανώτερος διευθυντής.

ΠΡΟΤΥΠΟ 2

Τα συστήματα και οι υπηρεσίες KBI διευθύνονται από έναν καταρτισμένο βιβλιοθηκονόμο. Προτιμάται η ιδιότητα μέλους της Ακαδημίας Επαγγελματιών Πληροφοριών Υγείας. Πρόθεση. Ένας ειδικευμένος βιβλιοθηκονόμος είναι ένα άτομο που έχει αποκτήσει μεταπτυχιακό τίτλο από ένα πρόγραμμα διαπιστευμένο από την Αμερικανική Ένωση Βιβλιοθηκών ή από τον διάδοχο οργανισμό διαπίστευσης ή από ένα πρόγραμμα μεταπτυχιακού επιπέδου σε μελέτες βιβλιοθηκών και πληροφοριών διαπιστευμένων ή αναγνωρισμένων από τον κατάλληλο εθνικό φορέα άλλης χώρας.

(Δες την συνέχεια του ΠΡΟΤΥΠΟΥ 2 μετά τον πίνακα στην επόμενη σελίδα)

Σχήμα 1

φόρμουλα προσωπικού βιβλιοθήκης

Σύνολο ισοδυνάμων πλήρους απασχόλησης ιδρύματος (FTE)* /700 = ελάχιστο FTE βιβλιοθήκης

* Εκτός από τους υπάλληλους σε όλα τα δικαιώματα που εξυπηρετεί η βιβλιοθήκη, το "FTE συνολικού ιδρύματος" περιλαμβάνει όλο το ενεργό ιατρικό προσωπικό, καθώς και το προσωπικό με συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, ανεξάρτητα από το εάν αυτά τα άτομα θεωρούνται τεχνικά υπάλληλοι ιδρύματος. Βλ. Παράρτημα Α, "Συστήματα βιβλιοθήκης " Η "Ελάχιστη βιβλιοθήκη FTE" αντικατοπτρίζει το προσωπικό που είναι απαραίτητο για την παροχή βασικών υπηρεσιών βιβλιοθήκης, όπως περιγράφεται στα πρότυπα 2 έως 7. Μπορεί να στρογγυλοποιηθεί στο πλησιέστερο 0,25 FTE, Πρόσθετο προσωπικό είναι απαραίτητο εάν η βιβλιοθήκη παρέχει βελτιωμένες υπηρεσίες ή υπηρεσίες που συνήθως εκτελούνται από άλλα τμήματα (όπως, ενδεικτικά, αυτά που αναφέρονται παρακάτω):

- κλινικές υπηρεσίες βιβλιοθηκών
- υπηρεσίες υγείας των καταναλωτών
- πρωταρχική ευθύνη για οπτικοακουστικό εξοπλισμό και άλλη τεχνολογία πληροφοριών
- ουσιαστική ευθύνη για ενδοδίκτυο ή διαδικτυακό ιστότοπο σε νοσοκομείο
- συντονισμός ή γραφική υποστήριξη για τη συνέχιση του προγράμματος ιατρικής εκπαίδευσης

Εάν η "ελάχιστη βιβλιοθήκη FTE" είναι:	Απαιτείται μείγμα προσωπικού:
Λιγότερο από ή ίσο με 1,0 FTE	Ειδικευμένος ιατρικός βιβλιοθηκάριος, ποσοστό FTE τουλάχιστον ίσο με το "ελάχιστο FTE βιβλιοθήκης" ή 0,5 FTE ειδικευμένος ιατρικός βιβλιοθηκάριος και 0,5 FTE τεχνικός υπάλληλος ή Τεχνικός υπάλληλος, ποσοστό FTE τουλάχιστον ίσο με «ελάχιστη FTE βιβλιοθήκης», ειδικευμένος σύμβουλος βιβλιοθήκης πνευματικών ειδών ή βιβλιοθηκονόμος κυκλωμάτων, σύμφωνα με το έγγραφο MLA «Consultants Library»
Μεγαλύτερο από 1,0 έως 3,0 FTE	1 πιστοποιημένος βιβλιοθηκάριος FTE + προσωπικό υποστήριξης, το οποίο μαζί ισούται με "ελάχιστη βιβλιοθήκη FTE"

Μεγαλύτερο από 3,0 FTE	Τουλάχιστον 33% ή «ελάχιστη βιβλιοθήκη FTE» πρέπει να είναι θέσεις επαγγελματικού επιπέδου · ο διευθυντής της βιβλιοθήκης πρέπει να είναι ειδικευμένος βιβλιοθηκονόμος · άλλο επαγγελματικό προσωπικό μπορεί να διαθέτει ειδικευμένους βιβλιοθηκονόμους ή άλλο επαγγελματικό προσωπικό (π.χ. RN, επαγγελματίες τεχνολογίας πληροφοριών κ.λπ.) ανάλογα με την περίπτωση
------------------------	--

(Συνέχεια του ΠΡΟΤΥΠΟΥ 2 από την προηγούμενη σελίδα)

Η συμμετοχή στο MLA's Academy of Health Information Professionals είναι μια ένδειξη ενός έμπειρου, ικανού ιατρικού βιβλιοθηκονόμου. Η δήλωση εκπαιδευτικής πολιτικής της Ένωσης Ιατρικών Βιβλιοθηκών, Ικανότητες Δια Βίου Μάθησης και Επαγγελματικής Επιτυχίας, περιγράφει τις ικανότητες και τις δεξιότητες που αναμένονται από τους βιβλιοθηκονόμους των επιστημών υγείας.

Οι μοναδικές ικανότητες του βιβλιοθηκονόμου του νοσοκομείου περιλαμβάνουν σε βάθος γνώση των έντυπων και ηλεκτρονικών πόρων πληροφοριών στις επιστήμες υγείας και σε συναφείς τομείς και του σχεδιασμού και της διαχείρισης των υπηρεσιών πληροφόρησης που ικανοποιούν τις στρατηγικές ανάγκες πληροφοριών του ατόμου ή της ομάδας που εξυπηρετείται. Για να υποστηρίξει αυτήν την αποστολή, ο ρόλος του ιατρικού βιβλιοθηκονόμου περιλαμβάνει:

- συντονισμός της λειτουργίας της βιβλιοθήκης με την πρωταρχική αποστολή του ιδρύματος,
- στρατηγικός σχεδιασμός για λειτουργίες βιβλιοθηκών,
- προϋπολογισμός για λειτουργίες βιβλιοθηκών,
- παροχή αποτελεσματικής ηγεσίας στο KBI,
- συστήνοντας κατάλληλο επαγγελματικό και υποστηρικτικό προσωπικό για τη βιβλιοθήκη,
- προτείνει κατάλληλο χώρο για τη βιβλιοθήκη,
- ανάπτυξη και εφαρμογή πολιτικών και διαδικασιών που σχετίζονται με το KBI,
- ανάπτυξη προγράμματος βελτίωσης της απόδοσης για τη λειτουργία KBI,
- πρόσληψη και αξιολόγηση της απόδοσης του προσωπικού της βιβλιοθήκης,
- παροχή εκπαιδευτικών και εκπαιδευτικών ευκαιριών για το προσωπικό της βιβλιοθήκης,
- επιλογή και αξιολόγηση πόρων πληροφοριών σε οποιαδήποτε μορφή για ενσωμάτωση στη φυσική ή εικονική συλλογή,
- αξιολόγηση νέων τεχνολογιών πληροφοριών και αξιολόγηση της εφαρμογής τους στη διαχείριση και τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης,
- διαπραγμάτευση συμφωνιών άδειας με πωλητές δημοσιεύσεων και βάσεων δεδομένων,
- έγκαιρη ανταπόκριση σε όλα τα αιτήματα για πληροφορίες που σχετίζονται με τη φροντίδα του ασθενούς ή την ασφάλεια του ασθενούς,
- πραγματοποίηση μεσολαβούμενων αναζητήσεων πόρων Διαδικτύου και KBI,
- εκπαίδευση των χρηστών στην αναζήτηση και αξιολόγηση των πόρων πληροφοριών,
- παροχή προσαρμοσμένων πληροφοριών σε ομάδες ή άτομα στο ίδρυμα, και
- άλλες δραστηριότητες, ανάλογα με την περίπτωση.

Η εξάρτηση από έναν εμπορικό ηλεκτρονικό πόρο για κλινικές πληροφορίες δεν μπορεί να υποκαταστήσει έναν καταρτισμένο ιατρικό βιβλιοθηκονόμο.

ΠΡΟΤΥΠΟ 3

Τύπος προσωπικού βιβλιοθήκης.

Πρόθεση. Μια ανεπαρκής βιβλιοθήκη δεν μπορεί να εξυπηρετήσει πλήρως τις ανάγκες ΚΒΙ του νοσοκομείου και του ιατρικού προσωπικού. Ο φόρτος εργασίας εξαρτάται από το μέγεθος και την πολυπλοκότητα του ιδρύματος που εξυπηρετείται (Σχήμα 1).

ΠΡΟΤΥΠΟ 4

Ο βιβλιοθηκονόμος, ως ο βασικός επαγγελματίας της ΚΒΙ στον οργανισμό, είναι ενεργό μέλος των ομάδων διαχείρισης πληροφοριών.

Πρόθεση. Ο ιατρικός βιβλιοθηκάριος συμμετέχει στο σχεδιασμό εσωτερικών δικτύων υπολογιστών και εξωτερικών συνδέσμων για να διασφαλίσει την επάρκεια, το συντονισμό και την προσβασιμότητα όλων των πόρων ΚΒΙ στον οργανισμό.

ΠΡΟΤΥΠΟ 5

Τα στοιχεία δείχνουν αποτελεσματικές συνδέσεις μεταξύ της ΚΒΙ και της περίθαλψης ασθενών, της εκπαίδευσης των ασθενών, της βελτίωσης της απόδοσης και των λειτουργιών ασφάλειας των ασθενών, εκπαιδευτικών λειτουργιών για νοσοκομειακό και ιατρικό προσωπικό, και άλλες κατάλληλες λειτουργίες.

Πρόθεση. Η βιβλιοθήκη εξυπηρετεί όλες τις ομάδες χρηστών στο νοσοκομείο. Οι συναρτήσεις που αναφέρονται στο πρότυπο 2 είναι από τις πλέον εξαρτώμενες από το ΚΒΙ. Παραδείγματα συνδέσεων και αποδεικτικών στοιχείων περιλαμβάνουν:

- Φροντίδα ασθενών: Συχνή παροχή πληροφοριών στις οποίες βασίζονται οι αποφάσεις περίθαλψης ασθενών, ενσωμάτωση πόρων ΚΒΙ σε συστήματα σημείου φροντίδας, παροχή υπηρεσιών κλινικής βιβλιοθήκης ή συμμετοχή σε πρωινή έκθεση ή γύρους και παροχή βιβλιογραφία ειδικά για κάθε περίπτωση για την υποστήριξη γύρων και σχετικών δραστηριοτήτων.

- Βελτίωση απόδοσης και ασφάλεια του ασθενούς: Ενεργή συμμετοχή του βιβλιοθηκονόμου για τις ομάδες βελτίωσης της απόδοσης και της ασφάλειας των ασθενών, όπως αντικατοπτρίζεται στα πρακτικά ή σε άλλα έγγραφα (προτιμάται). συχνή παροχή πληροφοριών στις οποίες βασίζονται οι αποφάσεις για τη βελτίωση της απόδοσης και την ασφάλεια των ασθενών · τεκμηρίωση της τακτικής δρομολόγησης σε κατάλληλα άτομα της τρέχουσας βιβλιογραφίας που σχετίζονται με τους δείκτες ποιότητας του νοσοκομείου, τις κορυφαίες διαγνώσεις, τα έργα βελτίωσης της απόδοσης, την ασφάλεια των ασθενών ή / και τους εντοπισμένους προβληματικούς τομείς.

Εκπαίδευση ασθενών: Ενεργή συμμετοχή του βιβλιοθηκονόμου σε ομάδες εκπαίδευσης ασθενών, όπως αντικατοπτρίζεται στα πρακτικά ή σε άλλα έγγραφα (προτιμάται). διαβούλευση με την ομάδα σχετικά με την επιλογή, τη δημιουργία και το ποιοτικό φιλτράρισμα πηγών για υλικό εκπαίδευσης ασθενών · παροχή (ή διευκόλυνση της πρόσβασης) σε υλικό εκπαίδευσης ασθενών για κλινικό προσωπικό · παροχή και εμπορία υπηρεσιών βιβλιοθήκης απευθείας σε ασθενείς και οικογένειες · και διδασκαλία δεξιοτήτων αναζήτησης για ηλεκτρονικούς πόρους εκπαίδευσης ασθενών.

- Εκπαίδευση νοσοκομειακού και ιατρικού προσωπικού: Ενεργή συμμετοχή του βιβλιοθηκονόμου στις ομάδες που διευθύνουν εκπαιδευτικές λειτουργίες, όπως αντικατοπτρίζονται στα πρακτικά ή σε άλλα έγγραφα. τακτική παροχή υλικού για την υποστήριξη του προγραμματισμού και της προετοιμασίας εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων · εκπαίδευση νοσοκομειακού και ιατρικού προσωπικού στη διαχείριση πληροφοριών και χρήση της τεχνολογίας πληροφοριών · αναγνώριση έντυπων ή / και ηλεκτρονικών πόρων για

περαιτέρω εξατομικευμένη μάθηση σε θέματα που παρουσιάζονται σε εκπαιδευτικές συνεδρίες · ύπαρξη κοινής επιτροπής βιβλιοθήκης / συνεχιζόμενης ιατρικής εκπαίδευσης (CMF) · ένταξη βιβλιοθηκονόμου στις επιτροπές CME / μεταπτυχιακής ιατρικής εκπαίδευσης (GME) · παροχή βιβλιογραφίας για συγκεκριμένες περιπτώσεις για την υποστήριξη μεγάλων γύρων και συναφών δραστηριοτήτων · και παροχή πρόσβασης σε ποιοτικές εναλλακτικές λύσεις έναντι των παραδοσιακών CMF, όπως πόροι CME μέσω διαδικτύου, τηλεδιάσκεψη και άλλη τεχνολογία.

ΠΡΟΤΥΠΟ 6

Ο βιβλιοθηκονόμος παρέχει αποδεικτικά στοιχεία για μια συνεχή αξιολόγηση των αναγκών KBI του οργανισμού και την ανάπτυξη και εφαρμογή ενός σχεδίου για την παροχή κατάλληλων πόρων, υπηρεσιών και τεχνολογίας για την κάλυψη αυτών των προσδιορισμένων αναγκών.

Πρόθεση. Ο βιβλιοθηκονόμος χρησιμοποιεί μια ποικιλία εργαλείων και τεχνικών, τόσο επίσημων όσο και ανεπίσημων, για να αξιολογήσει τις ανάγκες του ΚΠ του νοσοκομείου και του ιατρικού προσωπικού. Οι ανάγκες αξιολόγησης θα πρέπει να αφορούν την επικαιρότητα των υπηρεσιών πληροφοριών και την παράδοση εγγράφων. Ως απάντηση, διατίθενται πόροι και υπηρεσίες για την κάλυψη αυτών των προσδιορισμένων αναγκών. Οι τεχνικές μπορεί να περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται σε αυτές, ομάδες εστίασης, έρευνες, ανάλυση των προτύπων χρήσης, προϋπολογισμό και στρατηγικό σχεδιασμό, απογραφή συλλογών και συνομιλίες one-on-one με ηγέτες υγειονομικής περίθαλψης σχετικά με τις ανάγκες κλινικών και οργανωτικών πληροφοριών.

Τα εργαλεία που θα χρησιμοποιηθούν περιλαμβάνουν αναγνωρισμένες οδηγίες, πρότυπα, λίστες προτεινόμενων πόρων και πόρους αξιολόγησης που είναι κατάλληλοι για το μέγεθος και το εύρος του οργανισμού. Στα παραδείγματα περιλαμβάνονται η Έρευνα Bench-marking MLA, οι βασικοί τίτλοι του Doody's, ένα εμπορικό προϊόν που αναπτύχθηκε με ειδικούς θεματολογίας και βιβλιοθηκονόμους των επιστημών υγείας και άλλους αναγνωρισμένους οδηγούς πόρων για τις ειδικότητες των επιστημών υγείας. Οι πόροι, η τεχνολογία και οι υπηρεσίες που πρέπει να παρέχονται περιλαμβάνουν:

- βολική πρόσβαση στην αναζήτηση ειδικών.
  - μια τρέχουσα και έγκυρη συλλογή έντυπων, ηλεκτρονικών και πολυμέσων πόρων για την έγκαιρη παροχή του KBI και ένα σχέδιο παροχής πρόσβασης σε πληροφορίες που βασίζονται στη γνώση σε περιόδους που τα ηλεκτρονικά συστήματα δεν είναι διαθέσιμα.
  - κατάλληλη τεχνολογία για να καταστεί δυνατή η χρήση αυτών των πόρων πληροφοριών.
  - κατάλογο ή βάση δεδομένων και ταξινόμηση για τον αποτελεσματικό εντοπισμό υλικού.
- και
- Συμφωνίες ανταλλαγής πόρων και συμμετοχή σε κοινοπραξίες βιβλιοθηκών και πληροφοριών για την αποτελεσματική παροχή υλικού που δεν είναι άμεσα προσβάσιμο.

ΠΡΟΤΥΠΟ 7

Η βιβλιοθήκη προωθεί ενεργά τις υπηρεσίες και τους πόρους KBI σε όλες τις ομάδες χρηστών και παρέχει αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με αυτές.

Πρόθεση. Η προώθηση αυξάνει την ευαισθητοποίηση των χρηστών και την αποτελεσματική χρήση των διαθέσιμων υπηρεσιών και πόρων. Η βιβλιοθήκη εξυπηρετεί όχι μόνο κλινικό προσωπικό, αλλά και άλλες ομάδες στο νοσοκομείο, όπως:

- διοικητικό και διευθυντικό προσωπικό,
- ερευνητικό προσωπικό,
- προσωπικό σε τοποθεσίες εκτός τοποθεσίας,
- μαθητές σε συνδεδεμένα προγράμματα,
- ασθενείς και τις οικογένειές τους, και
- άλλες ομάδες, ανάλογα με την περίπτωση.

Η προώθηση των υπηρεσιών μπορεί να έχει τη μορφή:

- ανακοινώσεις σε νοσοκομείο ή / και ιατρικό προσωπικό για νέες υπηρεσίες, πόρους ή προσφορές.
- συμπερίληψη υπηρεσιών και πόρων βιβλιοθήκης στον προσανατολισμό των ασκούμενων και των κατοίκων (εάν υπάρχει) και των νέων ιατρικών και νοσοκομειακών μελών του προσωπικού
- δραστηριότητες για την τήρηση της εθνικής εβδομάδας βιβλιοθηκών ή του Εθνικού Ιατρικού Βιβλιοθηκονόμου Μήνα.
- βιβλιογραφίες για ειδικά θέματα.
- συμμετοχή σε εκθέσεις πληροφόρησης ή γιορτές συγγραφέων.
- προώθηση υφιστάμενων υπηρεσιών ευαισθητοποίησης ή προληπτική παροχή αυτών των υπηρεσιών.
- Σχέδιο προσέγγισης μη χρηστών της βιβλιοθήκης.
- συμμετοχή σε νέο προσανατολισμό εργαζομένων και
- παρουσιάσεις σε ομάδες σχετικά με το τι μπορεί να τους προσφέρει η βιβλιοθήκη.

ΠΡΟΤΥΠΟ 8

Όλες οι λειτουργίες ΚΒΙ εκτελούνται σύμφωνα με τους ισχύοντες ομοσπονδιακούς, πολιτειακούς και τοπικούς νόμους και κανονισμούς.

ΠΡΟΤΥΠΟ 9

Οι πόροι ΚΒΙ είναι διαθέσιμοι στο κλινικό προσωπικό εικοσιτέσσερις ώρες την ημέρα, επτά ημέρες την εβδομάδα.

Πρόθεση. Επειδή οι κλινικές αποφάσεις λαμβάνονται συχνά εκτός των κανονικών ωρών εργασίας, η πρόσβαση στο ΚΒΙ πρέπει να είναι συνεχώς διαθέσιμη. Αυτό μπορεί να έχει πολλές μορφές, ανάλογα με το μέγεθος και την πολυπλοκότητα του ιδρύματος:

Μια ευρεία επιλογή πόρων μπορεί να διατεθεί στο Internet του νοσοκομείου ή με άλλα ηλεκτρονικά μέσα, εάν η συνδεσιμότητα είναι αξιόπιστη και οι χρήστες εκπαιδεύονται για την αποτελεσματική χρήση αυτών των πόρων - και / ή - μια φυσική βιβλιοθήκη μπορεί να καταστεί προσβάσιμο στο κλινικό προσωπικό κατά τη διάρκεια εκτός ωρών με κλειδιά, είσοδος από αναγνώστες ηλεκτρονικών καρτών, αίτημα εισόδου από προσωπικό ασφαλείας ή παρόμοιες ρυθμίσεις.

ΠΡΟΤΥΠΟ 10

Η φυσική βιβλιοθήκη θα είναι αρκετά μεγάλη για να φιλοξενήσει το προσωπικό της βιβλιοθήκης στην εσωτερική συλλογή, ένα κατάλληλο ποσό και επιλογή προσωπικών υπολογιστών ή / και άλλου υλικού τεχνολογίας πληροφοριών (IT), καθώς και χώρο για κατάλληλο αριθμό χρηστών. Θα υπάρχει ξεχωριστό γραφείο για τουλάχιστον το επαγγελματικό προσωπικό της βιβλιοθήκης.

Πρόθεση. Μια βιβλιοθήκη που δεν μπορεί να φιλοξενήσει άνετα το προσωπικό, τους χρήστες, τον εξοπλισμό και τη συλλογή είναι πιθανό να υπό-χρησιμοποιείται. Ξεχωριστοί τομείς για το προσωπικό επιτρέπουν την προστασία της ιδιωτικής ζωής της επικοινωνίας μεταξύ του προσωπικού της βιβλιοθήκης και με άτομα που ζητούν πληροφορίες.

ΠΡΟΤΥΠΟ 11

Οι πόροι πληροφορικής είναι διαθέσιμοι για να υποστηρίξουν την αποστολή της βιβλιοθήκης να παρέχει ΚΒΙ πόρους και υπηρεσίες.

Πρόθεση. Οι επαρκείς πόροι της τεχνολογίας πληροφοριών (IT) είναι απαραίτητοι για την παροχή ενημερωμένων πόρων και υπηρεσιών ΚΒΙ. Η βιβλιοθήκη πρέπει να διαθέτει εφαρμογές λογισμικού και ειδικού βιβλιοθήκης για την εκτέλεση βασικών λειτουργιών που σχετίζονται με την απόκτηση, οργάνωση, ανάκτηση και παράδοση πόρων ΚΒΙ για την υποστήριξη της αποστολής του ιδρύματος. Η βιβλιοθήκη πρέπει επίσης να διαθέτει

συνδέσεις στο Διαδίκτυο με επαρκή ταχύτητα, απόδοση και εύρος ζώνης για πρόσβαση σε πολλούς διαδικτυακούς πόρους που είναι τώρα διαθέσιμοι για την υποστήριξη της εκπαιδευτικής αποστολής του νοσοκομείου. Τα νοσοκομεία έχουν συγκεκριμένη ασφάλεια και προστασία της ιδιωτικής ζωής

θέματα. Επομένως, ο διευθυντής της βιβλιοθήκης θα πρέπει να συνεργαστεί με το τμήμα πληροφορικής του ιδρύματος για να εξασφαλίσει ότι οι ανάγκες των χρηστών να έχουν πρόσβαση σε βασικούς πόρους KBI μέσω διαδικτύου από το σημείο της ανάγκης είναι ισορροπημένες με τις ανάγκες ασφάλειας του δικτύου και τις πολιτικές τείχους προστασίας του ιδρύματος. Παραδείγματα βασικών πόρων τεχνολογίας πληροφοριών περιλαμβάνουν:

1. πρόσβαση στο Διαδίκτυο επαρκή για χρήση email, DOC-LINE, OCLC, PubMed και οποιωνδήποτε εμπορικών βάσεων δεδομένων και πόρων πλήρους κειμένου στους οποίους μπορεί να εγγραφεί η βιβλιοθήκη ·
2. Η εν λόγω πρόσβαση πρέπει να είναι βολική για όλους τους χρήστες στα ιδρύματα της βιβλιοθήκης είκοσι τέσσερις ώρες, επτά ημέρες την εβδομάδα · Η απομακρυσμένη πρόσβαση πρέπει να είναι διαθέσιμη, όπως το επιτρέπουν οι άδειες ·
3. εξειδικευμένο λογισμικό βιβλιοθήκης που μπορεί να περιγράψει και να παρακολουθήσει τους πόρους της βιβλιοθήκης και τη χρήση τους (π.χ. κατάλογος, κυκλοφορία, έλεγχος σειριακών σειρών ή / και ένα ολοκληρωμένο σύστημα βιβλιοθήκης), κατάλληλο για τη συλλογή και τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης · Αυτό το λογισμικό μπορεί να τοποθετηθεί τοπικά ή να φιλοξενείται από απόσταση. και
4. πρόσβαση σε τεχνολογίες επικοινωνιών υψηλού εύρους ζώνης (π.χ. βίντεο πλήρους κίνησης, ροή βίντεο και μετάδοση Ιστού) κατάλληλα για τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης και τα εκπαιδευτικά προγράμματα του ιδρύματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Συστήματα βιβλιοθήκης

Ένα νοσοκομειακό σύστημα μπορεί να παρέχει υπηρεσίες βασισμένες στη γνώση (KBI) υπηρεσίες και πόρους για τις θυγατρικές του με διάφορους τρόπους:

- Κάθε θυγατρικό νοσοκομείο μπορεί να διατηρεί ξεχωριστή βιβλιοθήκη.
- Οι υπηρεσίες και οι πόροι μπορεί να παρέχονται από μια κεντρική τοποθεσία.
- Το προσωπικό υποστήριξης μπορεί να είναι παρών σε κάθε τοποθεσία, με επαγγελματικές υπηρεσίες που παρέχονται κεντρικά.
- Το προσωπικό υποστήριξης μπορεί να είναι παρών σε κάθε τοποθεσία, με διάταξη βιβλιοθηκονόμου κυκλώματος.
- Μπορεί να υπάρχει ένα υβριδικό σύστημα, στο οποίο οι ρυθμίσεις διαφέρουν μεταξύ των θυγατρικών.
- Μπορεί να υπάρχει συντονισμένη κοινή χρήση πόρων μεταξύ των βιβλιοθηκών.
- Μπορεί να υπάρχει ένα σημαντικό δίκτυο ηλεκτρονικών πόρων σε όλους τους συνεργάτες.

Αυτά τα πρότυπα δεν επιχειρούν να υπαγορεύσουν έναν ενιαίο τρόπο με τον οποίο οι υπηρεσίες πρέπει να παρέχονται σε όλο το σύστημα. Αντίθετα, παρέχουν ένα πρότυπο για το ποσό και τη φύση των υπηρεσιών και του προσωπικού που πρέπει να είναι διαθέσιμα για το σύστημα στο σύνολό του.

Ανάλογα με μια σειρά παραγόντων, συμπεριλαμβανομένης της φυσικής εγγύτητας των συνεργατών και της έκτασης της ηλεκτρονικής πρόσβασης σε πόρους, η βιβλιοθήκη και η διοίκηση του συστήματος υγείας θα συνεργαστούν για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη συγκέντρωση ή την αποκέντρωση των πόρων και των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης και την έκταση του προσωπικού στις βιβλιοθήκες. Η επιτροπή συνιστά ανεπιφύλακτα σε κάθε τοποθεσία να διαθέτει τουλάχιστον προσωπικό υποστήριξης, έτσι ώστε οι χρήστες να μπορούν να λάβουν βοήθεια για την εύρεση των απαραίτητων πληροφοριών και να διασφαλιστεί η ομαλή ροή των λειτουργιών.

Το ύψος του προσωπικού - τόσο σε επαγγελματικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο υποστήριξης - σε ολόκληρο το σύστημα πρέπει να είναι τουλάχιστον στο επίπεδο που καθορίζεται στον τύπο στελέχωσης της βιβλιοθήκης, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα στοιχεία του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης. Το εάν κάθε νοσοκομείο αντιμετωπίζεται χωριστά για τον καθορισμό των επιπέδων στελέχωσης ή αν το σύστημα λαμβάνεται ως σύνολο επαφίεται στην κρίση του βιβλιοθηκονόμου και των διαχειριστών. Το σημαντικό σημείο είναι ότι το προσωπικό είναι αρκετό για να εξυπηρετήσει τον αριθμό των χρηστών.

Εάν ληφθεί μια απόφαση για τη συντήρηση και το προσωπικό των βιβλιοθηκών σε πολλές τοποθεσίες, ένα επίπεδο στελέχωσης πάνω από αυτό που καθορίζεται στον τύπο στελέχωσης της βιβλιοθήκης θα είναι απαραίτητο στο βαθμό που

■ οι εργασίες θα επαναληφθούν και

■ ο χρόνος του προσωπικού θα χρησιμοποιηθεί για ταξίδια μεταξύ των ιδρυμάτων.

Κάθε ξεχωριστή τοποθεσία βιβλιοθήκης πρέπει να έχει βολική, αξιόπιστη πρόσβαση σε μια ποιοτική συλλογή πυρήνων ΚΒf πόρων, προσαρμοσμένη στις ανάγκες του ιδρύματος. Το εάν παρέχεται ως εσωτερική συλλογή εκτύπωσης ή αξιόπιστη ηλεκτρονική συλλογή είναι μια απόφαση που μπορεί να ληφθεί τοπικά. Μια ρύθμιση σύμφωνα με την οποία τα βασικά υλικά στεγάζονται φυσικά σε μια κεντρική τοποθεσία και μεταδίδονται σε άλλες τοποθεσίες κατά παραγγελία (με φαξ ή με άλλα μέσα) δεν είναι επιλογή, καθώς αυτό θα αποκλείει την πρόσβαση σε πληροφορίες που απαιτούνται για τη φροντίδα των ασθενών κατά τη διάρκεια ωρών κατά τις οποίες η βιβλιοθήκη δεν είναι στελεχωμένη. Ωστόσο, αυτό μπορεί να είναι μια βιώσιμη επιλογή για υλικά πέρα από τη βασική συλλογή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Σύμβουλοι βιβλιοθηκών νοσοκομείων

Δήλωση ρόλου για συμβούλους βιβλιοθηκών νοσοκομείων. ο

ο σύμβουλος βιβλιοθηκών νοσοκομείων χρησιμεύει ως σύμβουλος της διοίκησης του νοσοκομείου, του ιατρικού προσωπικού, του προσωπικού της βιβλιοθήκης ή / και της επιτροπής βιβλιοθηκών στον καθορισμό και το σχεδιασμό υπηρεσιών ή / και εγκαταστάσεων βιβλιοθηκών νοσοκομείων για την κάλυψη των ενημερωτικών, εκπαιδευτικών, ερευνητικών και ασθενών.

ανάγκες που σχετίζονται με τη φροντίδα ολόκληρης της νοσοκομειακής κοινότητας συμπεριλαμβανομένων, όπου απαιτείται, των εκπαιδευτικών αναγκών των ασθενών.

Η διαβούλευση παρέχεται σε συμβατική βάση.

Η πρόσληψη συμβούλου βιβλιοθήκης νοσοκομείου δεν είναι υποκατάστατο της πρόσληψης μόνιμου προσωπικού βιβλιοθήκης.

Προσόντα για συμβούλους βιβλιοθηκών νοσοκομείων. Ένας σύμβουλος βιβλιοθηκών νοσοκομείων πρέπει να έχει μεταπτυχιακό δίπλωμα στη βιβλιοθήκη ή την επιστήμη της πληροφορίας από ένα πρόγραμμα που είναι διαπιστευμένο από την Αμερικανική Ένωση Βιβλιοθηκών ή από τον διάδοχο φορέα διαπίστευσης ή από πρόγραμμα μεταπτυχιακού επιπέδου σε βιβλιοθήκες και μελέτες πληροφοριών διαπιστευμένες ή αναγνωρισμένες από τον κατάλληλο εθνικό φορέα άλλου Χώρα. Ο σύμβουλος πρέπει να είναι μέλος της Ένωσης Ιατρικής Βιβλιοθήκης και της Ακαδημίας Επαγγελματιών Πληροφοριών Υγείας. Είναι επιθυμητή η συμμετοχή σε τοπικές, πολιτειακές, περιφερειακές και / ή άλλες εθνικές επαγγελματικές ενώσεις βιβλιοθηκών. Ο σύμβουλος θα πρέπει να έχει τουλάχιστον τρία χρόνια εμπειρίας στη διοικητική βιβλιοθήκη του νοσοκομείου.

Εάν οι σύμβουλοι δεν έχουν όλα τα παραπάνω προσόντα, θα πρέπει να έχουν ισοδύναμο συνδυασμό

εκπαίδευση και εμπειρία, όπως οκτώ χρόνια προοδευτικά υπεύθυνης εμπειρίας βιβλιοθήκης επιστημών υγείας, συμπεριλαμβανομένων τουλάχιστον πέντε ετών διαχείρισης βιβλιοθηκών νοσοκομείων, διαχείρισης βιβλιοθήκης ιατρικού κέντρου ή εργασίας με νοσοκομειακές βιβλιοθήκες υπό συμβουλευτική ιδιότητα.

Ο σύμβουλος θα πρέπει να έχει εποπτική και διοικητική εμπειρία με δυνατότητα παροχής βοήθειας σε θέματα προσωπικού και φορολογίας. Ο σύμβουλος βιβλιοθηκών νοσοκομείων πρέπει να εμφανίζει στοιχεία τακτικής συμμετοχής σε μαθήματα συνεχούς εκπαίδευσης σε συμβουλευτικές υπηρεσίες, διαχείριση, επιστήμες υγείας ή / και βιβλιοθηκονομία νοσοκομείου, όπως αυτά που χρηματοδοτούνται από την Ένωση Ιατρικής Βιβλιοθήκης ή άλλες επαγγελματικές ενώσεις.

Ο σύμβουλος πρέπει να είναι εξοικειωμένος με τα υπάρχοντα εθνικά, πολιτειακά και τοπικά δίκτυα βιβλιοθηκών και να γνωρίζει καλά τις λειτουργίες του Εθνικού Δικτύου Βιβλιοθηκών Ιατρικής. Ο σύμβουλος πρέπει επίσης να έχει πλήρη γνώση των προτύπων διαχείρισης πληροφοριών των μεικτών επιτροπών και άλλων σχετικών με τη βιβλιοθήκη νοσοκομείων.

Σημείωση: Οι σύμβουλοι νοσοκομειακών βιβλιοθηκών για ορισμένους τύπους εγκαταστάσεων όπως ομοσπονδιακά ή ψυχιατρικά νοσοκομεία ενδέχεται να απαιτούν πρόσθετα προσόντα.

Λειτουργίες και διαδικασία για συμβούλους βιβλιοθηκών νοσοκομείων.

A. Προσδιορισμός των στόχων με τον διαχειριστή του νοσοκομείου, το προσωπικό της βιβλιοθήκης ή / και την επιτροπή βιβλιοθηκών και με άλλο κατάλληλο προσωπικό του νοσοκομείου.

B. Διαπραγμάτευση συμβατικής συμφωνίας με τον διαχειριστή του νοσοκομείου που θα περιλαμβάνει:

- ευθύνες συμβούλων και πελατών,
- σκοπός της διαβούλευσης,
- περίοδος σύμβασης,
- αριθμός και συχνότητα επισκέψεων ή χρόνος που πρέπει να αφιερωθεί από τον σύμβουλο κατά τη διάρκεια της συμβατικής περιόδου,
- μηχανισμοί προφορικής και γραπτής αναφοράς
- χρέωση υπηρεσίας, και
- Όροι τερματισμού και από τις δύο πλευρές.

Γ. Διεξαγωγή αξιολόγησης αναγκών για υπηρεσίες βιβλιοθηκών με προφίλ όλων των επιστημονικών κλάδων στο συνολικό νοσοκομειακό περιβάλλον. λειτουργικά στοιχεία που προσδιορίζονται μπορεί να περιλαμβάνουν:

- τοποθέτηση προσωπικού βιβλιοθήκης στην οργανωτική δομή του νοσοκομείου.
  - περιγραφές εργασίας για το προσωπικό της βιβλιοθήκης.
- Πρόσληψη, εκπαίδευση και ανάπτυξη προσωπικού βιβλιοθήκης.
- προϋπολογισμός
  - σχεδιασμός εγκαταστάσεων ή / και κατανομή χώρου.
  - πολιτικές και διαδικασίες ·
  - διαθεσιμότητα τρέχοντος υλικού για κάθε κλάδο στο νοσοκομείο.
  - απόκτηση, καταλογογράφηση, ρύθμιση, οργάνωση και αξιολόγηση υλικού βιβλιοθήκης σε οποιαδήποτε μορφή ·
  - διαπραγμάτευση συμφωνιών αδειοδότησης με προμηθευτές ηλεκτρονικών πόρων.
  - απάντηση σε ερωτήσεις αναφοράς, εκτέλεση αναζητήσεων πόρων ΚΒΙ και παροχή άλλων πληροφοριών.
  - κυκλοφορία ή έλεγχος υλικών.
  - κοινοποίηση στο νοσοκομειακό προσωπικό νέων πληροφοριών στον τομέα που τους ενδιαφέρει.
  - οπτικοακουστικές υπηρεσίες ·
  - παροχή υλικού εκπαίδευσης ασθενών.
  - προώθηση υπηρεσιών βιβλιοθήκης · και
  - συνεργασία με άλλες βιβλιοθήκες.

Δ. Παροχή συγκεκριμένων γραπτών συστάσεων για διαχειριστή, διαχειριστή βιβλιοθήκης ή / και δέσμευση βιβλιοθήκης.

Ε. Ανάπτυξη μεθοδολογίας για την εφαρμογή συστάσεων από υπαλλήλους νοσοκομείων που έχουν ανατεθεί στη βιβλιοθήκη.

ΣΤ. Αξιολογεί και αξιολογεί τακτικά την πρόοδο κατά τη διάρκεια της συμβατικής περιόδου.

Συστάσεις για την τεκμηρίωση των συμβουλευτικών επισκέψεων.

Ο σύμβουλος βιβλιοθήκης του νοσοκομείου τεκμηριώνει κάθε επίσκεψη. Τουλάχιστον, τέτοια έγγραφα πρέπει να περιλαμβάνουν:

- αρχείο της ημερομηνίας και της διάρκειας κάθε επίσκεψης,
- έναν λογαριασμό των δραστηριοτήτων του συμβούλου κατά τη διάρκεια κάθε επίσκεψης,
- συστάσεις για δράση βάσει της εκτίμησης των αναγκών,
- εκθέσεις προόδου και
- προτάσεις για παρακολούθηση.

Πρέπει να τηρείται αρχείο τεκμηριωμένων επισκέψεων για έλεγχο από τους αρμόδιους οργανισμούς αξιολόγησης ή έρευνας και για συνεχή αναφορά από τη διοίκηση, το προσωπικό της βιβλιοθήκης ή / και την επιτροπή βιβλιοθηκών. Οι συναντήσεις με τον διαχειριστή, τον διαχειριστή βιβλιοθηκών και την επιτροπή βιβλιοθηκών για να συζητηθούν συστάσεις, ερωτήσεις ή ανησυχίες θα πρέπει να πραγματοποιούνται ανάλογα με τις ανάγκες και να ακολουθούνται από επίσημη γραπτή έκθεση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ

Γλωσσάρι

ΑΗΠ: Η Ακαδημία Επαγγελματιών Πληροφοριών Υγείας, το πρόγραμμα επαγγελματικής ανάπτυξης και αναγνώρισης σταδιοδρομίας από την ομοσπονδιακή ιατρική βιβλιοθήκη της Ένωσης.

Βιβλιοθηκονόμος κυκλώματος: Ένας βιβλιοθηκονόμος που απασχολείται από δύο ή περισσότερα ιδρύματα και χωρίζει το χρόνο μεταξύ διαφορετικών φυσικών τοποθεσιών σύμφωνα με ένα προκαθορισμένο πρόγραμμα.

Κλινική βιβλιοθηκονόμος: Βιβλιοθηκονόμος που παρακολουθεί γύρους με μια ομάδα υγειονομικής περίθαλψης και παρέχει συγκεκριμένες πληροφορίες για κάθε περίπτωση για να βοηθήσει στη φροντίδα των ασθενών.

CME: Συνεχής ιατρική εκπαίδευση εκπαιδευτικές ευκαιρίες που έχουν σχεδιαστεί για να επιτρέπουν στους γιατρούς να παραμένουν ενημερωμένοι με τις γνώσεις και τις δεξιότητες που χρειάζονται για να παρέχουν στους ασθενείς τους τη βέλτιστη φροντίδα. Τα προγράμματα CME είναι διαπιστευμένα από το Συμβούλιο Διαπίστευσης για Συνεχιζόμενη Ιατρική Εκπαίδευση (ACCME), από ενδογενείς χορηγούς που με τη σειρά τους είναι διαπιστευμένοι από το ACCME ή από το Συμβούλιο Συνεχιζόμενης Ιατρικής Εκπαίδευσης (CCME) της Αμερικανικής Οστεοπαθητικής Ένωσης.

Υπηρεσίες υγείας των καταναλωτών: Ένας όρος ομπρέλας που περιλαμβάνει το συνεχές που εκτείνεται από τις συγκεκριμένες ανάγκες ενημέρωσης των ασθενών έως την ευρύτερη παροχή πληροφοριών για την υγεία για τους πολίτες.

Βασική συλλογή: Αυτά τα περιεκτικά, έγκυρα έντυπα ή ηλεκτρονικά έργα στα οποία οι χρήστες αναφέρονται συχνότερα. Η βασική συλλογή πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στις ανάγκες ενός συγκεκριμένου ιδρύματος και αναμένεται να περιέχει πληροφορίες σχετικές με την πλειονότητα των ερωτημάτων αναφοράς. Μπορεί να συμπληρώνεται από άλλους πόρους.

Τρέχουσες υπηρεσίες ευαισθητοποίησης: Υπηρεσίες που έχουν σχεδιαστεί για να διατηρούν τους χρήστες επικαιροποιημένους για τις νέες εξελίξεις και τους πόρους στον τομέα που τους ενδιαφέρει.

Σύστημα υγειονομικής περίθαλψης: Επίσημη συνεργασία δύο ή περισσότερων ιδρυμάτων

υγειονομικής περίθαλψης υπό ενοποιημένη διαχείριση.

Ομάδα διαχείρισης πληροφοριών: Το προσωπικό που διευθύνει τις λειτουργίες διαχείρισης πληροφοριών του νοσοκομείου ή του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης.

Intranet: Ένας ιστότοπος στο Διαδίκτυο που προορίζεται για εσωτερική χρήση ενός ιδρύματος. Συνήθως προστατεύεται από εξωτερική πρόσβαση με τείχος προστασίας ή άλλα μέσα ασφαλείας. Διακρίνεται από ιστότοπους Διαδικτύου που προορίζονται για χρήση προμηθευτών, πελατών ή άλλων εκτός του ιδρύματος.

KBI: Πληροφορίες βασισμένες στη γνώση. αποτελείται από συστήματα, πόρους και υπηρεσίες που βοηθούν τους επαγγελματίες της υγείας να αποκτήσουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται για τη διατήρηση και τη βελτίωση των ικανοτήτων. υποστήριξη κλινικών, διαχειριστικών και επιχειρηματικών αποφάσεων? υποστήριξη της βελτίωσης της απόδοσης και των δραστηριοτήτων για τη μείωση του κινδύνου για τους ασθενείς · παρέχει τις απαραίτητες πληροφορίες και εκπαίδευση σε ασθενείς και οικογένειες · και να ικανοποιήσει τις σχετικές με την έρευνα ανάγκες.

Βιβλιοθήκη: Μια ολοκληρωμένη επιλογή υπηρεσιών και πόρων που είναι προσαρμοσμένες στις ανάγκες των πληροφοριών μιας συγκεκριμένης ομάδας χρηστών, οργανωμένες για ευκολία πρόσβασης και υπό την καθοδήγηση ενός ειδικευμένου βιβλιοθηκονόμου.

Σύμβουλος βιβλιοθήκης: Ένας σύμβουλος βιβλιοθηκών νοσοκομείων χρησιμεύει ως σύμβουλος της διοίκησης του νοσοκομείου, του ιατρικού προσωπικού, του προσωπικού της βιβλιοθήκης ή / και της επιτροπής βιβλιοθηκών στον καθορισμό και το σχεδιασμό υπηρεσιών ή / και εγκαταστάσεων βιβλιοθηκών νοσοκομείων για την κάλυψη των πληροφοριών, της εκπαίδευσης, της έρευνας και της περίθαλψης ασθενών. σχετικές ανάγκες ολόκληρης της νοσοκομειακής κοινότητας.

Συστήματα βιβλιοθήκης: Μία ή περισσότερες βιβλιοθήκες που παρέχουν από κοινού συντονισμένες υπηρεσίες και πόρους για ένα σύστημα υγειονομικής περίθαλψης ή δύο ή περισσότερες βιβλιοθήκες που μαζί παρέχουν συντονισμένες υπηρεσίες για ένα μόνο νοσοκομείο.

Σύμβαση άδειας χρήσης: Γραπτή σύμβαση που καθορίζει τους όρους υπό τους οποίους ο δικαιούχος χορηγεί άδεια σε κάτοχο άδειας. Ο κάτοχος της άδειας, συχνά μια βιβλιοθήκη ή ένας εκπαιδευτικός ή ερευνητικός οργανισμός, πληρώνει γενικά στον δικαιούχο ένα τέλος για την άδεια χρήσης ψηφιακών πληροφοριών.

Διαμεσολαβημένες αναζητήσεις: Αναζητήσεις βιβλιογραφίας που πραγματοποιούνται από βιβλιοθηκάριο για λογαριασμό χρήστη βιβλιοθήκης

MLA: Ένωση Ιατρικής Βιβλιοθήκης.

MLS: Μεταπτυχιακό στην επιστήμη της βιβλιοθήκης. σε ορισμένα ιδρύματα, το πτυχίο που απονέμεται μπορεί στην πραγματικότητα να είναι μάστερ της επιστήμης στη βιβλιοθήκη, μάστερ των τεχνών στη βιβλιοθήκη, μάστερ της βιβλιοθήκης και της πληροφορικής κ.λπ. αυτά είναι ισοδύναμα.

Αξιολόγηση αναγκών: Μια συστηματική διαδικασία που έχει σχεδιαστεί για να καθορίσει την ανάγκη για συγκεκριμένες υπηρεσίες ή τύπους πληροφοριών από την ομάδα χρηστών της βιβλιοθήκης. Αυτό μπορεί να έχει τη μορφή ερευνών, ομάδων εστίασης, συνεντεύξεων ομάδων ή ατόμων ή άλλων μεθόδων.

Εκπαίδευση ασθενών: Η παροχή πληροφοριών που βοηθούν τους εσωτερικούς ή εξωτερικούς ασθενείς, ή τα μέλη της οικογένειάς τους, να κατανοήσουν και να αντιμετωπίσουν την κατάσταση για την οποία λαμβάνουν ιατρική περίθαλψη. Αυτή η εκπαίδευση βοηθά τους ασθενείς και / ή τις οικογένειές τους να αναλάβουν ενεργό ρόλο στη λήψη αποφάσεων περί υγειονομικής περίθαλψης.

Βελτίωση απόδοσης: Η συνεχής μελέτη και προσαρμογή των λειτουργιών και διαδικασιών ενός οργανισμού υγειονομικής περίθαλψης για την αύξηση της πιθανότητας επίτευξης των επιθυμητών αποτελεσμάτων και την καλύτερη κάλυψη των αναγκών ατόμων και άλλων

χρηστών υπηρεσιών.

Ειδικευμένος βιβλιοθηκονόμος: Ένα άτομο που έχει αποκτήσει μεταπτυχιακό τίτλο από ένα πρόγραμμα διαπιστευμένο από την Αμερικανική Ένωση Βιβλιοθηκών ή τους διαδόχους του ή ένα μεταπτυχιακό πρόγραμμα σε βιβλιοθήκες και μελέτες πληροφοριών διαπιστευμένες ή αναγνωρισμένες από τον κατάλληλο εθνικό φορέα άλλης χώρας.

Φιλτράρισμα ποιότητας: Ο προσδιορισμός της καταλληλότητας συγκεκριμένων πληροφοριών για έναν δεδομένο σκοπό, λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες όπως η μεθοδολογία έρευνας, το επίπεδο γραφής, το προοριζόμενο κοινό, τα προσόντα και οι σχέσεις του συγγραφέα, του νομίσματος κ.λπ.

Τεχνικοί υπάλληλοι: Οι υπάλληλοι του νοσοκομείου που έχουν ανατεθεί στη βιβλιοθήκη, οι οποίοι εκτελούν την καθημερινή εργασία που σχετίζεται με τη βιβλιοθήκη, υπό την καθοδήγηση ενός συμβούλου νοσοκομειακής βιβλιοθήκης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ

Βιβλιογραφία.....

ΕΙΔΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

Πρότυπα για βιβλιοθήκες νοσοκομείων 2002 με αναθεωρήσεις του 2004

Μετά τη δημοσίευση των «Προτύπων για τις Νοσοκομειακές Βιβλιοθήκες 2002, το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης Ιατρικών Βιβλιοθηκών συνέστησε στην Επιτροπή Προτύπων του Τμήματος Νοσοκομειακών Βιβλιοθηκών να αξιολογεί συνεχώς τα πρότυπα και να τα αναθεωρεί, όπως απαιτείται. Οι αναθεωρήσεις του 2004, που εκτυπώνονται παρακάτω, περιλαμβάνουν επέκταση του προτύπου 6, ένας ορισμός γλωσσάρι για τη «βιβλιοθήκη» και ενημερώσεις στη βιβλιογραφία. Το επεκταμένο πρότυπο 6 καθορίζει τους κατάλληλους πόρους, την τεχνολογία και τις υπηρεσίες που πρέπει να παρέχονται. Οι ενημερώσεις στη βιβλιογραφία περιλαμβάνουν την τελευταία έκδοση της Μικτής Επιτροπής Διαπίστευσης Εγχειρίδιο Συνολικής Διαπίστευσης Οργανισμών Υγείας (JCAHO) για Νοσοκομεία, δήλωση πολιτικής MLA σχετικά με το ρόλο της αναζήτησης ειδικών στις βιβλιοθήκες επιστημών υγείας και ενημερώσεις ορισμένων διευθύνσεων ιστότοπου. Παρόλο που οι επιλεγμένες λίστες Brandon / Hill δεν αναθεωρούνται πλέον, η επιτροπή αποφάσισε να διατηρήσει αυτήν την αναφορά αυτή τη στιγμή, αλλά θα αξιολογήσει τη συνεχιζόμενη χρησιμότητά της σε lat αναθεωρήσεις. Τα πλήρη «Πρότυπα για τις Νοσοκομειακές Βιβλιοθήκες 2002 με αναθεωρήσεις του 2004» είναι διαθέσιμα στο σύνολό τους στον ιστότοπο του Τμήματος Νοσοκομείων Βιβλιοθηκών <<http://hls.mlanet.org>>.

Οι αναθεωρήσεις εγκρίθηκαν από τα μέλη του τμήματος βιβλιοθηκών νοσοκομείων κατά τη διάρκεια του MLA '04 στην Ουάσιγκτον, DC. Στη συνέχεια εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο Τμήματος και έλαβαν την τελική έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο της MLA τον Σεπτέμβριο του 2004

ΠΡΟΤΥΠΟ 6

Ο βιβλιοθηκονόμος παρέχει στοιχεία για μια συνεχή αξιολόγηση των αναγκών πληροφοριών που βασίζονται στη γνώση του οργανισμού και την ανάπτυξη και εφαρμογή ενός σχεδίου για την παροχή κατάλληλων πόρων, υπηρεσιών και τεχνολογίας για την κάλυψη αυτών των προσδιορισμένων αναγκών.

Πρόθεση. Ο βιβλιοθηκονόμος χρησιμοποιεί μια ποικιλία εργαλείων και τεχνικών, τόσο επίσημων όσο και ανεπίσημων, για να αξιολογήσει τις ανάγκες γνώσης (KBI) του νοσοκομείου και του ιατρικού προσωπικού. Η εκτίμηση αναγκών πρέπει να αφορά την επικαιρότητα των υπηρεσιών πληροφοριών και την παράδοση εγγράφων. Ως απάντηση, διατίθενται πόροι και υπηρεσίες για την κάλυψη αυτών των προσδιορισμένων αναγκών. Οι τεχνικές μπορεί να περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται σε: ομάδες εστίασης, έρευνες, ανάλυση των προτύπων χρήσης, προϋπολογισμό και στρατηγικό σχεδιασμό, απογραφή συλλογών και συνομιλίες ένας με έναν με ηγέτες υγειονομικής περίθαλψης σχετικά με τις

ανάγκες κλινικών και οργανωτικών πληροφοριών.

Τα εργαλεία που θα χρησιμοποιηθούν περιλαμβάνουν αναγνωρισμένες οδηγίες, πρότυπα, λίστες προτεινόμενων πόρων και πόρους αξιολόγησης που είναι κατάλληλοι για το μέγεθος και το εύρος του οργανισμού. Στα παραδείγματα περιλαμβάνεται η έρευνα αξιολόγησης της MLA, η "Επιλεγμένη λίστα τυπωμένων βιβλίων και περιοδικών για τη Μικρή Ιατρική Βιβλιοθήκη Brandon / Hill" και άλλοι αναγνωρισμένοι οδηγοί πόρων για τις ειδικότητες των επιστημών υγείας. "!"

Οι πόροι, η τεχνολογία και οι υπηρεσίες που πρέπει να παρέχονται περιλαμβάνουν:

- βολική πρόσβαση στην αναζήτηση ειδικών
- μια τρέχουσα και έγκυρη συλλογή έντυπων, ηλεκτρονικών και πολυμέσων πόρων για την έγκαιρη παροχή ΚΒΙ και ένα σχέδιο παροχής πρόσβασης στο ΚΒΙ σε περιόδους που τα ηλεκτρονικά συστήματα δεν είναι διαθέσιμα
- κατάλληλη ορολογία για να καταστεί δυνατή η χρήση αυτών των πληροφοριών
- κατάλογος ή βάση δεδομένων και ταξινόμηση για τον αποτελεσματικό εντοπισμό υλικού
- Συμφωνίες ανταλλαγής πόρων και συμμετοχή σε κοινοπραξίες βιβλιοθηκών και πληροφοριών για την αποτελεσματική παροχή υλικού που δεν είναι άμεσα προσβάσιμο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ

Γλωσσάρι

Βιβλιοθήκη: Μια ολοκληρωμένη επιλογή υπηρεσιών και πόρων, οι οποίες είναι προσαρμοσμένες για να καλύψουν τις ανάγκες πληροφόρησης μιας συγκεκριμένης ομάδας χρηστών, οργανωμένες για ευκολία πρόσβασης και υπό την καθοδήγηση ειδικευμένου βιβλιοθηκονόμου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ

Πρότυπα για βιβλιοθήκες νοσοκομείων

Από τη **Lize K. Giraud**

Πρώην Βιβλιοθηκονόμος, Νοσοκομείο Michael Reese, Σικάγο. Εκπρόσωπος της Ένωσης Ιατρικής Βιβλιοθήκης στην Κοινή Επιτροπή Προτύπων για τα Πρότυπα Νοσοκομειακής Ιατρικής και Νοσηλευτικής Σχολής.

(Αυτό είναι το δεύτερο σε μια σειρά άρθρων στην Ιατρική Βιβλιοθήκη.

Τον επόμενο μήνα: "Προληπτικά πρότυπα για βιβλιοθήκες Νοσηλευτικής Σχολής.")

Η Μικτή Επιτροπή Προτύπων της Αμερικανικής Ένωσης Βιβλιοθηκών, η Ένωση Ειδικών Βιβλιοθηκών και η Ένωση Ιατρικών Βιβλιοθηκών ετοιμάζουν πρότυπα για την ιατρική βιβλιοθήκη του νοσοκομείου. Αυτό είναι μέρος του έργου τους για τη δημιουργία και τη δημοσίευση ενός συνόλου προτύπων για την ιατρική βιβλιοθήκη του νοσοκομείου, το οποίο θα περιλαμβάνει όλους τους τύπους υπηρεσιών βιβλιοθήκης που διατηρούνται σε νοσοκομεία - βιβλιοθήκες ασθενών, ιατρικών και νοσηλευτικών.

Η υποεπιτροπή για τα πρότυπα ιατρικής βιβλιοθήκης αυτής της εθνικής επιτροπής έχει ολοκληρώσει μια δοκιμαστική σειρά προτύπων αυτή τη στιγμή. Αυτά θα παρουσιαστούν τώρα στη σύνθεση των συνεργαζόμενων συλλόγων βιβλιοθηκών για κριτικές, προτάσεις και έγκριση, μετά την οποία τα εκτελεστικά συμβούλια ή τα διοικητικά συμβούλια των συλλόγων θα τα εξετάσουν για επίσημη έγκριση.

Μετά από μια τέτοια έγκριση, η υποστήριξη του Αμερικανικού Κολλεγίου Χειρουργών, των Α.Υ.Α., των Α.Μ.Α. και το Εθνικό Συνέδριο Νοσηλευτικής Εκπαίδευσης θα επιδιώκεται να συμβάλει στην προώθηση της αποδοχής αυτών των προτύπων σε όλα τα νοσοκομεία.

Το κείμενο των προτύπων που εκπονήθηκε από την υποεπιτροπή έχει ως εξής:

I. Στόχοι

Στόχος της ιατρικής βιβλιοθήκης του νοσοκομείου είναι να βοηθήσει και να προωθήσει το πρόγραμμα εκπαίδευσης, ανάγνωσης και έρευνας του επαγγελματικού προσωπικού του νοσοκομείου παρέχοντας και συντηρώντας, σε μια εύκολα προσβάσιμη, ελκυστική και επαρκώς εξοπλισμένη βιβλιοθήκη, επαρκή επιστημονική βιβλιογραφία και υπηρεσίες βιβλιοθήκης να ικανοποιήσει τις απαιτήσεις του προσωπικού στη μελέτη και την παροχή συνεχώς βελτιωμένης φροντίδας των ασθενών.

II. Προσωπικό

A. Βιβλιοθηκονόμος

1. Προσόντα.

- a. Ο βιβλιοθηκονόμος θα πρέπει να είναι πιστοποιημένος ιατρικός βιβλιοθηκονόμος, όπως προβλέπεται από τον κωδικό για την εκπαίδευση και πιστοποίηση ιατρικού βιβλιοθηκονόμου * του Συνδέσμου Ιατρικής Βιβλιοθήκης (Βλέπε ΔΕΛΤΙΟ ΤΗΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ 37: 350-352, Οκτώβριος 1949)
- b. Η εκπαίδευση στις βιολογικές επιστήμες είναι επιθυμητή.
- c. Η ανάγνωση γνώσεων γερμανικής και ρομαντικής γλώσσας είναι επιθυμητή.

2. Κατάσταση.

- a. Ο βιβλιοθηκονόμος θα πρέπει να διορίζεται από και να είναι άμεσα υπεύθυνος στον ιατρικό διευθυντή ή στον διαχειριστή του ιδρύματος (εφεξής καλείται «ο διαχειριστής»).
- b. Θα πρέπει να θεωρείται επικεφαλής τμήματος, με ταυτόχρονο μισθό (να μην είναι κάτω από τα ελάχιστα πρότυπα μισθών που συνιστά η Αμερικανική Ένωση Βιβλιοθηκών, η Ένωση Ειδικών Βιβλιοθηκών και η Ένωση Ιατρικών Βιβλιοθηκών), καθήκοντα, εξουσία και προνόμια, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής στο προσωπικό συναντήσεις, διαλέξεις, συνέδρια και συνέδρια.

3. Λειτουργίες.

- a. Διοικητικός.
  - 1.) Καθορίζει πολιτικές βιβλιοθήκης με την έγκριση του διαχειριστή.
  - 2.) Προετοιμάζει και ελέγχει τον προϋπολογισμό της βιβλιοθήκης.
  - 3.) Εκπονεί περιοδικές αναφορές.
  - 4.) Συνεργάζεται με το τμήμα προσωπικού

στην επιλογή υπαλλήλων της βιβλιοθήκης.

5.) Προτείνει ονόματα για ραντεβού στο επιτροπή βιβλιοθηκών.

6.) Σχεδιάζει και εκτελεί τη δημοσιότητα της βιβλιοθήκης.

7.) Εκπροσωπεί το νοσοκομείο σε συνεδριάσεις οργανώσεων βιβλιοθηκών και παρευρίσκεται στις συνεδριάσεις των συμμαχικών επαγγελματικών ενώσεων.

b. Υπηρεσία.

1.) Επιλέγει την επιστημονική βιβλιογραφία και τη βιβλιοθήκη υλικά και εξοπλισμός, απορρίπτει παρωχημένο και περιττό υλικό.

2.) Κατατάσσει και καταλογογραφεί τη συλλογή.

3.) Παρέχει υπηρεσίες βιβλιογραφικών, παραπομπών, μετάφρασης, αφαίρεσης, συντακτικών και δια βιβλιοθηκών, στο μέτρο του δυνατού.

4.) Προσανατολίζει το ιατρικό προσωπικό και το νοσοκομειακό προσωπικό στις υπηρεσίες και τις λειτουργίες της βιβλιοθήκης.

B. Βοηθός βιβλιοθηκονόμου.

Όπου το μέγεθος της βιβλιοθήκης, το νοσοκομείο, το προσωπικό και το πρόγραμμα απαιτούν βοηθό βιβλιοθηκονόμο, θα πρέπει να έχει τα ίδια προσόντα με τον βιβλιοθηκονόμο, αν και όχι απαραίτητα τόσο μεγάλη εμπειρία. Τα καθήκοντά της είναι να βοηθά τον βιβλιοθηκονόμο, όπως απαιτείται, με ιδιαίτερη έμφαση στις λειτουργίες των υπηρεσιών.

Γ. Βοηθός γραφείου ή βοηθός βιβλιοθήκης.

1. Προσόντα.

a. Αποφοίτηση λυκείου.

b. Ικανότητα στην πληκτρολόγηση.

c. Η γνώση μιας ξένης γλώσσας είναι επιθυμητή.

2. Λειτουργίες.

Καθήκοντα ρουτίνας και γραφικής φύσης, σύμφωνα με τη συνήθη έννοια της βιβλιοθήκης τέτοιων καθηκόντων.

III. Τοποθεσία και εξοπλισμός της βιβλιοθήκης

A. Η βιβλιοθήκη πρέπει να είναι τοποθετημένη έτσι ώστε να είναι εύκολα και βολικά προσβάσιμη στους προστάτες της, κατά προτίμηση σε εκείνο το τμήμα του νοσοκομείου στο οποίο συχνότερα το ιατρικό προσωπικό.

B. Η αίθουσα ανάγνωσης πρέπει να χρησιμοποιείται για ανάγνωση και μελέτη, όχι για σκοπούς συνεδρίου.

Γ. Θα πρέπει να είναι ελκυστικά και άνετα επιπλωμένο, και να περιλαμβάνει επαρκή εξοπλισμό βιβλιοθήκης, όπως τραπέζια και καρέκλες ανάγνωσης, ανοιχτά ράφια, κατάλογο κ.λπ.

Δ. Θα πρέπει να παρέχεται χώρος στοίβας για την επέκταση της συλλογής.

Ε. Θα πρέπει να παρέχεται γραφείο για τη βιβλιοθήκη και αίθουσα εργασίας για την επεξεργασία του υλικού.

1. Το γραφείο της βιβλιοθηκονόμου είναι απαραίτητο για τη δουλειά και τα προσωπικά της συνέδρια και πρέπει να περιέχει επαρκή χώρο για γραφείο, γραφομηχανή και για τα ράφια των εργαλείων αναφοράς του βιβλιοθηκονόμου,

2. Ο χώρος εργασίας πρέπει να διαθέτει επαρκή χώρο για την επεξεργασία και επισκευή βιβλίων, συναρμολόγηση υλικού για δέσιμο κ.λπ., κλειστά ράφια, τρεχούμενο νερό και ηλεκτρικές πρίζες.

IV. Συλλογή και χρήση του

A. Πρέπει να διατηρηθεί μια ενημερωμένη συλλογή υψηλής ποιότητας. Σε ένα γενικό νοσοκομείο 100 κλινών και άνω, η βιβλιοθήκη δεν πρέπει να είναι κάτω από τουλάχιστον

1.000 τόμους ιατρικής ή συναφούς επιστημονικής βιβλιογραφίας. Με λίγες εξαιρέσεις, τα βιβλία και οι μονογραφίες θα έπρεπε να έχουν δημοσιευτεί τα τελευταία 10 χρόνια. Η βιβλιοθήκη θα πρέπει να λαμβάνει τακτικά τουλάχιστον 25 τρέχοντα περιοδικά καλής ποιότητας. Κατά την αγορά, το άγχος πρέπει να δοθεί σε περιοδικά και ευρητήρια, και όχι σε βιβλία.

B. Η συλλογή πρέπει να είναι σύμφωνη με την πιο πρόσφατη ελάχιστα πρότυπα που καθορίζονται από την American Medical Association και το American College of Surgeons.

Γ. Το υλικό θα πρέπει να επιλέγεται σύμφωνα με τους τύπους υπηρεσιών που εκπροσωπούνται στο νοσοκομείο, και με την ποσότητα εκπαιδευτικών, κλινικών και ερευνητικών εργασιών που πραγματοποιούνται από το προσωπικό και την τοποθεσία του νοσοκομείου. Μια βιβλιοθήκη που βρίσκεται σε μια απομονωμένη τοποθεσία χρειάζεται μια πιο αντιπροσωπευτική συλλογή από μια εύκολη πρόσβαση σε άλλες ιατρικές βιβλιοθήκες.

Δ. Η βιβλιοθηκονόμος θα πρέπει να ασκεί τα καθήκοντά της φύλαξης προκειμένου να διατηρεί όσο το δυνατόν πληρέστερη και διαθέσιμη μια συλλογή, και ταυτόχρονα να κάνει τους κανονισμούς τόσο φιλελεύθερους ώστε να μην θέτει περιττά εμπόδια μεταξύ του προστάτη και της ανάγνωσής του.

Ε. Δάνειο μεταξύ βιβλιοθηκών: Η βιβλιοθηκάριος θα πρέπει να προβεί σε ρυθμίσεις για δάνεια μεταξύ βιβλιοθηκών ώστε να παρέχει αυτό το υλικό που απαιτείται από τους προστάτες της, αλλά όχι στη συλλογή της. Ομοίως, το νοσοκομείο θα πρέπει να διαθέσει τη συλλογή του για την ίδια υπηρεσία σε άλλες βιβλιοθήκες.

ΣΤ. Ωρες: Οι ώρες της βιβλιοθήκης πρέπει να συμμορφώνονται με τα ελάχιστα πρότυπα που έχουν καθοριστεί από την American Medical Association και το American College of Surgeons.

V. Προϋπολογισμός

A. Πηγές.

1. Λειτουργία νοσοκομείου.
2. Τέλη και εκτιμήσεις προσωπικού.
3. (ανελκυστήρες και κληροδοτήματα

B. Διάθεση.

1. Μισθοί.
  2. Συνδρομές περιοδικών και δεσμευτική.
  3. Αγορά βιβλίων.
  4. Συντήρηση και απόκτηση εξοπλισμού.
  5. Προμήθειες και διάφορα.
  6. Δαπάνες και έξοδα συμβάσεων της βιβλιοθήκης, όταν δεν προβλέπεται διαφορετικά.
- N.R. Επειδή η μεταβαλλόμενη αξία του δολαρίου και η ασυμφωνία του κόστους ανάλογα με τη γεωγραφική κατανομή, δεν γίνεται καμία προσπάθεια να αναφερθούν στοιχεία.

VI. Επιτροπές

A. Επιτροπή βιβλιοθήκης.

1. Πρέπει να υπηρετεί ως συμβουλευτική ιδιότητα του βιβλιοθηκονόμου και να αποτελεί ενεργό σύνδεσμο μεταξύ της βιβλιοθήκης και του ιατρικού προσωπικού σε θέματα διοικητικής και βιβλιοθήκης.
  2. Πρέπει να απαρτίζεται από τον βιβλιοθηκονόμο και από περίπου τρία έως πέντε μέλη του ιατρικού προσωπικού που ενδιαφέρονται να προωθήσουν την ανάπτυξη της βιβλιοθήκης.
- B. Η βιβλιοθήκη θα πρέπει να εκπροσωπείται επαρκώς σε οποιαδήποτε επιτροπή νοσοκομείου που είναι εξουσιοδοτημένη να λαμβάνει προτάσεις ή αποφάσεις που επηρεάζουν τη βιβλιοθήκη.

Πρότυπα για Βιβλιοθήκες Επιστημών Υγείας E. RAY STINSON

Η ανάπτυξη προτύπων για βιβλιοθήκες επιστημών υγείας είναι δύσκολη λόγω της ποικιλίας των βιβλιοθηκών που παρέχουν υπηρεσίες σε άτομα σε περιβάλλον υγειονομικής περίθαλψης. Αυτές περιλαμβάνουν ακαδημαϊκές, νοσοκομειακές και ειδικές βιβλιοθήκες (π.χ. φαρμακευτικές εταιρείες). Ακόμη και σε αυτές τις κατηγορίες, μπορεί κανείς να δει πολλές παραλλαγές. Για παράδειγμα, μια ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη επιστημών υγείας μπορεί να εξυπηρετεί ένα ή δύο προγράμματα στον τομέα της υγείας, μια ιατρική σχολή ή ένα κέντρο επιστημών υγείας που εξυπηρετεί πλήθος ακαδημαϊκών προγραμμάτων. Μεταξύ των βιβλιοθηκών νοσοκομείων υπάρχει μεγάλη διαφορά μεταξύ του μεγάλου νοσοκομείου διδασκαλίας με εκτεταμένες αρμοδιότητες για μεταπτυχιακή ιατρική εκπαίδευση και του νοσοκομείου που είναι υπεύθυνο για την παροχή υγειονομικής περίθαλψης σε μια αγροτική κοινότητα.

Τα πρότυπα εξυπηρέτησης ορίζονται ως επίπεδο αριστείας ή επάρκειας στην απόδοση της υπηρεσίας βιβλιοθήκης, και θα είναι το πεδίο εφαρμογής του παρόντος εγγράφου. Μπορούν να προσδιοριστούν ως πρότυπα, οδηγίες, κανόνες, απαιτήσεις, αρχές ή / και λίστες. Τα πρότυπα υπηρεσιών μπορεί να είναι ποιοτικά (π.χ. οι ανάγκες πληροφόρησης, εκπαίδευσης και έρευνας που πρέπει να ικανοποιούνται) ή ποσοτικά (π.χ., x αριθμός θέσεων ανά αριθμό εγγεγραμμένων φοιτητών). Παραδοσιακά, τα πρότυπα ήταν ποσοτικά και εξέταζαν τον προϋπολογισμό, το προσωπικό, το μέγεθος της συλλογής και τις φυσικές εγκαταστάσεις. Η τρέχουσα τάση είναι η ανάπτυξη ποιοτικών προτύπων που προέρχονται από φιλοσοφική άποψη.

(Ο E. Ray Stinson είναι Συντονιστής Πληροφοριών Πόρων, Γραφείο Χορηγημένων Προγραμμάτων - Ακαδημαϊκός, Ιατρικός Υποκατάστημα Πανεπιστημίου του Τέξας, Galveston.)

Αυτό το άρθρο θα συζητήσει πρώτα τα πρότυπα που συνέβαλαν στη βελτίωση της υπηρεσίας νοσοκομειακής βιβλιοθήκης. Στη συνέχεια, θα συζητήσει τα πρότυπα στις βιβλιοθήκες ακαδημαϊκών επιστημών υγείας και, τέλος, θα επανεξετάσει το πρόγραμμα πιστοποίησης που αναπτύχθηκε για τους βιβλιοθηκονόμους των επιστημών υγείας από την Ένωση Ιατρικών Βιβλιοθηκών (MLA). Επειδή οι ειδικές βιβλιοθήκες επιστημών υγείας μπορούν να αξιολογηθούν καλύτερα όσον αφορά την επίτευξη των στόχων που περιγράφονται από τους γονείς τους οργανισμούς, υπήρξε μικρή προσπάθεια για την ανάπτυξη προτύπων για αυτές. Αυτές και οποιαδήποτε βιβλιοθήκη επιστημών υγείας μπορούν να συμμετέχουν σε ένα

πρόγραμμα καθορισμού στόχων για την ανάπτυξη προτύπων βάσει της αποστολής του ιδρύματός τους. Ο Self και ο Gebhart έχουν συζητήσει μια διαδικασία διασφάλισης ποιότητας που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον καθορισμό των στόχων για μια βιβλιοθήκη επιστημών υγείας.

Υπηρεσία Βιβλιοθήκης Νοσοκομείου

Κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας, μία από τις μεγαλύτερες εξελίξεις στη βιβλιοθήκη των επιστημών υγείας ήταν η αυξημένη σημασία και ανάπτυξη της βιβλιοθήκης του νοσοκομείου. Ο Van Gicson δήλωσε:

Ενώ η γνώση επεκτάθηκε, έγινε διαθέσιμος μεγαλύτερος αριθμός πιο εξελιγμένων επαγγελματιών, παίρνοντας θέσεις και καθιερώνοντας πρακτικές εκτός των μεγάλων μητροπολιτικών περιοχών με τα εκπαιδευτικά τους κέντρα. Αυτοί οι άνθρωποι σχηματίστηκαν από ένα νέο καλούπι και είχαν συνηθίσει τον εξοπλισμό του τελευταίου τρύγου, καθώς - και αυτό είναι το σημείο - πληροφορίες σχετικά με τις μεθόδους φροντίδας και θεραπείας που μόλις ανακαλύφθηκαν ή αναπτύχθηκαν.

Λόγω αυτής της νέας σημασίας για την πληροφόρηση, νέα πρότυπα για την επαγγελματική υπηρεσία βιβλιοθηκών ενσωματώθηκαν στο Εγχειρίδιο Διαπίστευσης Νοσοκομείων το 1978. Η Μικτή Επιτροπή για τη Διαπίστευση Νοσοκομείων (JCAH), η οποία ανέπτυξε το εγχειρίδιο, είναι ένας εθελοντικός οργανισμός με εκπροσώπους του American Medical Association, το American Hospital Association, το American College of Physicians και το American College of Surgeons. Λειτουργεί για τη δημοσίευση προτύπων για τη λειτουργία των νοσοκομείων και πιστοποιεί τα ιδρύματα που πληρούν τα πρότυπα. Η Eloise Foster στην εφημερίδα της το 1979, και η Judith Torpper κ.ά., στην εφημερίδα τους το 1980 εξέτασαν αυτά τα πρότυπα σε βάθος.

Το JCAH λειτουργεί από μια φιλοσοφία ότι όλα τα νοσοκομεία πρέπει να είναι διαπιστευμένα σύμφωνα με τις ίδιες οδηγίες. Κατά συνέπεια, τα πρότυπα πρέπει να ισχύουν για το διδακτικό νοσοκομείο, το νοσοκομείο που διεξάγει εκτεταμένη έρευνα, το αστικό νοσοκομείο και το νοσοκομείο που εξυπηρετεί μια αγροτική κοινότητα. Αυτά θα μπορούσαν να επιτευχθούν μόνο με την ανάπτυξη ποιοτικών προτύπων.

Τα πρότυπα αναπτύχθηκαν από μια γενική αρχή που αναφέρει: «Το νοσοκομείο παρέχει υπηρεσίες βιβλιοθήκης για την κάλυψη των πληροφοριακών, εκπαιδευτικών και, κατά περίπτωση, των ερευνητικών αναγκών του ιατρικού και νοσοκομειακού προσωπικού. Δύο πρότυπα που διευκρινίζονται σε ένα τμήμα ερμηνείας υποστηρίζουν τη γενική αρχή. Τα πρότυπα δηλώνουν: «Οι επαγγελματικές υπηρεσίες βιβλιοθηκών οργανώνονται για να διασφαλίζουν την κατάλληλη κατεύθυνση ή επίβλεψη, το προσωπικό και τους πόρους» και "Η παροχή επαγγελματικής υπηρεσίας βιβλιοθήκης καθοδηγείται από γραπτές πολιτικές και διαδικασίες."

Οι Torpper κ.ά. έχουν δηλώσει ότι τα πρότυπα είναι παράλληλα τόσο στο αντικείμενο όσο και στην έμφαση στα πρότυπα που έχουν τεθεί για άλλα τμήματα κλινικής υποστήριξης.

Συμπερασματικά δήλωσαν:

Πριν από το 1978, τα πρότυπα JCAH για επαγγελματικές υπηρεσίες βιβλιοθηκών ήταν τόσο ασαφή ώστε να παρέχουν ελάχιστη βάση για τον βιβλιοθηκονόμο να προετοιμαστεί για μια επίσκεψη διαπίστευσης ή για έναν επιθεωρητή να κρίνει το επίπεδο των παρεχόμενων υπηρεσιών βιβλιοθηκών. Αυτή η κατάσταση έχει βελτιωθεί σημαντικά. Πρέπει να αναμένεται ότι οι επιθεωρητές θα ζητήσουν σταδιακά να ζητήσουν από τη βιβλιοθήκη αποδεικτικά στοιχεία για το ίδιο υψηλό επίπεδο επαγγελματισμού που αναμένεται από άλλα νοσοκομειακά τμήματα.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας διαπίστευσης, κάθε νοσοκομείο πρέπει να συμπληρώσει ένα προφίλ έρευνας νοσοκομείου. Η ενότητα για τις υπηρεσίες βιβλιοθήκης ζητά μια περιγραφή των τρεχουσών πρακτικών της βιβλιοθήκης και προσδιορίζει ποια έγγραφα πρέπει να είναι

διαθέσιμα για έλεγχο από την ομάδα διαπίστευσης.

Το αρχικό σχέδιο των προτύπων αναπτύχθηκε από την Ένωση Ιατρικής Βιβλιοθήκης το 1974. Με την εφαρμογή νέων προτύπων, η MLA διαλύθηκε μια επιτροπή για να μελετήσει τη σκοπιμότητα ανάπτυξης του δικού της προγράμματος διαπίστευσης. Ενώ τα νοσοκομεία ψυχικής υγείας παραλείφθηκαν από τα πρότυπα, η Επιτροπή Προτύπων και Πρακτικών της Βιβλιοθήκης Νοσοκομείων των MLA και JCAH εργάζονται για την επίλυση του περιορισμού.

Η καναδική ένωση βιβλιοθηκών, η καναδική περιφερειακή ομάδα του ιατρικού συλλόγου ιατρικών βιβλιοθηκών, ο ιατρικός σύλλογος του Οντάριο, η καναδική ιατρική ένωση και η ένωση καναδικών ιατρικών κολλεγίων ανέπτυξαν ένα σύνολο προτύπων για τις καναδικές νοσοκομειακές βιβλιοθήκες το 1974. Αυτά είναι παρόμοια με τα πρότυπα ότι η MLA συνέστησε στον JCAH. Όπως και με τα πρότυπα JCAH, οι κατευθυντήριες γραμμές του Καναδά αναπτύχθηκαν από μια γενική αρχή, η οποία ορίζει: «Το νοσοκομείο θα παρέχει υπηρεσία βιβλιοθήκης κατάλληλη για τις επαγγελματικές, τεχνικές, εκπαιδευτικές και διοικητικές ανάγκες του ιατρικού και λοιπού προσωπικού του νοσοκομείου». Από αυτήν την αρχή οι Καναδοί ανέπτυξαν τέσσερα πρότυπα που αφορούν: (1) στόχους, οργάνωση και διοίκηση. (2) προσόντα προσωπικού και προσωπικού · (3) φύση και πεδίο εφαρμογής των υπηρεσιών · και (4) εγκαταστάσεις και εξοπλισμός για τη βιβλιοθήκη του νοσοκομείου. Ένα τμήμα διερμηνείας συμπεριλήφθηκε για να δώσει βοήθεια σε βιβλιοθηκονόμους νοσοκομείων και σε διαχειριστές για την εκπλήρωση των προτύπων. Για να χρησιμεύσει ως αφετηρία για το σχεδιασμό της βιβλιοθήκης και των υπηρεσιών πληροφοριών, ένα παράρτημα ελάχιστων ποσοτικών προτύπων συμπεριλήφθηκε αρχικά αλλά καταργήθηκε στην τελική έκδοση.

Τόσο τα πρότυπα JCAH όσο και Καναδά αναπτύχθηκαν ως ελάχιστα πρότυπα. Ωστόσο, οι βιβλιοθηκονόμοι και οι διαχειριστές των νοσοκομείων μπορεί να χρειαστεί να τους χρησιμοποιήσουν για να δικαιολογήσουν βελτιώσεις. Ο McGrath έκανε μια έρευνα για να προσδιορίσει εάν οι βιβλιοθήκες των νοσοκομείων της Μασαχουσέτης πληρούσαν τα πρότυπα που περιγράφονται από τα πρότυπα JCAH και Καναδά. Από τα 102 στα 135 νοσοκομεία που ανταποκρίθηκαν στην έρευνα, το 57% κρίθηκε ότι δεν συμμορφώνεται με τουλάχιστον ένα από τα πρότυπα JCAH. Όταν κρίνεται βάσει των καναδικών ποσοτικών προτύπων που περιγράφονται στο παράρτημα, το 48% πέφτει κάτω από τα ελάχιστα πρότυπα που ορίζονται για την κατηγορία τους.

Η Διοίκηση Βετεράνων έχει το δικό της πρόγραμμα επιθεώρησης για βιβλιοθήκες νοσοκομείων. Περιλαμβάνει εγκεκριμένες οδηγίες για χώρο και εξοπλισμό. οι κατευθυντήριες γραμμές στελέχωσης πρόκειται να εγκριθούν στο εγγύς μέλλον. Συνιστούν επίσης τη χρήση μιας τυπικής λίστας για την ανάπτυξη συλλογών βιβλιοθηκών. Αυτές οι βασικές λίστες αναπτύχθηκαν για πρώτη φορά από τους Sterns και Ratcliff το 1970 και, έμμεσα, μπορεί να θεωρηθούν ελάχιστα πρότυπα συλλογής. Μια επιλεκτική λίστα αυτών των συλλογών «πυρήνα» παρέχεται στις Πρόσθετες αναφορές σε αυτό το άρθρο.

Ο Σύνδεσμος Βιβλιοθηκών Επιστημών Υγείας του Κονέκτικατ (CAISL) ανέπτυξε ένα σύνολο ποιοτικών προτύπων και μια λίστα ελέγχου για βιβλιοθήκες επιστημών υγείας. Στο πλαίσιο του Περιφερειακού Ιατρικού Προγράμματος, οι ελάχιστες ποσοτικές κατευθυντήριες γραμμές αναπτύχθηκαν το 1970 και αναθεωρήθηκαν το 1973. Το 1975 η Επιτροπή Προτύπων του CAISL δημοσίευσε μια σειρά ποιοτικών προτύπων και μια λίστα ελέγχου για βιβλιοθήκες επιστημών υγείας. Δεκατέσσερα πρότυπα καθιέρωσαν τη βάση για αποτελεσματική υπηρεσία βιβλιοθήκης. Η Υπηρεσία Ιατρικής Βιβλιοθήκης Regional Southwest Pacific έχει ενημερώσει τις οδηγίες για να αντικατοπτρίζει τα τρέχοντα πρότυπα και το κόστος.

Με βάση τα πρότυπα JCAH, η Επιτροπή Προώθησης Υπηρεσιών Βιβλιοθήκης Νοσοκομείων του Συμβουλίου Πόρων Βιβλιοθήκης της Δυτικής Νέας Υόρκης ανέπτυξε τα «Πρότυπα για

τις Υπηρεσίες Βιβλιοθηκών Επαγγελματικών Επιστημών Υγείας στα Νοσοκομεία της Πολιτείας της Νέας Υόρκης». Αυτά περιλαμβάνουν έντεκα ποιοτικά πρότυπα που αναπτύχθηκαν από μια γενική αρχή. Η Κρατική Νομοθετική Συνέλευση της Νέας Υόρκης εξετάζει ένα νομοσχέδιο που θα επιτρέπει στις βιβλιοθήκες των νοσοκομείων που πληρούν τα πρότυπα να είναι επιλέξιμες για ένταξη στα Συμβούλια Συστημάτων Πόρων Βιβλιοθηκών Αναφοράς και Έρευνας της Νέας Υόρκης.

Οι βιβλιοθήκες που δεν πληρούν τα πρότυπα δεν θα είναι επιλέξιμες για συμμετοχή χωρίς να υποβάλουν ένα πενταετές σχέδιο για την ικανοποίηση αυτών των προτύπων. Σύμφωνα με τους όρους του νομοσχεδίου, η χρηματοδότηση θα παρέχεται σε βιβλιοθήκες νοσοκομείων με συμμετοχή στα συμβούλια. Όπως προτείνεται, αυτό το πρόσθετο κίνητρο είναι μοναδικό για τις βιβλιοθήκες του νοσοκομείου.

Βιβλιοθήκες Ακαδημαϊκών Επιστημών Υγείας

Όπως και με τις βιβλιοθήκες των νοσοκομείων, υπήρξε μεγάλη αύξηση στον αριθμό των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών επιστημών υγείας κατά την τελευταία δεκαετία. Στις αρχές της δεκαετίας του 1970, αρκετές ιατρικές σχολές άρχισαν να αναπτύσσουν υποκαταστήματα ή πολλαπλές πανεπιστημιούπολεις. Κατά συνέπεια, η βιβλιοθήκη ιατρικής σχολής δεν εξυπηρετεί πάντα το παραδοσιακό τετραετές πρόγραμμα. Μερικοί μπορεί να εξυπηρετούν μαθητές που έχουν εγγραφεί μόνο τα πρώτα δύο χρόνια, ενώ άλλοι εξυπηρετούν μαθητές τα τελευταία χρόνια της ιατρικής εκπαίδευσης. Επιπλέον, πολλές βιβλιοθήκες ιατρικής σχολής έχουν συγχωνευτεί με βιβλιοθήκες από άλλα προγράμματα στο ίδρυμά τους (οδοντιατρική, νοσηλευτική κ.λπ.) για να σχηματίσουν μια βιβλιοθήκη επιστημών υγείας με ένα ευρύ πελατολόγιο. Τα πανεπιστήμια, τα κολέγια, τα κατώτερα κολέγια και τα τεχνικά ινστιτούτα έχουν επίσης αναπτύξει προγράμματα κατάρτισης στους συναφείς τομείς της υγείας. Με αυτές τις αλλαγές, η βιβλιοθήκη ακαδημαϊκών επιστημών υγείας δεν είναι πλέον συνώνυμη με τη βιβλιοθήκη ιατρικής σχολής. Αυτό απαιτούσε την ανάπτυξη ποιοτικών προτύπων για τη διαδικασία διαπίστευσης για ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα. Ο σκοπός της διαδικασίας διαπίστευσης είναι να παρέχει μια επαγγελματική κρίση σχετικά με την ποιότητα του εκπαιδευτικού προγράμματος.

Η Ένωση Αμερικανικών Ιατρικών Κολλεγίων και το Συμβούλιο Ιατρικής Εκπαίδευσης της Αμερικανικής Ιατρικής Ένωσης υποστηρίζει την Επιτροπή Συνδέσμου Ιατρικής Εκπαίδευσης (LCME) για τη διαπίστευση ιατρικών σχολών των ΗΠΑ και του Καναδά. Το 1979, η Επιτροπή Διαπίστευσης Καναδικών Ιατρικών Σχολών άρχισε να πιστοποιεί τα σχολεία τους. Ωστόσο, προς το παρόν, δεν αντικαθιστά τη διαπίστευση από το LCME. Το εγχειρίδιο διαπίστευσης LCME συζητά τη βιβλιοθήκη σε δύο ξεχωριστές ενότητες. Στην ενότητα "Λειτουργίες και δομή ιατρικής σχολής", αναφέρεται:

Μια καλά διατηρημένη και καταγεγραμμένη βιβλιοθήκη, επαρκούς μεγέθους και πλάτους για την υποστήριξη των εκπαιδευτικών προγραμμάτων που διαχειρίζεται το ίδρυμα, είναι απαραίτητη για μια ιατρική σχολή. Η βιβλιοθήκη θα πρέπει να λαμβάνει τα κορυφαία ιατρικά περιοδικά, οι τρέχοντες αριθμοί των οποίων θα πρέπει να είναι εύκολα προσβάσιμοι. Η βιβλιοθήκη ή άλλος πόρος εκμάθησης θα πρέπει επίσης να είναι εξοπλισμένος για να επιτρέπει στους μαθητές να αποκτήσουν εμπειρία με αυτό-εκπαιδευτικές συσκευές. Ένα επαγγελματικό προσωπικό της βιβλιοθήκης θα πρέπει να επιβλέπει την ανάπτυξη και τη λειτουργία της βιβλιοθήκης.

Τρεις παράγραφοι στην ενότητα «Οδηγίες» συζητούν επίσης τη βιβλιοθήκη.

Η βιβλιοθήκη πρέπει να είναι κατάλληλη για τους σκοπούς και τους σκοπούς της ιατρικής σχολής. Η επιτροπή βιβλιοθηκών της σχολής βοηθά στην παροχή συμβουλών στον βιβλιοθηκονόμο και στην ανάπτυξη μιας επίσημης διαδικασίας με την οποία η σχολή μπορεί να κάνει κατάλληλες συστάσεις σχετικά με την απόκτηση υλικού βιβλιοθήκης.

Είναι σημαντικό ένα επαγγελματικό προσωπικό της βιβλιοθήκης να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της Ιατρικής Σχολής. Εάν η βιβλιοθήκη που εξυπηρετεί τη σχολή ιατρικής είναι μέρος ενός ιατρικού κέντρου ή του συστήματος της πανεπιστημιακής βιβλιοθήκης, είναι απαραίτητο το επαγγελματικό προσωπικό που είναι υπεύθυνο για την παροχή υπηρεσιών βιβλιοθήκης στην ιατρική σχολή να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του σχολείου. Οι ιατρικές βιβλιοθήκες έχουν εξελιχθεί περισσότερο από τη συλλογή τόμων και περιοδικών. Ο βιβλιοθηκονόμος θα πρέπει να είναι εξοικειωμένος με τους πόρους για τη διατήρηση της σχέσης μεταξύ της βιβλιοθήκης και των εθνικών συστημάτων και πόρων της βιβλιοθήκης, και με την επέκταση της βιβλιοθήκης για την παροχή υπηρεσιών σε μη τυπωμένο υλικό. Καθώς η σχολή και οι μαθητές που εξυπηρετούνται από τη βιβλιοθήκη γίνονται πιο διασκορπισμένες, ο ρόλος των βιβλιοθηκών των τμημάτων και των υποκαταστημάτων θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη από τον βιβλιοθηκονόμο και από τη διοίκηση και τη σχολή του σχολείου.

Η βιβλιοθήκη θα πρέπει να θεωρείται ως κοινοτικός πόρος για την υποστήριξη της συνεχούς ιατρικής εκπαίδευσης.

Αυτή η τελευταία παράγραφος τονίζει σαφώς ότι η ομάδα διαπίστευσης θεωρεί την ιατρική βιβλιοθήκη ζωτικό πόρο για τις δραστηριότητες συνεχούς εκπαίδευσης του ιδρύματος. Στο πλαίσιο της διαδικασίας διαπίστευσης, ένα έγγραφο αυτό-μελέτης προετοιμάζεται ως απάντηση σε βασικές ερωτήσεις που τέθηκαν από το LCME. Όπως και με άλλα μέρη της αυτό-μελέτης, η ενότητα της βιβλιοθήκης ζητά ποσοτικά δεδομένα για τον προσδιορισμό των δραστηριοτήτων της βιβλιοθήκης. Ένα δεύτερο μέρος ζητά τις απόψεις του προσωπικού ως προς την αποτελεσματικότητα των πόρων και των προγραμμάτων που παρέχει η βιβλιοθήκη. Το Συμβούλιο Διαπίστευσης για Μεταπτυχιακή Ιατρική Εκπαίδευση συζητά τις βιοϊατρικές πληροφορίες στις οδηγίες τους. Δηλώνουν:

Οι ενδείξεις που προσφέρουν εγκεκριμένες κατοικίες θα πρέπει να παρέχουν πρόσβαση σε βιοϊατρικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων προσεκτικά επιλεγμένων, έγκυρων ιατρικών βιβλίων και μονογραφιών, πρόσφατων εκδόσεων του Index Medicus και τρεχόντων ιατρικών περιοδικών στους διάφορους κλάδους της ιατρικής και της χειρουργικής στην οποία διεξάγεται εκπαίδευση, καθώς και σε άλλα εκμάθηση πηγών (π.χ. οπτικοακουστικά). Οι πόροι πληροφόρησης πρέπει να παρακολουθούνται σωστά.

Η διαπίστευση των σχολείων άρνησης χειρίζεται η Επιτροπή Διαπίστευσης Οδοντιατρικής της Αμερικανικής Οδοντιατρικής Ένωσης. Βλέπουν την οδοντιατρική βιβλιοθήκη με τον ίδιο τρόπο όπως το LCME βλέπει την ιατρική βιβλιοθήκη. Παρέχουν μια γενική δήλωση σχετικά με το ρόλο της βιβλιοθήκης στην εκπαιδευτική διαδικασία και υποβάλλουν βασικές ποσοτικές ερωτήσεις σχετικά με τη βιβλιοθήκη στην αυτό-μελέτη τους.

Το Συμβούλιο για την Οδοντιατρική Εκπαίδευση είναι επίσης υπεύθυνο για προγράμματα οδοντιατρικής βοήθειας, οδοντικής υγιεινής και οδοντιατρικής εργαστηριακής τεχνολογίας. Και τα τρία πρότυπα προσδιορίζουν τις βασικές υπηρεσίες που πρέπει να παρέχει η βιβλιοθήκη και συζητούν τη συλλογή, τις εγκαταστάσεις, τις ώρες, τις πολιτικές και τον απαραίτητο προϋπολογισμό για μια επαρκή βιβλιοθήκη.

Το National League for Nursing αναγνωρίζει τέσσερις τύπους νοσηλευτικών σχολών.

Περιλαμβάνουν: (1) προγράμματα απολυτηρίου και ανώτερου βαθμού, (2) προγράμματα συνεργατών, (3) προγράμματα διπλώματος και (4) πρακτικά προγράμματα νοσηλευτικής. Οι οδηγίες για πρακτικά προγράμματα νοσηλευτικής ενημερώνονται πιο πρόσφατα και δηλώνουν ότι οι πόροι της βιβλιοθήκης πρέπει να είναι "άμεσα διαθέσιμοι στη σχολή και τους φοιτητές. Παρέχουν ολοκληρωμένο, κατάλληλο υλικό αναφοράς και τρέχοντα βιβλία, περιοδικά και οπτικοακουστικά θέματα που σχετίζονται με κάθε τομέα του προγράμματος." Οι οδηγίες για τα άλλα προγράμματα είναι παρόμοιες. Η αυτό-μελέτη και η επίσκεψη στο χώρο χρησιμοποιούνται από το National League for Nursing για να προσδιοριστεί εάν η βιβλιοθήκη είναι επαρκής.

Το Συμβούλιο Εκπαίδευσης για την Αμερικανική Ένωση Επαγγελματικής Θεραπείας, σε συνεργασία με το Συμβούλιο Ιατρικής Εκπαίδευσης της Αμερικανικής Ιατρικής Ένωσης, πιστοποιεί εκπαιδευτικά προγράμματα για τον επαγγελματία θεραπευτή. Το Συμβούλιο για την Εκπαίδευση απαριθμεί τις βασικές προϋποθέσεις που: «Μια βιβλιοθήκη πρέπει να είναι προσβάσιμη, που περιέχει τρέχον τυποποιημένο κείμενο, επιστημονικά βιβλία, περιοδικά και άλλο υλικό αναφοράς. Πλήρη προνόμια της βιβλιοθήκης θα πρέπει να διατίθενται στο τμήμα επαγγελματικής θεραπείας και στους μαθητές της. να είναι επαρκής δημοσιονομική πρόβλεψη για τους σκοπούς των σχετικών υλικών αναφοράς για την υποστήριξη της εκπαίδευσης στην επαγγελματική θεραπεία. "

Η Εθνική Ένωση Φυσιοθεραπευτών συνεργάζεται επίσης με την Αμερικανική Ιατρική Ένωση για τη διαπίστευση προγραμμάτων στον τομέα της. Οι κατευθυντήριες γραμμές του αναφέρουν, "Πρέπει να παρέχονται εκπαιδευτικά βοηθήματα όπως κλινικά υλικά, υλικά αναφοράς, επίδειξη και άλλα υλικά πολυμέσων."

Το 1971, P.L. O Dressel δήλωσε ότι:

Την τελευταία δεκαετία σημειώθηκαν επιταχυνόμενες αλλαγές σε αυτήν τη διαδικασία διαπίστευσης. Στο παρελθόν, οι πρακτικές διαπίστευσης έγιναν μηχανικές και άκαμπτες από τις προδιαγραφές και την εφαρμογή συγκεκριμένων παραγόντων, όπως το ποσοστό διδακτορικών τίτλων, οι κρατικές βιβλιοθήκες και οι μισθοί. Η μετατόπιση της έμφασης ήταν προς την κατεύθυνση της διασφάλισης και των κινήτρων προς την ποιότητα με την ευθύνη του ιδρύματος.

Με αυτή τη στροφή προς ποιοτικά πρότυπα, η σημασία της αυτό-μελέτης και της επίσκεψης στον ιστότοπο είναι πολύ σημαντική για τον καθορισμό της επάρκειας της βιβλιοθήκης και των υπηρεσιών της.

Ο οργανισμός που κάνει την καλύτερη χρήση της αυτό-μελέτης είναι το Αμερικανικό Συμβούλιο Φαρμακευτικής Εκπαίδευσης, το οποίο πιστοποιεί τις σχολές φαρμακείων. Ορισμένες ερωτήσεις είναι παρόμοιες με αυτές σε άλλες αυτό-μελέτες, καθώς ζητούν ποσοτικές πληροφορίες για την τεκμηρίωση της επάρκειας της βιβλιοθήκης. Το Αμερικανικό Συμβούλιο Φαρμακευτικής Εκπαίδευσης υποβάλλει επίσης ερωτήσεις που βοηθούν το προσωπικό της βιβλιοθήκης να καθορίσει εάν ικανοποιούν τις ανάγκες των ιδρυμάτων τους. Σε αυτά περιλαμβάνονται ερωτήσεις σχετικά με το τι έκανε η βιβλιοθήκη για την επίλυση των ελλείψεων που εντοπίστηκαν στην πιο πρόσφατη ολοκληρωμένη αυτό-μελέτη και ερωτήσεις σχετικά με την αξιολόγηση της βιβλιοθήκης από τη σχολή και τους μαθητές. Το συμβούλιο είναι επίσης μοναδικό στο ότι ορίζει ότι μία από τις ευθύνες του βιβλιοθηκονόμου είναι να αναπτύξει "αποτελεσματικές στρατηγικές για να διδάξει στους μαθητές την ορθή χρήση της επαγγελματικής λογοτεχνίας σε είδη πρακτικών που ενδέχεται να ασχοληθούν." Στην καλύτερη περίπτωση, αυτή η εκπαιδευτική λειτουργία συνάγεται μόνο στις οδηγίες για τα άλλα ακαδημαϊκά προγράμματα.

Πρόγραμμα πιστοποίησης MLA

Ενώ το MLA δραστηριοποιήθηκε στην ανάπτυξη προτύπων που θα προτείνονται στον JCAH και στις διάφορες ομάδες που αναπτύσσουν πρότυπα για βιβλιοθήκες ακαδημαϊκών επιστημών υγείας, έχει δραστηριοποιηθεί περισσότερο στην ανάπτυξη του δικού του προγράμματος πιστοποίησης. Οι Jordan, Libbey, Darling, Hill και Proctor έχουν γράψει εξαιρετικά άρθρα σχετικά με το πρόγραμμα πιστοποίησης του MLA.

Στην προεδρική της ομιλία το 1946 στο MLA, η Mary Louise Marshall ανέφερε το πρόγραμμα πρακτικής της και συνέστησε κάποιες δράσεις σύνδεσης στο ζήτημα της επίσημης εκπαίδευσης για ιατρικούς βιβλιοθηκονόμους. Στην περίληψη των επιχειρημάτων για πιστοποίηση, η Mildred Jordan δήλωσε ότι θα χρησιμεύσει ως μέθοδος καθορισμού ελάχιστων προτύπων και εκπαίδευσης για την ομάδα, εξασφαλίζοντας έτσι υψηλότερο επίπεδο εξυπηρέτησης στο ιατρικό κοινό. Μια επιτροπή συνέστησε στην ετήσια συνεδρίαση

του 1947 η κατάρτιση να γίνεται σε τρία επίπεδα:

Βαθμός I. Εκπαίδευση σχολείου βιβλιοθήκης με εργασία στη διαχείριση βιβλιοθηκών, ιατρική βιβλιογραφία κ.λπ.

Βαθμός II, Απαιτήσεις για βαθμό I και εξάμηνη εμπειρία από εγκεκριμένο βιβλιοθηκονόμο.

Βαθμός III. Εκπαίδευση που οδηγεί σε προχωρημένο πτυχίο ή ισοδύναμο.

Η επιτροπή συνέστησε επίσης την αναγνώριση της πιστοποίησης στα ίδια τρία επίπεδα.

Μετά την αναθεώρηση της πρότασης για συμπερίληψη της ρήτρας του παππού, η σύσταση πέρασε τον επόμενο χρόνο.

Διορίστηκε μια υποεπιτροπή για το πρόγραμμα σπουδών και παρήγαγε τον "Κώδικα για την εκπαίδευση και την πιστοποίηση των ιατρικών βιβλιοθηκών". Τα πρότυπα σχεδιάστηκαν για να χρησιμεύσουν ως οδηγός για την ανάπτυξη μαθημάτων και χρησιμοποιήθηκαν ως ραβδί μέτρησης για την έγκριση ή την απόρριψη αυτών των μαθημάτων Έτσι, άτομα που έχουν πιστοποιηθεί σε επίπεδο Βαθμού I ήταν άτομα που αποφοίτησαν από σχολείο βιβλιοθηκών και ολοκλήρωσαν εγκεκριμένο μάθημα στην ιατρική βιβλιοθηκονομία. Ενώ υπήρξε κάποια μικρή αναθεώρηση το 1956, μια σημαντική αναθεώρηση ενσωματώθηκε το 1964 προσθέτοντας μια εξέταση ως εγκεκριμένη μέθοδος πιστοποίησης. Εκείνη την εποχή, ο Βαθμός II αναθεωρήθηκε επίσης για να επιτρέψει ένα μεταπτυχιακό πτυχίο σε ένα σχετικό αντικείμενο ως εναλλακτική λύση για μια διαπροσωπεία. Ο Darling έχει εκφράσει την άποψη ότι το πρόγραμμα πιστοποίησης δεν λειτούργησε ποτέ πέρα από το επίπεδο Βαθμού I εκτός από ένα διακριτικό βάση.

Το 1972 η Martha Jane Zachert και η Joan Titley προεδρεύουν σε μια επιτροπή για την πρόταση ενός νέου κώδικα. Μια αναθεώρηση των συστάσεων της επιτροπής εγκρίθηκε από την ιδιότητα του μέλους το 1974. Μια ουσιαστική διαφορά μεταξύ των δύο κωδικών είναι ότι, ενώ ο πρωτότυπος προέβλεπε μια ποικιλία τρόπων πιστοποίησης, ο παρών κώδικας βασίζεται σε εξέταση ικανοτήτων. Ο τρέχων κωδικός απαιτεί επίσης επαναπιστοποίηση κάθε πέντε χρόνια.

Ο κώδικας του 1974 τέθηκε σε εφαρμογή το 1978 και αναθεωρήθηκε το 1981, όταν το Διοικητικό Συμβούλιο του MLA αποφάσισε να μην εφαρμόσει ένα πρόγραμμα πιστοποίησης για τεχνικούς βιβλιοθηκών επιστημών υγείας. Κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι υπήρχε ανεπαρκής ζήτηση και οικονομική υποστήριξη για το πρόγραμμα τεχνικών. Όπως αναθεωρήθηκε, η απαίτηση πιστοποίησης περιλαμβάνει:

(1) απόφοιτος από ένα σχολικό πρόγραμμα βιβλιοθήκης διαπιστευμένο από την Αμερικανική Ένωση Βιβλιοθηκών · και

(2) βαθμός επιτυχίας σε εξέταση (αξιολόγηση των ικανοτήτων του επιπέδου εισόδου που απαιτούνται από τους βιβλιοθηκονόμους των επιστημών υγείας) · η εξέταση αυτή θα πραγματοποιηθεί από τον Σύλλογο · και

(5) δύο έτη (ή το αντίστοιχο) πτυχίου μετά τη βιβλιοθήκη ως βιβλιοθηκονόμος επιστημών υγείας σε επαγγελματικό επίπεδο εντός περασμένων δέκα ετών.

Απαιτείται βαθμολογία επιτυχίας σε κάθε μία από τις τρεις ενότητες: διοίκηση, δημόσιες υπηρεσίες και τεχνικές υπηρεσίες.

Ο κωδικός θα πιστοποιηθεί κατά gram σε ειδικευμένους αιτούντες για μέγιστη περίοδο πέντε ετών. Για να διασφαλιστεί η συνεχής ικανότητα, η επαναπιστοποίηση απαιτεί συμμετοχή σε τριάντα πέντε ώρες επαφής δραστηριοτήτων συνεχούς εκπαίδευσης (CE): (1) μαθήματα και εργαστήρια και (2) ατομικά επιτεύγματα. Ορισμένοι τύποι μαθημάτων και εργαστηρίων έχουν εγκριθεί αυτόματα για πιστοποίηση CE.

Αυτά περιλαμβάνουν μαθήματα συνεχούς εκπαίδευσης MLA, μαθήματα που προσφέρονται από άλλους εθνικούς συλλόγους, διαδικτυακά μαθήματα κατάρτισης που προσφέρονται από την Εθνική Βιβλιοθήκη Ιατρικής ή το Ινστιτούτο Επιστημονικών και Τεχνικών

Πληροφοριών του Καναδά, μαθήματα του Εθνικού Ιατρικού Οπτικοακουστικού Κέντρου και μαθήματα που προσφέρονται από ακαδημαϊκούς οργανισμούς. Μια επιτροπή συνεχούς

εκπαίδευσης MLA είναι υπεύθυνη για την έγκριση άλλων τύπων δραστηριοτήτων συνεχούς εκπαίδευσης. Ένα άτομο μπορεί επίσης να επαναπιστοποιηθεί με τη διδασκαλία ή την ανάπτυξη ενός προγράμματος συνεχούς εκπαίδευσης MLA, αναπτύσσοντας ένα εκπαιδευτικό πακέτο μέσω ή υπολογιστή με τη βοήθεια ή δημοσιεύοντας. Οι πιστώσεις για καθεμία από αυτές τις δραστηριότητες αναφέρονται στη δημοσίευση MLA, "Απαιτήσεις MLA για πιστοποίηση για βιβλιοθηκονόμους Επιστημών Υγείας"

Για να παράσχει έναν μηχανισμό για τους βιβλιοθηκονόμους των επιστημών υγείας να αποκτήσουν επαναπιστοποίηση, το MLA ήταν εξαιρετικά ενεργό στην ανάπτυξη των δικών του προγραμμάτων CE. Αυτά τα μαθήματα ήταν διαθέσιμα για πρώτη φορά στην ετήσια συνάντηση του 1964 και από το 1965 ήταν επίσης διαθέσιμα στις περιφερειακές συναντήσεις. Σαράντα εννέα συνεδρίες μαθημάτων CE προσφέρθηκαν στην ετήσια συνάντηση του 1980, σε σύγκριση με τριάντα έξι συνεδρίες στη συνάντηση του 1979. Είναι πολύ νωρίς για να πει εάν η διαδικασία επαναπιστοποίησης θα είναι επιτυχής. Άτομα που είχαν αρχικά πιστοποιηθεί το 1978 δεν θα απαιτείται να επαναπιστοποιηθούν έως τις 31 Δεκεμβρίου 1982. Ωστόσο, μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι οι βιβλιοθηκονόμοι των επιστημών υγείας συμμετέχουν ενεργά σε δραστηριότητες CE.

Συμπερασματικά, πρέπει να αναφερθεί ότι υπήρξαν σημαντικές βελτιώσεις στην ανάπτυξη και χρήση προτύπων από το άρθρο του 1972 από την Helen Yast, 53 πρότυπα βιβλιοθήκης νοσοκομείων βελτιώθηκαν και η θέση της βιβλιοθήκης στη διαδικασία διαπίστευσης είναι ίση με εκείνη άλλων υπηρεσιών τμήματα εντός του νοσοκομείου. Τα πρότυπα για τους βιβλιοθηκονόμους των επιστημών υγείας έχουν βελτιωθεί, και ενώ είναι πολύ νωρίς για να πει εάν η επαναπιστοποίηση είναι επιτυχής, η τεράστια ανάπτυξη των προγραμμάτων συνεχούς εκπαίδευσης του MLA μπορεί να υποδηλώνει ότι θα πετύχει. Τα πρότυπα για τις βιβλιοθήκες ακαδημαϊκών επιστημών υγείας εξακολουθούν να αποτελούν μέρος της διαδικασίας διαπίστευσης του μητρικού ιδρύματος. Η χρησιμότητα όλων των προτύπων μπορεί να μετρηθεί μόνο με την εφαρμογή τους στο ίδρυμα. Με την ανάπτυξη ποιοτικών προτύπων, η διαδικασία αξιολόγησης έχει επίσης βελτιωθεί.

βιβλιογραφικές αναφορές.....

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Ιστορικό πλαίσιο

1.1 Η ανάπτυξη Βιβλιοθηκών για νοσοκομειακούς ασθενείς

Τόσο ως έννοια όσο και ως πραγματικότητα, οι βιβλιοθήκες και οι υπηρεσίες βιβλιοθήκης για ασθενείς έχουν απολαύσει μια μακρά και επιτυχημένη ιστορία. Και, σε μεγάλο βαθμό, οι επιτυχίες τους συνδέονται με μια επίμονη αναγνώριση ότι τα βιβλία και η ανάγνωση - μέσω της ικανότητας να αποσπασούν την προσοχή, να διασκεδάζουν, να εμπνέουν, να υποστηρίζουν και να αναβαθμίζουν - μπορούν να προωθήσουν την αποκατάσταση των ασθενών.

Η παροχή βιβλίων και η ανάγνωση ως θεραπευτικά βοηθήματα χρονολογούνται τουλάχιστον στο τελευταίο μέρος του Μεσαίωνα (εποχή μεγάλης ανάπτυξης νοσοκομείων, ιδιαίτερα στην Ευρώπη). Για παράδειγμα, σε έναν παθιασμένο λόγο σχετικά με την ανάγκη για βιβλιοθήκες ασθενών ως μέρος της θεραπευτικής ιατρικής, ο Bruce Bruce-Porter, Άγγλος ιατρός, έγραψε ότι το μεγάλο νοσοκομείο του Χαλίφη Αλ Μανσούρ στο Κάιρο της Αιγύπτου (περ. 1276 μ.Χ.) δεν παρείχε μόνο ιατρική και χειρουργική φροντίδα, αλλά και ιερείς να διαβάζουν το

Κοράνι μέρα και νύχτα για ασθενείς που επιθυμούν να ακούσουν. για ασθενείς που δεν μπορούσαν να κοιμηθούν, παρέχεται μουσική και αφήγηση ιστοριών. Ο Bruce-Porter το είδε αυτό ως την πρώτη ιδέα μιας βιβλιοθήκης ασθενών και τον ρόλο της στο σχέδιο θεραπείας. Ψυχιατρικά νοσοκομεία, ιδιαίτερα στην Αγγλία, τη Γαλλία, τη Γερμανία και τη Σκωτία του δέκατου όγδοου και 19ου αιώνα, συντηρούσαν βιβλιοθήκες για ασθενείς, καθώς οι γιατροί που θεραπεύουν τους ψυχικά ασθενείς σε αυτές τις χώρες συνταγογραφούσαν την ανάγνωση ως θεραπεία. Και, στις Ηνωμένες Πολιτείες, μέχρι το πρώτο μισό του δέκατου ένατου αιώνα, η ανάγνωση για τους ψυχικά ασθενείς κρίθηκε αρκετά σημαντική που υποχωρεί και Τα άσυλα διατηρούσαν οργανωμένες βιβλιοθήκες ασθενών, πράγματι, κατά τη διάρκεια αυτής της εποχής, οι υπηρεσίες βιβλιοθηκών αποτελούσαν σημαντικό μέρος των θεραπευτικών προγραμμάτων για τους ψυχικά ασθενείς.

Μέχρι το δεύτερο μισό του δέκατου ένατου αιώνα, δεν ήταν ασυνήθιστο να βρούμε τόσο τα ψυχιατρικά όσο και τα γενικά νοσοκομεία να εκδίδουν τυπωμένους καταλόγους των βιβλίων τους για τους ασθενείς.

Και στα τέλη του δέκατου ένατου και στις αρχές του εικοστού αιώνα, με γνώμονα τη σταθερή πίστη στην αξία των βιβλιοθηκών των ασθενών, οι ασκούμενοι άρχισαν να πραγματοποιούν μελέτες στον τομέα. Στη Βρετανία, για παράδειγμα, λίγο πριν από το 1895, η Dorothy Tylor διεξήγαγε μια έρευνα για περίπου εβδομήντα υπηρεσίες βιβλιοθηκών ασθενών και στη συνέχεια ανέφερε τα αποτελέσματα στο δέκατο όγδοο ετήσιο συνέδριο της Βιβλιοθήκης (Cardiff, 1895). Μεταξύ των ευρημάτων της, η έρευνά της σημείωσε ότι το μεγαλύτερο μέρος του ιατρικού προσωπικού του νοσοκομείου ερωτήθηκε, πιστεύοντας ότι τα βιβλία και η ανάγνωση συνέβαλαν στη φροντίδα των ασθενών, προέτρεψαν να διατεθεί υλικό στους βιβλιοθήκες στους ασθενείς.

Έγιναν επίσης μελέτες στη Γερμανία, δύο από τις πιο εκτεταμένες είναι οι κριτικές του Ernst Schultze (1907) και της Irene Chromse (1913) για τις υπηρεσίες νοσοκομειακής βιβλιοθήκης. Και, το 1911, στις Ηνωμένες Πολιτείες, η Edith Jones δημοσίευσε τα αποτελέσματα μιας μελέτης που είχε πραγματοποιήσει σε υπηρεσίες βιβλιοθήκης σε περίπου 121 ψυχιατρικά νοσοκομεία. (Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι ένιωθε ότι ήταν λιγότερο από τις βέλτιστες συνθήκες, συνεπώς παρότρυνε στη συνέχεια τις ενώσεις κρατικών βιβλιοθηκών να δώσουν περισσότερη προσοχή στις βιβλιοθήκες για τους φυλακισμένους ψυχικά ασθενείς.) Παρά τις προσπάθειες γιατρών και βιβλιοθηκονόμων που πίστευαν τόσο βαθιά στη θεραπευτική αξία των βιβλίων και της ανάγνωσης, οι βιβλιοθήκες ασθενών, ιδίως εκείνες των γενικών νοσοκομείων, εξελίχθηκαν αργά στις αρχές του εικοστού αιώνα. Ο Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος, ωστόσο, αποδείχθηκε σημαντικός καταλύτης για την ανάπτυξή τους, διότι, μέσω των επιτυχιών πολλών εθνικών προγραμμάτων πολεμικών υπηρεσιών, προέκυψε μια σαφέστερη και ευρύτερη αναγνώριση ότι τα βιβλία και η ανάγνωση θα μπορούσαν να συμβάλουν στην ευημερία και την ανάκαμψη.

Τα προγράμματα της Πολεμικής Υπηρεσίας συνίσταντο σε οργανωμένες, συνεκτικές προσπάθειες για την παροχή προσωπικού στις ένοπλες δυνάμεις - συμπεριλαμβανομένων εκείνων που τραυματίστηκαν, άρρωσαν ή νοσηλεύτηκαν - με βιβλία και άλλο υλικό ανάγνωσης. Ενώ η βιβλιογραφία δεν επιτρέπει την παρακολούθηση όλων των Προγραμμάτων Πολεμικής Υπηρεσίας, δύο που περιγράφονται καλά είναι αυτά που αναπτύχθηκαν στη Μεγάλη Βρετανία και τις Ηνωμένες Πολιτείες. Στη Μεγάλη Βρετανία, η Πολεμική Υπηρεσία ξεκίνησε το 1914 και οργανώθηκε ως εθελοντικό πρόγραμμα, κυρίως από βιβλιοθηκονόμους από τη Βιβλιοθήκη του Λονδίνου. Λειτουργούσε υπό τη γενική διεύθυνση της Helen Mary Gaskell και έλαβε οικονομική βοήθεια από το Τάγμα του Αγίου Ιωάννη και της Βρετανικής Εταιρείας Ερυθρού Σταυρού.

Αρχικά, το πρόγραμμα παρείχε βιβλία στον τραυματισμένο στρατό που βρίσκονταν σε νοσοκομεία και σε νοσοκομειακά πλοία. Όμως, το 1918, τα πολιτικά νοσοκομεία άρχισαν να περιλαμβάνονται στην υπηρεσία. εκείνη τη χρονιά, η εκπληκτική παραγωγή του

προγράμματος ήταν δύο εκατομμύρια βιβλία, περιοδικά και εφημερίδες.

Στις Ηνωμένες Πολιτείες, η Πολεμική Υπηρεσία ξεκίνησε το 1917 και οργανώθηκε υπό την καθοδήγηση της Αμερικανικής Ένωσης Βιβλιοθηκών (ALA). Αρχικά, η ALA παρείχε υλικό ανάγνωσης κυρίως σε στρατόπεδα και βάσεις ένοπλων δυνάμεων των ΗΠΑ σε όλο τον κόσμο. Όμως, το 1918, επέκτεινε τις υπηρεσίες του σε νοσοκομεία και διηπειρωτικά νοσοκομειακά τρένα που χρησιμοποιούνται από στρατιωτικό προσωπικό των ΗΠΑ. Η ALA διοργάνωσε επαγγελματίες βιβλιοθηκονόμους να στελεχώνουν βιβλιοθήκες στα μεγαλύτερα νοσοκομεία, ενώ οι υπηρεσίες βιβλιοθηκών σε μικρότερα νοσοκομεία θα επιβλέπονταν από προσωπικό από τοπικές βιβλιοθήκες.

Μέχρι το τέλος του δεύτερου έτους, η Πολεμική Υπηρεσία είχε παράσχει υλικό ανάγνωσης σε περίπου 3.981 σημεία εξυπηρέτησης. στο αποκορύφωμα της υπηρεσίας, περισσότεροι από 170 βιβλιοθηκονόμοι εργάζονταν στο τμήμα του προγράμματος στη βιβλιοθήκη του νοσοκομείου.

Και στις δύο χώρες, (και τουλάχιστον στη Γερμανία), οι προσπάθειες της Πολεμικής Υπηρεσίας είχαν τεράστια επιτυχία, κυρίως για τη θετική επίδραση που είχε το υλικό ανάγνωσης στο προσωπικό των ενόπλων δυνάμεων. Μια διεύθυνση στο τμήμα βιβλιοθηκών νοσοκομείων της ALA ίσως περιγράφει καλύτερα ότι:

Όχι πολλοί, αν κάποιος από εμάς ... έχουν προσωπικές αναμνήσεις για την τεράστια θεραπευτική αξία των βιβλιοθηκών των ασθενών που δημιουργήθηκαν θαυματουργά μια νύχτα στα νοσοκομεία των στρατών του πρώτου παγκόσμιου πολέμου ... το μεγαλύτερο μέρος αυτής της ετερογενούς ομάδας ανδρών υπέφεραν τις δυσκολίες τους πιο εύκολα λόγω της ύλης ανάγνωσης που είτε τις εκτρέπονταν είτε τις τρέφονταν με κάποιο μυστηριώδη τρόπο. Για ίσως την πρώτη φορά από τις μέρες της αρχαίας Θήβας υπήρχε η συνειδητοποίηση σε πολύ μεγάλη κλίμακα του γεγονότος ότι τα βιβλία μπορεί πράγματι να είναι φάρμακα για την ψυχή - και, ως εκ τούτου, το σώμα.

Η Βρετανική Βιβλιοθήκη Πολέμου έληξε το 1919, αλλά η Κοινωνία του Ερυθρού Σταυρού και η Βιβλιοθήκη του Τζον του Νοσοκομείου του Αγίου Ιωάννη, συνειδητοποιώντας την αξία του υλικού ανάγνωσης σε νοσοκομειακά άτομα, συνέχισε να συνεργάζεται με την Gaskell για να επεκτείνει περαιτέρω τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης σε μη στρατιωτικά νοσοκομεία. Στις Ηνωμένες Πολιτείες μετά τον πόλεμο, η ALA παρέδωσε τον εξοπλισμό και τα βιβλία της στο στρατό, αλλά συνέχισε να συνεργάζεται με νοσοκομεία ανοικοδόμησης της δημόσιας υπηρεσίας. Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση ανέλαβε τελικά τον έλεγχο των βιβλιοθηκών σε αυτά τα νοσοκομεία: εξελίχθηκαν στις Βιβλιοθήκες του Γραφείου των Βετεράνων, που σήμερα γνωρίζουν ως Βιβλιοθήκες Διοίκησης των Βετεράνων.

Λόγω σε μεγάλο βαθμό σε τέτοιες επιτυχίες της Πολεμικής Υπηρεσίας, η άμεση μετά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο εποχή γνώρισε μια δραματική ανάπτυξη στην ίδρυση βιβλιοθηκών ασθενών, η βιβλιογραφία αντικατοπτρίζει αυτό που συνέβη ιδιαίτερα στις Ηνωμένες Πολιτείες. Όμως, η πρόοδος στον τομέα αναφέρθηκε επίσης συχνά στην Αυστραλία, την Τσεχοσλοβακία, τη Δανία, τη Γαλλία, τη Γερμανία, τη Μεγάλη Βρετανία, τη Νέα Ζηλανδία, την Ισπανία και τη Σουηδία.

Το διαδεδομένο ενδιαφέρον για τις βιβλιοθήκες των ασθενών οδήγησε σύντομα στο σχηματισμό εθνικών και διεθνών επιτροπών βιβλιοθηκών νοσοκομείων. Ενώ η αρίθμηση της δουλειάς τους είναι πέραν του πεδίου εφαρμογής αυτής της εισαγωγής, θα πρέπει τουλάχιστον να γίνει αναφορά στις πρώτες. Χρονολογείται το 1916, η πρώτη επιτροπή οργανώθηκε από την ALA και ονομάστηκε ανεπίσημα «Επιτροπή Βιβλιοθηκών Ιδρυμάτων». «Αν και προοριζόταν να εκπροσωπεί βιβλιοθήκες σε νοσοκομεία και φιλανθρωπικά και διορθωτικά ιδρύματα, το 1923, είχε κατακλυστεί από τις αυξανόμενες δραστηριότητες των νοσοκομειακών βιβλιοθηκών, που Η ALA έπρεπε να σχηματίσει μια δεύτερη επιτροπή - την "Επιτροπή Βιβλιοθηκών Νοσοκομείων" - για να εργαστεί αποκλειστικά με αυτές τις ανάγκες. (Η "Επιτροπή Βιβλιοθηκών Ιδρυμάτων" συνέχισε να συνεργάζεται με μη νοσοκομειακές

θεσμικές βιβλιοθήκες.) Το επόμενο έτος, επίσης εντός της ALA, αλλά για άγνωστους λόγους, μια οντότητα που ονομάζεται Στρογγυλή Τράπεζα Νοσοκομείων Βιβλιοθήκης εμφανίστηκε. Γρήγορα έγινε η πιο παραγωγική από τις δύο ομάδες, εκδίδοντας, για παράδειγμα, ολοκληρωμένα πρότυπα για τις βιβλιοθήκες ασθενών του νοσοκομείου. Για αρκετά χρόνια, η Επιτροπή Νοσοκομείων Βιβλιοθηκών και η Στρογγυλή Τράπεζα συνεργάστηκαν δίπλα και συνέχισε να έχει παρόμοιους στόχους.

1.2 IFLA και βιβλιοθήκες για ασθενείς

1.2.1 Η Γένεση της Επιτροπής Βιβλιοθήκης Νοσοκομείων της IFLA

Η έμπνευση για την πρώτη επιτροπή βιβλιοθηκών της IFLA χρονολογείται από το πενήντα τρίτο ετήσιο συνέδριο της Βρετανικής Ένωσης Βιβλιοθηκών στο Cambridge, το 1930. Στη συνάντηση αυτή, πραγματοποιήθηκε η πρώτη σύνοδος του Συλλόγου για τις νοσοκομειακές βιβλιοθήκες και έγινε μάρτυρας τόσο επίσημων περιγραφών όσο και άτυπων συζητήσεων. βιβλιοθηκών ασθενών, όπως τότε υπήρχαν στη Δανία, τη Γερμανία, τη Μεγάλη Βρετανία, τη Σουηδία και τις Ηνωμένες Πολιτείες. Ελπίζοντας τη συνοχή σε ένα πεδίο που είδαν να αναπτύσσεται ραγδαία, οι συμμετέχοντες στη συνεδρία συμφώνησαν να προσπαθήσουν να σχηματίσουν μια διεθνή συμμαχία των βιβλιοθηκών των ασθενών. Συμφώνησαν επίσης για την ανάγκη μιας διεθνούς έρευνας του πεδίου, που θα αντλούσε πληροφορίες σχετικά με τους στόχους, τις μεθόδους και τις επιτυχίες των βιβλιοθηκών.

Η «πρόταση του Κέιμπριτζ» οδήγησε τελικά σε σχηματισμό δύο υποεπιτροπών για τις βιβλιοθήκες ασθενών, μία που ιδρύθηκε υπό τη χορηγία της Διεθνούς Ένωσης Νοσοκομείων και η δεύτερη υπό την αιγίδα της Διεθνούς Ομοσπονδίας Συλλόγων Βιβλιοθηκών (IFLA). Δεν είναι σαφές τι αποτελούσε την πρώην υποεπιτροπή (η μοίρα αυτής της επιτροπής είναι επίσης ασαφής), αλλά είναι γνωστό ότι η υποεπιτροπή της IFLA - που πρότεινε και εγκρίθηκε στην ετήσια συνάντηση της IFLA στο Cheltenham (Αγγλία) το 1931 - είχε ως στόχο να προσελκύσει μέλη από τριάντα περίπου χώρες: δύο άνθρωποι από κάθε χώρα θα κάθονταν στην υποεπιτροπή, μία εκπροσωπούσε τις βιβλιοθήκες της χώρας και, δεύτερον, τα νοσοκομεία της. Οι εργασίες για το σχεδιασμό της υποεπιτροπής συνεχίστηκαν έως το 1935, οργανώθηκε τελικά με δώδεκα χώρες που κατέχουν συμμετοχή.

Κατά την ίδρυσή της, η υποεπιτροπή ορίστηκε η Υποεπιτροπή Νοσοκομειακών Βιβλιοθηκών. Ωστόσο, με την πάροδο των ετών, καθώς οι κανόνες της IFLA άλλαξαν, η κατάσταση της υποεπιτροπής άλλαξε - έγινε μια πλήρης επιτροπή, έπειτα μια υποενοότητα και, τέλος, μια ενότητα. Το βασικό του όνομα - «βιβλιοθήκες νοσοκομείων» - άλλαξε καθώς άλλαξε το πεδίο κάλυψης: κυρίως, το 1977, έγινε το Τμήμα Υπηρεσιών Βιβλιοθήκης σε Νοσοκομειακούς Ασθενείς και Αναπήρους και, το 1984, το Τμήμα Βιβλιοθηκών που Εξυπηρετούν Μειονεκτούν Ατομα.

1.2.2 Οι συστάσεις της IFLA για βιβλιοθήκες ασθενών

Από το 1960 έως το 1984, η IFLA δημοσίευσε τέσσερα σύνολα συστάσεων για βιβλιοθήκες ασθενών.

Το πρώτο σετ δημοσιεύθηκε το 1960 στο Libri (10 [2]: 141-146) ως Memoire indicur sur les bibliotheques d 'hopitaux (Μνημόνιο για τις νοσοκομειακές βιβλιοθήκες). μια πιο σύντομη έκδοση εμφανίστηκε στα Αγγλικά στο Hospital Abstracts, 1961/1963.

Ένα δεύτερο σύνολο συστάσεων, IFLA Standards for Libraries in Hospitals, δημοσιεύθηκε στο Δελτίο της βιβλιοθήκης της UNESCO, τόμος 23, αριθμός 2, Μάρτιος / Απρίλιος 1969, σελίδες 70-75.

Οι τρίτες συστάσεις της IFLA δημοσιεύθηκαν ως παραγράφους 53-61 των προτύπων της δημόσιας βιβλιοθήκης του IFLA για τις δημόσιες βιβλιοθήκες (Verlag Dokumentation,

1973).

Ανταγοπρίζοντας μια διευρυμένη εστίαση, αυτές οι συστάσεις περιλάμβαναν όχι μόνο ασθενείς στο νοσοκομείο, αλλά επίσης: οικιακούς αναγνώστες. τα άτομα με ειδικές ανάγκες κέντρα ημέρας, κλαμπ και κατοικίες για ηλικιωμένους · και φυλακές, σπίτια προφυλάξεων και κέντρα κράτησης.

Τέλος, το 1984, η IFLA δημοσίευσε κατευθυντήριες γραμμές για βιβλιοθήκες που εξυπηρετούν νοσοκομειακούς ασθενείς και άτομα με ειδικές ανάγκες στην Κοινότητα. Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές κάλυψαν τις υπηρεσίες σε ορισμένες άλλες ομάδες, όπως: αφασία / δυσλεξία. άτομα με κινητικά μειονεκτήματα · οι κωφοί και, οι διανοητικά ανάπηροι / ψυχικά ασθενείς.

Σημειώνοντας ότι ήταν αδύνατο να καταρτιστούν καθολικά εφαρμόσιμα πρότυπα, το έγγραφο του 1984 στόχευε, αντίθετα, να είναι ένα σύνολο υποβλητικών κατευθυντήριων γραμμών βασισμένων στο έργο και τις εμπειρίες των βιβλιοθηκών στον τομέα. Οι Οδηγίες έλαβαν υπόψη κάθε εργασία που είχε ήδη γίνει από εθνικούς συλλόγους βιβλιοθηκών.

2. Παράμετροι αυτών των κατευθυντήριων γραμμών

2.1 Στόχος

Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές αναγνωρίζουν ότι, λόγω διαφορετικών αναγκών και πόρων, και λόγω πολιτιστικών, κοινωνικών και πολιτικών διαφορών μεταξύ των χωρών, καμία μέθοδος ή σχέδιο δεν μπορεί να προταθεί καθολικά. Επομένως, ενώ στοχεύουν να απεικονίσουν τα επίπεδα στα οποία θα πρέπει να επιδιώκουν οι υπηρεσίες βιβλιοθήκης για τους ασθενείς, έχουν οργανωθεί έτσι ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν απλώς για τον προσδιορισμό των βασικών χαρακτηριστικών αυτών των υπηρεσιών. Η ομάδα εργασίας ελπίζει ειλικρινά ότι θα αποδειχθούν χρήσιμες σε όλες σχεδόν τις περιπτώσεις και ότι κάθε θεσμικό όργανο θα καθορίσει από μόνο του τη σκοπιμότητα και την καταλληλότητα των υπηρεσιών που περιγράφονται.

2.2 Στόχοι

Πρώτηση της δημιουργίας βιβλιοθηκών / υπηρεσιών βιβλιοθήκης για ασθενείς

Να υποστηρίξουμε ένα ιδανικό αριστείας σε ήδη υπάρχοντα προγράμματα

Να ενθαρρύνει τα εξωτερικά γραφεία να επεκτείνουν τις υπηρεσίες βιβλιοθηκών σε άτομα σε εγκαταστάσεις μακροχρόνιας φροντίδας

2.3 Πεδίο εφαρμογής

Οι οδηγίες προορίζονται να ισχύουν για βιβλιοθήκες και υπηρεσίες βιβλιοθήκης για ασθενείς όλων των ηλικιών σε κάθε τύπο υγειονομικής περίθαλψης, και στους ηλικιωμένους και τα άτομα με ειδικές ανάγκες σε κατοικίες μακροχρόνιας περίθαλψης, σπίτια και άλλα ιδρύματα.

2.4 Υποθέσεις

Οι οδηγίες προϋποθέτουν τα ακόλουθα:

- ότι τα βιβλία και άλλο υλικό της βιβλιοθήκης έχουν εγγενή αξία για όλους, ανεξάρτητα από την ηλικία, το εκπαιδευτικό επίπεδο, την κοινωνική κατάσταση ή τη φυσική ή ψυχική διευκόλυνση.

- ότι, με έναν μοναδικό και πολύ προσωπικό τρόπο, βιβλία και άλλο υλικό βιβλιοθήκης παρέχουν την ευκαιρία να ενημερωθούν, να διασκεδάσουν, να εμπνευστούν, να προβληματιστούν και να μάθουν.

- ότι τα άτομα σε οποιαδήποτε κοινωνία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που περιορίζονται προσωρινά ή μόνιμα σε υπηρεσίες υγείας ή σε άλλα ιδρύματα περίθαλψης, θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα πρόσβασης σε βιβλία και υλικό βιβλιοθήκης κατάλληλα για τις ατομικές τους ανάγκες και ενδιαφέροντα

- ότι τα βιβλία, η ανάγνωση και το υλικό της βιβλιοθήκης μπορούν να επηρεάσουν θετικά την κατάσταση ή την ανάρρωση αυτών που είναι σωματικά ή ψυχικά.

2.5 Ορισμός των όρων

- οξεία φροντίδα: βραχυπρόθεσμη περίθαλψη που παρέχεται για άμεσα θεραπεύσιμο τραυματισμό, ασθένεια ή κατάσταση που σχετίζεται με την υγεία.
- προσαρμοσμένη βιβλιογραφία: βιβλία και άλλο υλικό ανάγνωσης του οποίου η μορφή ή το περιεχόμενο έχουν προσαρμοστεί για να ανταποκρίνονται σε ειδικές ανάγκες των χρηστών, για παράδειγμα, βιβλία μεγάλης εκτύπωσης για άτομα με ειδικές ανάγκες, βιβλία ευανάγνωστα για άτομα με νοητική αναπηρία
- βοηθητικές συσκευές: μηχανισμοί που επιτρέπουν στα άτομα με ειδικές ανάγκες να χρησιμοποιούν τυπικά υλικά, εξοπλισμός και πόροι, για παράδειγμα, ηλεκτρονικοί διακόπτες σελίδων για όσους δεν μπορούν να κρατήσουν ένα βιβλίο, πληκτρολόγια μπράιγ για άτομα με προβλήματα όρασης.
- χρόνια φροντίδα: συνεχής φροντίδα για μια ασθένεια, διαταραχή ή άλλο πρόβλημα ή κατάσταση που σχετίζεται με την υγεία
- κλινική: σε αυτές τις οδηγίες, νοσοκομειακή μονάδα που παρέχει μόνο ιατρική περίθαλψη
- συλλογές: απόθεμα βιβλίων
- απενεργοποιημένη: ανατρέξτε στην ενότητα The Disabled, σελ. 34
- ηλικιωμένοι: δείτε τους ηλικιωμένους, σελ. 32
- νοσοκομείο: εξουσιοδοτημένο ίδρυμα που παρέχει βραχυπρόθεσμη ή μακροχρόνια περίθαλψη για οποιοδήποτε αριθμό προβλημάτων ή παθήσεων που σχετίζονται με την υγεία · συχνά περιλαμβάνει εξειδικευμένες εγκαταστάσεις, για παράδειγμα, κέντρα αποκατάστασης
- βιβλιοθήκη νοσοκομείων: βιβλιοθήκη που εδρεύει σε νοσοκομείο και εξυπηρετεί μια συγκεκριμένη ομάδα χρηστών
- εγκατάσταση μακροχρόνιας περίθαλψης: οποιοδήποτε ίδρυμα, συμπεριλαμβανομένων νοσοκομείων, σπιτιών και ομαδικές κατοικίες, παρέχοντας συνεχή σωματική, ψυχολογική, κηδεμονία ή άλλη φροντίδα
- υλικό ανάγνωσης: σε αυτές τις οδηγίες, το εύρος των υλικών της βιβλιοθήκης που διατίθενται στους ασθενείς.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΓΙΑ ΑΣΘΕΝΕΙΣ

Τα ακόλουθα μπορεί να θεωρηθούν οδηγοί στο σχεδιασμό βιβλιοθηκών και υπηρεσιών βιβλιοθήκης για ασθενείς.

Αποστολή

- σύμφωνα με την αποστολή του γονικού ιδρύματος, να παρέχει στους ασθενείς όσο το δυνατόν ευρύτερο φάσμα υλικών και υπηρεσιών βιβλιοθήκης

Στόχοι

- για την προώθηση της ευημερίας και της ανάρρωσης των ασθενών με:
- απόκτηση, οργάνωση, συντήρηση και / ή παροχή υλικού και υπηρεσιών βιβλιοθήκης που μπορούν, ανάλογα με τις ανάγκες κάθε ασθενούς, να προσφέρουν ένα μέσο εκτροπής, θεραπείας, κουλτούρας και, κατά περίπτωση, εκπαίδευσης και κατάρτισης ·
- ανάλογα με τις ανάγκες, παρέχοντας πληροφορίες για την υγεία και την ευεξία και για συγκεκριμένες ασθένειες, διαταραχές ή άλλα προβλήματα που σχετίζονται με την υγεία, όπως αιτιολογία, διάγνωση, πρόγνωση και θεραπεία.
- να συνεργαστεί με την άλλη περίθαλψη ασθενών του ιδρύματος

Υπηρεσίες

- για την περαιτέρω κατανόηση:

ότι το υλικό της βιβλιοθήκης είναι ένα από τα μόνα μέσα που οι ασθενείς αντισταθμίζουν το ξένο, για κάποιο, τρομακτικό νοσοκομειακό περιβάλλον ·

ότι η ανάγνωση είναι συχνά μία από τις λίγες - και ίσως πιο πρακτικά βιώσιμες - ψυχαγωγίες που διατίθενται σε θεσμοθετημένα άτομα.

- να ενθαρρυνθεί η αναγνώριση ότι, σύμφωνα με την έννοια της συνολικής περίθαλψης των ασθενών, οι βιβλιοθήκες ή οι υπηρεσίες βιβλιοθήκης θα πρέπει να αποτελούν θεμελιώδες μέρος οποιασδήποτε εγκατάστασης βραχυπρόθεσμης ή μακροχρόνιας περίθαλψης.

Γενικές συστάσεις

Οι ακόλουθες συστάσεις αντιπροσωπεύουν ιδανικά επίπεδα υπηρεσιών.

Μπορούν και πρέπει να χρησιμοποιούνται επιλεκτικά, ανάλογα με τις ανάγκες κάθε ιδρύματος και τους διαθέσιμους πόρους για την κάλυψή τους.

1. Πελάτες

1.1 Βάση πελάτη

Οι πελάτες της βιβλιοθήκης συνήθως περιλαμβάνουν εσωτερικούς ασθενείς ή κατοίκους και τις οικογένειές τους: μπορεί επίσης να περιλαμβάνουν εξωτερικούς ασθενείς. ασθενείς πριν και μετά την εισαγωγή · ασθενείς που λαμβάνουν φροντίδα στο σπίτι ή φροντίδα στην κοινότητα · και το προσωπικό του νοσοκομείου.

Ενώ οι ασθενείς και οι κάτοικοι θα χρησιμοποιήσουν τη βιβλιοθήκη για διάφορους λόγους, είναι πιθανό οι οικογένειες, οι εξωτερικοί ασθενείς, οι ασθενείς πριν και μετά την εισαγωγή, και εκείνοι που λαμβάνουν φροντίδα στην κοινότητα να αναζητήσουν κυρίως υλικό πληροφοριών για την υγεία. Ωστόσο, οι ρυθμίσεις για την παροχή αυτών των υλικών ποικίλλουν σε μεγάλο βαθμό από χώρα σε χώρα, ακόμη και εντός χωρών. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η βιβλιοθήκη επιστημών υγείας του νοσοκομείου παρέχει υλικό πληροφόρησης για την υγεία σε εσωτερικούς ασθενείς, με τη συμπλήρωση της τοπικής δημόσιας βιβλιοθήκης που χρειάζεται για εξωτερικούς ασθενείς και την κοινότητα. Μερικές φορές, οι βιβλιοθήκες επιστημών υγείας παρέχουν επίσης τις τελευταίες ομάδες. Σε άλλες περιπτώσεις, ένα τμήμα ή υπηρεσία εντός του μητρικού ιδρύματος θα είναι ο κύριος πάροχος υλικού πληροφοριών για την υγεία. Σε άλλες περιπτώσεις, αυτή η ευθύνη θα βαρύνει τη βιβλιοθήκη των ασθενών.

Όποιες και αν είναι οι ρυθμίσεις, οι τοπικές τάσεις θα καθορίσουν πιθανώς την πραγματική βάση πελατών κάθε βιβλιοθήκης.

Όσον αφορά τη χρήση της βιβλιοθήκης από το νοσοκομειακό προσωπικό, αυτή η συνεχής αλληλεπίδραση, ακόμη και αν για προσωπική χρήση, είναι σημαντική στο ότι επιτρέπει στο προσωπικό να βλέπει από πρώτο χέρι, το υλικό και τις υπηρεσίες που διατίθενται στους ασθενείς. Επιτρέπει επίσης στο προσωπικό και τους ασθενείς την ευκαιρία να συναντηθούν και να μιλήσουν σε ένα μη κλινικό, σχεδόν κοινωνικό περιβάλλον, επεκτείνοντας έτσι τις ιδέες τους και ενισχύοντας τις σχέσεις τους.

1.2 Προγραμματισμός

Δεδομένου ότι οι εσωτερικοί ασθενείς ή οι κάτοικοι θα είναι το κύριο πελατολόγιο της βιβλιοθήκης, ο σχεδιασμός για υπηρεσίες βιβλιοθήκης θα πρέπει να επικεντρώνεται σε αυτήν την ομάδα. Σε γενικές γραμμές, θα αντιπροσωπεύουν μια διατομή της κοινωνίας - οι ηλικίες τους θα ποικίλλουν σε μεγάλο βαθμό, όπως και το οικονομικό, κοινωνικό, πολιτιστικό, εθνικό και εκπαιδευτικό τους υπόβαθρο. Συνηθισμένο σε όλους, ωστόσο, θα είναι μια ασθένεια ή διαταραχή που μπορεί να προκαλέσει: μειωμένη συγκέντρωση. αδυναμία;

κούραση; κατάθλιψη; περιορισμένη φυσική κινητικότητα και συντονισμός · δυσκολία στο κράτημα και το χειρισμό? περιορισμένη αναπνοή και άρα ικανότητες άσκησης. προβλήματα όρασης ή ακοής Και, με τους ηλικιωμένους και τους χρόνιους άρρωστους, πιθανώς δύναμη, εγρήγορση, κινητικότητα, ισορροπία, και όρια όρασης και ακοής.

Συμπτωματικά με τους τύπους ασθενών, πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη ο ρόλος της βιβλιοθήκης ως θεραπευτικός παράγοντας, δηλαδή, αποσπά την προσοχή των ασθενών από τις ασθένειές τους και εμπλέκοντάς τους με έναν πολύ θετικό τρόπο, η βιβλιοθήκη προωθεί τη θεραπεία. Όπου η φροντίδα παρά η θεραπεία είναι ο στόχος, η βιβλιοθήκη προσφέρει τουλάχιστον τη θεραπεία νέων και εμπνευσμένων προοπτικών. Μπορεί επίσης να βοηθήσει στην εξάλειψη των αισθήσεων αδυναμίας και εξάρτησης και μπορεί να διδάξει ή να ενημερώσει με άλλο τρόπο.

Οι οδηγίες του γερμανικού Ινστιτούτου Βιβλιοθηκονομίας για τις βιβλιοθήκες ασθενών σημειώνουν: "Κάθε παραμονή στο νοσοκομείο σημαίνει πολύ βαρύ συναισθηματικό βάρος για τους ασθενείς και επηρεάζει την ψυχολογική τους κατάσταση. Αυτό προκαλείται από την ξαφνική απώλεια της ιδιωτικής ζωής, το οικείο περιβάλλον και την κοινωνική αλληλεπίδραση της καθημερινής ζωής κάποιου, ... με προσωπική παρέμβαση, όπως η προσφορά βιβλίων και μέσων μαζικής ενημέρωσης, [η βιβλιοθήκη βοηθά] να χαλαρώσει και να ξαλαφρώσει τους ασθενείς, και σε τελική ανάλυση, επιταχύνει την ανάκαμψη.

2. Οργάνωση

Το υλικό και οι υπηρεσίες της βιβλιοθήκης μπορούν να παρέχονται σε ασθενείς με διάφορους τρόπους, με τον πιο συνηθισμένο να είναι μέσω μιας ανεξάρτητης εγκατάστασης που βρίσκεται εντός του ιδρύματος ή μέσω μιας εξωτερικά παρεχόμενης υπηρεσίας.

2.1 Μια ανεξάρτητη βιβλιοθήκη

Τα παρακάτω αντιπροσωπεύουν μερικούς από τους τρόπους με τους οποίους μπορεί να οργανωθεί μια επιτόπια εγκατάσταση.

1 - Μια βιβλιοθήκη υποστηρίζεται πλήρως από το μητρικό ίδρυμα. Σε αυτήν την περίπτωση, η βιβλιοθήκη συντηρείται από το μητρικό ίδρυμα, το οποίο πληρώνει τον χώρο, το προσωπικό, τον εξοπλισμό, τα υλικά, τις υπηρεσίες και τα προγράμματα.

2- Μια βιβλιοθήκη υποστηρίζει από κοινού το μητρικό ίδρυμα και ένα εξωτερικό ααενεν. όπως μια τοπική ή περιφερειακή δημόσια βιβλιοθήκη. Εδώ, το κόστος μοιράζεται, για παράδειγμα, το μητρικό ίδρυμα μπορεί να παρέχει χώρο, εξοπλισμό και εθελοντικό προσωπικό με τον εξωτερικό οργανισμό που παρέχει συλλογές, προγράμματα, υπηρεσίες και επαγγελματικό προσωπικό. Ανεξάρτητα από τις ρυθμίσεις, ωστόσο, το μητρικό ίδρυμα και ο εξωτερικός οργανισμός θα πρέπει να συνάψουν και να υπογράψουν μια δεσμευτική συμφωνία που θα καθορίζει τους στόχους, τις ευθύνες, τις προσδοκίες και τους περιορισμούς του άλλου.

3- Μια βιβλιοθήκη θεωρείται κλάδος της τοπικής δημόσιας βιβλιοθήκης

ή

4- Δημιουργία και συντήρηση βιβλιοθήκης από εθελοντική ομάδα.

Και στις δύο αυτές περιπτώσεις, εκτός του χώρου και της συντήρησής του, και ενδεχομένως εξοπλισμού, ο χορηγός φορέας ή ομάδα αναλαμβάνει όλα τα λειτουργικά έξοδα.

Ανεξάρτητα από την πηγή χρηματοδότησης, η βιβλιοθήκη πρέπει να ιδρύεται και να λειτουργεί ως ανεξάρτητη μονάδα του μητρικού ιδρύματος. Θα πρέπει να εκπροσωπείται στον πίνακα οργάνωσης του θεσμικού οργάνου και να έχει το δικό του προσωπικό και τον προϋπολογισμό. Ο χώρος του πρέπει να δεσμευτεί για αυτό για αμοιβαία συμφωνημένο

χρονικό διάστημα.

2.2 Μια υπηρεσία βιβλιοθήκης

Εάν η συντήρηση μιας επιτόπιας βιβλιοθήκης είναι ανέφικτη, πρέπει να αναζητηθούν ρυθμίσεις με μια τοπική δημόσια βιβλιοθήκη - σε ορισμένες χώρες μπορεί να είναι μια περιφερειακή ή εθνική βιβλιοθήκη - για την τακτική παροχή στους ασθενείς μιας σειράς υλικών και υπηρεσιών βιβλιοθήκης.

Σε σπάνιες περιπτώσεις όπου αυτό αποδεικνύεται ανέφικτο, το γονικό ίδρυμα πρέπει να στραφεί σε εθελοντικές ομάδες που διαθέτουν την πείρα και τους πόρους για να ξεκινήσουν και να διατηρήσουν ένα τέτοιο έργο. (Μερικές φορές η αρχική ώθηση για την παροχή υπηρεσιών βιβλιοθήκης σε ασθενείς θα προέρχεται από εξωτερικό πρακτορείο, και σε αυτές τις περιπτώσεις το μητρικό ίδρυμα πρέπει να δεσμευτεί για τη συνεργασία του και τους πόρους που μπορεί να διαθέσει.)

Το γονικό ίδρυμα και η εξωτερική βιβλιοθήκη ή το πρακτορείο θα μπορούσαν να συνεργαστούν για την υποστήριξη μιας υπηρεσίας βιβλιοθήκης: το μητρικό ίδρυμα μπορεί να παρέχει εκπαίδευση στο προσωπικό και στο εξωτερικό γραφείο. το μητρικό ίδρυμα μπορεί να παρέχει τις συλλογές και την εμπειρία του προσωπικού του εξωτερικού οργανισμού στο βοτάνισμα και την αντικατάσταση του υλικού των συλλογών · το μητρικό ίδρυμα ενδέχεται να πληρώσει για τα πιο ακριβά αντικείμενα, όπως οπτικοακουστικό υλικό και βοηθητικές συσκευές, με την εξωτερική εταιρεία να παρέχει τις εκτυπώσεις και τις εκτυπώσεις, συμπεριλαμβανομένων των εξειδικευμένων αντικειμένων.

Σε κάθε περίπτωση, και τα δύο μέρη πρέπει να υπογράψουν μια συμβατική συμφωνία που να περιγράφει με σαφήνεια τους στόχους, τους στόχους και τις δεσμεύσεις του άλλου. Η συμφωνία θα πρέπει να διευκρινίζει ότι η υπηρεσία βιβλιοθήκης θα επιτρέπεται να συνεχίζει στον χώρο που της έχει ανατεθεί - ή στον κατάλληλο χώρο - για αμοιβαία συμφωνημένο χρονικό διάστημα.

Τέλος, είναι σημαντικό το μητρικό ίδρυμα να ορίσει ένα ανώτερο μέλος του προσωπικού διαχείρισης ως σύνδεσμο με την υπηρεσία βιβλιοθήκης. Χωρίς αυτήν την επαφή υψηλού επιπέδου για την παρακολούθηση και, ανάλογα με την περίπτωση, τη ρύθμιση των απαραίτητων συστημάτων εσωτερικής υποστήριξης, η υπηρεσία μπορεί να κατακλύσει ή τελικά να αναδιπλωθεί.

3. Κτιριακές εγκαταστάσεις

3.1 Τοποθεσία

Για χάρη όλων των χρηστών της, η βιβλιοθήκη θα πρέπει να βρίσκεται σε ένα κεντρικό τμήμα του νοσοκομείου - μια περιοχή εύκολα προσβάσιμη από και προς τα δάπεδα των ασθενών και εντός της ροής των εξωτερικών ασθενών, του προσωπικού και της κυκλοφορίας των επισκεπτών. Όπου αυτό δεν είναι πρακτικό, το γονικό ίδρυμα πρέπει να παρέχει άφθονη, εμφανή σήμανση σε ολόκληρο το κτίριο (ες) που να δείχνει την ύπαρξη και την τοποθεσία της βιβλιοθήκης.

Όταν παρέχεται υπηρεσία εξωτερικής βιβλιοθήκης, το ίδρυμα θα πρέπει να παρέχει και να συντηρεί έναν κεντρικό, κλειδωμένο χώρο αποθήκευσης επαρκές για να φιλοξενήσει μια σημαντική συλλογή καταθέσεων. Για να διευκολυνθεί η περιστροφή της συλλογής, η περιοχή πρέπει να είναι κοντά σε μια κύρια ή, κατά προτίμηση, είσοδο παράδοσης και επίσης να παρέχει εύκολη πρόσβαση στα δάπεδα του ασθενούς. Θα πρέπει να διατίθεται επιπλέον ασφαλής χώρος για την αποθήκευση εξοπλισμού - οπτικοακουστικού υλικού και βιβλιοπωλείων, για παράδειγμα - καθώς και βοηθητικών ανάγνωσης, ειδών γραφείου και μεγάλων και πολύτιμων αντικειμένων. Σύμφωνα με τις τοπικές ανάγκες, οι χώροι αποθήκευσης για μικρότερες συλλογές βιβλίων μπορεί επίσης να είναι χρήσιμοι σε επιλεγμένους ορόφους για τους ασθενείς.

3.2 Είσοδος και περιβάλλον

Η είσοδος της βιβλιοθήκης πρέπει να είναι απαλλαγμένη από ανυψωμένα κατώφλια ή σκαλοπάτια και πρέπει να είναι αρκετά μεγάλη ώστε να επιτρέπει τη διέλευση αναπηρικών καρεκλών και φορειών.

(Βλέπε Παράρτημα για τις μέσες διαστάσεις αναπηρικών αμαξιδίων και κρεβατιών.) Για ευκολία αναγνώρισης και για πρόσκληση εισόδου, θα πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο εξοπλισμού της βιβλιοθήκης με πλήρεις ή μισές γυάλινες πόρτες. Ωστόσο, σε τέτοιες περιπτώσεις, το γυαλί πρέπει να φέρει σήμανση έτσι ώστε τα άτομα με προβλήματα όρασης να μην μπαίνουν σε αυτό

Οι πόρτες εισόδου θα πρέπει να είναι εύκολο να ανοίξουν: μπουτόν, συρόμενες ή αυτόματες πόρτες είναι καλά παραδείγματα. Εναλλακτικά, οι πόρτες θα μπορούσαν να εφοδιαστούν με μια συσκευή συγκράτησης που θα τις κρατήσει ανοιχτές όπως απαιτείται / επιτρέπεται. Ένα κουτί επιστροφής βιβλίων, ένας πίνακας ανακοινώσεων για την καταχώρηση ειδοποιήσεων και ένα κουτί προτάσεων - όλα βρίσκονται ακριβώς έξω από την πόρτα - θα αποδειχθούν χρήσιμα τόσο για το προσωπικό της βιβλιοθήκης όσο και για τους χρήστες.

Πρέπει να καταβληθεί κάθε προσπάθεια για να δείτε ότι η βιβλιοθήκη προβάλλει ένα ζεστό και φιλόξενο περιβάλλον. Ενώ ένα ευαίσθητο, φιλικό προσωπικό θα κάνει τα περισσότερα για να το επιτύχει αυτό, η προσεκτική χρήση φυτών, λουλουδιών, πλαισιωμένων εικόνων και αφισών, ενδιαφέρουσες εκ περιτροπής εκθέσεις, εποχιακές διακοσμήσεις και εκθέσεις υλικών από τις συλλογές της βιβλιοθήκης θα ενισχύσουν επίσης αυτή τη διάθεση.

3.3 Χώρος

3.3.1 Χρησιμοποίηση

Ο χώρος της βιβλιοθήκης δεν πρέπει ποτέ να μοιράζεται με κανένα άλλο τμήμα ή υπηρεσία. Σύμφωνα με τις αποστολές τους, οι βιβλιοθήκες πρέπει να παρέχουν ένα ήσυχο, σχετικά ειρηνικό περιβάλλον, και αυτό δεν μπορεί να διασφαλιστεί εάν μέρος του χώρου τους παραχωρηθεί στις εργασιακές δραστηριότητες άλλων.

3.3.2 Χωρητικότητα

Η βιβλιοθήκη θα πρέπει να μπορεί να φιλοξενεί άτομα και ομάδες. Οι θέσεις για τους τελευταίους είναι ιδιαίτερα σημαντικές στα ιδρύματα μακροχρόνιας περίθαλψης, όπου υπάρχει αυξημένη ανάγκη για τακτικά προγραμματισμένα ομαδικά προγράμματα.

Οι βιβλιοθήκες σε νοσοκομεία βραχείας διαμονής πρέπει να παρέχουν θέσεις για το 5%, κατά προτίμηση το 10%, του πληθυσμού των ασθενών. Οι απαιτήσεις θέσεων θα είναι υψηλότερες εάν η βιβλιοθήκη αναμένεται να χρησιμοποιηθεί από μέλη της οικογένειας, εξωτερικούς ασθενείς και την κοινότητα.

Στα ιδρύματα μακροχρόνιας περίθαλψης, οι θέσεις θα πρέπει να παρέχονται για το 15%, κατά προτίμηση το 20%, του πληθυσμού των ασθενών.

Κατά τον προγραμματισμό των διαστημικών αναγκών μιας βιβλιοθήκης ασθενών, είναι σημαντικό να θυμόμαστε ότι οι ημι- και οι μη σωληνωτοί ασθενείς χρειάζονται περισσότερο χώρο από τους περιπατητικούς ασθενείς. (Βλ. Παράρτημα για τις μέσες απαιτήσεις χώρου.)

Αυτές οι εκτιμήσεις καθίστανται ιδιαίτερα σημαντικές σε ιδρύματα μακροχρόνιας περίθαλψης, τα οποία συχνά έχουν μεγάλο ποσοστό ατόμων με σωματική αναπηρία.

Τελικά, τα συνολικά δικαιώματα χώρου πρέπει να είναι άφθονα και όχι ελάχιστα. Το αποτέλεσμα θα είναι μια εγκατάσταση που όλοι μπορούν να χρησιμοποιούν με ασφάλεια και άνεση.

3.3.3 Κατανομή

Η κατανομή χώρου εξαρτάται από το μέγεθος και τον τύπο του ιδρύματος, το πελατολόγιο-στόχο, τους στόχους των λειτουργιών της βιβλιοθήκης και τα προγραμματισμένα προγράμματα και υπηρεσίες. Στο πλαίσιο αυτό, θα μπορούσαν να ληφθούν υπόψη τα ακόλουθα.

* **Μια περιοχή ανάγνωσης / μελέτης.**

Αυτό πρέπει να είναι μια ήσυχη περιοχή, μακριά από την κύρια είσοδο, το γραφείο πληροφοριών / κυκλοφορίας και άλλες περιοχές με ενοχλητικούς θορύβους και δραστηριότητες. Θα πρέπει να είναι άνετο και να έχει φυσικό φωτισμό εάν είναι δυνατόν. Ο ελάχιστος προτεινόμενος χώρος για κάθε μέρος ανάγνωσης είναι 2,5 τετραγωνικά μέτρα (27 τετραγωνικά πόδια). ο ελάχιστος συνιστώμενος χώρος μελέτης είναι 4 τετραγωνικά μέτρα (43 τετραγωνικά πόδια) ανά θέση.

Όπως προαναφέρθηκε, όπου το πελατολόγιο της βιβλιοθήκης αναμένεται να περιλαμβάνει σημαντικό αριθμό ασθενών ημι- ή μη-σωληνωτών, η ελάχιστη απαίτηση χώρου ανά θέση θα είναι υψηλότερη.

* **Μια περιοχή ακρόασης και προβολής.**

Σε αυτήν την ενότητα, οι ασθενείς μπορούν να χρησιμοποιήσουν, με ακουστικά όπως απαιτείται, οπτικοακουστικό υλικό όπως διαφάνειες, κασέτες ήχου και βίντεο και CD. Η περιοχή πρέπει να προγραμματιστεί σύμφωνα με τα είδη του οπτικοακουστικού λογισμικού στη συλλογή: μπορεί να χρειαστούν μεγάλα, μεγάλα τραπέζια ή πολλά μεγάλα καρράλια για να φιλοξενήσουν το αντίστοιχο υλικό. Το τμήμα πρέπει να είναι καλά εξοπλισμένο με πρίζες. Επίσης, πρέπει να παρέχεται ένα απολυμαντικό μέσο όπως επιχρίσματα αλκοόλ, έτσι ώστε οι χρήστες να μπορούν να καθαρίσουν το ακουστικό μέρος του ακουστικού.

Επιτρέπονται τέσσερα τετραγωνικά μέτρα (43 τετραγωνικά πόδια) ανά θέση χρήστη.

* **Ένα τμήμα υπολογιστή.**

Βρίσκεται καλύτερα σε μια περιοχή όπου το προσωπικό της βιβλιοθήκης είναι άμεσα διαθέσιμο για βοήθεια. Κάθε σταθμός υπολογιστών πρέπει να έχει γραπτές οδηγίες χρήσης. ο καθένας πρέπει να παρέχει περιφερειακό χώρο τραπεζιού για χαρτιά ή άλλα υλικά με τα οποία μπορεί να εργάζεται ο χρήστης. και, κάθε ένα πρέπει να είναι συνδεδεμένο σε έναν εκτυπωτή. (Δείτε επίσης 3.6, Ένας προσωπικός υπολογιστής.)

* **Ένα τμήμα πληροφοριών / κυκλοφορίας.**

Σε αυτήν την ενότητα στεγάζεται το γραφείο πληροφοριών / κυκλοφορίας, το οποίο θα πρέπει να τοποθετείται κατά τρόπο που να επιτρέπει την οπτική επίβλεψη μεγάλου μέρους της βιβλιοθήκης, συμπεριλαμβανομένης της εισόδου. Ανεξάρτητα από το μέγεθος της βιβλιοθήκης, το γραφείο πρέπει να φιλοξενήσει δύο άτομα.

Πρέπει να δημιουργηθεί μια περιοχή αναφοράς δίπλα στο γραφείο για να στεγάσει την κάρτα, το βιβλίο ή τον ηλεκτρονικό κατάλογο και γενικά υλικά αναφοράς, όπως εγκυκλοπαίδειες, λεξικά, καταλόγους και αλμανάκια.

* **Τουαλέτα που μπορεί να φιλοξενήσει άτομα με ειδικές ανάγκες.**

Εάν είναι δυνατόν, αυτό το δωμάτιο πρέπει να βρίσκεται εντός του φυσικού χώρου της βιβλιοθήκης. Εναλλακτικά, θα πρέπει να είναι κοντά στην είσοδο της βιβλιοθήκης.

* **Ένας τομέας κοινωνικής αλληλεπίδρασης.**

Αυτός ο τομέας είναι ιδιαίτερα σημαντικός στα ιδρύματα μακροχρόνιας περίθαλψης όπου η ευκαιρία για συνεχή κοινωνική αλληλεπίδραση είναι μεγαλύτερη. Συνολικά, οι βιβλιοθήκες των ασθενών - που αντιπροσωπεύουν όπως κάνουν μερικούς από τους φυσιολογικούς πόρους και τις δραστηριότητες που είναι κοινές στον έξω κόσμο - έχουν μια κοινωνική λειτουργία, και αυτό πρέπει να αναγνωριστεί και να ενθαρρυνθεί.

* **Παιδικό τμήμα.**

Μέρος της βιβλιοθήκης πρέπει να διατεθεί για τις ανάγκες των παιδιών, όχι μόνο για εκείνους που είναι ασθενείς, αλλά και για αδέρφια ασθενών και παιδιά που συνοδεύουν τις

οικογένειες που επισκέπτονται. Το μέγεθος και η διαρρύθμιση του χώρου θα εξαρτηθεί από τα παιδιά που είναι πιθανό να σερβιριστούν, το υλικό που θα παρασχεθεί και τα είδη των δραστηριοτήτων που σχεδιάζονται - κινηματογραφικές παραστάσεις, κουκλοθέατρο, ώρες ιστορίας, κλόουν επίσκεψης και τα παρόμοια. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ο χώρος στη βιβλιοθήκη μπορεί επίσης να είναι χρήσιμος για τα παιδιά να παρακολουθούν μαθήματα, παρέχοντας έτσι μια σύνδεση μεταξύ της νοσηλείας τους και της κανονικής σχολικής εργασίας τους.

*** Χώροι γραφείου, επεξεργασίας και αποθήκευσης.**

Απαιτείται ξεχωριστός χώρος γραφείου για διοικητικές και διαχειριστικές δραστηριότητες, καθώς και για το απόρρητο που απαιτούν συνέδρια και διαβουλεύσεις.

Θα πρέπει επίσης να διατίθεται αίθουσα επεξεργασίας με νεροχύτη, ζεστό και κρύο τρεχούμενο νερό, τραπέζι εργασίας, ντουλάπια αρχείων και κατάλληλα ράφια για αποσυσκευασία, συγκράτηση και επεξεργασία υλικών.

Θα πρέπει να παρέχεται ένα τρίτο δωμάτιο για την αποθήκευση προμηθειών, τεχνικού εξοπλισμού, εργαλείων ανάγνωσης και καροτσιών.

Ο αριθμός και το μέγεθος του γραφείου, της επεξεργασίας και των αποθηκευτικών χώρων εξαρτάται από το μέγεθος της βιβλιοθήκης, το μέγεθος του προσωπικού της και το εύρος των δραστηριοτήτων της. Γενικά, για χώρους γραφείου, συνιστάται 12 τετραγωνικά μέτρα (130 τετραγωνικά πόδια) ανά μέλος του προσωπικού.

*** Σαλόνι**

Οι βιβλιοθήκες που βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στην εθελοντική βοήθεια μπορεί να εξετάσουν το ενδεχόμενο να ορίσουν ένα δωμάτιο δίπλα στο χώρο του γραφείου ως εθελοντικό (ή προσωπικό / εθελοντής) σαλόνι. Το να το εξοπλίσετε με ένα τραπέζι, άνετες καρέκλες και βασικό εξοπλισμό κουζίνας θα συμβόλιζε ένα «ευχαριστώ» και ίσως να προτείνει μια στάση φροντίδας εκ μέρους της βιβλιοθήκης που προσελκύει άλλους να προσφερθούν εθελοντικά.

3.4 Φωτισμός

Πρέπει να παρέχεται όσο το δυνατόν περισσότερος φυσικός φωτισμός, αλλά πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα, ειδικά στις περιοχές ανάγνωσης / ραφιών, για να αποφευχθεί το άμεσο ηλιακό φως που, σε ορισμένες ώρες της ημέρας, μπορεί να προκαλέσει έντονο φως. Εάν δεν μπορεί να αποφευχθεί το άμεσο ηλιακό φως σε αυτές τις περιοχές, πρέπει να δοθεί προσοχή στην τοποθέτηση των παραθύρων με ρυθμιζόμενα περσίδες.

Ο τεχνητός φωτισμός που είναι ευχάριστος καθώς και κατάλληλος πρέπει να παρέχεται ως συμπλήρωμα του φυσικού φωτός. Θα πρέπει να παρέχεται άφθονα όταν υπάρχει περιορισμένος φυσικός φωτισμός ή όταν η βιβλιοθήκη έχει βραδινές ώρες. (Δείτε επίσης 3.5.1, Λάμπες.)

Εάν χρησιμοποιούνται ανεξάρτητες βιβλιοθήκες για τη στέγαση των συλλογών, πρέπει να εγκατασταθεί άφθονος φωτισμός απευθείας πάνω από τα κλίτη μεταξύ των βιβλιοθηκών (σε αντίθεση με τις ίδιες τις βιβλιοθήκες).

3.5 Επιπλώσεις και Ράφια

3.5.1 Επίπλωση

Μερικά από τα έπιπλα που επιλέγονται για τη βιβλιοθήκη θα εξαρτηθούν από τις ανάγκες των πελατών που εξυπηρετούνται. Ωστόσο, όλοι πρέπει να συμμορφώνονται με τις προδιαγραφές του μητρικού ιδρύματος για την ασφάλεια, τη δυνατότητα συντήρησης και την ευκολία συντήρησης. Πέρα από αυτό, τα ακόλουθα μπορεί να παρέχουν κάποια κατεύθυνση.

*** Πίνακες.**

Είναι δύσκολο να προτείνουμε διαστάσεις για τραπέζια με ομοιόμορφο ύψος λειτουργίας, καθώς οι απαιτήσεις των ασθενών ενδέχεται να διαφέρουν σημαντικά.

Για παράδειγμα, για το κάθισμα, ένας ασθενής με αναπηρική καρέκλα χρειάζεται ένα τραπέζι ελαφρώς υψηλότερο από αυτό που είναι κατάλληλο για καθήμενο περιπατητικό άτομο. (Βλέπε Παράρτημα για τις απαιτούμενες διαστάσεις πίνακα.) Τα παιδιά, φυσικά, χρειάζονται πίνακες μικρότερων από το μέσο όρο.

Δεδομένης της ισχυρής δυνατότητας διαφορετικών αναγκών των χρηστών, είναι καλύτερο να συμβουλευτείτε τους καταλόγους εταιρειών που ειδικεύονται στα έπιπλα για βιβλιοθήκες ή / και τα άτομα με ειδικές ανάγκες για ακριβείς προδιαγραφές και τρέχοντα στυλ.

Παρά τις διαστάσεις, όλοι οι πίνακες πρέπει να είναι ανθεκτικά κατασκευασμένοι και αρκετά βαρύ ώστε να αντέχουν το βάρος ενός ατόμου χωρίς ανατροπή.

*** Λαμπτήρες**

Οι λαμπτήρες μπορούν να προσφέρουν ένα ευχάριστο, οικιακό περιβάλλον, και συχνά αποτελούν πολύτιμο συμπλήρωμα στον εναέριο φωτισμό. Όπου οι επιτραπέζιοι λαμπτήρες χρησιμοποιούνται για διακοσμητικό ή συμπληρωματικό φωτισμό, για να αποφευχθεί το χτύπημα, πρέπει να είναι βιδωμένοι ή με άλλο τρόπο να στερεώνονται ημι-μόνιμα στις επιφάνειες στις οποίες στέκονται. Τα καλώδια των λαμπτήρων πρέπει να είναι προσεκτικά τοποθετημένα και ασφαλισμένα από τον κίνδυνο κάποιου να σπάσει πάνω τους. (Δείτε επίσης 3.4, Φωτισμός.)

*** Καρέκλες**

Οι καρέκλες πρέπει να είναι άνετες, φιλόξενες, ανθεκτικές και ασφαλείς. Θα πρέπει επίσης να είναι καλά ισοροπημένα για να αντιμετωπίσουν την πρόσθετη πίεση που είναι πιθανό να τους ασκήσουν αδύναμα ή άτομα με ειδικές ανάγκες. Γενικά, οι καρέκλες πρέπει να έχουν υποβραχιόνιο για να διευκολύνεται η ανύψωση. Θα πρέπει επίσης να είναι ελαφρώς υψηλότερα από το κανονικό, έτσι ώστε οι ασθενείς με αναπηρικά αμαξίδια να μπορούν εύκολα να μεταφερθούν σε αυτούς και οι πιο αδύναμοι ή ασταθείς ασθενείς μπορούν να κάθονται και να ανεβαίνουν ευκολότερα.

Όπου είναι εφικτό, οι άνετες καρέκλες, ίσως τοποθετημένες σε ομαδοποιήσεις γύρω από μικρό καφέ ή τραπεζάκια, πρέπει να χρησιμοποιούνται στην περιοχή ανάγνωσης. Οι όρθιες καρέκλες με μπράτσα, πλάτη και επενδυμένα καθίσματα είναι χρήσιμες στις περιοχές μελέτης και περιοδικών, και μερικές μπορεί επίσης να είναι χρήσιμες στην κύρια είσοδο για ασθενείς που περιμένουν οικογένειες ή φίλους.

Εάν χρησιμοποιούνται ταπετσαρίες καρέκλες, πρέπει να είναι κατασκευασμένες από υλικό που σκουπίζεται εύκολα με ένα απολυμαντικό μέσο. Ο υπεύθυνος ελέγχου της λοίμωξης (ή επιτροπή) του νοσοκομείου συνήθως παρέχει οδηγίες για αυτό.

*** Δάπεδα**

Μια ποικιλία από δάπεδα είναι κατάλληλα για τη βιβλιοθήκη των ασθενών, όπως λινέλαιο, πλακάκια σύνθεσης (μερικές φορές ονομάζονται ΦΠΑ) και πλακάκια βινυλίου. Όλα μπορούν να πλυθούν, πρωταρχικό μέλημα σε νοσοκομεία και άλλα ιδρύματα φροντίδας με απαιτήσεις ελέγχου των λοιμώξεων.

Για μείωση της κόπωσης και συνολική άνεση, το λινέλαιο - συνήθως διαθέσιμο με μια λεπτή επένδυση απόσβεσης στη βάση του - είναι μια καλή επιλογή. Επιπλέον, δεδομένου ότι οι ραφές της είναι θερμικά σφραγισμένες, μπορεί να πλυθεί καλά και να απολυμανθεί χωρίς κίνδυνο διείσδυσης στο πάτωμα. Το λινέλαιο αντέχει επίσης στον επαναλαμβανόμενο μηχανικό καθαρισμό και την απορρόφηση.

Θα μπορούσε να εξεταστεί το ενδεχόμενο εγκατάστασης διακοσμητικού ελαστικού τάπητα στην παιδική περιοχή: ένα τζάμι, σκληρό καουτσούκ, συνήθως διαθέσιμο ως αλληλοσυνδεόμενα τμήματα και σε πολλά χρώματα, απολυμαίνεται εύκολα αλλά προσφέρει μαξιλάρι για παιδιά που κάθονται στο πάτωμα.

Τα χαλιά, τα οποία μπορούν να φιλοξενήσουν βακτήρια και αλλεργιογόνα, αλλά είναι δύσκολο να απολυμανθούν τακτικά, πρέπει να αποφεύγονται

3.5.2 Ράφια

Εάν είναι δυνατόν, οι κύριες συλλογές πρέπει να στεγάζονται σε ράφια τοίχου, καθώς αυτό παρέχει την ευκολότερη πρόσβαση για ασθενείς με αναπηρικό αμαξίδιο και κρεβατοκάμαρα και εκείνους που χρησιμοποιούν περιπατητές ή καλάμια. Πρέπει να υπάρχει αρκετός χώρος ανάμεσα στα ράφια των τοίχων και τυχόν παρακείμενα έπιπλα για να επιτρέπεται στους ασθενείς να κινούνται με ασφάλεια.

Εάν πρέπει να χρησιμοποιούνται ανεξάρτητες βιβλιοθήκες (σειρές), τα νησιά μεταξύ τους πρέπει να είναι 460 cm. (5 ') πλάτος, επιτρέποντας έτσι σε ένα μη περιπατητικό και ένα περιπατητικό άτομο να περνά ο ένας τον άλλον ελεύθερα. Επειδή το πελατολόγιο της βιβλιοθήκης πιθανότατα θα έχει περιορισμούς που φτάνουν και λυγίζουν, τα ράφια θα πρέπει να έχουν ύψος όχι μεγαλύτερο από 460 cm (5 ') και τουλάχιστον 20 cm. (9 ") χαμηλά, κατά μέσο όρο, πέντε ράφια ανά βιβλιοθήκη. (Βλέπε Παράρτημα για περιορισμούς λήψης και κάμψης δείγματος). Για να παρέχονται σε όρθιοι αλλά σωματικά περιορισμένοι ασθενείς ένα μέρος για να βάζουν, να ανοίξουν και να σαρώσουν ένα βιβλίο, τα ράφια δεν πρέπει να είναι περισσότερο από τρία τέταρτα γεμάτα.

Οι μορφές του υλικού της βιβλιοθήκης (βιβλία, περιοδικά, εφημερίδες, οπτικοακουστικά μέσα, ειδικά αντικείμενα), καθώς και η κατανομή χώρου και προϋπολογισμού θα καθορίσουν τα είδη των ραφιών που χρησιμοποιούνται. Ωστόσο, τα ακόλουθα μπορεί να παρέχουν ένα χρήσιμο πλαίσιο αναφοράς.

Για τα **βιβλία**, οι πιο εύχρηστες ξύλινες ή μεταλλικές σειρές με ρυθμιζόμενα ράφια είναι οι πιο πρακτικές. Γενικά, 90 γραμμικά cm. (3 γραμμικά πόδια) των ραφιών θα φιλοξενήσει επτά τόμους μυθοπλασίας / μη μυθοπλασίας, έξι κείμενα αναφοράς και πέντε ιατρικά κείμενα ή τριάντα βιβλία μυθοπλασίας / μυθοπλασίας.

Τα **φυλλάδια** και τα **ενημερωτικά βιβλιοράκια** διατηρούνται ευκολότερα και είναι πιο εύκολα προσβάσιμα από επιτοίχια ή επιτραπέζια ράφια ή από περιστρεφόμενες βάσεις μεσαίου ύψους. Τα τελευταία είναι επίσης καλά για χαρτόδετο υλικό.

Οι **εφημερίδες** μπορούν να διατηρηθούν είτε σε χαμηλά επιτοίχια ράφια με ράβδους που έχουν σχεδιαστεί για να κρατούν μεμονωμένα ζητήματα, ή μπορεί να εμφανίζονται σε έναν μεγάλο πίνακα περιήγησης.

Τα **περιοδικά** μπορούν να αποθηκευτούν με διάφορους τρόπους. Μία από τις πιο αποδοτικές μονάδες διαθέτει ανυψωτικά, κεκλιμένα ράφια για κατακόρυφη προβολή των τρεχόντων ζητημάτων με αποθήκη για πίσω θέματα. Τα υπερμεγέθη και εξειδικευμένα υλικά όπως τα βιβλία μπράιγ χρειάζονται τις δικές τους μονάδες αποθήκευσης. εδώ και πάλι, οι κατάλογοι κατασκευαστών ή διανομέων θα παρέχουν μια εξαιρετική πηγή πληροφοριών.

Τα καταλύματα για **υλικά αναφοράς** πρέπει επίσης να προβλέπουν τους περιορισμούς των ασθενών και των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Οι κατάλογοι καρτών, για παράδειγμα, πρέπει να έχουν μια οριζόντια παρά κάθετη διάταξη συρταριού, να έχουν ύψος όχι περισσότερο από τρία συρτάρια και να τοποθετούνται σε ανοιχτό στήριγμα όχι μεγαλύτερο από 65 cm. (26 ") υψηλό. Εναλλακτικά, θα μπορούσαν (και να κάνουν κράτηση καταλόγων όπου υπάρχουν) τοποθετημένο σε ένα τετράποδο τραπέζι αρκετά ψηλό για κάθισμα αναπηρικής πολυθρόνας. Οι ηλεκτρονικοί κατάλογοι πρέπει επίσης να είναι προσβάσιμοι τόσο σε αναπηρικά αμαξίδια (καθισμένα) όσο και σε περιπατητικούς (όρθιοι) ασθενείς, επομένως θα πρέπει να βρίσκονται σε υποστηρίγματα 75 έως 80 cm. (30 έως 31 ") και 90 εκ. (36") ύψος αντίστοιχα.

Αυτά, επίσης, θα μπορούσαν εναλλακτικά να τοποθετηθούν σε ένα κανονικό τετράποδο τραπέζι αρκετά υψηλό για την απόσταση των αναπηρικών αμαξιδίων. Όπου είναι δυνατόν, οι ηλεκτρονικοί κατάλογοι πρέπει να επισυνάπτονται σε έναν εκτυπωτή. Εάν όχι, η περιοχή θα πρέπει να παρέχει άφθονο περιφερειακό χώρο για τους ασθενείς να σημειώσουν σημειώσεις.

Τα οπτικοακουστικά υλικά απαιτούν αποθήκευση που τα προστατεύει από περιβαλλοντικούς παράγοντες όπως σκόνη, θερμότητα και μαγνητικά πεδία. Στην ιδανική περίπτωση, πρέπει επίσης να διατηρούνται σε σταθερή θερμοκρασία και υγρασία. Οι

τρέχοντες κατάλογοι κατασκευαστών ή διανομέων είναι οι καλύτεροι οδηγοί για τα κατάλληλα μέσα αποθήκευσης, ενώ ιδρύματα που διαθέτουν μεγάλες οπτικοακουστικές συλλογές μπορούν να συμβουλευθούν για την πιο συνιστώμενη ισορροπία θερμοκρασίας / υγρασίας.

3.6 Εξοπλισμός

Ανάλογα με τον προϋπολογισμό, το εύρος των εργασιών και τις ανάγκες προσωπικού και προστάτη, πρέπει να ληφθεί υπόψη ο ακόλουθος εξοπλισμός

* Τα **τηλέφωνα** υποτίθεται ότι είναι διαθέσιμα για χρήση από το προσωπικό, αλλά τουλάχιστον ένα πρέπει επίσης να είναι διαθέσιμο για χρήση από τον ασθενή. Εάν χρειαστεί, θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένο για άτομα με προβλήματα ακοής και ομιλίας.

* Μια **μηχανή φωτοαντιγράφων** είναι απαραίτητη, όχι μόνο για τις λειτουργίες της βιβλιοθήκης, αλλά και για τους ασθενείς που χρειάζονται να αντιγράψουν τμήματα βιβλίων ή περιοδικών, ίσως ειδικά για την αντιγραφή υλικού πληροφοριών για την υγεία.

* Τα μηχανήματα **Telefacsimilie (φαξ)** έχουν γίνει απαραίτητος εξοπλισμός γραφείου, ειδικά για βιβλιοθήκες που πρέπει να στέλνουν και να λαμβάνουν δάνεια μεταξύ βιβλιοθηκών. Παρέχουν επίσης μια πολύ αποτελεσματική εναλλακτική μέθοδο εσωτερικής επικοινωνίας.

* Τα **καροτσάκια για την μεταφορά των βιβλίων** πρέπει να είναι διαθέσιμα σε διάφορα μεγέθη, όπως: μια μικρή έκδοση για ράφια και άλλες λειτουργίες συντήρησης βιβλιοθήκης, ένα ελαφρύ καροτσάκι μεγάλης χωρητικότητας για μεταφορά υλικών στους ορόφους των ασθενών (για κομοδίνο, αυτά πρέπει να είναι όρθια καροτσάκια με κεκλιμένα οριζόντια ράφια) · και ένα καροτσάκι με μεγάλη χωρητικότητα για μεταφορά υλικών σε κλινικές, αίθουσες αναμονής και άλλους χώρους. Όπου είναι εφικτό, πρέπει να ληφθούν υπόψη τα μηχανοκίνητα καροτσάκια, ειδικά για τη μεταφορά μεγάλων τεμαχίων υλικών.

Όπου υπάρχει μια εξωτερική υπηρεσία βιβλιοθήκης παρά μια ανεξάρτητη βιβλιοθήκη, το γονικό ίδρυμα θα πρέπει να παρέχει επαρκή αριθμό από ελαφρά καροτσάκια (ενδεχομένως μηχανοκίνητων), μεγάλης χωρητικότητας για τη μεταφορά υλικών από τον χώρο αποθήκευσης στους ορόφους των ασθενών.

* Τα **σκαμπό**, τόσο κυλιόμενα όσο και στάσιμα, πρέπει να διατίθενται δωρεάν.

* Ένας **προσωπικός υπολογιστής** ή μια **γραφομηχανή** θα πρέπει να είναι διαθέσιμος για γραφή, η επιλογή ανάλογα με τις συνθήκες και τις προτιμήσεις του προσωπικού. Σύμφωνα με τις τοπικές συνθήκες, ωστόσο, θα ήταν σκόπιμο να υπάρχει διαθέσιμη γραφομηχανή για χρήση από τον ασθενή, τουλάχιστον σε ιδρύματα μακράς διάρκειας, καθώς η εμπειρία δείχνει ότι πολλοί ενήλικες και ηλικιωμένοι προτιμούν να γράφουν με αυτόν τον τρόπο.

Προσωπικοί υπολογιστές που είναι συνδεδεμένοι στο δίκτυο του ιδρύματος και στο Διαδίκτυο θα πρέπει επίσης να είναι διαθέσιμοι, ειδικά δεδομένου ότι αξιόπιστες πληροφορίες για την υγεία πιθανότατα θα βρίσκονται στο Διαδίκτυο εντός του ιδρύματος και σίγουρα θα διαμένουν στο ευρύτερο Διαδίκτυο. Τουλάχιστον ένας υπολογιστής πρέπει να είναι εξοπλισμένος με βοηθητικές συσκευές για ασθενείς με αναπηρία. Όλα πρέπει να είναι συνδεδεμένα σε έναν εκτυπωτή και να έχουν εγκατασταθεί μονάδες δισκέτας και CD ή DVD.

Το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφοριών του μητρικού ιδρύματος μπορεί να βοηθήσει με εσωτερικές συνδέσεις δικτύου και Διαδικτύου. για λόγους ασφάλειας δικτύου, αυτή η βοήθεια θα είναι υποχρεωτική σε ορισμένα ιδρύματα. Εάν είναι δυνατόν, οι Υπηρεσίες Πληροφοριών θα πρέπει επίσης να μεριμνούν ώστε οι ασθενείς να έχουν πρόσβαση μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στους υπολογιστές της βιβλιοθήκης, μια ευκολία ιδιαίτερα για επιχειρηματίες ή για εκείνους των οποίων οι οικογένειες και οι φίλοι ζουν από απόσταση.

* - **Φορητοί υπολογιστές**, με πρόσβαση στο Διαδίκτυο, που μπορούν να κυκλοφορήσουν στο πάτωμα

αναμφίβολα θα βοηθούσε πολύ τους ξαπλωμένους ασθενείς που επιθυμούν να γράψουν, να

κάνουν επιχειρήσεις ή να παραμείνουν σε επαφή με οικογένειες και φίλους.

* Οι **βοηθητικές συσκευές** πρέπει να είναι διαθέσιμες όταν υπάρχει μεγάλος πληθυσμός με αναπηρία. Αυτές οι συσκευές γίνονται ιδιαίτερα κρίσιμες για αυτήν την ομάδα όταν ο κατάλογος της βιβλιοθήκης και οι κύριοι πόροι είναι διαθέσιμοι μόνο σε ηλεκτρονική μορφή. Οι κατάλογοι διανομέων ή κατασκευαστών, συνήθως διαθέσιμοι στο Διαδίκτυο, θα αποδειχθούν εξαιρετικά χρήσιμοι για την ενημέρωση του τομέα των βοηθητικών συσκευών, όπως και οι αρχικές σελίδες ακαδημαϊκών και άλλων ιδρυμάτων, οργανισμών και ενώσεων που εστιάζουν σε ένα ή περισσότερα είδη αναπηρίας.

* Μια **τηλεόραση** με αποκωδικοποιητή, συνδεδεμένη σε εσωτερικούς και εξωτερικούς σταθμούς, πρέπει να είναι διαθέσιμη για προβολή από τον ασθενή. Οι τηλεοράσεις θα αποκτήσουν πρόσθετη σημασία σε χώρες που έχουν αρχίσει να παρέχουν email μέσω τηλεόρασης.

* Το **υλικό** για τη χρήση του οπτικοακουστικού υλικού της βιβλιοθήκης θα πρέπει να διατίθεται δωρεάν. Μπορεί να περιλαμβάνονται: ακουστικά ή άλλες συσκευές ακρόασης, μηχανές ομιλίας βιβλίων, μηχανές ανάγνωσης βιβλίων συσκευές αναπαραγωγής κασέτας ήχου / βίντεο. Συσκευές αναπαραγωγής CD και DVD (σε αυτό το γράψιμο, οι περισσότερες συσκευές αναπαραγωγής DVD θα παίξουν επίσης CD). και μαγνητόφωνα.

4. Στελέχωση

4.1 Μέγεθος και τύπος

Οι τοπικοί παράγοντες που θα καθορίσουν το μέγεθος και τη διαμόρφωση του προσωπικού περιλαμβάνουν: 1) το μέγεθος και τον τύπο του μητρικού ιδρύματος. 2) τον αριθμό και τα είδη των ατόμων που αναμένεται να χρησιμοποιήσουν τη βιβλιοθήκη ή την υπηρεσία βιβλιοθήκης · και 3) το υλικό, τα προγράμματα και τις υπηρεσίες που θα διατεθούν. Σε κάθε περίπτωση, ωστόσο, κατά την αξιολόγηση των αναγκών σε προσωπικό, είναι απαραίτητο να θυμόμαστε ότι η εργασία της βιβλιοθήκης με νοσοκομειακούς ασθενείς, και ιδιαίτερα με τους θεσμοθετημένους ηλικιωμένους ή άτομα με ειδικές ανάγκες, είναι εξαιρετικά απαιτητική για το προσωπικό:

- πιθανότατα θα υπάρχει μεγάλος αριθμός μη περιπατητικών ασθενών που απαιτούν τακτικά προγραμματισμένη υπηρεσία κομοδίνου.

- πολλοί από τους ασθενείς ή τους κατοίκους που είναι σε θέση να επισκεφθούν τη βιβλιοθήκη θα είναι άτομα με ειδικές ανάγκες ή με άλλο τρόπο περιορισμένα και θα χρειαστούν ειδική βοήθεια ·

- ένας ασθενής ή σωματικά περιορισμένος πληθυσμός ασθενών συνήθως θα κάνει μεγάλες απαιτήσεις στις συλλογές οπτικοακουστικών και βοηθητικών συσκευών, και οι δύο απαιτούν εξειδικευμένο προσωπικό στο σημείο χρήσης ·

- ενώ η επιβράβευση, η ποιοτική βιβλιοθεραπευτική αξιολόγηση / παροχή είναι εξαιρετικά χρονοβόρα.

- ως μέλος της ομάδας φροντίδας ασθενών, το προσωπικό της βιβλιοθήκης θα πρέπει να αφιερώνει χρόνο για να διατηρήσει μια σχέση με άλλα τμήματα και υπηρεσίες περίθαλψης ασθενών, να παρακολουθήσει συνεδριάσεις διαχείρισης σε ολόκληρο το ίδρυμα και να συνομιλεί τακτικά με διοικητικό προσωπικό

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η αποτελεσματικότητα οποιασδήποτε υπηρεσίας βιβλιοθήκης ή βιβλιοθήκης εξαρτάται εν μέρει από την ύπαρξη επαρκούς αριθμού εκπαιδευμένου προσωπικού, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι ακόλουθες κατηγορίες προσωπικού:

- ένας ή περισσότεροι επαγγελματίες βιβλιοθηκονόμοι

- ένας ή περισσότεροι παρα-επαγγελματίες (συνεργάτες βιβλιοθήκης)

- τεχνικοί βοηθοί (άτομα με εμπειρία στη χρήση των οπτικοακουστικών, βοηθητικές συσκευές και υπολογιστές)

- υπαλληλικό προσωπικό

Είτε μια ανεξάρτητη βιβλιοθήκη είτε μια εξωτερική υπηρεσία, η διοικητική ευθύνη θα πρέπει να ανήκει σε έναν επαγγελματία βιβλιοθηκονόμο.

Απαραίτητη εκπαίδευση, κατάρτιση και εμπειρογνωμοσύνη.

Όπου δεν είναι εφικτή η χρήση βιβλιοθηκονόμου πλήρους απασχόλησης, το γονικό ίδρυμα θα πρέπει να διατηρεί σύμβουλο βιβλιοθήκης (επαγγελματία βιβλιοθηκονόμο) για να παρέχει συνολική διοικητική καθοδήγηση. Στην ιδανική περίπτωση, το άτομο θα πρέπει να προέρχεται από μια τοπική δημόσια βιβλιοθήκη, όπου είναι γνωστό το κοινό μείγμα και οι προτιμήσεις ανάγνωσης κοινότητας. Το μητρικό ίδρυμα θα μπορούσε επίσης να εξετάσει το ενδεχόμενο κοινής χρήσης βιβλιοθηκονόμου με άλλο ίδρυμα. Και πάλι, το άτομο πρέπει να είναι - ή εξοικειωμένο - με την τοπική κοινότητα.

εν πάση περιπτώσει, το βοηθητικό προσωπικό της βιβλιοθήκης – παρα-επαγγελματίες, τεχνικοί βοηθοί, προσωπικό γραφείου - δεν θα λειτουργήσει ποτέ αποτελεσματικά χωρίς επαγγελματική καθοδήγηση.

4.2 Προσόντα

Ο διοικητικός βιβλιοθηκάριος θα πρέπει να διαθέτει τις ακόλουθες ικανότητες:

- διεξοδική γνώση της βιβλιοθηκονομίας, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων της διοίκησης ·

- την ικανότητα οργάνωσης και προγραμματισμού ·

- έντονη αίσθηση των τρόπων με τους οποίους το υλικό και οι υπηρεσίες της βιβλιοθήκης μπορούν να συμβάλουν στη φροντίδα των ασθενών ·

- επίγνωση των προβλημάτων των ασθενών, των ηλικιωμένων και των ατόμων με ειδικές ανάγκες και των αναγκών που σχετίζονται με τη βιβλιοθήκη ·

- λειτουργική γνώση ιατρικών, ψυχολογικών και ψυχιατρικών όρων ·

- την ικανότητα να μιλά και να γράφει με σαφήνεια, συμπεριλαμβανομένης της ικανότητας καθορισμού αποτελεσματικών συνεισφορών για τη φροντίδα των ασθενών της βιβλιοθήκης

- καλή κρίση, ευελιξία.

Κάθε μέλος του προσωπικού της βιβλιοθήκης πρέπει να έχει μια βασική γνώση των μεθόδων της βιβλιοθήκης και των αναγκών που σχετίζονται με τη βιβλιοθήκη ασθενών, ηλικιωμένων και ατόμων με ειδικές ανάγκες. Θα πρέπει επίσης να έχουν κάποια τεχνογνωσία, ιδίως εάν η βιβλιοθήκη παρέχει προγράμματα που βασίζονται σε υπολογιστή και πρόσβαση σε πόρους Διαδικτύου.

Το προσωπικό που εργάζεται απευθείας με ασθενείς θα πρέπει επίσης να έχει:

- εις βάθος κατανόηση των προβλημάτων και των αναγκών αυτών που εξυπηρετούνται, είτε είναι παιδιά, ψυχικά ή σωματικά άρρωστα, ηλικιωμένοι ή άτομα με ειδικές ανάγκες

- έναν προσιτό, εύκολο τρόπο

- υπομονή, κατανόηση και ενσυναίσθηση

- η ικανότητα ακρόασης

4.3 Εθελοντές

Οι εθελοντές μπορούν να αποδείξουν μια τεράστια πηγή βοήθειας σε σχεδόν κάθε πτυχή των λειτουργιών της βιβλιοθήκης. Ανάλογα με την ατομική ικανότητα, και με προσεκτική εκπαίδευση, μπορούν: να στελεχώνουν το γραφείο κυκλοφορίας, παροχή βασικών υπηρεσιών αναφοράς ή πληροφοριών · Παρέχετε κάποια υπηρεσία καροτσιού για κομοδίνο, επεξεργασία δανείων μεταξύ βιβλιοθηκών · Βοηθήστε ζιζανίων τη συλλογή? κρατήστε στατιστικά στοιχεία; συντήρηση κάθετων αρχείων? επεξεργασία νέων υλικών · και ετοιμάστε αποστολές δεσίματος.

Όπου είναι εφικτή η εθελοντική βοήθεια, η πρόσληψη πρέπει να γίνεται, όχι μόνο μέσω του τμήματος εθελοντών του νοσοκομείου, αλλά και μέσω τοπικών εθελοντικών υπηρεσιών που

μπορεί να ειδικεύονται σε εργασίες ή υπηρεσίες που σχετίζονται με τη βιβλιοθήκη σε νοσοκομεία.

4.4 Περιγραφές θέσεων

Η βιβλιοθήκη θα πρέπει να αναπτύξει και να διατηρήσει περιγραφές θέσεων εργασίας για όλες τις αμειβόμενες και εθελοντικές θέσεις προσωπικού (στην περίπτωση εθελοντών, μπορεί να είναι μια γενική περιγραφή). Σε ιδρύματα όπου η βιβλιοθήκη είναι ανεξάρτητο τμήμα, πιθανότατα θα είναι υποχρεωτική η ανάπτυξη και διατήρηση περιγραφών θέσεων εργασίας.

Το εγχειρίδιο πολιτικής και διαδικασίας του μητρικού ιδρύματος, το οποίο συμπληρώνει τις περιγραφές θέσεων, πρέπει πάντα να είναι διαθέσιμο στη βιβλιοθήκη, ώστε το προσωπικό και οι εθελοντές να μπορούν να ανατρέχουν σε αυτό και να το συμβουλεύονται.

4.5 Συνεχής εκπαίδευση και κατάρτιση

Πρέπει να καταβληθεί κάθε προσπάθεια για να ενθαρρυνθεί και να καταστεί δυνατή η συνεχιζόμενη εκπαίδευση του προσωπικού και, για το προσωπικό και τους εθελοντές, η συνεχής κατάρτιση: ο τομέας της υπηρεσίας βιβλιοθηκών αλλάζει συνεχώς, επομένως υπάρχουν πάντα νέες τεχνικές, πόροι και μέθοδοι που πρέπει να μάθουμε.

Η συνεχιζόμενη μάθηση είναι ζωτικής σημασίας για το προσωπικό που εργάζεται με παιδιά, ηλικιωμένους και άτομα με ειδικές ανάγκες, καθώς οι μέθοδοι αντιμετώπισης αυτών των αναγκών των πελατών εξελίσσονται συνεχώς.

Οι πηγές συνεχούς εκπαίδευσης και κατάρτισης μπορεί να περιλαμβάνουν:

- τα ενδοϋπηρεσιακά προγράμματα του μητρικού ιδρύματος ·
- εργαστήρια που προσφέρονται από τοπικές βιβλιοθήκες ή κοινοπραξίες βιβλιοθηκών (δίκτυα) ·
- μαθήματα που χρηματοδοτούνται από επαγγελματικές ενώσεις βιβλιοθηκών ·
- επιτόπιες επισκέψεις σε βιβλιοθήκες άλλων ασθενών.
- σεμινάρια από διάφορες υπηρεσίες ή ομάδες ·
- εξ αποστάσεως εκπαίδευση, που παρέχεται συχνά από ακαδημαϊκά σχολεία της βιβλιοθήκης, και συχνά διατίθεται είτε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου είτε κλασσικού ταχυδρομείου

Αν και λείπει η δομή και η καθοδήγηση, πολλά μπορούν να αντληθούν από την τακτική εξέταση των επαγγελματικών βιβλίων και περιοδικών, ακόμη και από τους καταλόγους κατασκευαστών και διανομέων που σχετίζονται με τη βιβλιοθήκη.

5. Προϋπολογισμός

Η βιβλιοθήκη ασθενών πρέπει να λάβει επαρκή χρηματοδότηση για: μισθούς · τις συλλογές, συμπεριλαμβανομένων έντυπων και μη έντυπων υλικών · βοηθητικές συσκευές όπου απαιτείται · άλλος εξοπλισμός προμήθειες; τεχνικές εργασίες · προγράμματα υπηρεσίες όπως ο δανεισμός μεταξύ βιβλιοθηκών · δίκτυα και άλλα τέλη συμμετοχής.

Όταν η βιβλιοθήκη συντηρείται μέσω συμφωνίας συνεργασίας, αυτά τα έξοδα θα επιμερίζονται. Συνολικά, ωστόσο, λαμβανομένων υπόψη των δημοσιονομικών περιορισμών που βρέθηκαν σε πολλά νοσοκομεία, εγκαταστάσεις μακροχρόνιας περίθαλψης και δημόσιες βιβλιοθήκες, φαίνεται συνετό να διατηρήσουμε το λειτουργικό κόστος της βιβλιοθήκης όσο το δυνατόν χαμηλότερο. Σε κάποιο σημείο, η συνεχιζόμενη ύπαρξή του μπορεί να εξαρτάται από την επιτυχή εξοικονόμηση κόστους. Μπορεί επίσης να στηρίζεται εν μέρει στην αντίληψη ότι το προσωπικό της βιβλιοθήκης προσπαθεί να μειώσει τα έξοδα.

Ανάλογα με τις ανάγκες, το κόστος θα μπορούσε να ελαχιστοποιηθεί με: μείωση των καθηκόντων ρουτίνας. απαλλαγή από χαρτιά που είναι ελάχιστα απαραίτητα · αυτοματοποίηση επιλεγμένων διαδικασιών · επιλεγμένες λειτουργίες εξωτερικής ανάθεσης ·

σύναψη συμφωνιών συνεργασίας για καταλογογράφηση, τεχνικές υπηρεσίες κ.λπ. χρησιμοποιώντας λιγότερο εξειδικευμένο προσωπικό · ανταλλαγή προσωπικού χρήση προσωπικού από άλλα μέρη του μητρικού ιδρύματος.

Για να επιτύχει μακροπρόθεσμη αποδοτικότητα κόστους, ο διοικητικός βιβλιοθηκονόμος πρέπει να παραμείνει δημοσιονομικά συνειδητός και να είναι αρκετά ευέλικτος και αρκετά δημιουργικός για να δοκιμάσει νεότερες, πιο αποτελεσματικές μεθόδους. Θα πρέπει επίσης να εξετάζει συνεχώς τα προγράμματα και τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης για να δει ποια είναι σημαντικά και ποια θα μπορούσαν να περικοπούν ή να εξαλειφθούν.

Στην περίπτωση μιας εξωτερικά παρεχόμενης υπηρεσίας, οι δαπάνες θα είναι σημαντικά χαμηλότερες: χρειάζονται λιγότερα άτομα. Δεν υπάρχουν μεγάλα κόστη εξοπλισμού. η συντήρηση του χώρου θα είναι ελάχιστη. το εύρος και συνεπώς το κόστος των προμηθειών θα είναι μικρότερο · και θα υπάρξει λιγότερη αποστράγγιση στην υποδομή του ιδρύματος συνολικά.

Ωστόσο, εάν η ανεξάρτητη βιβλιοθήκη ή η υπηρεσία βιβλιοθηκών, το προσωπικό και οι συλλογές θα παραμείνουν σταθερά έξοδα. Για αυτούς, οι ακόλουθες οδηγίες πρέπει να είναι χρήσιμες.

- οι μισθοί του προσωπικού πρέπει να είναι ανταγωνιστικοί με εκείνους που πληρώνονται για παρόμοιες θέσεις σε δημόσιες ή άλλες βιβλιοθήκες

- το κόστος εκκίνησης μιας συλλογής θα πρέπει να βασίζεται στον αριθμό των βιβλίων που χρειάζονται ανά κρεβάτι * επί τον αριθμό των κρεβατιών επί το μέσο κόστος ενός βιβλίου ·

Για να διατηρηθεί μια υπάρχουσα συλλογή, ο προϋπολογισμός πρέπει να βασίζεται επί

ετήσιο ποσοστό αγοράς νέων βιβλίων από 10% έως 15% αυτής της συλλογής. Για παράδειγμα, με ετήσια τιμή αγοράς νέων βιβλίων 10%, μια συλλογή 3.000 βιβλίων θα απαιτεί 300 νέα βιβλία ετησίως (επομένως, ετήσιος προϋπολογισμός = 300 φορές το μέσο κόστος ενός βιβλίου).

Όπου υπάρχει μεγάλη ανάγκη για οπτικοακουστικά μέσα και βοηθητικές συσκευές, αυτοί οι τύποι πρέπει να προσαρμοστούν προς τα πάνω.

* Συνήθως έξι έως οκτώ βιβλία ανά κρεβάτι ασθενή, αλλά δείτε την Ενότητα 6.

6. Συλλογές

Το σκεπτικό για καλά στρογγυλεμένες συλλογές στις βιβλιοθήκες ασθενών προτάθηκε στις οδηγίες του Γερμανικού Ινστιτούτου Βιβλιοθηκονομίας για βιβλιοθήκες ασθενών. Οι οδηγίες σημείωσαν: "Η ασθένεια είναι ένα από τα λίγα κοινωνικά φαινόμενα που δεν έχουν πλεονεκτήματα ή μειονεκτήματα ως προς το εισόδημα, την ιδιοκτησία, την εκπαίδευση, την ηλικία ή την εθνικότητα. Οι ασθενείς ... αντιπροσωπεύουν μια διατομή της κοινωνίας."

Όπως και με οποιαδήποτε βιβλιοθήκη, οι συλλογές της βιβλιοθήκης των ασθενών θα πρέπει να προγραμματίζονται γύρω από τις ανάγκες και τις προτιμήσεις του πελάτη-στόχου της.

Κεντρικό σημείο αυτού του σχεδιασμού είναι μια αναπτυξιακή πολιτική συλλογής που όχι μόνο ορίζει την ομάδα στόχου, αλλά επίσης συζητά αυτές τις ανάγκες και προτιμήσεις. Πέρα από αυτό, η πολιτική θα πρέπει να καθορίζει τους τύπους και τις μορφές των υλικών που είναι κατάλληλα για προσχώρηση και θα πρέπει να εξετάζει τα θέματα των δώρων και των δωρεών και των βοτάνων.

Διάφορα στοιχεία πρέπει να είναι κοινά στα επιλεγμένα υλικά:

- όλα πρέπει να είναι σε καλή κατάσταση.

- όλα πρέπει να είναι υψηλής ποιότητας.

- όπου είναι δυνατόν, τα βιβλία πρέπει να είναι ελαφριά και εύχρηστα.

- ένα ποσοστό πρέπει να προβλέπεται και για ασθενείς με οπτικούς περιορισμούς, δηλαδή, εκείνα τα βιβλία θα πρέπει να έχουν μεγάλη εκτύπωση με επιπλέον απόσταση μεταξύ των γραμμών, ή, εάν είναι απαραίτητο, να είναι διαθέσιμο σε εναλλακτικές μορφές όπως ταινίες,

CD και μπράιγ ·

- το μη ενημερωτικό υλικό και το ενημερωτικό υλικό για την υγεία πρέπει να είναι ενημερωμένο και έγκυρο, με ένα ποσοστό να είναι διαθέσιμο σε εναλλακτικές μορφές. Γενικά, οι συλλογές θα αντιπροσωπεύουν πληροφορίες ανάγνωσης αναψυχής και υγείας τόσο σε έντυπες όσο και σε μη τυπωμένες μορφές.

- Το έντυπο υλικό ανάγνωσης αναψυχής πρέπει να περιλαμβάνει · βιβλία με σκληρό εξώφυλλο και χαρτόδετο χαρτί περιοδικά; τοπικές, περιφερειακές και εθνικές εφημερίδες · δίγλωσσο ή ξένο γλωσσικό υλικό? για άτομα με προβλήματα όρασης, βιβλία σε μπράιγ, 36 καθώς και βιβλία με τα χέρια και άλλα αφής. Εύκολο στην ανάγνωση υλικό³⁷ προσανατολισμένο στα άτομα με νοητική αναπηρία. για πρώτη φορά ή αργούς αναγνώστες, βιβλία κατ'οίκον που αντιπροσωπεύουν 1ο έως 2ο έως 3ο επίπεδο ανάγνωσης. για παιδιά, ένα ευρύ φάσμα βιβλίων και περιοδικών κατάλληλων για ηλικίες, συμπεριλαμβανομένων εικονογραφημένων βιβλίων και πολλαπλών αντιγράφων αγαπημένων ιστοριών. Στις εγκαταστάσεις μακροχρόνιας περίθαλψης, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στη διατήρηση βιβλίων και περιοδικών γενικού ενδιαφέροντος που μπορούν να ενθαρρύνουν και να επιτρέπουν στους κατοίκους σε ομαδικές δραστηριότητες να μοιράζονται τις γνώσεις και τις εμπειρίες τους.

Πρέπει να διατηρηθεί μια καλή ισορροπία μυθοπλασίας / μυθοπλασίας.

Η φαντασία πρέπει να περιλαμβάνει: best seller, κλασικά, εύκολα στην ανάγνωση βιβλία με θέματα «escapist», όπως μυθιστορήματα περιπέτειας, ειδύλλια και μυστήρια. Η μη μυθοπλασία πρέπει να περιλαμβάνει: βιογραφίες; λογοτεχνία, ειδικά διηγήματα και ποιήματα. βιβλία ειδικού ενδιαφέροντος, όπως βιβλία μαγειρικής, ταξίδια και χόμπι. βιβλία αυτοδιδασκαλίας, για παράδειγμα, βιβλία για δεξιότητες υπολογιστών, έκφραση τέχνης, κηπουρική και ξυλουργική.

- Το έντυπο ενημερωτικό υλικό για την υγεία μπορεί να βοηθήσει τους ασθενείς να κατανοήσουν την ασθένεια ή τη διαταραχή τους, ίσως έτσι να τους επιτρέψουν να λάβουν ενημερωμένες αποφάσεις σχετικά με την πορεία της θεραπείας τους. Οι πληροφορίες υγείας μπορούν επίσης να διδάξουν στους ασθενείς πώς να διαχειριστούν χρόνιες ασθένειες ή να τους δείξουν πώς να επιτύχουν και να διατηρήσουν καλή υγεία. Προς το σκοπό αυτό, η συλλογή πληροφοριών για την υγεία θα πρέπει να περιλαμβάνει γενικά έργα αναφοράς όπως: λεξικά, εγκυκλοπαίδειες και καταλόγους (οδηγοί στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης, οδηγοί γιατρών, οδηγοί για πηγές κοινωνικής υπηρεσίας). ιατρική ορολογία, ακρωνύμια και συντομογραφικά κείμενα. και ειδικές για θέματα βιβλιογραφίας. Οι μορφές πρέπει να περιλαμβάνουν: βιβλία. περιοδικά; και ενημερωτικά δελτία, φυλλάδια και φυλλάδια. Η εκπροσώπηση του θέματος μπορεί να εξαρτάται από το εάν το νοσοκομείο παρέχει γενική ή ειδική περίθαλψη. Κατά μέσο όρο, ωστόσο, μια ολοκληρωμένη συλλογή πληροφοριών για την υγεία θα περιλαμβάνει: ανατομία και φυσιολογία, φάρμακα, εσωτερική ιατρική, ιδιαίτερα την τρέχουσα διάγνωση και θεραπεία, θρέψη, χειρουργική επέμβαση, ορθοπαιδική, ψυχιατρική και γενική ψυχική υγεία, Μαιευτική και Γυναικολογία, δερματολογία, αναπηρίες, τόσο σωματικές όσο και αναπτυξιακές, παιδιατρική, γηριατρική, ωτορινολαρυγγολογία, οφθαλμολογία, οδοντιατρική υγεία, σπάνιες ασθένειες και διαταραχές, υγεία των ανδρών, υγεία των γυναικών, και ευεξία.

Ενώ η συλλογή θα απευθύνεται σε ασθενείς / καταναλωτές, είναι πιθανό ότι τα επίπεδα κατανόησης αυτής της ομάδας θα ποικίλλουν ευρέως, επομένως τα υλικά θα πρέπει να είναι διαθέσιμα τόσο στο επίπεδο όσο και στο επαγγελματικό επίπεδο.

Οι επαγγελματικές κοινωνίες και οι ενώσεις αποτελούν εξαιρετικές πηγές πληροφοριών για την υγεία και οι βιβλιοθήκες των ασθενών πρέπει να τις εκμεταλλευτούν. Συχνά, τα υλικά τους είναι πολύγλωσσα και είτε δωρεάν είτε σχετικά φθηνά. Τέλος, θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί μια εσωτερική επιτροπή αναθεώρησης των επαγγελματιών πληροφοριών για την υγεία για να εξετάσει ή να παρέχει συμβουλές σχετικά με το υλικό για τη συλλογή

πληροφοριών για την υγεία. Σε ορισμένα ιδρύματα, η χρήση ενός τέτοιου πίνακα μπορεί να είναι υποχρεωτική.

Ο αριθμός των βιβλίων που απαιτούνται για τη συλλογή ποικίλλει ανάλογα με τις τοπικές συνθήκες. Ενώ κανένας τύπος δεν ταιριάζει σε κάθε κατάσταση, τα ακόλουθα πρέπει να θεωρούνται γενικές οδηγίες.

Για νοσοκομείο με:

κάτω από 300 κρεβάτια	8 βιβλία ανά κλίνη
300-500 κρεβάτια	7 βιβλία ανά κλίνη
500 + κρεβάτια	6 βιβλία ανά κλίνη

Για ιδρύματα μακροχρόνιας φροντίδας: 8 βιβλία ανά κλίνη

Οι συλλογές πρέπει να «ξεκαθαρίζονται» τακτικά, κυρίως για την αφαίρεση του παλιού υλικού αναφοράς, των βιβλίων που είναι σε κακή φυσική κατάσταση και των βιβλίων που έχουν παραμείνει αχρησιμοποίητα. Περίπου το 20% της συλλογής θα πρέπει να αντικαθίσταται κάθε χρόνο, αν και αυτό θα ποικίλλει ανάλογα μεμονωμένα πρότυπα χρήσης της βιβλιοθήκης.

Όταν παρέχεται υλικό βιβλιοθήκης μέσω συλλογής καταθέσεων, αυτή η συλλογή θα πρέπει να «ανανεώνεται» τακτικά. Εδώ, τα πρότυπα βιβλιοθήκης ασθενών της βιβλιοθήκης και της υπηρεσίας πληροφοριών Norfolk (HB) παρέχουν ένα χρήσιμο πλαίσιο αναφοράς. Τα πρότυπα επιβάλλουν το ακόλουθο ποσοστό κύκλου εργασιών βιβλίων:

Βιβλία στα ράφια	Ελάχιστο % για αλλαγή
1000+	15%
700-999	20%
450-699	25%
150-449	30%

Τα πρότυπα απαιτούν επίσης να ανανεώνεται η συλλογή κάθε τρεις μήνες και η συνδυασμένη ηλικία των βιβλίων να μην υπερβαίνει τα οκτώ χρόνια.

- Τα μη τυπωμένα υλικά αναψυχής πρέπει να περιλαμβάνουν: βιβλία σε εναλλακτικές μορφές, όπως βιβλία ομιλίας σε αναλογική (κασέτα) ή ψηφιακή (κασέτες, CD, DVD), εφημερίδες και περιοδικά, βιντεοκασέτες, συμπεριλαμβανομένων κασέτες ταινιών, θεατρικών και εκπομπών, όλες κατά προτίμηση υποτιτλισμένες.

CD μουσικής· φορητά ραδιόφωνα και δίσκοι (walkmen)· παιχνίδια, παζλ, τραπουλόχαρτα και άλλο εκπαιδευτικό υλικό· τέχνες και χειροτεχνίες ιδιαίτερα για παιδιά και άτομα που χρήζουν μακροχρόνιας φροντίδας· κασέτες ήχου ή βίντεο (υποτιτλισμένες όταν απαιτείται) ειδικά για τους ηλικιωμένους που ζουν σε ιδρύματα ώστε να μπορούν να μάθουν κάτι από μόνοι τους· για άτομα με νοητική ή συναισθηματική αναπηρία που χρήζουν μακροχρόνιας φροντίδας διάφορα προσαρμοστικά παιχνίδια και κούκλες για τη διδασκαλία δεξιοτήτων γνωστικής και κοινωνικής αλληλεπίδρασης· για όσους βρίσκονται σε μακροχρόνια φροντίδα με γενικές μαθησιακές δυσκολίες, προγράμματα λογισμικού που εστιάζουν στην ετοιμότητα ανάγνωσης, την ανάπτυξη της γλώσσας, την ορθογραφία, το λεξιλόγιο, τη γραμματική και την κατανόηση της ανάγνωσης· όπου είναι χρήσιμο, μια «βιβλιοθήκη παιχνιδιών».

- Το μη ενημερωτικό υλικό πληροφοριών για την υγεία θα περιλαμβάνει τις ίδιες κατηγορίες θεμάτων με αυτές της συλλογής εκτύπωσης. Ωστόσο, σε μεγάλο βαθμό, οι μη τυπωμένες πληροφορίες για την υγεία θα επικεντρώνονται πιθανώς σε εσωτερικές και εξωτερικές διαδικτυακές βάσεις δεδομένων και άλλους ηλεκτρονικούς πόρους, συμπεριλαμβανομένου του Διαδικτύου.

Για τον βιβλιοθηκονόμο, το Διαδίκτυο έχει γίνει τόσο μια ευλογία όσο και ένα βάρος, καθώς,

ενώ διαθέτει τεράστιες ποσότητες πληροφοριών, ο εντοπισμός και η αξιολόγηση αυτών των πληροφοριών μπορεί να είναι εξαιρετικά χρονοβόρα. Για λόγους ποιότητας και σκοπιμότητας χρόνου, πρέπει πρώτα να κοιτάξουμε τους ιστότοπους Διαδικτύου που διατηρούνται από τοπικούς, περιφερειακούς και εθνικούς ιατρικούς συλλόγους. Είναι πηγές υψηλής ποιότητας πληροφοριών για την υγεία και συνήθως παρέχουν συνδέσμους με άλλους αξιόπιστες πηγές. Όπως διατίθεται, οι αναδυόμενες πύλες θέματος στο Διαδίκτυο μπορούν να βοηθήσουν στον εντοπισμό αξιόπιστων πηγών πληροφοριών για την υγεία · 41 οι αρχικές σελίδες πολλών βιβλιοθηκών βιοϊατρικής / επιστημονικής υγείας και κοινοπραξιών βιβλιοθηκών θα κάνουν το ίδιο.

Παρ'όλα αυτά, η βιβλιοθήκη και το νοσοκομείο μπορεί να θελήσουν να εξετάσουν το ενδεχόμενο να απαιτήσουν οι ασθενείς να υπογράψουν συμφωνία μη ευθύνης για πληροφορίες σχετικά με την υγεία που βρέθηκαν και χρησιμοποιήθηκαν μέσω της σύνδεσης στο Διαδίκτυο της βιβλιοθήκης. Η βιβλιοθήκη / νοσοκομείο μπορεί επίσης να απαιτήσει από τους ασθενείς να συμφωνήσουν να μην κάνουν κατάχρηση της υπηρεσίας. Εναλλακτικά, θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί λογισμικό φιλτραρίσματος.

Για όλες τις μη τυπωμένες συλλογές, το αντίστοιχο υλικό πρέπει να είναι διαθέσιμο και σε καλή φυσική κατάσταση.

Τέλος, όπου είναι απαραίτητο, θα πρέπει να είναι διαθέσιμες βοηθητικές συσκευές. Αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν βασικά βοηθήματα όπως μεγεθυντικούς φακούς και γυαλιά πρίσματος, ράφια ανάγνωσης (συσκευές πιασίματος βιβλίων), συσκευές ηλεκτρικού γυρίσματος σελίδων, μηχανήματα ανάγνωσης βιβλίων και μηχανήματα ομιλίας.

Μπορούν επίσης να περιλαμβάνουν τα πιο εξελιγμένα βοηθήματα, όπως τηλεTypewriters (TTYs, για κωφούς και ανθρώπους με προβλήματα στην ακοή), τηλεφωνικούς ενισχυτές, αποκωδικοποιητές υποτίτλων, οθόνες αφής υπολογιστή, λογισμικό μεγέθυνσης οθόνης, συνθέτες ομιλίας, πληκτρολόγια μπράιγ και εκτυπωτές μπράιγ και συστήματα ανάγνωσης εκτύπωσης με έξοδο ομιλίας.

Το πεδίο των βοηθητικών συσκευών έχει αναπτυχθεί γρήγορα και, χωρίς αμφιβολία, θα συνεχίσει να το κάνει. Για να ενημερώνεται για τις νέες τεχνολογίες, η βιβλιοθήκη θα πρέπει να διατηρεί επαφή με περιφερειακές ή εθνικές βιβλιοθήκες για τους τυφλούς και τα άτομα με αναπηρία. Για πλήρη ενημέρωση, οι κατάλογοι / οι αρχικές σελίδες του Διαδικτύου των κατασκευαστών και των διανομέων βοηθητικών συσκευών θα αποδειχθούν εξαιρετικά χρήσιμοι. (Βλέπε επίσης Ενότητα 3.6)

7. Προγράμματα και υπηρεσίες

Πέρα από την κατασκευή και την κυκλοφορία μιας συλλογής υλικού βιβλιοθήκης, η βιβλιοθήκη των ασθενών πρέπει να παρέχει τουλάχιστον ορισμένες υπηρεσίες και προγράμματα. Ενώ οι αριθμοί και τα είδη θα καθοδηγούνται από τις ανάγκες των χρηστών, η υλοποίηση θα εξαρτάται πιθανώς από το προσωπικό και τους δημοσιονομικούς πόρους που διατίθενται για τη διαχείρισή τους.

Τα ακόλουθα είναι παραδείγματα υπηρεσιών και προγραμμάτων που παρέχονται συνήθως σε εκείνους που βρίσκονται στη φροντίδα των ιδρυμάτων. Ορισμένα είναι βασικά και απαιτούν ελάχιστους πόρους. Άλλοι είναι πιο περίπλοκοι και θα είναι τουλάχιστον εντατικοί στο προσωπικό.

- Η τακτικά προγραμματισμένη υπηρεσία καροτσιού σε πατώματα ασθενών πρέπει να αποτελεί θεμελιώδη υπηρεσία σε οποιοδήποτε ίδρυμα φροντίζει για μεγάλο αριθμό ημι- ή μη περιπατητικών ατόμων. Στην ιδανική περίπτωση, η υπηρεσία πρέπει να παρέχεται δύο φορές την εβδομάδα, αν και οι τοπικές συνθήκες θα αποφασίσουν τελικά. Όμως, όποιο πρόγραμμα ανά εβδομάδα καταρτίζεται (περισσότερο ή λιγότερο από δύο φορές την εβδομάδα), πρέπει να ακολουθείται: οι ασθενείς, οι ηλικιωμένοι ή τα άτομα με αναπηρία που έχουν θεσμοθετηθεί συχνά υποφέρουν όταν αλλάζουν τα προγράμματα και δεν ικανοποιούνται οι

προσδοκίες.

Πέρα από την υπηρεσία εξυπηρέτησης στο δωμάτιο, το υλικό της βιβλιοθήκης θα πρέπει να είναι πάντα διαθέσιμο στους ασθενείς βάσει τηλεφωνικής αίτησης.

Υπήρξε συζήτηση τα τελευταία χρόνια σχετικά με το όφελος της ενθάρρυνσης των περιπατητικών ηλικιωμένων και ορισμένων ψυχιατρικών ασθενών να επισκέπτονται τη βιβλιοθήκη αντί να λαμβάνουν κοινοδίο, με την ιδέα ότι οι επισκέψεις στη βιβλιοθήκη ενθαρρύνουν την κοινωνικοποίηση. Τέτοιες αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται τοπικά και πρέπει πάντα να βασίζονται

στη μοναδική περίπτωση κάθε ασθενούς.

- Όπου είναι χρήσιμο, μικρές συλλογές βιβλίων και άλλου έντυπου υλικού πρέπει να είναι διαθέσιμες σε κλινικές, αίθουσες αναμονής, αίθουσες αναμονής και ειδικούς χώρους θεραπείας όπως μονάδες αιμοκάθαρσης και χημειοθεραπείας. Τα χαρτόδετα βιβλία που δεν χρειάζεται να επιστραφούν στη βιβλιοθήκη είναι ιδανικά, καθώς η πιθανότητα απώλειας βιβλίων σε τέτοιες ρυθμίσεις είναι συνήθως υψηλή. Εναλλακτικά, εάν είναι εφικτή η αποδοχή κάποιας απώλειας, ενδέχεται να παρέχονται και φθηνά βιβλία με σκληρό εξώφυλλο. Τα τρέχοντα περιοδικά και οι καθημερινές εφημερίδες είναι επίσης ιδανικά, ειδικά για όσους έχουν περιορισμένο χρόνο ανάγνωσης.

Ένα πρόγραμμα δανεισμού μεταξύ βιβλιοθηκών θα παρέχει στους χρήστες υλικό που δεν είναι διαθέσιμο σε αυτούς μέσω των συλλογών της βιβλιοθήκης. Ο δανεισμός και ο δανεισμός μεταξύ βιβλιοθηκών γίνεται ίσως πιο αποτελεσματικά μέσω μιας κοινοπραξίας βιβλιοθήκης (δίκτυο): σε τέτοιες περιπτώσεις, η διαδικασία είναι συγκεντρωτική, παρέχοντας έτσι στη βιβλιοθήκη το μεγάλο πλεονέκτημα μίας μονής διαδρομής σε πολλές διαφορετικές συλλογές.

• Οι υπηρεσίες αναφοράς είναι ιδιαίτερα σημαντικές όταν η βιβλιοθήκη παρέχει υλικό και πόρους για πληροφορίες για την υγεία, ο τεράστιος πλούτος των οποίων μπορεί εύκολα να κατακλύσει τον απλό άνθρωπο. Οι χρήστες μπορεί να χρειάζονται βοήθεια, για παράδειγμα, όχι μόνο για την απάντηση συγκεκριμένων ερωτήσεων, αλλά και για την ταξινόμηση του χάσματος των διαθέσιμων πληροφοριών. Μπορεί επίσης να χρειάζονται βοήθεια για τον εντοπισμό πηγών ποιοτικών πληροφοριών και, γενικότερα, για να μάθουν πώς να αξιοποιούν τους πλούσιους πόρους του Διαδικτύου.

- Η συμβουλευτική των αναγνωστών (ή η καθοδήγηση των αναγνωστών) είναι ιδιαίτερα σημαντική σε ιδρύματα μακράς διαρκείας όπου οι ασθενείς επωφελούνται από συνεχή, εξατομικευμένα προγράμματα ανάγνωσης. Η συμβουλή των αναγνωστών συνεπάγεται μια γνώση τόσο των αναγκών και των ενδιαφερόντων του ασθενούς όσο και των διαθέσιμων υλικών που ταιριάζουν. Οι στόχοι της συμβουλευτικής του αναγνώστη μπορεί να είναι εκπαίδευση, εκτροπή ή θεραπεία.

- Όπου είναι δυνατόν, η βιβλιοθήκη των ασθενών θα πρέπει να δημιουργεί σχολιασμένες βιβλιογραφίες για συγκεκριμένα θέματα, είτε πρόκειται για θέματα ασθένειας, υγείας ή ευεξίας, είτε για ενδιαφέροντα αναψυχής. Μεταξύ άλλων πλεονεκτημάτων, οι τοπικά παραγόμενες βιβλιογραφίες είναι συνήθως πιο ενημερωμένες από τις αντίστοιχες που παράγονται εξωτερικά.

- Η βιβλιοθήκη των ασθενών θα πρέπει να παρέχει υποστηρικτικό υλικό για τα προγράμματα εκπαίδευσης και αποκατάστασης του γονικού ιδρύματος - προγράμματα σχολικής και ψυχαγωγικής ή επαγγελματικής θεραπείας. Όχι μόνο οι ασθενείς και το προσωπικό που διαχειρίζεται αυτά τα προγράμματα θα ωφεληθούν πολύ, αλλά η συνεταιριστική εργασία ενισχύει περαιτέρω το ρόλο της βιβλιοθήκης ως υπηρεσία φροντίδας ασθενών.

- Για ασθενείς με μακροχρόνια φροντίδα, η βιβλιοθήκη θα πρέπει να εξετάσει το ενδεχόμενο παροχής κατάλληλων μορφών ψυχαγωγίας. Αυτό μπορεί να γίνει μόνο του ή σε συνδυασμό με άλλα τμήματα ή υπηρεσίες και μπορεί να περιλαμβάνει: ομάδες συζήτησης βιβλίων. προγράμματα τεχνών και χειροτεχνίας · ταινίες ή παρουσιάσεις διαφανειών · διαλέξεις

μουσικές παραστάσεις βραδιές παιχνιδιού αναγνώσεις ποίησης, συμπεριλαμβανομένων των αναγνώσεων από ασθενείς ή κατοίκους · συζητήσεις και συζητήσεις · ειδική ψυχαγωγία διακοπών και για παιδιά, τέχνες και χειροτεχνίες, ιστορίες από πίνακες φανέλας, μαριονέτες και ώρες ιστορίας και διαβάζοντας δυνατά, συμπεριλαμβανομένων μπράιγ και υπογεγραμμένων προγραμμάτων, όπως απαιτείται.

- Όπως σημειώνεται στον πρόλογο αυτών των οδηγιών, η μουσική θεραπεία εξακολουθεί να χρησιμοποιείται στην περίθαλψη των ασθενών, κυρίως για να τονώσει, να ηρεμήσει, να ανακουφίσει τον πόνο, το άγχος και την ένταση, και ως συμπλήρωμα της παρηγορητικής ιατρικής. Οι ρυθμίσεις για τη μουσικοθεραπεία μπορούν να κυμαίνονται από αίθουσες ασθενών έως αίθουσες χειρουργείου έως χώρους αποκατάστασης και, στην περίπτωση ασθενών κατ'οίκον, έως ομαδικές ή μεμονωμένες κατοικίες.

Πρέπει να καταβληθεί κάθε προσπάθεια για την υποστήριξη προγραμμάτων μουσικοθεραπείας: η κατασκευή και η συντήρηση μιας συλλογής μουσικών ταινιών δεν είναι ούτε δαπανηρή ούτε χρονοβόρα, ωστόσο θα ωφελήσει σημαντικά τους ασθενείς και το προσωπικό που τους φροντίζει.

- Όταν το επιτρέπει το προσωπικό και η εμπειρογνομosύνη του προσωπικού, η βιβλιοθήκη των ασθενών πρέπει να ενθαρρύνει και να υποστηρίζει προγράμματα βιβλιοθεραπείας. Εξ ορισμού θεραπευτική, η βιβλιοθεραπεία είναι πιο δομημένη και εντατική από τη συμβουλή του αναγνώστη και, ως εκ τούτου, απαιτεί μια θετική, μακροπρόθεσμη δέσμευση εκ μέρους της βιβλιοθήκης. Όμως, δεδομένου ότι αυτό το παλιό εργαλείο εξακολουθεί να θεωρείται εξαιρετικά αποτελεσματικό, ιδιαίτερα για τα νοσοκομειακά παιδιά, τους ηλικιωμένους και για τους καταθλιπτικούς, κάθε προσπάθεια που αφιερώνεται σε αυτό θα φαίνεται χρήσιμη.

- Τέλος, εφόσον το επιτρέπει ο χώρος, ένα ήσυχο, ξεχωριστό τμήμα της βιβλιοθήκης μπορεί να διατίθεται για συναντήσεις και συζητήσεις μεταξύ ασθενών, οικογενειών και προσωπικού των επιστημών υγείας σχετικά με την υγεία ή άλλα θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος.

Δεδομένου ότι η βιβλιοθήκη μπορεί να είναι το κέντρο πληροφοριών υγείας του ιδρύματος, αυτή η τοποθεσία θα ήταν κατάλληλη. Εάν είναι αρκετά ιδιωτικός, ο χώρος θα μπορούσε επίσης να χρησιμοποιηθεί για ομαδικές συνεδρίες βιβλιοθεραπείας, οι οποίες επίσης ενισχύονται από μια ρύθμιση βιβλιοθήκης.

8. Σημείωση για τον αυτοματισμό

Ενώ μια λεπτομερής συζήτηση για τεχνικές υπηρεσίες και άλλα συστήματα βιβλιοθηκών δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής αυτών των κατευθυντήριων γραμμών, φαίνεται απαραίτητη η σύντομη αναφορά της σκοπιμότητας της αυτοματοποίησης τέτοιων υπηρεσιών και συστημάτων.

Οι τεχνικές υπηρεσίες συνήθως περιλαμβάνουν τις διαδικασίες που περιλαμβάνονται στην προσθήκη υλικού στη συλλογή - ουσιαστικά επιλογή, απόκτηση, επεξεργασία, ταξινόμηση και καταλογογράφηση νέων συμμετοχών. Τα συστήματα της βιβλιοθήκης περιλαμβάνουν κυκλοφορία, δάνειο μεταξύ βιβλιοθηκών, έλεγχο σειριακών στοιχείων, απογραφή και αγορά και λήψη. Ενώ η αυτοματοποίηση ορισμένων από αυτές τις διαδικασίες συχνά παρέχει μεγαλύτερη λειτουργική αποδοτικότητα, η απόφαση να γίνει είναι μια πολύ ατομική απόφαση και πρέπει να τεθεί σε αντίθεση με τους τοπικούς παράγοντες, ιδίως την ανάγκη, τη σκοπιμότητα και τη χρησιμότητα.

Χρειάζεστε ερωτήσεις γιατί η συγκεκριμένη λειτουργία αυτοματοποιείται. Ποιος θα επωφεληθεί από αυτό και πώς θα ωφεληθούν; Θα εξυπηρετήσει καλύτερα τις συνολικές ανάγκες και τους στόχους; Για παράδειγμα, ένας διαδικτυακός κατάλογος θα επιτρέπει την απομακρυσμένη πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τις εκδόσεις της βιβλιοθήκης και αυτό μπορεί να είναι σημαντικό όπου οι συλλογές είναι

χρησιμοποιείται πολύ από μια κοινότητα εκτός ιστότοπου. Ίσως να μην είναι σημαντικό, αν οι χρήστες της βιβλιοθήκης περιορίζονται σε επιτόπιους ασθενείς που προτιμούν να

επισκεφθούν αυτοπροσώπως τη βιβλιοθήκη.

Η σκοπιμότητα ρωτά αν η βιβλιοθήκη δεν διαθέτει τους πόρους, όχι μόνο για την αυτοματοποίηση ενός συγκεκριμένου συστήματος, αλλά για τη διατήρησή του μακροπρόθεσμα. Το προσωπικό της βιβλιοθήκης διαθέτει την απαραίτητη εμπειρία για την παρακολούθηση του συστήματος και την επίλυση προβλημάτων που προκύπτουν; Έλλειψη εμπειρογνομosύνης από το προσωπικό, το μητρικό ίδρυμα (ή χορηγός δημόσιας βιβλιοθήκης ή άλλης υπηρεσίας) διαθέτει ειδικούς συστημάτων που θα διαχειρίζονται τον αυτοματισμό; Το μητρικό ίδρυμα ή ο εξωτερικός οργανισμός θα παράσχουν τα απαιτούμενα χρήματα με την πάροδο του χρόνου για την υποστήριξη αναβαθμίσεων λογισμικού και υλικού συστήματος;

Η χρησιμότητα απαιτεί τον προσδιορισμό του κατά πόσον το αυτοματοποιημένο σύστημα θα αποδειχθεί τελικά χρήσιμο ή εάν τα πλεονεκτήματά του αντικατασταθούν από την αποστράγγιση του χρόνου προσωπικού και άλλων πόρων. Τουλάχιστον, τα αυτοματοποιημένα συστήματα (και οι αναβαθμίσεις τους) φέρουν μαζί τους το βάρος μιας καμπύλης υψηλής μάθησης, η οποία μπορεί να ενοχλεί ένα ήδη υπερφορτωμένο προσωπικό. Εάν φαίνεται ότι ένα χειροκίνητο σύστημα θα αποδειχθεί τόσο αποτελεσματικό ως προς το χρόνο όσο το αντίστοιχο αυτοματοποιημένο σύστημά του και θα είναι εξίσου αποτελεσματικό συνολικά, αυτό το μη αυτόματο σύστημα θα πρέπει πιθανώς να διατηρηθεί. Δεδομένου του επαρκούς προσωπικού και των δημοσιονομικών πόρων, υπάρχουν πλεονεκτήματα στην αυτοματοποίηση τουλάχιστον των εγγραφών της βιβλιοθήκης - δηλαδή στην εγκατάσταση και συντήρηση ενός καταλόγου που βασίζεται σε υπολογιστή. Όσον αφορά το προσωπικό, είναι πιο αποδοτικό από τον παραδοσιακό κατάλογο καρτών: μόλις εισαχθούν αρχεία συλλογής, η προσθήκη νέων αγορών απαιτεί μόνο το χρόνο που απαιτείται για την εισαγωγή πληροφοριών στοιχείων και ότι η εισαγωγή δεδομένων γίνεται πιο γρήγορα από την παραγωγή και την αρχειοθέτηση σετ καρτών καταλόγου. Το να τραβήξετε υλικό από τις συλλογές είναι επίσης λιγότερο χρονοβόρο, που περιλαμβάνει μόνο λίγες πληκτρολογήσεις διαγραφής σε σύγκριση με το χειροκίνητο τέντωμα και την αφαίρεση σειρών καρτών. Οι περισσότερες ενότητες καταλόγου θα δημιουργήσουν επίσης ετικέτες βιβλίων και σπονδυλικής στήλης, εξαλείφοντας έτσι το χρόνο που απαιτείται για την πληκτρολόγηση ή την αγορά τους.

Ένα σημαντικό διοικητικό ζήτημα, οι ηλεκτρονικοί κατάλογοι μπορούν να δημιουργήσουν βοηθητικές αναφορές και περιλήψεις, για παράδειγμα, θεματικές βιβλιογραφίες, αναφορές ανάλυσης συλλογής και λίστες νέων προσχωρήσεων, οι οποίες είναι χρονοβόρες όταν γίνονται χειροκίνητα.

Τέλος, ένας μηχανογραφημένος κατάλογος θα παρέχει στο προσωπικό και στους χρήστες πληροφορίες για στιγμιαία κατοχή. όταν συνδέεται με μια μονάδα κυκλοφορίας, θα παρέχει επίσης άμεσες πληροφορίες σχετικά με τη διαθεσιμότητα ενός συγκεκριμένου αντικειμένου. Ίσως το μεγαλύτερο μειονέκτημα ενός μηχανογραφικού καταλόγου σε μια βιβλιοθήκη που εξυπηρετεί μεγάλο αριθμό ατόμων με ειδικές ανάγκες είναι το υψηλό κόστος των βοηθητικών υπολογιστών που θα χρειαστεί η ομάδα. Επίσης, ορισμένοι από τους ηλικιωμένους και εκείνους που δεν έχουν γνώσεις γνώσεων σε υπολογιστές μπορεί να δυσκολεύονται να χρησιμοποιούν αυτόν τον κατάλογο. Και πάλι, η απόφαση αυτοματοποίησης θα πρέπει να απορρίπτεται σε τέτοιες τοπικές εκτιμήσεις

Οι κατευθυντήριες γραμμές του Γερμανικού Ινστιτούτου Βιβλιοθηκονομίας για τις βιβλιοθήκες ασθενών σημειώνουν ότι "η κυκλοφορία / ο δανεισμός βιβλίων πρέπει να είναι η απόλυτη προτεραιότητα σε μια βιβλιοθήκη ασθενών" 42 και ίσως αυτός ο στόχος είναι το κλειδί για αποφάσεις σχετικά με τον αυτοματισμό συστημάτων: εάν η αυτοματοποίηση θα προωθήσει και θα ενισχύσει τη χρήση των ασθενών των συλλογών, και δωρεάν προσωπικό για βοήθεια σε αυτήν τη χρήση, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη. Εάν, από την άλλη πλευρά, έχει τη δυνατότητα να εξαντλήσει το χρόνο και τους οικονομικούς πόρους του προσωπικού και

εάν διατρέχει τον κίνδυνο να γίνει αυτοσκοπός, θα πρέπει να προσεγγιστεί με προσοχή.

9. Δημοσιότητα

Η αφιέρωση χρόνου και ενέργειας στη δημοσιοποίηση της βιβλιοθήκης των ασθενών είναι σχεδόν εξίσου σημαντική με την παροχή των ίδιων των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης.

Γιατί, εάν οι ασθενείς, το νοσοκομειακό προσωπικό και η διοίκηση δεν γνωρίζουν, ή μόνο αόριστα γνωρίζουν, για αυτόν τον αξιοσημείωτο πόρο, το δυναμικό φροντίδας των ασθενών του πρέπει να μειωθεί.

Πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες για τη διαφήμιση, όχι μόνο της ύπαρξης της βιβλιοθήκης, αλλά και του υλικού και των υπηρεσιών της. Αυτό περιλαμβάνει την αναφορά οπτικοακουστικών συλλογών, προσαρμοστικών υλικών, βοηθητικών συσκευών και παρόμοιων. Σημαντικοί παράγοντες είναι επίσης οι ώρες λειτουργίας της βιβλιοθήκης και οι τρόποι με τους οποίους οι ασθενείς μπορούν να επικοινωνήσουν μαζί της.

Ως στοχευόμενη ομάδα δημοσιότητας, οι εσωτερικοί ασθενείς είναι ίσως ο ευκολότερος.

Μπορούν να παρασχεθούν πληροφορίες για τη βιβλιοθήκη μέσω ενός τμήματος στο φυλλάδιο πληροφοριών ασθενών του νοσοκομείου και μέσω εσωτερικών τηλεοπτικών σταθμών. Μπορούν επίσης να λαμβάνουν διαφημιστικές πληροφορίες μέσω φυλλαδίων και φυλλαδίων που φυλάσσονται στους ορόφους των ασθενών και σε στρατηγικούς τομείς όπως η προ-εισαγωγή, η εισαγωγή και οι κλινικές. Όπως το επιτρέπει το μητρικό ίδρυμα, ενημερωτικά φυλλάδια θα πρέπει επίσης να είναι διαθέσιμα σε όλους τους διαγνωστικούς και θεραπευτικούς χώρους αναμονής.

Αν και είναι απλοί στην έννοια, οι ενημερωτικοί σελιδοδείκτες είναι ένα αποτελεσματικό μέσο δημοσιοποίησης της βιβλιοθήκης και θα πρέπει να είναι διαθέσιμα σε ολόκληρο το ίδρυμα. Οι σελιδοδείκτες απολαμβάνουν πραγματικά ένα πλεονέκτημα έναντι άλλων τύπων δημοσιότητας εκτύπωσης στο ότι είναι λειτουργικοί και έτσι οι άνθρωποι τείνουν να τους διατηρούν. Είναι επίσης σχετικά φθηνά στην παραγωγή.

Οι παρουσιάσεις που πραγματοποιούνται σε συνεδριάσεις σε επίπεδο θεσμικού οργάνου είναι ένας εξαιρετικά αποτελεσματικός τρόπος προσέγγισης των διοικητικών και διοικητικών στελεχών. Οι ετήσιες ή τριμηνιαίες αναφορές σε αυτές τις ομάδες θα βοηθήσουν επίσης.

Ένας τρίτος τρόπος ευαισθητοποίησης της διοίκησης / διαχείρισης για το έργο της βιβλιοθήκης είναι μέσω μιας επιτροπής βιβλιοθηκών που συνεδριάζει τακτικά και των οποίων τα μέλη αντιπροσωπεύουν τομείς που εστιάζουν στον ασθενή, όπως νοσηλευτική, ιατρικές υπηρεσίες, κοινωνικές υπηρεσίες, διοίκηση και φροντίδα στο σπίτι ή στην κοινότητα.

Το προσωπικό του νοσοκομείου μπορεί να υπενθυμίζεται στη βιβλιοθήκη μέσω στηλών στα ενημερωτικά δελτία του νοσοκομείου και σε άλλες δημοσιεύσεις. Η διανομή νέων βιβλίων / νέων λιστών προσχωρήσεων σε ολόκληρο το ίδρυμα θα κάνει επίσης πολλά για να ενημερώσει το προσωπικό.

Οι αφίσες που τοποθετούνται στρατηγικά γύρω από το ίδρυμα θα ειδοποιούν όχι μόνο το προσωπικό για την ύπαρξη της βιβλιοθήκης, αλλά και τις οικογένειες και τους επισκέπτες. Οι αφίσες θα έχουν πρόσθετο ενδιαφέρον - πιθανώς ιδιαίτερα διοικητικό ενδιαφέρον - εάν μπορούν να σχεδιαστούν / κατασκευαστούν από τους ασθενείς μεγαλύτερης διάρκειας, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών. Σε τέτοιες περιπτώσεις, η παραγωγή αφισών για τη βιβλιοθήκη θα μπορούσε να είναι ένα κοινό έργο της βιβλιοθήκης και ενός άλλου θεραπευτικού τμήματος, για παράδειγμα, επαγγελματικής ή ψυχαγωγικής θεραπείας. Αυτή η συνεταιριστική προσπάθεια είναι από μόνη της ένα καλό μέσο δημοσιότητας.

Τα καταστήματα δώρων - εάν επιθυμούν να διατηρήσουν και να διαθέσουν ενημερωτικό υλικό σχετικά με τη βιβλιοθήκη - αποτελούν ένα εξαιρετικό μέσο προσέγγισης των οικογενειών και των επισκεπτών των ασθενών.

Οι κεντρικές θήκες εκθεμάτων με τις συλλογές, τα προγράμματα ή τις υπηρεσίες της

βιβλιοθήκης θα συμβάλουν πολύ στην προώθηση της ως μοναδικής πηγής. Οι ιπτάμενοι που ανακοινώνουν ειδικές εκδηλώσεις όπως διαλέξεις, ανάγνωση ποίησης, ομιλίες βιβλίων και παιδικές εκδηλώσεις σχεδόν σίγουρα θα δημιουργήσουν επίσης ενδιαφέρον.

Όπου είναι δυνατόν, το προσωπικό του γονικού ιδρύματος πρέπει να κληθεί να δώσει διαλέξεις ή αναγνώσεις με βάση τη βιβλιοθήκη - η συμμετοχή τους θα αυξήσει περαιτέρω την προβολή της βιβλιοθήκης.

Τέλος, το προσωπικό του νοσοκομείου θα πρέπει να ζητηθεί να συμβάλει στη δημιουργία ορισμένων πόρων της βιβλιοθήκης: όχι μόνο η βοήθειά τους θα βοηθούσε να προσαρμόσει τις συλλογές και τις υπηρεσίες στις ανάγκες του ιδρύματος, αλλά θα βοηθούσε επίσης στη διατήρηση της βιβλιοθήκης.

Όπου η βιβλιοθήκη των ασθενών εξυπηρετεί επίσης εκείνους που λαμβάνουν φροντίδα στην κοινότητα ή στο σπίτι, πολλά από τα παραπάνω εργαλεία δημοσιότητας - συγκεκριμένα, φυλλάδια, φυλλάδια και σελιδοδείκτες - παραμένουν αποτελεσματικό μέσο προειδοποίησης των δυνητικών χρηστών για τους πόρους της βιβλιοθήκης. Αυτό το ενημερωτικό υλικό θα πρέπει να κατατίθεται τακτικά σε κέντρα κοινοτικής φροντίδας και θα πρέπει επίσης να διανέμεται σε ασθενείς οικιακής φροντίδας, ίσως μέσω του προσωπικού του νοσοκομείου που είναι υπεύθυνο για αυτήν την υπηρεσία. Δωρεάν ή φθηνές διαφημίσεις σε τοπικές εφημερίδες θα κάνουν πολλά για να προειδοποιήσουν τους ασθενείς και τις τοπικές δημόσιες βιβλιοθήκες των κοινοτικών και οικιακών φροντίδων για την ύπαρξη και τη δουλειά της βιβλιοθήκης.

Οι υπηρεσίες της βιβλιοθήκης που παρέχονται σε ηλικιωμένους και / ή άτομα με ειδικές ανάγκες σε μακροχρόνιες υπηρεσίες φροντίδας ή κατοικίας θα επωφεληθούν από την κατάθεση ενημερωτικών φυλλαδίων και σελιδοδεικτών σε κοινόχρηστους χώρους.

Οι κατευθυντήριες γραμμές της Γερμανίας για βιβλιοθήκες ασθενών έχουν προτείνει ότι η βιβλιοθήκη των ασθενών φιλοξενεί ένα ετήσιο ανοιχτό τσάι για την τοπική κοινότητα βιβλιοθηκών ως ένα μέσο διαφήμισης της βιβλιοθήκης σε συναδέλφους. ετήσιες υποθέσεις.

10. Εξωτερικοί πόροι

Στο βαθμό που είναι δυνατόν, οι βιβλιοθηκονόμοι των ασθενών πρέπει να εκμεταλλευτούν τους εξωτερικούς πόρους που διαθέτουν. Γιατί, η δουλειά τους περιλαμβάνει τόσους τομείς εξειδίκευσης, φαίνεται σοφό να κάνουν χρήση οργανισμών που μπορούν να βοηθήσουν με πληροφορίες, υλικά και υπηρεσίες υποστήριξης τελευταίας τεχνολογίας.

Οι τοπικές δημόσιες βιβλιοθήκες (εάν δεν παρέχουν ήδη την υπηρεσία της βιβλιοθήκης) μπορούν να βοηθήσουν πολύ στην παροχή ηθικής και ενημερωτικής υποστήριξης.

Η δημιουργία σχέσης με τοπικούς δημόσιους βιβλιοθηκονόμους μπορεί, για παράδειγμα, να προσφέρει την «επαγγελματική συντροφιά» των απομονωμένων βιβλιοθηκών ασθενών και την ευκαιρία να συζητήσουν προβλήματα και να ανταλλάξουν ιδέες. Η συνεχιζόμενη συνεργασία με την τοπική δημόσια βιβλιοθήκη είναι επίσης ένας εξαιρετικός τρόπος για να παρακολουθείτε τις νέες εξελίξεις στον τομέα. Μπορεί να αποτελέσει πηγή επαφών για εξειδικευμένες υπηρεσίες και εθελοντική βοήθεια και μπορεί να αποδείξει έναν σύνδεσμο με τα ενδιαφέροντα αναψυχής και τις ανάγκες ενημέρωσης για την υγεία της κοινότητας.

Οι δημόσιες βιβλιοθήκες μπορούν συχνά να βοηθήσουν με την υποστήριξη συλλογής, είτε μέσω δώρων διπλού είτε άχρηστου υλικού είτε μέσω δανείων μεταξύ βιβλιοθηκών. Μπορούν επίσης να παρέχουν βοήθεια σε συνεργατικές αγορές, καταλογογράφηση και τεχνική επεξεργασία.

Τα οφέλη των κοινοπραξιών βιβλιοθηκών (δίκτυα) ενδέχεται να αλληλεπικαλύπτονται με κάποια βοήθεια που μπορούν να προσφέρουν οι ηθικές βιβλιοθήκες. Παρ' όλα αυτά, μπορούν να αποτελέσουν μια πρόσθετη πηγή δανείων μεταξύ βιβλιοθηκών και συχνά συντονίζουν την ανταλλαγή μελών από άχρηστα / διπλότυπα υλικά.

Μερικές φορές, κοινοπραξίες που λειτουργούν με βάση την αμοιβή μέλους προσφέρουν

πρόσβαση στο Διαδίκτυο (σημαντική όταν δεν είναι διαθέσιμη μέσω του μητρικού ιδρύματος). Συνήθως θα παρέχουν επίσης προγράμματα συνεχούς εκπαίδευσης και θα ειδοποιούν τους βιβλιοθηκονόμους των ασθενών για τη διαθεσιμότητα επιχορηγήσεων και επιδομάτων.

Τοπικά, εθνικά ή διεθνή δίκτυα μπορούν να αποδείξουν τεράστια συστήματα υποστήριξης, παρέχοντας στα μέλη έναν τρόπο να μοιράζονται κοινά προβλήματα και λύσεις.

Οι εθνικές βιβλιοθήκες ενδέχεται να προσφέρουν βοήθεια για συλλογές καταθέσεων ή δάνεια ειδικού υλικού, για παράδειγμα, βιβλία μπράιγ και ομιλία. Επίσης, συχνά παρέχουν συμβούλους για επιχειρησιακή ή άλλη καθοδήγηση και μπορεί να αποτελούν πηγή χρηματοδότησης επιχορηγήσεων. Οι εθνικές βιβλιοθήκες μερικές φορές θα λειτουργούν ως κεντρικό σημείο για προσπάθειες συνεργασίας, όπως εξαγορές, καταλογογράφηση, παραγωγή καρτών και λίστες συνδικάτων.

Οι επαγγελματικές ενώσεις βιβλιοθηκών έχουν συχνά υποενοότητες σχετικές με τη βιβλιοθήκη των ασθενών, για παράδειγμα, τμήματα σχετικά με τις υπηρεσίες βιβλιοθήκης σε νοσοκομεία, ηλικιωμένους και άτομα με ειδικές ανάγκες. Ενώ οι τοπικές ή περιφερειακές επαγγελματικές ενώσεις ενδέχεται να μην προσφέρουν τέτοιες ομάδες ειδικού ενδιαφέροντος, παρ' όλα αυτά προσφέρουν συντροφικότητα και αποτελούν εξαιρετικό σύνδεσμο για θέματα που επηρεάζουν όλους τους βιβλιοθηκονόμους.

Οι επαγγελματικές ενώσεις ιατρικών και συναφών επιστημών υγείας είναι συνήθως περισσότερο από πρόθυμο να παρέχει δωρεάν ή φθηνό υλικό πληροφοριών για την υγεία των ασθενών / καταναλωτών, μερικά από τα οποία θα είναι πολύγλωσσο. Το προφανές πλεονέκτημα είναι ότι τα υλικά τους θα είναι από τα πιο έγκυρα διαθέσιμα.

Οι κατάλογοι του κατασκευαστή δεν πρέπει ποτέ να υποτιμούνται για τις τελευταίες τεχνολογίας πληροφορίες που παρέχουν. Οι βιβλιοθηκονόμοι θα πρέπει να διατηρούν συνεχιζόμενες σχέσεις με σχετικούς κατασκευαστές ειδικοτήτων και να λαμβάνουν τους καταλόγους τους και άλλες δημοσιεύσεις.

Οι εκδότες βιβλίων, οι οποίοι παρέχουν αναλυτικές πληροφορίες για έντυπο υλικό, συχνά παρέχουν επίσης συγκεκριμένες θεματικές, σχολιασμένες λίστες βιβλίων που είναι χρήσιμα εργαλεία απόκτησης. Συχνά αποτελούν πηγή φθηνών υπόλοιπων βιβλίων και μερικές φορές παρέχουν πολλά αντίγραφα νέων βιβλίων ως φιλανθρωπική δωρεά.

Οι ομάδες συζήτησης στο Διαδίκτυο προσφέρουν μια πολύτιμη λεωφόρο ανταλλαγής πληροφοριών με βιβλιοθηκονόμους άλλων ασθενών και με επιστήμες υγείας και βιβλιοθηκονόμους. Πρέπει να καταβληθεί κάθε προσπάθεια για συμμετοχή σε αυτές.

11. Ειδικές εκτιμήσεις για τους ηλικιωμένους και τα άτομα με ειδικές ανάγκες

11.1 Οι ηλικιωμένοι

Φαίνεται ότι δεν υπάρχουν καθολικά αναγνωρισμένες έννοιες για τις ονομασίες «ηλικιωμένοι» ή «ηλικιωμένοι». Για παράδειγμα, ενώ ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) μερικές φορές κατηγοριοποιεί τα άτομα εξήντα ετών και άνω ως «ηλικιωμένους» ή «ηλικιωμένους», χρησιμοποιεί επίσης αυτούς τους όρους για να σημαίνει αυτά τα εξήντα πέντε χρόνια και άνω.

Ο ΠΟΥ είναι συνεπής, ωστόσο, στην κατηγοριοποίηση του «παλαιότερου παλαιού». Είναι αυτά τα ογδόντα χρόνια και άνω.

Από την άλλη μεριά, η Εθνική Βιβλιοθήκη Ιατρικής των Ηνωμένων Πολιτειών, ο κύριος δείκτης της διεθνούς βιοϊατρικής βιβλιογραφίας, έχει χρησιμοποιήσει εδώ και αρκετό καιρό μόνο δύο κατηγορίες για τους ηλικιωμένους - τους ηλικιωμένους εξήντα πέντε + και τους ηλικιωμένους ογδόντα +.

Για λόγους συνέπειας, αυτές οι οδηγίες θα χρησιμοποιούν τον όρο «ηλικιωμένοι» και όχι «μεγαλύτεροι» ή «ηλικιωμένοι» και θα χρησιμοποιούν τις κατηγορίες εξήντα πέντε και ογδόντα + του ΠΟΥ, ειδικά επειδή υποστηρίζονται από τους τρέχοντες διεθνείς

βιβλιογραφικούς περιγραφείς.

Παρά τις κατηγοριοποιήσεις, φαίνεται σαφές ότι ο ηλικιωμένος πληθυσμός αυξάνεται παγκοσμίως. Στις αρχές του 1999, ο ΠΟΥ σημείωσε:

Το 1955, υπήρχαν 12 άτομα ηλικίας άνω των 65 για κάθε 100 ηλικίας κάτω των 20 ετών.

Έως το 1995, η αναλογία ηλικιωμένων / νέων ήταν 16/100. έως το 2025 θα είναι 31/100 ... φτάνοντας το 10% του πληθυσμού.

Και:

Οι ίδιοι οι ηλικιωμένοι μεγαλώνουν, αυξάνοντας τον αριθμό και τις αναλογίες των πολύ ηλικιωμένων. Ο ταχύτερα αναπτυσσόμενος πληθυσμός στις περισσότερες χώρες του κόσμου είναι από τα παλαιότερα παλιά, 80 ετών και άνω. Το 1993, αποτελούσαν το 16% του συνόλου των ηλικιωμένων άνω των 65 ετών. Αυτές οι αναλογίες θα αυξηθούν τα επόμενα 30 χρόνια σε πάνω από 30% στις «παλαιότερες» χώρες.

Αυτές οι τάσεις έχουν βαθιές επιπτώσεις στον τομέα της βιβλιοθηκονομίας, τόσο όσον αφορά τον αυξανόμενο πληθυσμό με αυτό που έχει ονομαστεί «σαφώς ατομικές ανάγκες», και - για εκείνους που παρέχουν υπηρεσίες βιβλιοθήκης στους ηλικιωμένους - έναν πληθυσμό που ακόμη περισσότερο, τώρα, εγγυάται αποκλειστικούς πόρους.

Βασική για την παροχή σημαντικών υπηρεσιών βιβλιοθήκης στους ηλικιωμένους είναι η συνειδητοποίηση ότι, στην καρδιά, οι περισσότεροι θα παραμείνουν τα άτομα που ήταν καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους. Στην πραγματικότητα, ελευθερωμένοι από τις ευθύνες της αύξησης των οικογενειών και της απόκτησης εισοδήματος, πολλοί από τους ηλικιωμένους θα έχουν εισέλθει σε μια φάση της ζωής τους όπου μπορούν να επιδιώξουν πληρέστερα τα δικά τους συμφέροντα. Ως επί το πλείστον, αυτές οι αναζητήσεις πιθανότατα θα είναι σταθερές: όσοι ενδιαφέρονται για την πολιτική, την ιστορία ή τα κοινωνικά ζητήματα θα συνεχίσουν να είναι έτσι. ο καλλιτεχνικά ικανός θα θέλει να συνεχίσει να δημιουργεί? οι μαθητές θα θέλουν να συνεχίσουν να μαθαίνουν.

Συμπτωματικά με αυτή τη συνειδητοποίηση, πρέπει να ληφθούν υπόψη οι σχετικές με την ηλικία υποχρεώσεις που μπορεί να υποφέρουν οι ηλικιωμένοι. Για παράδειγμα, ενώ η εμπειρία μας λέει ότι μερικά θα προχωρήσουν αν και προχωρημένα χρόνια με ψυχικές ικανότητες σχετικά καλά ανέπαφα, η εμπειρία δείχνει επίσης ότι άλλοι θα υποφέρουν από διαφορετικούς βαθμούς πνευματικής αδυναμίας ή άνοιας.

Σχεδόν όλοι, ωστόσο, είναι πιθανό να αντιμετωπίσουν κάποιο είδος σωματικής αδυναμίας, επομένως ο προγραμματισμός για τις υπηρεσίες βιβλιοθήκης ηλικιωμένων θα πρέπει να εξετάσει τέτοιες δυνατότητες. Γενικά, οι ψυχικοί και σωματικοί περιορισμοί μπορεί να περιλαμβάνουν: κακή υγεία με επακόλουθη μείωση της σωματικής δύναμης και ενέργειας. αισθητηριακοί περιορισμοί περιορισμένη κινητικότητα μειωμένη διανοητική ικανότητα (χαμηλότερη μνήμη ή συγκέντρωση) και μερικές φορές το πρόβλημα της μοναξιάς. Επίσης, υπάρχουν στοιχεία

ότι ορισμένοι από τους ηλικιωμένους πάσχουν από κατάθλιψη περισσότερο από τους νεότερους.

Τα σχέδια για υπηρεσίες βιβλιοθήκης για ηλικιωμένους θα πρέπει επίσης να λαμβάνουν υπόψη τυχόν θεραπείες που μπορεί να λαμβάνει ο πληθυσμός. Οι δομημένες δραστηριότητες της φυσικής, ψυχαγωγικής και εργασιακής θεραπείας, για παράδειγμα, θα ενισχυθούν με πληροφορίες σχετικά με τη βασική ανατομία, την κίνηση του σώματος, τις τέχνες και τις χειροτεχνίες και άλλες δεξιότητες. Η ψυχοθεραπεία μπορεί να συμπληρωθεί με βιβλιοθεραπεία ή με κατευθυνόμενη ανάγνωση.

Τέλος, όπως συμβαίνει με τον γενικό πληθυσμό, οι ικανότητες και τα ενδιαφέροντα ανάγνωσης των ηλικιωμένων θα ποικίλλουν: ορισμένοι θα είναι ενεργοί αναγνώστες. Μερικοί θα ενδιαφέρονται μέτρια να διαβάσουν? Μερικοί μπορεί να είναι απαθείς ή

απρόθυμοι να διαβάσουν. Μερικοί δεν θα ενδιαφέρονται να διαβάσουν. και μερικοί δεν θα έχουν δεξιότητες ανάγνωσης.

Οι αποτελεσματικές υπηρεσίες βιβλιοθηκών για τους ηλικιωμένους, λοιπόν, πρέπει να στοχεύουν στην παροχή ανάγνωσης και άλλου υλικού βιβλιοθήκης που:

- ενθάρρυνση και υποστήριξη ατομικών συμφερόντων ·
- αντιστάθμιση σωματικών και διανοητικών περιορισμών ·
- συμπληρώνουν συγκεκριμένες θεραπείες ή δραστηριότητες ·
- προβλέπουν διαφορετικά επίπεδα ικανότητας ανάγνωσης

Οι συλλογές που ικανοποιούν αυτές τις ανάγκες θα περιλαμβάνουν μερικά από τα υλικά που περιγράφονται στην Ενότητα 6.

Τα ακόλουθα, ωστόσο, μπορεί να είναι ιδιαίτερα σημαντικά:

- μεγάλα έντυπα βιβλία και περιοδικά. κείμενο με επιπλέον απόσταση μεταξύ γραμμών.
- ελαφριά βιβλία ή βιβλία που διαφορετικά διατηρούνται εύκολα.
- μια ποικιλία εφημερίδων, ιδίως ημερήσιων εφημερίδων, που μπορούν να παρέχουν ένα πλαίσιο αναφοράς για το πέρασμα του χρόνου ·
- για άτομα με χαμηλή συγκέντρωση, βιβλία με υψηλό ενδιαφέρον, χαμηλό λεξιλόγιο, για παράδειγμα, βιβλία φωτογραφιών ή βιβλία με περιορισμένο κείμενο ·
- ταξιδιωτικά βιβλία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων με μεγάλες, έγχρωμες φωτογραφίες ·
- βιβλία αυτοδιδασκαλίας (έκφραση τέχνης, ξυλουργική, δεξιότητες υπολογιστών) ·
- βιβλία ειδικού ενδιαφέροντος (τοπική ιστορία, μαγείρεμα, κηπουρική και άλλα χόμπι) ·
- πολιτιστικό υλικό ·
- κόμικς και παζλ διασταυρούμενων και άλλων λέξεων. τραπουλόχαρτα επιτραπέζια παιχνίδια;
- μια γενναιόδωρη προσφορά οπτικοακουστικών μέσων - κασέτες ήχου και βίντεο μουσικής, ταινιών και εκπομπών, καθώς και βασικά και προηγμένα εκπαιδευτικά βίντεο (με υποτίτλους για τους κωφούς όπως απαιτείται) ·
- όπως απαιτείται, βιβλία σε εναλλακτική μορφή, για παράδειγμα, βιβλία ομιλίας, εφημερίδες και περιοδικά και άλλα που αναφέρονται στην Ενότητα 6 ·
- βιβλία, περιοδικά, φυλλάδια και φυλλάδια βασικών πληροφοριών για την υγεία ·
- πληροφορίες για συγκεκριμένες ειδικές διαταραχές και ασθένειες.
- λεξικά / εγκυκλοπαίδειες ιατρικών και συναφών επιστημών
- οδηγοί για την ευεξία και την υγιή ζωή ·
- βιβλία για χαλάρωση, άσκηση, γεροντολογία και γήρανση ·

Όπως συμβαίνει με τους νεότερους πληθυσμούς, ορισμένοι από τους ηλικιωμένους θα χρειαστούν βοηθητικές συσκευές, επομένως θα πρέπει να δοθεί προσοχή στην παροχή τουλάχιστον βασικών βοηθητικών ανάγνωσης, όπως μεγεθυντικοί φακοί χειρός και τοποθετημένοι, μεγεθυντικοί φακοί, βάσεις βιβλίων και ηλεκτρονικοί διακόπτες σελίδων. Ανάλογα με την ανάγκη, ορισμένες από τις πιο εξελιγμένες συσκευές που περιγράφονται στην Ενότητα 6 θα πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη, ιδίως αυτές που αντισταθμίζουν τους αισθητηριακούς περιορισμούς.

Ο ΠΟΥ επιδιώκει έναν καθολικό στόχο επίτευξης της «ενεργού γήρανσης», δηλαδή της γήρανσης που είναι μια φυσική διαδικασία που συνεχίζεται καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του. Σημειώνει ότι αυτή η γήρανση συνεπάγεται «συνεχή συμμετοχή των ηλικιωμένων ατόμων σε όλες τις πτυχές της κοινωνικής αλληλεπίδρασης. Προς υποστήριξη αυτού του στόχου, φαίνεται σκόπιμο οι υπηρεσίες βιβλιοθήκης για τους ηλικιωμένους όχι μόνο να προωθούν τη δια βίου συνεχή εκπαίδευση, αλλά επίσης να στοχεύουν στην παροχή πρόσβασης σε αναγκαίες κοινωνικές, πολιτιστικές, υγειονομικές και άλλες πληροφορίες.

11.2 Τα άτομα με ειδικές ανάγκες

Σε αντίθεση με τον όρο «ηλικιωμένοι», ο χαρακτηρισμός «άτομα με ειδικές ανάγκες» έχει

καθολική βάση. γράφοντας για τη διεθνή κοινότητα, τα Ηνωμένα Έθνη (ΟΗΕ) κατατάσσουν ως άτομα με ειδικές ανάγκες άτομα με σωματικές, αισθητηριακές ή ψυχικές διαταραχές. Τα Ηνωμένα Έθνη κάνουν διάκριση μεταξύ των όρων «άτομα με ειδικές ανάγκες» και των στενά συγγενών «ατόμων με ειδικές ανάγκες» και «ατόμων με ειδικές ανάγκες», σημειώνοντας ότι:

- Μια απομείωση είναι μια ανωμαλία ή απώλεια φυσιολογικής, ψυχολογικής ή ανατομικής δομής ή λειτουργίας. Ουσιαστικά, οι διαταραχές είναι διαταραχές σε επίπεδο οργάνου, για παράδειγμα, τύφλωση, κώφωση, παράλυση.

- μια αναπηρία, την οποία προκαλεί μια αναπηρία, είναι ο "περιορισμός ή η έλλειψη ικανότητας να εκτελεί μια δραστηριότητα με τον τρόπο ή εντός του εύρους που θεωρείται φυσιολογικό για έναν άνθρωπο." Είναι ένας περιορισμός στη λειτουργία στο επίπεδο του ατόμου. Έτσι, οι αναπηρίες περιλαμβάνουν δυσκολία στην όραση, την ακοή, την κίνηση - ένα μειονέκτημα είναι "μειονέκτημα που προκύπτει από ... αναπηρία." Υπάρχει στο πλαίσιο των κοινωνικοοικονομικών ρόλων, τοποθετώντας τα άτομα με ειδικές ανάγκες σε μειονεκτική θέση σε σύγκριση με τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Παραδείγματα μειονεκτημάτων περιλαμβάνουν την αδυναμία χρήσης δημόσιων συγκοινωνιών, την κοινωνική απομόνωση, τον περιορισμό σε ένα κρεβάτι.

Ο ΟΗΕ εκτιμά ότι περισσότερα από μισό δισεκατομμύριο άνθρωποι, ή 7 έως 10 τοις εκατό του παγκόσμιου πληθυσμού είναι άτομα με ειδικές ανάγκες, και ότι πέντε από τις δέκα κύριες αιτίες αναπηρίας είναι ψυχικά προβλήματα.

Εδώ και πολύ καιρό ασχολείται με τα δικαιώματα των ατόμων με ειδικές ανάγκες, έχει κάνει συστάσεις σχετικά με την πρόσβασή τους σε πληροφορίες και πολιτισμό, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης βιβλιοθηκών και της διαθεσιμότητας προσαρμοσμένης βιβλιογραφίας.

Η παροχή υπηρεσιών βιβλιοθήκης σε μια τόσο διαφορετική ομάδα είναι μια από τις πιο απαιτητικές προσπάθειες στον τομέα. Γιατί όχι μόνο τα άτομα με αναπηρία αντιπροσωπεύουν ένα πλήθος διαφορετικών αναπηριών και διαφορετικά επίπεδα αναπηρίας, αντιπροσωπεύουν επίσης κάθε ηλικιακή ομάδα - από τη βρεφική ηλικία έως τα γηρατειά - και τόσο οι αναπηρίες όσο και οι ηλικιακές ομάδες απαιτούν από μόνες τους τη βιβλιοθηκονομική ειδική εμπειρία.

Δεδομένης της πολυπλοκότητας του πεδίου, μια λεπτομερής συζήτηση των υπηρεσιών βιβλιοθήκης για μεμονωμένες αναπηρίες και για συγκεκριμένες ηλικιακές ομάδες ατόμων με ειδικές ανάγκες δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής αυτών των οδηγιών. Ωστόσο, αυτή η ενότητα μπορεί να προσφέρει γενικές σκέψεις και προτάσεις. Ο αναγνώστης που χρειάζεται περισσότερα θα πρέπει να αναφέρεται στη δημοσιευμένη βιβλιογραφία βιβλίου και περιοδικών, η οποία καλύπτει αυτούς τους τομείς με μεγαλύτερη λεπτομέρεια. Επίσης, οι εφημερίδες του συνεδρίου που παρουσιάζονται στις ετήσιες συναντήσεις της IFLA και είναι προσβάσιμες μέσω της αρχικής σελίδας της IFLA (επί του παρόντος, www.ifla.org) αποτελούν μια εξαιρετική πηγή πληροφοριών για το υλικό και τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης για άτομα με ειδικές ανάγκες.

Γενικές εκτιμήσεις.

Εάν υπάρχει ένα κλειδί για τη συνεργασία με τα άτομα με ειδικές ανάγκες, μπορεί να είναι η συνειδητοποίηση ότι, εκτός από την αναπηρία, είναι ακριβώς τα ίδια με οποιονδήποτε άλλο. Έχουν συμπάθειες και αντιπάθειες, και ίσως ελπίδες και όνειρα. Συχνά, θα θέλουν να εργαστούν για μια υψηλή ποιότητα ζωής, και θα έχουν ικανότητες και περιέργειες που θα εκπλήξουν τους άγνωστους. Πολλά άτομα με αναπηρία θα αναζητούν πληροφορίες, είτε πρόκειται για την αναπηρία, τα δικαιώματα ή τις ευκαιρίες τους, είτε, γενικότερα, για τον κόσμο στον οποίο ζουν. Η εμπειρία δείχνει ότι ορισμένοι αναζητούν αυτές τις πληροφορίες με μεγάλη ενέργεια και αποφασιστικότητα.

Και, όπως συμβαίνει με όλους τους άλλους, τα άτομα με ειδικές ανάγκες θέλουν να ζήσουν

ουσιαστικές ζωές, και θα ψάξουν για πράγματα που διατηρούν το μυαλό και το πνεύμα τους ενεργό. Η ανάγνωση είναι σίγουρα υψηλή σε αυτήν τη λίστα γιατί, μέσω του κόσμου των βιβλίων και των πολυμέσων, είναι σε θέση να ονειρεύονται, να σχεδιάζουν και να γίνονται μέρος της κοινωνίας.

Έχοντας υπόψη αυτά τα ζητήματα, οι συλλογές για άτομα με ειδικές ανάγκες πρέπει να στοχεύουν στην παροχή υλικού σε κατάλληλες μορφές. Για να το κάνετε αυτό απαιτείται μια γνώση, όχι μόνο του ατόμου και των συμφερόντων του, αλλά και του επιπέδου αναπηρίας, των περιορισμών που θέτει και των διαθέσιμων πόρων για την αντιστάθμισή του.

Εκτός από το υλικό της βιβλιοθήκης που περιγράφεται στην Ενότητα 6, οι συλλογές για άτομα με ειδικές ανάγκες θα πρέπει να περιλαμβάνουν ορισμένα από τα ακόλουθα:

- για άτομα με ειδικές ανάγκες: βιβλία μπράιγ · βιβλία ομιλίας και κασέτες λέξεων · μιλώντας εφημερίδες που θα παρέχουν τόσο τις τρέχουσες ειδήσεις όσο και ένα πλαίσιο αναφοράς για το πέρασμα του χρόνου · μεγάλα έντυπα βιβλία · βιβλία με μέγιστη απόσταση μεταξύ των γραμμών · βιβλία αφής · μηχανή ανάγνωσης Kurtzweiler (μηχανή ανάγνωσης κειμένου σε φωνή με έξοδο ομιλίας) · διάφορα είδη μουσικής · εκτυπωτής μπράιγ ή γραφομηχανή · βοηθήματα ανάγνωσης όπως μεγεθυντικοί φακοί και μεγεθυντικοί φακοί βίντεο.

- για παιδιά με προβλήματα όρασης, παιχνίδια και άλλα αντικείμενα που μπορούν να αγγίξουν και να νιώσουν. βιβλία μπράιγ συνοδευόμενα από σχετικά τρισδιάστατα αντικείμενα. ώρες ιστορίας μπράιγ;

- για άτομα με προβλήματα ακοής: τηλεόραση με υπότιτλους, ιδιαίτερα σταθμούς ειδήσεων · βίντεο με υπότιτλους, συμπεριλαμβανομένων ομαδικών προβολών ταινιών υπότιτλων. υπογεγραμμένες ώρες ιστορίας, διαλέξεις και ομιλίες. προσαρμοστικός εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών όπως απαιτείται ·

- για τα νοητικά άτομα με αναπηρία: ευανάγνωστα βιβλία. ειδικά προσαρμοσμένα βιβλία ομιλίας, για παράδειγμα, για τους αφραστές, βιβλία που διαβάζουν πιο αργά. ταινίες βίντεο με απλές πλοκές. βιβλία εικόνων; απλά παιχνίδια προσαρμοσμένα παιχνίδια, όπως μαριονέτες αναπηρίας και κούκλες για την εκμάθηση κοινωνικών και γνωστικών δεξιοτήτων.

- ποικιλία παιχνιδιών. προγράμματα τεχνών και χειροτεχνίας

- όπου υπάρχει ηλεκτρονικός κατάλογος, μεγέθυνση εκτύπωσης και έξοδος ομιλίας

- γενικότερα, ψυχαγωγικό, εκπαιδευτικό και πολιτιστικό υλικό προσαρμοσμένο στις ανάγκες των ασθενών / κατοίκων.

Το Διαδίκτυο / World Wide Web είναι ένα όλο και πιο σημαντικό εργαλείο για τα άτομα με ειδικές ανάγκες, όχι μόνο ως πλούσια πηγή πρακτικών πληροφοριών, αλλά και για ανάγνωση αναψυχής. Όπου είναι δυνατόν, θα πρέπει να παρέχεται στους ασθενείς πρόσβαση στον «Ιστό», αλλά αυτό συνεπάγεται την άρση των εμποδίων προσβασιμότητας.